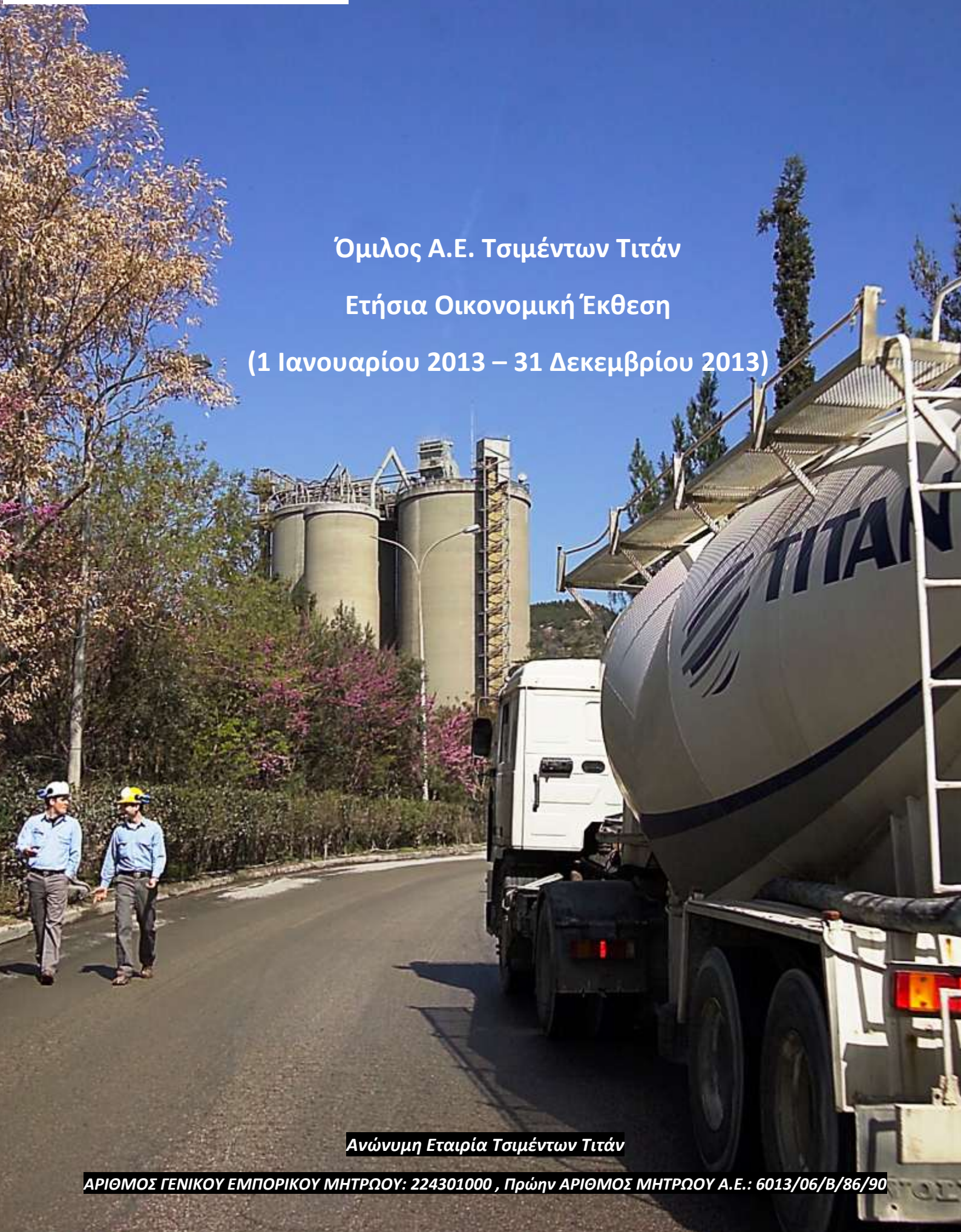

Όμιλος Α.Ε. Τσιμέντων Τιτάν
Ετήσια Οικονομική Έκθεση
(1 Ιανουαρίου 2013 – 31 Δεκεμβρίου 2013)

Ανώνυμη Εταιρία Τσιμέντων Τιτάν

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ: 224301000 , Πρώην ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ Α.Ε.: 6013/06/Β/86/90

Περιεχόμενα

	Σελίδες
1) Δηλώσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	1
2) Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου	2
3) Επεξηγηματική Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου	14
4) Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης	19
5) Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	55
6) Βασικές Οικονομικές Καταστάσεις	57
7) Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων	63
8) Παράρτημα Ι: Έκθεση συναλλαγών της Εταιρίας με τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ.4 του Νόμου 3016/2002	147
9) Παράρτημα ΙΙ: Πληροφορίες άρθρου 10 του Νόμου 3401/2005	150
10) Στοιχεία και Πληροφορίες	151

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρίας από τις σελίδες 1 έως και 54 και 57 έως και 151 εγκρίθηκαν κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 27 Φεβρουαρίου 2014.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

ΑΝΔΡΕΑΣ Λ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ500997

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Θ. ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ031353

Ο Οικονομικός Διευθυντής
Ομίλου

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Σ. ΖΑΡΚΑΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΕ514943

Ο Οικονομικός Διευθυντής
Ελλάδος

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Δ. ΔΙΚΑΙΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ291692
Α.Μ. Αδείας Ο.Ε.Ε. Α/64870

Ο Διευθυντής Ενοποίησης

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Σ. ΝΤΑΝΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ006812
Α.Μ. Αδείας Ο.Ε.Ε. Α/15068

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007)

Τα κατωτέρω μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ε. Τσιμέντων ΤΙΤΑΝ :

1. Ανδρέας Κανελλόπουλος, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου,
2. Δημήτριος Παπαλεξόπουλος, Διευθύνων Σύμβουλος και
3. Βασίλειος Ζαρκαλής, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, ορισθείς προς τούτο από το Διοικητικό Συμβούλιο,

Υπό την ανωτέρω ιδιότητά μας, δηλώνουμε με την παρούσα, ότι εξ όσων γνωρίζουμε :

Α) οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις της Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ για τη χρήση 1.1.2013 έως 31.12.2013, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο.

Β) Η συνημμένη Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριοτέρων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήνα, 27 Φεβρουαρίου 2014

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Μέλος Δ.Σ.

ΑΝΔΡΕΑΣ Λ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Θ. ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Σ. ΖΑΡΚΑΛΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 01.01.2013 - 31.12.2013

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το 2013 εμφανίστηκαν ενδείξεις ότι η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε σημείο καμπής. Ο ρυθμός ανάπτυξης στις ΗΠΑ άρχισε να επιταχύνεται και οι φόβοι για περαιτέρω έξαρση της κρίσης χρέους στην Ευρωζώνη υποχώρησαν. Παρότι οι αναδυόμενες οικονομίες έδειξαν σημάδια κόπωσης, εξακολούθησαν να αναπτύσσονται με ταχείς ρυθμούς. Όμως οι παρατεταμένες συνέπειες της οικονομικής κρίσης συνέχισαν να επηρεάζουν τις αγορές, γεγονός που υποδηλώνει ότι η ανάκαμψη μπορεί να παρουσιάσει αναταράξεις. Η επίμονη ανεργία και οι φόβοι για αποπληθωρισμό στην Ευρωζώνη, η δημοσιονομική σύσφιξη στις ΗΠΑ, η πολιτική αναταραχή στη Μέση Ανατολή, και μία πιθανή ανώμαλη προσγείωση στην Κίνα μπορούν να καθυστερήσουν περαιτέρω την επιστροφή της παγκόσμιας οικονομίας σε τροχιά δυναμικής και αυτοτροφοδοτούμενης ανάπτυξης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΠΟΡΕΙΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ – ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Σε αυτό το δύσκολο περιβάλλον, τα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου TITAN βελτιώθηκαν για πρώτη φορά σε επτά χρόνια. Η ανάκαμψη της αγοράς ακινήτων στις ΗΠΑ, η ανθεκτικότητα της ζήτησης στην Αίγυπτο και η επιμονή στις εξαγωγές, επέτρεψαν στον Όμιλο να αυξήσει τις πωλήσεις του, να δημιουργήσει θετικές ελεύθερες ταμειακές ροές και να μειώσει περαιτέρω τον καθαρό δανεισμό του, παρά την παρατεταμένη αδυναμία της εγχώριας αγοράς και την υποτονική κατασκευαστική δραστηριότητα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Το 2013, ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών ανήλθε σε €1.176 εκατ., παρουσιάζοντας αύξηση 4,0% σε σχέση με το 2012. Τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA) παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητα στα €196 εκατ., ενώ ήταν βελτιωμένα σε συγκρίσιμη βάση. Οι δυσμενείς συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά τη μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων θυγατρικών εταιριών του Ομίλου σε ευρώ επηρέασαν αρνητικά τα λειτουργικά κέρδη (EBITDA) κατά €12 εκατ. Με σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες, ο κύκλος εργασιών και η λειτουργική κερδοφορία θα είχαν αυξηθεί κατά 8,3% και 6,4% αντίστοιχα.

Τα λειτουργικά κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT) αυξήθηκαν κατά 22% στα €79 εκατ. Ωστόσο, οι καθαρές ζημιές, μετά τα δικαιώματα μειοψηφίας και την πρόβλεψη για φόρους, διευρύνθηκαν κατά 47% στα €36 εκατ., κυρίως ως αποτέλεσμα της αύξησης κατά €23 εκατ. των καθαρών ζημιών από συναλλαγματικές διαφορές. Τα τελικά αποτελέσματα επιβαρύνθηκαν επίσης από την προσωρινή μη αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής ωφέλειας από ζημιές στις ΗΠΑ και από την αναδρομική φορολόγηση αποθεματικών στην Ελλάδα.

Χάρη στην αυστηρή ιεράρχηση των επενδύσεων, την περιστολή των αναγκών κεφαλαίου κίνησης, και τη μείωση του κόστους, ο Όμιλος δημιούργησε θετικές ελεύθερες ταμειακές ροές €142 εκατ., έναντι €140 εκατ. το 2012. Κατά αυτόν τον τρόπο, ο Όμιλος περιόρισε περαιτέρω κατά €57 εκατ. τον καθαρό δανεισμό του, ο οποίος στο τέλος του έτους διαμορφώθηκε στα €539 εκατ., δηλαδή σε λιγότερο από το ήμισυ του ύψους που είχε πριν την κρίση. Το Δεκέμβριο του 2013, ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Standard & Poor's αναβάθμισε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική ικανότητα του Τιτάνα σε «BB» με σταθερές προοπτικές.

Η μετοχή της Εταιρίας έκλεισε στα €19,80 στις 31.12.2013, καταγράφοντας άνοδο 42% το 2013. Ο Γενικός Δείκτης του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΧΑ) παρουσίασε αύξηση 28% το αντίστοιχο χρονικό διάστημα. Κατά την πενταετή περίοδο 31.12.2008-31.12.2013, η τιμή της μετοχής αυξήθηκε και πάλι κατά 42%, ενώ ο Γενικός Δείκτης του Χ.Α. υποχώρησε κατά 35%. Μετά την υποβάθμιση του Χ.Α. σε «αναδυόμενη αγορά» (“Emerging Market”) από την Morgan Stanley Capital International (MSCI), η μετοχή του Τιτάνα εντάχθηκε στο δείκτη MSCI Emerging Markets.

Ανασκόπηση Αγορών

Στην Ελλάδα, η μείωση της εγχώριας ζήτησης συνεχίστηκε για έβδομη συνεχή χρονιά, αν και με σταδιακά ηπιότερους ρυθμούς. Οι υψηλοί φόροι ακινήτων, το χαμηλό διαθέσιμο εισόδημα, το μεγάλο απόθεμα απούλητων κατοικιών και η έλλειψη ρευστότητας στην αγορά ενυπόθηκων δανείων έχουν αδρανοποιήσει την ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα. Οι δημόσιες δαπάνες για υποδομές παρέμειναν σε χαμηλά επίπεδα κατά τη διάρκεια του 2013, ενώ η επανέναρξη της κατασκευής των τεσσάρων μεγάλων οδικών αξόνων αναβλήθηκε για το 2014.

Η ζήτηση τσιμέντου έχει πλέον μειωθεί στο ένα πέμπτο αυτής του 2006 και μόλις το ένα έκτο της παραγωγικής δυναμικότητας του Τιτάνα στην Ελλάδα απορροφήθηκε από την εγχώρια αγορά το 2013. Κατά συνέπεια, η διατήρηση σε λειτουργία των εργοστασίων του Τιτάνα στην Ελλάδα βασίζεται στις εξαγωγές, στα πλαίσια εντονότατου διεθνούς ανταγωνισμού, ιδίως από χώρες οι οποίες δεν υπόκεινται στους περιορισμούς εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στα πλαίσια της προσπάθειας για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς του, ο Τιτάνας συνέχισε να επενδύει στη χρήση εναλλακτικών καυσίμων, με στόχο τη μείωση, τόσο του ενεργειακού του κόστους, όσο και του περιβαλλοντικού του αποτυπώματος. Παρ’ όλα αυτά, το υψηλό κόστος ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί απειλή για την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών εργοστασίων. Η Ελλάδα έχει το υψηλότερο κόστος ρεύματος από τις εννέα χώρες στις οποίες έχει βιομηχανική παραγωγή ο Όμιλος.

Συνολικά, ο κύκλος εργασιών του Τομέα Ελλάδος και Δυτικής Ευρώπης αυξήθηκε 4,0% και ανήλθε σε €250 εκατ. Τα λειτουργικά κέρδη μειώθηκαν κατά 57% στα €14 εκατ.

Η λειτουργική κερδοφορία των εγκαταστάσεων του Τιτάνα στη Βόρεια Αμερική βελτιώθηκε ουσιαστικά χάρη στην έντονη πλέον ανάκαμψη του οικιστικού τομέα στις ΗΠΑ. Με την ανεργία στο χαμηλότερο επίπεδο της τελευταίας πενταετίας και την οικοδομική δραστηριότητα σε άνοδο, η ζήτηση για δομικά υλικά βρίσκεται πλέον σε τροχιά ταχείας ανάκαμψης.

Σύμφωνα με την Αμερικανική Ένωση Τσιμεντοβιομηχανιών (Portland Cement Association), η κατανάλωση τσιμέντου στις Νοτιοανατολικές Πολιτείες, όπου βρίσκεται το μεγαλύτερο μέρος των δραστηριοτήτων του Τιτάνα στην Αμερική, αυξήθηκε κατά 8,5% το 2013. Η αντίστοιχη αύξηση για τις ΗΠΑ συνολικά ήταν 4,5%. Στη Φλόριντα η ζήτηση τσιμέντου αυξήθηκε 18,4%, χάρη στην άνοδο των τιμών των ακινήτων και στη μείωση του αποθέματος απούλητων κατοικιών. Ταυτόχρονα, αν και σε μικρότερο βαθμό από ότι η οικιστική οικοδομική δραστηριότητα, θετικές τάσεις παρουσίασαν και οι υπόλοιποι κατασκευαστικοί τομείς.

Η θυγατρική εταιρία του Ομίλου Separation Technologies LLC, η οποία δραστηριοποιείται στην παραγωγή και λειτουργία μονάδων ανακύκλωσης και επεξεργασίας υπτάμενης τέφρας, συνέχισε την κερδοφόρο αναπτυξιακή της πορεία, επεκτείνοντας τη στόχευσή της στην εκμετάλλευση της τεχνολογίας της σε νέες εφαρμογές.

Ο Όμιλος αύξησε τις πωλήσεις του στην Αμερική, σε όλες τις κατηγορίες προϊόντων. Οι ΗΠΑ ήδη αντιπροσωπεύουν πάνω από το ένα τρίτο του κύκλου εργασιών του Ομίλου και ένα ταχέως αυξανόμενο μερίδιο της λειτουργικής κερδοφορίας. Οι μεγαλύτεροι όγκοι πωλήσεων

και οι βελτιωμένες τιμές συνετέλεσαν στην αύξηση του κύκλου εργασιών κατά 11% στα €411 εκατ. Τα λειτουργικά κέρδη ανήλθαν σε €32 εκατ., έναντι €5,8 εκατ. το 2012.

Παρά την αύξηση των τιμών κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους, τα περιθώρια κέρδους στη Νοτιοανατολική Ευρώπη συνέχισαν να υστερούν σημαντικά σε σχέση με τα προ-κρίσης επίπεδα. Οι ρυθμοί ανάπτυξης των περισσότερων βαλκανικών χωρών βελτιώθηκαν ελαφρά το 2013, αλλά οι ροές άμεσων ξένων επενδύσεων στην περιοχή περιορίστηκαν από την οικονομική αδυναμία όμορων χωρών της Ευρωζώνης, όπως η Ιταλία και η Ελλάδα.

Ως αποτέλεσμα, η κατασκευαστική δραστηριότητα παρέμεινε σχετικά σταθερή σε χαμηλά επίπεδα το 2013. Η αύξηση όμως της χρήσης εναλλακτικών καυσίμων επέτρεψαν στον Όμιλο να βελτιώσει την ενεργειακή του απόδοση και να διατηρήσει την οργανική του κερδοφορία.

Ο κύκλος εργασιών στην περιοχή μειώθηκε κατά 4,3% σε €215 εκατ., ενώ τα λειτουργικά κέρδη μειώθηκαν οριακά κατά 1,9% σε €63 εκατ.

Στην Αίγυπτο, οι πωλήσεις έδειξαν ανθεκτικότητα παρά τη σοβαρή πολιτική αναταραχή και τα αυξημένα οικονομικά προβλήματα. Η οικονομική ενίσχυση από τις χώρες του Κόλπου έχει προσωρινά καλύψει το χρηματοδοτικό κενό της χώρας, αλλά τα δημοσιονομικά προβλήματα, οι πληθωριστικές πιέσεις και η υποτίμηση του νομίσματος εξακολουθούν να αποτελούν απειλή για την ανάπτυξη. Πάντως, η άσκηση υπεύθυνης οικονομικής πολιτικής έχει αυξήσει τις προσδοκίες για σταδιακή επάνοδο στην οικονομική σταθερότητα, γεγονός που απεικονίζεται στους χρηματιστηριακούς δείκτες.

Η κατανάλωση δομικών υλικών στη χώρα μειώθηκε ελαφρά το 2013, αλλά δεν είναι βέβαιο αν αυτή η πτώση αντανάκλα μία πιθανή χαλάρωση της ζήτησης ή απλά αδυναμίες στον ενεργειακό εφοδιασμό και διακοπές στην παραγωγή. Εν μέρει χάρη στις εισαγωγές κλίνκερ, η παραγωγή των εγκαταστάσεων του Τιτάν στην Αίγυπτο διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα, μέσα σε ένα δύσκολο επιχειρηματικό περιβάλλον. Ωστόσο, τα περιθώρια κέρδους συμπιέστηκαν από το υψηλότερο κόστος ενέργειας και η θετική επίδραση από την αύξηση των τιμών του τιμμένου σε τοπικό νόμισμα αντισταθμίστηκε από την πτώση της αιγυπτιακής λίρας.

Ο κατασκευαστικός τομέας στην Τουρκία παρουσίασε περαιτέρω αύξηση το 2013, παρά το κλίμα πολιτικής αστάθειας το δεύτερο εξάμηνο. Τόσο οι εξαγωγές όσο και οι εγχώριες πωλήσεις αυξήθηκαν, αλλά τα αποτελέσματα επιβαρύνθηκαν από την υποτίμηση της τουρκικής λίρας.

Ο συνολικός κύκλος εργασιών στον τομέα της Ανατολικής Μεσογείου αυξήθηκε κατά 1,3% στα €300 εκατ. Τα λειτουργικά κέρδη μειώθηκαν κατά 7,1% στα €87 εκατ. Με σταθερές ισοτιμίες, θα είχαν αυξηθεί κατά 5,2%.

ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ

Κατά τη διάρκεια του 2013, δεν πραγματοποιήθηκαν αγορές ιδίων μετοχών από την Εταιρία. Αντιθέτως, πραγματοποιήθηκαν πωλήσεις (εξωχρηματιστηριακές μεταβιβάσεις) 50.282 κοινών ιδίων μετοχών της Εταιρίας, κατ'εφαρμογήν του Προγράμματος Παροχής Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών που αποφασίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 13 του κ.ν. 2190/20 δυνάμει της από 3.6.2010 απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εταιρίας και της κατ'εξουσιοδότησιν της Γενικής Συνέλευσης εκδοθείσης από 4.3.2013 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι ως άνω πωληθείσες ίδιες μετοχές αντιπροσωπεύουν ποσοστό 0,059% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας, η δε τιμή πώλησης εκάστης μετοχής, σύμφωνα με το σχετικό Πρόγραμμα, ήταν ίση με την ονομαστική της αξία, ήτοι €4,00 ανά μετοχή και συνεπώς το συνολικό τίμημα ανήλθε σε €201.128.

Ο συνολικός αριθμός των ιδίων μετοχών που είχε στην κατοχή της η Εταιρία στις 31.12.2013 ανέρχεται σε 3.067.334, από τις οποίες 3.061.415 είναι κοινές και 5.919 είναι προνομιούχες άνευ ψήφου μετοχές. Οι ανωτέρω μετοχές αντιπροσωπεύουν ποσοστό 3,62% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΠΟΙΗΣΕΙΣ

Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες του Ομίλου, εξαιρουμένων των εξαγορών, ανήλθαν σε €50 εκατ. , δηλαδή περίπου όσο και το 2012. Το 2013, ο Όμιλος πραγματοποίησε εκποιήσεις παγίων αναπόσβεστης αξίας €3,1 εκατ., έναντι €26 εκατ. το 2012.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Ο κύκλος εργασιών της «Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ» αυξήθηκε κατά 6,1% στα €235 εκατ. Τα λειτουργικά κέρδη (EBITDA) μειώθηκαν κατά 71% στα €11 εκατ. Οι καθαρές ζημιές της Εταιρίας διαμορφώθηκαν σε €43 εκατ., έναντι €16 εκατ. το 2012.

Η βελτίωση της οργανικής κερδοφορίας του Ομίλου, σε συνδυασμό με τις συγκρατημένα αισιόδοξες προοπτικές του 2014, επιτρέπουν στο Διοικητικό Συμβούλιο της Α.Ε. Τσιμέντων Τιτάν να προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, που έχει προγραμματιστεί για τις 20.06.2014, τη διανομή ποσού €8.463.252,80 από Έκτακτα Αποθεματικά. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί σε €0,10 ανά μετοχή.

Το τελικό ποσό που θα διανεμηθεί ανά μετοχή θα προσαυξηθεί με ποσό που αντιστοιχεί στις ίδιες μετοχές της Εταιρίας και θα υπόκειται σε παρακράτηση φόρου 10%, για λογαριασμό του μετόχου, όπως προβλέπει η φορολογική νομοθεσία.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Την 30.01.2014, υπεγράφη στο Λονδίνο νέα σύμβαση κοινοπρακτικού δανείου μελλοντικής εκκίνησης σε ευρώ και άλλα νομίσματα, συνολικού ύψους €455 εκατ., μεταξύ της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου Titan Global Finance PLC (TGF) και κοινοπραξίας ελληνικών και αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων, με την εγγύηση της Α.Ε. Τσιμέντων Τιτάν. Το δάνειο θα έχει διάρκεια μέχρι τον Ιανουάριο του 2018 και θα χρησιμοποιηθεί για την αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου κοινοπρακτικού δανείου της TGF, το οποίο λήγει τον Ιανουάριο του 2015, και στη συνέχεια, για τη χρηματοδότηση γενικών εταιρικών σκοπών του Ομίλου.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2014

Οι πρόσφατες τάσεις στις αγορές που δραστηριοποιείται ο Όμιλος δικαιολογούν συγκρατημένη αισιοδοξία για το 2014, παρά τις σημαντικές αβεβαιότητες.

Η κατανάλωση τσιμέντου στις ΗΠΑ αναμένεται να συνεχίσει να αυξάνεται με υψηλούς ρυθμούς, καθώς οι εκκινήσεις νέων οικοδομών και οι άδειες ανέγερσης κατοικιών έχουν ανακάμψει σε επίπεδα ανάλογα με αυτά του 2007. Σύμφωνα με προβλέψεις της Αμερικανικής Ένωσης Τσιμεντοβιομηχανιών (Portland Cement Association - PCA), όλοι οι κατασκευαστικοί τομείς θα κινηθούν θετικά το 2014 και η ζήτηση τσιμέντου θα αυξηθεί κατά τουλάχιστον 8%. Ο ρυθμός αύξησης εκτιμάται ότι θα είναι ακόμη υψηλότερος στις Νοτιοανατολικές Πολιτείες, όπου βρίσκεται το μεγαλύτερο μέρος των δραστηριοτήτων του Τιτάν. Στη σημαντική για τον Όμιλο, αγορά της Φλόριντα εκτιμούνται από την PCA διψήφια ποσοστά ανάπτυξης για τα τέσσερα επόμενα χρόνια. Η αύξηση του κύκλου εργασιών της Titan America επιταχύνθηκε στο

δεύτερο εξάμηνο του 2013 και οι θετικές τάσεις στις τιμές και στους όγκους πωλήσεων πιθανότατα θα παραμείνουν ισχυρές.

Στην Ελλάδα, για πρώτη φορά από το 2006, η ζήτηση τσιμέντου αναμένεται να αυξηθεί από το εξαιρετικά χαμηλό επίπεδο του 2013. Η θετική αυτή προοπτική οφείλεται κατά κύριο λόγο στην υλοποίηση έργων υποδομής, συμπεριλαμβανομένων των μεγάλων οδικών αξόνων. Αντίθετα, οι προσδοκίες για την ιδιωτική οικοδομή είναι περιορισμένες.

Για την κατασκευαστική δραστηριότητα στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης η κατάσταση εμφανίζεται σταθερή, χωρίς να διαφαίνονται προοπτικές ουσιαστικής βελτίωσης κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης, καθώς η περιοχή εξακολουθεί να επηρεάζεται από την οικονομική αδυναμία γειτονικών χωρών της Ευρωζώνης.

Τις μεγαλύτερες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο Όμιλος στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Η Αίγυπτος, και σε μικρότερο βαθμό η Τουρκία, βρίσκονται αντιμέτωπες με μία παρατεταμένη περίοδο πολιτικής αναστάτωσης. Παρά το γεγονός ότι η ζήτηση φαίνεται προς το παρόν να διατηρεί τη δυναμική της, κάθε πρόβλεψη για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές της αγοράς καθίσταται αβέβαιη. Στην Αίγυπτο, η έλλειψη καυσίμων και η αύξηση του κόστους παραγωγής διαμορφώνουν ένα όλο και πιο δύσκολο επιχειρηματικό περιβάλλον. Στην Τουρκία, υπάρχει κίνδυνος η άνοδος των επιτοκίων να επιβραδύνει την οικονομική ανάπτυξη. Επιπρόσθετα, οι διακυμάνσεις των τοπικών νομισμάτων ενδεχομένως να έχουν ουσιαστικό αντίκτυπο στα αποτελέσματα του Ομίλου στην περιοχή.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Το 2013 συμπίπτει με τη συμπλήρωση δέκα χρόνων από τη δημοσιοποίηση του πρώτου Απολογισμού Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ) και Βιώσιμης Ανάπτυξης για το σύνολο των δραστηριοτήτων του Τιτάνα σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και τις άριστες πρακτικές. Τη δεκαετία αυτή, ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην εμπέδωση των εταιρικών αξιών, αρχών και προτύπων που προάγουν τη διαφάνεια και ενισχύουν τόσο την προσπάθεια για συνεχή αυτοβελτίωση όσο και τη σύμπραξη με τους συμμετόχους σε πρωτοβουλίες και δράσεις που δημιουργούν αξία για όλους.

Η μείωση του αριθμού των ατυχημάτων στο άμεσο και έμμεσο προσωπικό το 2013 συνέβαλλε στην περαιτέρω μείωση του δείκτη συχνότητας ατυχημάτων και στη συνολική βελτίωση των αποτελεσμάτων του Ομίλου στον τομέα της ασφάλειας της εργασίας. Παρ' όλα αυτά, ένα θανατηφόρο ατύχημα που συνέβη σε έναν ιδιαίτερα έμπειρο εργολάβο στην Ελλάδα επιβεβαίωσε για άλλη μία φορά ότι στον τομέα της ασφάλειας απαιτείται συνεχής εγρήγορση και μακρόχρονη προσπάθεια για την ανάπτυξη νοοτροπίας πρόληψης των κινδύνων. Για το σκοπό αυτό, συνεχίστηκαν και εντατικοποιήθηκαν τα προγράμματα ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και εκπαίδευσης, αλλά και η εφαρμογή διεθνών και κλαδικών προτύπων για την ασφάλεια τόσο στο προσωπικό του Ομίλου όσο και στους συνεργαζόμενους εργολάβους. Επιπρόσθετα, δόθηκε έμφαση σε πρωτοβουλίες σύμπραξης που αποσκοπούν στην εμπέδωση νοοτροπίας προληπτικής διαχείρισης των κινδύνων και απευθύνονται σε φοιτητές των Πολυτεχνικών Σχολών μέσω της συνεργασίας με το Ευρωπαϊκό Δίκτυο BEST και στα παιδιά της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μέσω του Προγράμματος «Ασφάλεια στο Σπίτι». Ο Τιτάνας είναι αποφασισμένος να συνεχίσει και να εντείνει ακόμα περισσότερο τις προσπάθειές του για την επίτευξη του στόχου για μηδέν ατύχημα.

Το 2013 συνεχίστηκε η υλοποίηση του πενταετούς προγράμματος δράσης που αποσκοπεί στη συνολική βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων του Ομίλου, ενώ παράλληλα ξεκίνησε η διαδικασία ανασκόπησης και αναθεώρησης των στρατηγικών στόχων με νέο χρονικό ορίζοντα

το 2020. Η κλιματική αλλαγή και η ανάγκη για αξιοποίηση εναλλακτικών πρώτων υλών και πηγών ενέργειας παραμένουν βασική προτεραιότητα του Ομίλου και κατά συνέπεια ένα κυρίαρχο θέμα στο διάλογο με τους συμμετόχους του. Στο πλαίσιο αυτό νέες πρωτοβουλίες ανέπτυξε και η θυγατρική εταιρία του Ομίλου GAEA, επεκτείνοντας τη δραστηριότητά της.

Για δεύτερη συνεχή χρονιά, το 2013, ο Όμιλος TITAN είχε τη συμπροεδρία στη διεθνή πρωτοβουλία για τη βιώσιμη ανάπτυξη του κλάδου τσιμέντου που υλοποιείται από το 2002, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Παγκόσμιου Επιχειρηματικού Συμβουλίου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (WBCSD / Cement Sustainability Initiative). Σημαντική πρόοδος καταγράφηκε και στο πλαίσιο των εργασιών της πρωτοβουλίας αυτής με την εξέλιξη του Προγράμματος Δράσης και την υιοθέτηση νέων αξόνων δράσης όπως η διαχείριση του νερού και η προστασία της βιοποικιλότητας.

Η έκδοση του πρώτου ολοκληρωμένου και ενιαίου Απολογισμού του Ομίλου το 2012 σηματοδότησε την έναρξη μίας νέας εποχής, στην οποία η προσπάθεια για πιο συνολική και πιο ολοκληρωμένη πληροφόρηση των συμμετόχων εμπλουτίζεται και διευρύνεται, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους. Η έκδοση του πρώτου Απολογισμού ΕΚΕ στο Κόσσοβο το 2013 και η κατάκτηση του πρώτου βραβείου για το πρόγραμμα ILAB (Τοπικό Συμβούλιο Διαβούλευσης), ενός καινοτόμου θεσμού σύμπραξης με την τοπική κοινότητα, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Διαγωνισμού ΕΚΕ της Ε.Ε., ενισχύουν την πεποίθηση ότι η δέσμευση στην εταιρική κοινωνική ευθύνη οδηγεί στην ανάπτυξη νέων και καινοτόμων προσεγγίσεων και δράσεων που προσθέτουν αξία τόσο στην επιχείρηση όσο και στην τοπική ανάπτυξη.

Το 2014 αναμένεται η έκδοση νέας οδηγίας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη δημοσιοποίηση πληροφοριών που αφορούν τις μη οικονομικές επιδόσεις των επιχειρήσεων σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Όμιλος TITAN ήδη πληροί τις αναμενόμενες προς εφαρμογή απαιτήσεις σε “προηγμένο” (advanced) επίπεδο σύμφωνα με τα σχετικά κριτήρια του ΟΗΕ (Οικουμενικό Σύμφωνο), ενώ έχει προχωρήσει περαιτέρω στην αναλυτική παρουσίαση σχετικών πληροφοριών για όλες τις χώρες δραστηριότητάς του. Απολογισμοί για την ΕΚΕ και τη βιώσιμη ανάπτυξη εκδίδονται επίσης σε τοπικές γλώσσες με στοιχεία που αφορούν τους τοπικούς συμμετόχους στη Σερβία, την ΠΓΔΜ και το Κόσσοβο.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ (BUSINESS MODEL)

Η Εταιρική Στρατηγική, στη βάση της οποίας επιδιώκονται μακροπρόθεσμα οι στόχοι και οι επιδιώξεις του Ομίλου TITAN είναι σταθερά προσηλωμένη στις εξής αρχές και προτεραιότητες:

- Γεωγραφική διαφοροποίηση
- Συνεχής βελτίωση της ανταγωνιστικότητας
- Καθετοποίηση των δραστηριοτήτων
- Επικέντρωση στο ανθρώπινο δυναμικό και στην Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Η κύρια δραστηριότητα του Ομίλου TITAN είναι η παραγωγή και εμπορία τσιμέντου, έτοιμου σκυροδέματος, αδρανών υλικών και άλλων δομικών υλικών.

Ο Όμιλος TITAN δραστηριοποιείται σε 14 χώρες στην Ευρώπη, τη Βόρεια Αμερική και την Ανατολική Μεσόγειο και είναι οργανωμένος στους εξής τέσσερις λειτουργικούς (γεωγραφικούς) τομείς:

- Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη
- Βόρεια Αμερική
- Νοτιανατολική Ευρώπη

- Ανατολική Μεσόγειος

Ο κάθε τομέας αποτελείται από ένα σύνολο χωρών. Η ομαδοποίηση των εταιριών του Ομίλου στους λειτουργικούς τομείς γίνεται με βάση τη γεωγραφική τους θέση.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2014

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Ο Όμιλος, λόγω της φύσης και της γεωγραφικής διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων του, εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους. Το συνολικό πρόγραμμα διαχείρισης των ανωτέρω κινδύνων εστιάζεται στις διακυμάνσεις των χρηματοοικονομικών αγορών και έχει στόχο να ελαχιστοποιήσει τις δυνητικές δυσμενείς επιπτώσεις αυτών των διακυμάνσεων στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου. Ο Όμιλος δεν εκτελεί συναλλαγές κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή συναλλαγές που δε σχετίζονται με τις εμπορικές, επενδυτικές ή δανειοληπτικές δραστηριότητές του.

Κίνδυνος ρευστότητας:

Η διαχείριση του κινδύνου της ρευστότητας γίνεται με την εξασφάλιση κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθέσιμων και εγκεκριμένων μακροπρόθεσμων τραπεζικών πιστώσεων. Ο λόγος των αχρησιμοποίητων εγκεκριμένων μακροπρόθεσμων τραπεζικών πιστώσεων και των άμεσα διαθέσιμων μετρητών προς το βραχυπρόθεσμο δανεισμό παρακολουθείται σε μηνιαία βάση. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, ο λόγος του συνόλου των αχρησιμοποίητων μακροπρόθεσμων δεσμευμένων τραπεζικών γραμμών και μετρητών προς το βραχυπρόθεσμο δανεισμό ήταν 5,92.

Η Μητρική Εταιρία έχει την έδρα της και ο Όμιλος αναπτύσσει μέρος των δραστηριοτήτων του σε χώρα της Ευρωζώνης που εφαρμόζει πολυετές Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Προσαρμογής και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων. Σε περίπτωση μη επιτυχίας του Προγράμματος ή εγκατάλειψής του, ο Όμιλος θα εκτεθεί σε πρόσθετους κινδύνους ρευστότητας. Για την αντιμετώπιση των κινδύνων αυτών ο Όμιλος διατηρεί ρευστά διαθέσιμα καταλλήλου ύψους, ώστε να ανταπεξέλθει σε τυχόν έκτακτες διαταραχές που θα μπορούσαν να προκληθούν στις χρηματοπιστωτικές ροές.

Κίνδυνος επιτοκίου:

Το 31% του συνολικού δανεισμού του Ομίλου βασίζεται σε σταθερά και προσυμφωνημένα επιτόκια ενώ ένα περαιτέρω 18% του δανεισμού έχει μετατραπεί σε βάση σταθερού επιτοκίου μέσω σύναψης συμφωνιών ανταλλαγής πληρωμών τόκων, στα πλαίσια των οποίων η Εταιρία λαμβάνει τόκους με βάση κυμαινόμενο επιτόκιο και πληρώνει τόκους με βάση σταθερό επιτόκιο. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, οι επιπτώσεις των διακυμάνσεων των επιτοκίων στα αποτελέσματα χρήσεως και στις ταμειακές ροές των λειτουργικών δραστηριοτήτων του Ομίλου να είναι μικρές, όπως αυτό φαίνεται και στην παρακάτω ανάλυση ευαισθησίας.

Ανάλυση ευαισθησίας των δανείων του Ομίλου σε μεταβολές επιτοκίων

(ποσά σε χιλιάδες €)		Μεταβλητότητα επιτοκίων	Επίδραση στα κέρδη προ φόρων
Ποσά χρήσης 2013	EUR	1,0%	-2.776
		-1,0%	2.776
	USD	1,0%	1.520
		-1,0%	-1.520
	TRY	1,0%	-6
		-1,0%	6
	BGN	1,0%	-213
		-1,0%	213
	EGP	1,0%	-207
		-1,0%	207
Ποσά χρήσης 2012	ALL	1,0%	-325
		-1,0%	325
	EUR	1,0%	-2.819
		-1,0%	2.819
	USD	1,0%	1.464
		-1,0%	-1.464
	TRY	1,0%	-54
		-1,0%	54
	BGN	1,0%	-282
		-1,0%	282
	EGP	1,0%	-638
		-1,0%	638
	ALL	1,0%	-328
		-1,0%	328

σημ.: Ο παραπάνω πίνακας δεν περιλαμβάνει την θετική επίπτωση των εισπραχθέντων τόκων από τις καταθέσεις.

Η σχέση σταθερών προς κυμαινόμενων επιτοκίων του καθαρού δανεισμού του Ομίλου διαμορφώνεται σύμφωνα με τις συνθήκες αγοράς, τη στρατηγική και τις χρηματοδοτικές ανάγκες του Ομίλου. Επίσης, υπάρχει δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν, περιστασιακά, παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα επιτοκίου, μόνο ως μέσο για να μετριασθεί ο σχετικός κίνδυνος και για να αλλάξει ο παραπάνω συνδυασμός σταθερών - κυμαινόμενων επιτοκίων, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, ο Όμιλος είχε παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα ανταλλαγής σταθερού προς κυμαινόμενου επιτοκίου ύψους €130 εκατ., μέσης διάρκειας περίπου 1 έτους και σε μέσο σταθερό επιτόκιο 2,41%, από τα οποία μέρος ύψους €100 εκατ., έχει οριστεί ως αντιστάθμισμα κινδύνου ταμειακών ροών. Οι τάσεις των επιτοκίων και η διάρκεια των χρηματοδοτικών αναγκών παρακολουθούνται προϋπολογιστικά ενώ οι αποφάσεις για τη διάρκεια και τη σχέση μεταξύ σταθερών και κυμαινόμενων επιτοκίων λαμβάνονται ξεχωριστά για κάθε περίπτωση. Σημειωτέον ότι όλα τα βραχυπρόθεσμα δάνεια έχουν συναφθεί με κυμαινόμενα επιτόκια ενώ τα μέσο-μακροπρόθεσμα δάνεια έχουν συναφθεί και με σταθερά και με κυμαινόμενα επιτόκια.

Συναλλαγματικός κίνδυνος:

Η έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικούς κινδύνους προέρχεται κυρίως από υπάρχουσες ή προσδοκώμενες ταμιακές ροές σε ξένο νόμισμα (εισαγωγές/εξαγωγές) καθώς και από επενδύσεις σε χώρες του εξωτερικού. Ο κίνδυνος αυτός αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο πολιτικών που εγκρίνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Η διαχείριση των διαφόρων κινδύνων αντιμετωπίζεται με τη χρήση φυσικών αντισταθμιστικών μέσων, με δικαιώματα προαίρεσης σε συνάλλαγμα και με προθεσμιακά συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης σε συνάλλαγμα. Για επενδύσεις σε θυγατρικές εξωτερικού, των οποίων η καθαρή θέση είναι εκτεθειμένη σε συναλλαγματικό κίνδυνο μετατροπής, χρησιμοποιείται ως φυσικό αντισταθμιστικό μέσο ο δανεισμός στο αντίστοιχο νόμισμα - εφόσον αυτό είναι εφικτό.

Παρ' όλα αυτά μέρος της χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων του Ομίλου σε Η.Π.Α., Τουρκία, Αίγυπτο και Αλβανία, είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας. Το θέμα αναχρηματοδότησης τους σε τοπικό νόμισμα εξετάζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Στην Αίγυπτο, η χρηματοδότηση σε γιεν αντισταθμίστηκε έως τον Ιανουάριο του 2014 μέσω προθεσμιακών συμβολαίων συναλλάγματος μελλοντικής εκπλήρωσης δολαρίου-γιεν που εκτελέστηκαν από τη θυγατρική εταιρία του Ομίλου Iapetos Ltd.

Επίσης, η εταιρία του Ομίλου Titan Global Finance χορήγησε δάνεια ύψους €100 εκατ. το 2013 και €53.5 εκ. το πρώτο εξάμηνο του 2012, στην εταιρία του Ομίλου Titan America LLC. Η Titan America LLC αντίστοιχα, προχώρησε μερικώς για τα €53.5 εκ. σε σύναψη προθεσμιακών συμβολαίων συναλλάγματος μελλοντικής εκπλήρωσης.

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει τις μεταβολές στα κέρδη του Ομίλου προ φόρων και στην καθαρή του θέση, σε πιθανές αλλαγές κυμαινόμενων ισοτιμιών στα: Δολάριο ΗΠΑ, Δηνάριο Σερβίας, Λίρα Αιγύπτου, Λίρα Αγγλίας, Λίρα Τουρκίας και Λέκ Αλβανίας, κρατώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές:

Ανάλυση ευαισθησίας σε μεταβολές συναλλάγματος

(ποσά σε χιλιάδες €)	Ξένο νόμισμα	Αύξηση/ μείωση ξένου νομίσματος έναντι €	Επίδραση στα κέρδη προ φόρων	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
Ποσά χρήσης 2013	USD	5%	-2.475	19.224
		-5%	2.239	-17.393
	RSD	5%	513	2.193
		-5%	-464	-1.984
	EGP	5%	2.874	33.456
		-5%	-2.601	-30.270
	GBP	5%	156	295
		-5%	-141	-267
	TRY	5%	-7	991
		-5%	7	-897
Ποσά χρήσης 2012	ALL	5%	-117	2.165
		-5%	106	-1.959
	USD	5%	-3.795	22.634
		-5%	3.433	-20.478
	RSD	5%	924	2.060
		-5%	-836	-1.864
	EGP	5%	3.993	37.727
		-5%	-3.613	-34.134
	GBP	5%	22	181
		-5%	-19	-164
	TRY	5%	311	1.254
		-5%	-282	-1.134
	ALL	5%	-477	2.441
		-5%	431	-2.209

σημ.: α) Ο υπολογισμός της "Επίδρασης στα Κέρδη προ φόρων" βασίζεται στις μεταβολές του μέσου όρου των ισοτιμιών συναλλάγματος της χρονιάς, ενώ ο υπολογισμός της "Επίδρασης στα ίδια κεφάλαια" βασίζεται στις μεταβολές των ισοτιμιών συναλλάγματος κατά την ημερομηνία ισολογισμού, β) η παραπάνω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται σε νομίσματα που είναι κυμαινόμενα και όχι σταθερά.

Πιστωτικός κίνδυνος:

Ο Όμιλος δεν αντιμετωπίζει σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους. Οι απαιτήσεις από πελάτες προέρχονται κυρίως από μια μεγάλη και ευρεία πελατειακή βάση. Η χρηματοοικονομική κατάσταση των πελατών παρακολουθείται διαρκώς από τις εταιρίες του Ομίλου.

Όπου κρίνεται κατάλληλο, ζητείται επιπλέον ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης. Για ειδικούς πιστωτικούς κινδύνους γίνονται προβλέψεις για ζημίες από απαξίωση. Στο τέλος του 2013, κρίνεται ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μην καλύπτεται ήδη από κάποια ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης ή από πρόβλεψη επισφαλούς απαιτήσεως.

Ο πιστωτικός κίνδυνος, που μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του όσον αφορά τα διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα, τις επενδύσεις και τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών παραγώγων, μετριάζεται κάνοντας χρήση προ-εγκεκριμένων ορίων στο βαθμό έκθεσης σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα. Αυτά τα προ-εγκεκριμένα όρια είναι μέρος ενός πλαισίου εγκεκριμένων πολιτικών από το Διοικητικό Συμβούλιο, και παρακολουθούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Κίνδυνοι από το κλίμα και φυσικές καταστροφές:

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε περιοχές, όπως η Ελλάδα, η Αίγυπτος, η Τουρκία και η Φλόριντα (ΗΠΑ), οι οποίες είναι περιοχές με έκθεση σε κινδύνους από φυσικά (κλιματικά και γεωλογικά) φαινόμενα, όπως τυφώνες, αμμοθύελλες, σεισμούς κλπ.. Για την αποφυγή των καταστροφικών συνεπειών από ανάλογα φαινόμενα, έχουν υιοθετηθεί και εφαρμόζονται σχεδιαστικοί κανόνες (designing standards), οι οποίοι είναι αυστηρότεροι από όσα προβλέπονται σχετικώς από την εκάστοτε νομοθεσία. Επιπλέον, υφίστανται σχέδια έκτακτης ανάγκης, τα οποία αποσκοπούν στη διαφύλαξη της ακεραιότητας των υποδομών του και στην προστασία της ζωής των εργαζομένων.

Πολιτικοί κίνδυνοι:

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται και σε περιοχές, όπου κατά καιρούς επικρατούν συνθήκες έντονης πολιτικής αστάθειας, ταραχών και εξεγέρσεων και γενικά καταστάσεις που χαρακτηρίζονται από μεγάλη μεταβλητότητα και ενέχουν σημαντικούς κινδύνους για τον έλεγχο, την ομαλή λειτουργία και την απόδοση των επενδύσεών του. Η διαχείριση των εν λόγω πολιτικών κινδύνων υλοποιείται με τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων σε κάθε περίπτωση, με στόχο τη μεγαλύτερη δυνατή θωράκιση των τοπικών επενδύσεων του Τιτάνα.

Κίνδυνοι σχετιζόμενοι με το κόστος παραγωγής:

Η κατανάλωση θερμικής ενέργειας, ηλεκτρικής ενέργειας και πρώτων υλών αποτελούν τους σημαντικότερους συντελεστές κόστους. Η μεταβλητότητα των τιμών των ορυκτών καυσίμων αποτελεί κίνδυνο που επηρεάζει το κόστος παραγωγής σε σημαντικό βαθμό.

Προκειμένου να μετριαστούν οι συνέπειες από αυτούς τους κινδύνους, ο Τιτάνας επενδύει και θα εξακολουθήσει να επενδύει σε εξοπλισμό χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης και στην υποκατάσταση των ορυκτών καυσίμων από εναλλακτικά καύσιμα.

Εξ άλλου, η εξασφάλιση πρόσβασης στην απαιτούμενη ποσότητα και ποιότητα πρώτων υλών αποτελεί πρόσθετη προτεραιότητα κατά το σχεδιασμό των νέων επενδύσεων του Ομίλου.

Ως προς τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις, λαμβάνεται μέριμνα για την εξασφάλιση επάρκειας κοιτασμάτων πρώτων υλών για όλη τη διάρκεια ζωής των εγκαταστάσεων του Ομίλου.

Επίσης, θα συνεχιστούν οι επενδύσεις στη χρήση εναλλακτικών πρώτων υλών με στόχο το σταδιακό περιορισμό της εξάρτησης από τις φυσικές πρώτες ύλες. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Τιτάνας έχει θέσει συγκεκριμένους στόχους για την ποσοστιαία υποκατάσταση των φυσικών πρώτων υλών από εναλλακτικές ύλες (απόβλητα) και παρακολουθεί στενά την εξέλιξη αυτού του στόχου.

Κίνδυνοι σχετικοί με την ασφάλεια στην εργασία:

Η ασφάλεια στην εργασία για τους εργαζομένους του Τιτάνα αποτελεί κυρίαρχη προτεραιότητα. Η συστηματική προσπάθεια βελτίωσης της ασφάλειας σε όλες τις λειτουργίες του Ομίλου, μεταξύ άλλων, προβλέπει τη στελέχωση των παραγωγικών μονάδων με ικανό αριθμό μηχανικών ασφαλείας. Ο σχετικός σχεδιασμός περιλαμβάνει ευρύτατα εκπαιδευτικά προγράμματα για τη συστηματική σχετική εκπαίδευση και επιμόρφωση των εργαζομένων και αυστηρή εφαρμογή συστημάτων και διαδικασιών, που σχεδιάζονται και ελέγχονται από τη Διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας της Εταιρίας.

Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι:

Η προστασία του περιβάλλοντος και η βιώσιμη ανάπτυξη αποτελούν σταθερές προτεραιότητες για τον Τιτάνα. Για το λόγο αυτό, θα συνεχιστούν οι προσπάθειες μείωσης του αποτυπώματος άνθρακα του Ομίλου, με στόχο την επίτευξη συνολικής μείωσης κατά 22% το 2015 σε σχέση με το έτος 1990.

Επίσης, προκειμένου να περιορίσει το ενδεχόμενο περιβαλλοντικών κινδύνων, ο Τιτάνας θα εξακολουθήσει να επενδύει συστηματικά στις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές (Best Available Techniques) για την προστασία του περιβάλλοντος.

Παράλληλα, παρακολουθεί στενά τις δρομολογούμενες αλλαγές στη νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος, και φροντίζει να λαμβάνει εκ των προτέρων τα απαιτούμενα μέτρα, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος μη έγκαιρης συμμόρφωσης με νέα νομοθεσία, μόλις αυτή τεθεί σε ισχύ.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Οι συναλλαγές της Εταιρίας με συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα κατά την έννοια του ΔΛΠ 24 (συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 42ε του Κ.Ν. 2190/20) πραγματοποιήθηκαν υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς.

Τα ποσά των πωλήσεων και αγορών του 2013 και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων στις 31.12.2013 για τον Όμιλο και την Εταιρία, που έχουν προκύψει από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη εμφανίζονται ως εξής:

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2013

(Ποσά σε χιλιάδες €)

Όμιλος	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Λουτά συνδεδεμένα μέρη	-	2.286	-	521
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	-	-	9	-
	-	2.286	9	521
Εταιρία	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Αιολική Ν.Ε.	7	-	-	270
Αλμπασέμ Α.Ε.	3	-	-	-
Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά Α.Ε.	17.283	5.068	5.889	1.012
Ιντερτιτάν Εμπορική Διεθνής Α.Ε.	4.529	-	-	-
Transbeton - Δομική Α.Ε.	775	-	254	-
Λατομεία Γουρνών Α.Ε.	3	-	586	-
Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S.	549	-	-	-
Τιτάν Διεθνής Εμπορική Α.Ε.	7	-	240	-
Fintitan SRL	7.169	-	2.693	-
Cementi Crotone S.R.L.	176	-	88	-
Titan Cement U.K. Ltd	9.523	29	3	-
Usje Cementarnica AD	7.944	386	74	-
Beni Suef Cement Co.S.A.E.	7.440	-	940	-
Alexandria Portland Cement Co. S.A.E	421	-	341	-
Cementara Kosjeric DOO	112	-	12	-
Zlatna Panega Cement AD	8	3	-	-
Titan America LLC	24	20	-	254
Essex Cement Co. LLC	17.055	44	1.574	7
Ποζολάνη Α.Ε.	-	31	-	-
Antea Cement SHA	1.553	-	604	-
Titan Global Finance PLC	-	37.936	-	753.878
Λατομεία Τανάγρας Α.Ε.	5	-	6	-
SharrCem Sh.P.K	63	-	-	-
Λουτές Θυγατρικές	13	-	-	-
Λουτά συνδεδεμένα μέρη	-	2.286	-	521
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	-	-	9	-
	74.662	45.803	13.313	755.942

Αναλυτικότερα σε σχέση με τις ανωτέρω συναλλαγές διευκρινίζονται τα ακόλουθα:

Τα έσοδα που εμφανίζονται στον πίνακα αφορούν πωλήσεις ετοιμών προϊόντων της Εταιρίας και υπηρεσιών προς τις ανωτέρω θυγατρικές της, ενώ οι αγορές αφορούν αγορές πρώτων υλών και υπηρεσιών που πραγματοποίησε η Εταιρία από τις ανωτέρω θυγατρικές της.

Οι υποχρεώσεις της Εταιρίας αφορούν κυρίως τρεις δανειακές συμβάσεις, δύο εκ των οποίων κυμαινόμενου επιτοκίου ανεξόφλητου κεφαλαίου: α) €100 εκατ., με λήξη το 2015, με επιτόκιο βασισμένο στο Euribor πλέον περιθωρίου 3,313% ετησίως, και β) €550 εκατ., με λήξη το 2015, με επιτόκιο βασισμένο στο Euribor πλέον περιθωρίου 3,05% ετησίως και γ) μία δανειακή σύμβαση σταθερού επιτοκίου, ανεξόφλητου κεφαλαίου €100 εκατ., με λήξη το 2017 και σταθερό επιτόκιο 8,80% ετησίως έως τη λήξη, συναφθείσες με τη θυγατρική εταιρία «TITAN GLOBAL FINANCE PLC», που εδρεύει στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Οι απαιτήσεις της Εταιρίας αφορούν κυρίως απαιτήσεις από πωλήσεις τσιμέντου προς τις ανωτέρω θυγατρικές της.

Τέλος, οι συνολικές αμοιβές των διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης του Ομίλου ανήλθαν κατά το 2013 σε €4,9 εκατ. έναντι €3,6 εκατ. της αντίστοιχης περιόδου του προηγούμενου έτους.

ΔΡΩΣΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ (GOING CONCERN):

Το Διοικητικό Συμβούλιο δηλώνει ότι η Μητρική Εταιρία και ο Όμιλος TITAN διαθέτουν επάρκεια πόρων, οι οποίοι εξασφαλίζουν τη συνέχιση της λειτουργίας τους ως «δρώσα οικονομική μονάδα (Going Concern)» για το προβλεπτό μέλλον.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ 2013

Το Διοικητικό Συμβούλιο δηλώνει ότι η Ετήσια Έκθεση του Δ.Σ. και οι Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2013, λαμβανόμενες ως ενιαίο σύνολο, είναι αντικειμενικές, ισορροπημένες και κατανοητές και παρέχουν την απαιτούμενη πληροφόρηση στους μετόχους, για να εκτιμήσουν τις επιδόσεις, το επιχειρηματικό μοντέλο και τη στρατηγική της Εταιρίας.

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 7 του ν. 3556/2007)

1. Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας ανέρχεται σε 338.530.112 ευρώ και διαιρείται σε 84.632.528 μετοχές, ονομαστικής αξίας 4 ευρώ εκάστης, από τις οποίες, 77.063.568 μετοχές είναι κοινές και αντιπροσωπεύουν ποσοστό 91,057 % του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου και 7.568.960 είναι προνομιούχες μετοχές χωρίς ψήφο και αντιπροσωπεύουν ποσοστό 8,943% περίπου του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου.

Όλες οι μετοχές είναι ονομαστικές και εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών (Κατηγορία «Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης») του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Από κάθε μετοχή απορρέουν όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που ορίζονται από το Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρίας. Η κυριότητα της μετοχής συνεπάγεται αυτοδικαίως και αποδοχή του Καταστατικού της Εταιρίας και των αποφάσεων που έχουν ληφθεί, σύμφωνα με το Καταστατικό, από τα διάφορα όργανα της Εταιρίας.

Κάθε κοινή μετοχή παρέχει το δικαίωμα μιας ψήφου. Οι προνομιούχες μετοχές δεν παρέχουν δικαίωμα ψήφου.

Σύμφωνα με την από 27.6.1990 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων που είχε αποφασίσει την αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρίας με την έκδοση προνομιούχων χωρίς ψήφο μετοχών, τα προνόμια των προνομιούχων χωρίς ψήφο μετοχών συνίσταντο:

Α. Στην απόληψη, πριν από τις κοινές μετοχές, πρώτου μερίσματος από τα κέρδη χρήσης, σε περίπτωση δε μη διανομής μερίσματος ή διανομής μερίσματος μικρότερου του πρώτου, κατά μια ή περισσότερες χρήσεις, στην προνομιακή καταβολή του πρώτου αυτού μερίσματος σωρευτικά και για τις χρήσεις αυτές, από τα κέρδη των επομένων χρήσεων. Σε περίπτωση δε διανομής πρόσθετου μερίσματος με οποιαδήποτε μορφή, οι προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές δικαιούνται, ισότιμα προς τις κοινές μετοχές, σε απόληψη πρόσθετου μερίσματος. Σημειωτέον πάντως ότι, μετά την τροποποίηση σύμφωνα με το άρθρο 79 παρ. 8 του Ν. 3604/2007 των διατάξεων της παρ.2 του άρθρου 45 του ΚΝ 2190/20 περί διανεμομένων κερδών ανωνύμων εταιριών, την κατάργηση της υποχρέωσης διανομής ελάχιστου υποχρεωτικού μερίσματος 6% επί του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου και τη θέσπιση υποχρεωτικής πλέον διανομής του 35% των καθαρών κερδών εκάστης χρήσης, το ανωτέρω προνόμιο καταβολής πρώτου μερίσματος στους προνομιούχους χωρίς ψήφο μετόχους έχει καταστεί άνευ αντικειμένου.

Β. Στην προνομιακή απόδοση του κεφαλαίου που έχει καταβληθεί από τους μετόχους των προνομιούχων χωρίς ψήφο μετοχών, από το προϊόν της εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας σε περίπτωση λύσης της Εταιρίας. Οι κάτοχοι των προνομιούχων χωρίς ψήφο μετοχών δικαιούνται ισότιμα προς τους κατόχους κοινών μετοχών και περαιτέρω συμμετοχής, αναλογικά, στο προϊόν της εκκαθάρισης, εάν αυτό είναι ανώτερο από το συνολικά καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο. Τα προνόμια της παρούσας παραγράφου Β εξακολουθούν να ισχύουν απολύτως.

Η ευθύνη των μετόχων περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.

2. Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρίας

Οι μετοχές της Εταιρίας είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και μεταβιβάζονται όπως ορίζει ο Νόμος. Το Καταστατικό της Εταιρίας δεν προβλέπει περιορισμούς στη μεταβίβασή τους.

3. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των άρθρων 9 έως 11 του ν. 3556/2007

Την 31.12.2013 οι κατωτέρω μέτοχοι κατείχαν ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρίας, συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων ψήφου που αντιστοιχούν σε μετοχές των οποίων είναι συγκύριοι και περιέχονται σε κοινή επενδυτική μερίδα:

Η εταιρία ΕΔΥΒΕΜ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ (ΕΔΥΒΕΜ), ποσοστό 11,16% των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρίας

Ο κ. Ανδρέας Λ. Κανελλόπουλος, ποσοστό 10,57% των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρίας.

Το ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ 9,90%, των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρίας και

Ο κ. Λεωνίδα Α. Κανελλόπουλος, ποσοστό 6,10% των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρίας

Την 27.2.2014, οι μέτοχοι οι οποίοι κατέχουν ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρίας είναι οι ίδιοι ανωτέρω.

4. Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρίας παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

5. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Με την εξαίρεση των προνομιούχων χωρίς ψήφο μετοχών, δεν προβλέπονται στο Καταστατικό της Εταιρίας περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

6. Συμφωνίες μετόχων της Εταιρίας

Η Εταιρία τελεί εν γνώσει της ύπαρξης της δημόσιας Κυπριακής εταιρίας με την επωνυμία ΕΔΥΒΕΜ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΟΜΙΚΑ ΥΠΙΚΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ (ΕΔΥΒΕΜ), η οποία κατέχει συνολικά 8.600.000 κοινές μετοχές της Εταιρίας, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 11,16% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου αυτής και οι οποίες έχουν εισφερθεί στην ΕΔΥΒΕΜ από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας κ.κ. Ανδρέα Κανελλόπουλο, Δημήτριο Παπαλεξόπουλο, Νέλλο Κανελλόπουλο, Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου-Μπενεοπούλου και Παναγιώτη (Τάκη) Κανελλόπουλο και λοιπούς μετόχους της Εταιρίας. Το Καταστατικό της ΕΔΥΒΕΜ προβλέπει περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρίας που κατέχονται από αυτήν.

7. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών του Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού που διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/20

Το Καταστατικό της Εταιρίας (άρθρο 25), στα πλαίσια των δυνατοτήτων που παρέχονται από τον κ.ν. 2190/20, όπως ισχύει μετά το ν. 3604/2007, προβλέπει για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου τα εξής :

α. Το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να εκλέγει μέλη αυτού σε αντικατάσταση μελών που παραιτήθηκαν, απέθαναν ή απώλεσαν την ιδιότητά τους με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, με την προϋπόθεση ότι η αναπλήρωση των παραπάνω μελών δεν είναι εφικτή από αναπληρωματικά μέλη που έχουν τυχόν εκλεγεί από τη Γενική Συνέλευση. Η ανωτέρω εκλογή από το Διοικητικό Συμβούλιο γίνεται με απόφαση των απομενόντων μελών, εάν είναι τουλάχιστον επτά (7), και ισχύει για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που αντικαθίσταται.

β. Τα υπόλοιπα μέλη μπορούν να συνεχίσουν τη διαχείριση και την εκπροσώπηση της Εταιρίας και χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός αυτών υπερβαίνει το ήμισυ των μελών, όπως είχαν πριν από την επέλευση των ανωτέρω γεγονότων.

γ. Σε κάθε περίπτωση, τα απομένοντα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ανεξάρτητα από τον αριθμό τους, μπορούν να προβούν σε σύγκληση Γενικής Συνέλευσης με αποκλειστικό σκοπό την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι διατάξεις του Καταστατικού της Εταιρίας για την τροποποίηση των διατάξεων του δεν διαφοροποιούνται από τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/20.

8. Αρμοδιότητα του Δ.Σ. ή ορισμένων μελών του για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών της Εταιρίας σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κ.Ν. 2190/20

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 3 του Καταστατικού της Εταιρίας, η Γενική Συνέλευση, με απόφασή της που λαμβάνεται με την εξαιρετική απαρτία και πλειοψηφία του άρθρου 20 του Καταστατικού, μπορεί να εκχωρεί στο Διοικητικό Συμβούλιο την εξουσία να αυξάνει με απόφασή του το μετοχικό κεφάλαιο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13 παρ. 1 εδ. γ του Κ.Ν. 2190/20 και υπό την επιφύλαξη του άρθρου 4 του ίδιου άρθρου.

Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις άρθρου 13 παρ. 13 του Κ.Ν. 2190/20, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 3 και 4 και 31 παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/20, μπορεί να θεσπισθεί πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και το προσωπικό της Εταιρίας, καθώς και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιριών, με τη μορφή δικαιωμάτων προαίρεσης (options) απόκτησης μετοχών, κατά τους ειδικότερους όρους της απόφασης αυτής, περίληψη της οποίας υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/20. Η ονομαστική αξία των μετοχών που διατίθενται δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει συνολικά το 1/10 του καταβεβλημένου κεφαλαίου κατά την ημερομηνία της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο, με απόφασή του, αποφασίζει κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, που δεν ρυθμίζεται διαφορετικά από τη Γενική Συνέλευση και, ανάλογα με τον αριθμό των δικαιούχων που άσκησαν το δικαίωμά τους, αποφασίζει την αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας και την έκδοση νέων μετοχών.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/20, μετά από έγκριση της Γενικής Συνέλευσης, η Εταιρία μπορεί να αποκτήσει δικές της μετοχές, με ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου, με την προϋπόθεση ότι η ονομαστική αξία των μετοχών που αποκτώνται, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών που είχε αποκτήσει η Εταιρία προηγουμένως και διατηρεί, δεν υπερβαίνει το 1/10 του καταβεβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης πρέπει να ορίζει επίσης τους όρους και τις προϋποθέσεις των προβλεπομένων αποκλήσεων, τον ανώτατο αριθμό των μετοχών που είναι δυνατόν να αποκτηθούν, τη διάρκεια της χορηγούμενης έγκρισης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 24 μήνες και, σε περίπτωση απόκτησης από επαχθή αιτία, τα κατώτατα και ανώτατα όρια της αξίας απόκτησης.

Στα πλαίσια των ανωτέρω διατάξεων, δυνάμει της από 8.6.2012 απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εταιρίας, έχει χορηγηθεί άδεια για την αγορά από την Εταιρία, αμέσως ή εμμέσως, ιδίων μετοχών της, κοινών και προνομιούχων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 1 του Κ.Ν. 2190/1920, μέχρι ποσοστού 10% του εκάστοτε καταβεβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου, εντός χρονικού διαστήματος 24 μηνών από τη λήψη της ανωτέρω απόφασης, δηλαδή έως την 18.6.2014, με κατώτατη τιμή αγοράς ευρώ 4 ανά μετοχή και ανώτατη τιμή αγοράς 40 ευρώ ανά μετοχή. Σύμφωνα με την ανωτέρω απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, η πραγματοποίηση αγορών ιδίων μετοχών αποφασίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο εφόσον οι εν λόγω αγορές εξυπηρετούν τα συμφέροντα της Εταιρίας και εφόσον

επιτρέπονται από τα διαθέσιμα κεφάλαια της Εταιρίας. Η Εταιρία δεν έχει προβεί σε αγορά ιδίων μετοχών της κατ' εφαρμογήν της ανωτέρω από 8.6.2012 απόφασης της Γενικής Συνέλευσης.

Ο συνολικός αριθμός ιδίων μετοχών που κατέχει σήμερα η Εταιρία κατ' εφαρμογήν παλαιότερων σχετικών αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης ανέρχεται σε 3.061.415 κοινές και 5.919 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 3,62 % του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας.

9. Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υπάρχουν σημαντικές συμφωνίες της Εταιρίας, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν αποκλειστικά σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Υπάρχουν όμως δανειακές και άλλες συμβάσεις, οι οποίες προβλέπουν, ως είθισται σε ανάλογες συμβάσεις, σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας, δικαίωμα των δανειστριών τραπεζών ή των ομολογιούχων δανειστών ή των αντισυμβαλλομένων της Εταιρίας, να ζητήσουν, υπό προϋποθέσεις, την άμεση αποπληρωμή των δανείων/ομολογιών ή την έξοδό τους από τις εταιρίες του Ομίλου, όπου συμμετέχουν, πριν από τη λήξη της διάρκειας των σχετικών συμβάσεων, χωρίς όμως το εν λόγω δικαίωμα να παρέχεται ειδικά σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας κατόπιν δημόσιας πρότασης. Οι σημαντικότερες σχετικές συμφωνίες είναι:

A. Η Σύμβαση Ανακυκλούμενης Πίστωσης (Multicurrency Revolving Facility Agreement) μέχρι ποσού 585 εκ Ευρώ μεταξύ της εταιρίας του Ομίλου Titan Global Finance Plc, κοινοπραξίας δανειστριών τραπεζών και της Εταιρίας ως εγγυήτριας.

B. Η Σύμβαση Ανακυκλούμενης Πίστωσης (Multicurrency Revolving Facility Agreement) μέχρι ποσού 430 εκ Ευρώ μεταξύ της εταιρίας του Ομίλου Titan Global Finance Plc, κοινοπραξίας δανειστριών τραπεζών και της Εταιρίας ως εγγυήτριας.

Γ. Η έκδοση Ευρωπαϊκών Ομολογιών ποσού 200 εκ. ευρώ από την εταιρία του Ομίλου Titan Global Finance Plc με την εγγύηση της Εταιρίας.

Δ. Η έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου ποσού 50 εκ ευρώ από την Εταιρία, με εκπρόσωπο των ομολογιούχων και πληρεξούσιο καταβολών την τράπεζα EUROBANK ERGASIAS

Ε. Η έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου ποσού ευρώ μέχρι ποσού 50 εκ ευρώ από την Εταιρία, με εκπρόσωπο των ομολογιούχων και πληρεξούσιο καταβολών την τράπεζα ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΣΤ. Σύμβαση Δανείου ποσού 35 εκ ευρώ μεταξύ της Εταιρίας και της τράπεζας HSBC

Ζ. Συμφωνία Μετόχων που υπεγράφη μεταξύ αφενός της Εταιρίας και των εταιριών του Ομίλου Titan Cement Cyprus Limited και Aemos Cement Limited και αφετέρου του International Finance Corporation (IFC) σχετικά με τη συμμετοχή της τελευταίας με μειοψηφικό ποσοστό στις επενδύσεις του Τιτάνα στη Σερβία, ΠΔΓΜ και Κόσσοβο.

Η. Η Σύμβαση Ανακυκλούμενης Πίστωσης (Multicurrency Revolving Facility Agreement) μέχρι ποσού 670 εκ Αιγυπτιακών Λιρών μεταξύ της εταιρίας του Ομίλου BENI SUEF CEMENT COMPANY S.A.E, κοινοπραξίας δανειστριών τραπεζών και της Εταιρίας ως εγγυήτριας

Θ. Η έκδοση Ευρωπαϊκών Ομολογιών ποσού 200 εκ. ευρώ από την εταιρία του Ομίλου Titan Global Finance Plc με την εγγύηση της Εταιρίας.

Ι. Η έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου μέχρι ποσού ευρώ 14.3 εκ ευρώ από την Εταιρία, με εκπρόσωπο των ομολογιούχων και πληρεξούσιο καταβολών τη ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε

και

Κ. Η έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου μέχρι ποσού ευρώ 20 εκ ευρώ από την εταιρία του Ομίλου INTERMPETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε., με εκπρόσωπο των ομολογιούχων και πληρεξούσιο καταβολών τη ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. και εγγυήτρια την Εταιρία.

10. Σημαντικές συμφωνίες με μέλη του Δ.Σ. ή το προσωπικό της Εταιρίας

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρίας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξ αιτίας δημόσιας πρότασης.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

I. Αναφορά στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, στον οποίο υπάγεται η Εταιρία και στον τόπο όπου ο Κώδικας αυτός είναι διαθέσιμος προς το κοινό

Η Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ (εφεξής «η Εταιρία»), είναι ανώνυμη εταιρία, οι μετοχές της οποίας (κοινές και προνομιούχες) είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί ειδικό τμήμα της Ετήσιας Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν.3873/2010.

Η Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ, με την από 16.12.2010 απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου έχει υπαχθεί επισήμως στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου (the UK Corporate Governance Code), ο οποίος ευρίσκεται αναρτημένος στον ιστότοπο του UK Financial Reporting Council www.frc.org.uk και μετάφραση αυτού στην Ελληνική Γλώσσα είναι αναρτημένη στον ιστότοπο της Εταιρίας <http://www.titan.gr/el/> στη διεύθυνση <http://www.titan.gr/el/titan-group/corporate-governance/>

Η Εταιρία εφαρμόζει τον ανωτέρω Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου με τις αποκλίσεις που αναφέρονται κατωτέρω στο Τμήμα VIII της παρούσας δήλωσης, όπου και παρέχεται αιτιολόγηση των σχετικών αποκλίσεων.

II. Αναφορά στις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρία επιπλέον των προβλέψεων του νόμου και παραπομπή στον τόπο όπου τις έχει δημοσιοποιήσει.

Η Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ, επιπλέον των προβλέψεων της ελληνικής νομοθεσίας, που περιλαμβάνονται στους Νόμους 2190/1920, 3016/2002, 3693/2008 και 3884/2010 και 3873/2010, εφαρμόζει τις αρχές εταιρικής διακυβέρνησης που προβλέπει ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου (UK Corporate Governance Code), εφεξής «ο Κώδικας».

Η Εταιρία πέραν των κριτηρίων που θέτουν η ελληνική νομοθεσία και ο Κώδικας όσον αφορά τα κριτήρια ανεξαρτησίας που πρέπει να πληρούν τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εφαρμόζει τα πρόσθετα κριτήρια που αναφέρονται κατωτέρω στην παράγραφο «Ανάδειξη υποψηφίων μελών Διοικητικού Συμβουλίου» του τμήματος III της παρούσας δήλωσης και ευρίσκονται αναρτημένα στον ιστότοπο της Εταιρίας <http://www.titan.gr/el/> στη διεύθυνση <http://www.titan.gr/el/titan-group/corporate-governance/board-of-directors/>

III. Αναφορά στη σύνθεση και τον τρόπο λειτουργίας του διοικητικού συμβουλίου και των άλλων διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων ή επιτροπών της Εταιρίας.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Πρόεδρος

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

74 ετών, Μη Εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. από 1.3.2006
Μέλος της Επιτροπής Ορισμού Υποψηφίων και Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Είναι μέλος του Δ.Σ. από το 1971 και Πρόεδρος του Δ.Σ. από το 1996. Ήταν Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρίας από το 1983 μέχρι το 1996.

Είναι μέλος του Δ.Σ. του Ιδρύματος Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου.
Διετέλεσε Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. της ALPHA BANK (1995-2006) και Πρόεδρος του Σ.Ε.Β (1994-2000).

Αντιπρόεδρος

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (ΤΑΚΗΣ) ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ

63 ετών, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. από την 18.5.2010 (2^η Θητεία).

Μέλος της Επιτροπής Αμοιβών

Έχει διατελέσει ανώτατο στέλεχος διεθνών επενδυτικών τραπεζών στο Λονδίνο (1977-1991). Έχει διευθύνει ελληνικές τράπεζες και θυγατρικές ξένων τραπεζών στην Ελλάδα (1991-2000). Υπήρξε Διευθύνων Σύμβουλος και Global Head of the Banks and Securities Industry για τη CITIGROUP στο Λονδίνο (2000- 2004) και Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (2004-2009). Εξελέγη επίσης Πρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών (2005-2009). Διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος εμπορικής τραπεζικής και εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. του επενδυτικού ομίλου EFG Hermes Holding (2010-2013).

Είναι Αντιπρόεδρος και Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. της τράπεζας Eurobank Ergasias, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. της ναυτιλιακής εταιρείας Tsakos Energy Navigation (TEN) Limited, εισηγμένης στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης και Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της EFG Hermes Holding, εισηγμένης στα χρηματιστήρια Καΐρου και Λονδίνου.

Είναι κάτοχος πτυχίων Μαθηματικών, Ναυπηγικής και Διοίκησης από ελληνικά και βρετανικά πανεπιστήμια

Διευθύνων Σύμβουλος

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ

52 ετών, Εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. από την 24.6.1992

Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρίας από το 1996 και στέλεχος από το 1989.

Προηγουμένως εργάσθηκε ως σύμβουλος επιχειρήσεων στη McKinsey & Company Inc στις ΗΠΑ και στη Γερμανία.

Είναι μέλος του Δ.Σ. της τράπεζας EUROBANK ERGASIAS, του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.) , του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (Ι.Ο.Β.Ε.), του Ελληνικού Ιδρύματος Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) και του European Round Table of Industrialists (Ε.Ρ.Τ) και Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου του Σ.Ε.Β. για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Σπούδασε Ηλεκτρολόγος-Μηχανικός (Dipl. EL-Ing. ETH, 1985) στο Ομοσπονδιακό Πολυτεχνείο της Ζυρίχης και Διοίκηση Επιχειρήσεων στο Πανεπιστήμιο HARVARD (Μ.Β.Α., 1987).

Μέλη

ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ

47 ετών, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. από την 10.5.2007 (3^η Θητεία).

Μέλος της Επιτροπής Ορισμού Υποψηφίων και Εταιρικής Διακυβέρνησης και της Επιτροπής Αμοιβών.

Είναι Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της AUTOHELLAS A.T.E.E. (HERTZ), Αντιπρόεδρος της AEGEAN AIRLINES A.E. και μέλος του Δ.Σ. της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ και της FOURLIS A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Σπούδασε στα πανεπιστήμια YALE και COLUMBIA BUSINESS SCHOOL OF NEW YORK (Μ.Β.Α.)

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΒΙΔΑΛΗΣ

59 ετών, Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. από την 15.6.2011

Από το 2004 μέχρι την 15.6.2011 υπήρξε Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.

Είχε ορισθεί Διαπραγματευτής από πλευράς Ελληνικού Δημοσίου στις διαπραγματεύσεις για την επανεκκίνηση των Συμβάσεων Παραχώρησης των αυτοκινητοδρόμων (2012-2013), οι οποίες ολοκληρώθηκαν επιτυχώς τον Δεκέμβριο 2013

Υπήρξε Διευθύνων Σύμβουλος (2001 - 2011) και Εντεταλμένος Σύμβουλος / COO (1998 - 2001) της εταιρίας S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε. και μέλος του Δ.Σ. για 15 χρόνια. Από το 1981 έως το 1998 εργάστηκε στην εταιρία OWENS CORNING στις Η.Π.Α. και από το 1994 έως το 1998 ήταν διαδοχικά Πρόεδρος των Παγκόσμιων Δραστηριοτήτων Συνθετικών Υλικών (Composites) και Μονωτικών Υλικών.

Είναι επίσης Αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) και Πρόεδρος του Συμβουλίου του Σ.Ε.Β για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, ενώ διετέλεσε Πρόεδρος του Συνδέσμου

Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων (Σ.Μ.Ε.) από το 2005 μέχρι το 2009. Είναι Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της RAYCAP A.E. και μέλος του Δ.Σ. των εταιριών Zeus Capital Partners και Future Pipe Industries του Ντουμπάι.

Σπούδασε Πολιτικές Επιστήμες (BA) και Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) στο Πανεπιστήμιο HARVARD.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΖΑΡΚΑΛΗΣ

53 ετών, Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. από την 14.6.2013

Από το 2010 είναι Οικονομικός Διευθυντής του Ομίλου TITAN και μέλος της Διοικούσας Επιτροπής της Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ TITAN. Ξεκίνησε την καριέρα του στον TITAN το 2008 ως Εκτελεστικός Διευθυντής Επιχειρηματικής Ανάπτυξης και Στρατηγικού Σχεδιασμού Ομίλου.

Προηγουμένως επί 18 χρόνια εργάσθηκε στην Dow Chemical Co, όπου κατείχε διάφορες διευθυντικές θέσεις με έδρα κυρίως στις ΗΠΑ και την Ελβετία. Μεταξύ άλλων, υπήρξε Αντιπρόεδρος της Dow Automotive, Διευθυντής τομέως Specialty Plastics & Elastomers, Διευθυντής Synthetic Latex, κλπ.

Είναι απόφοιτος της Σχολής Χημικών Μηχανικών του Μετσοβείου Πολυτεχνείου και κάτοχος Masters (Msc) του State University of Pennsylvania, ΗΠΑ.

ΝΕΛΛΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

50 ετών, Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. από την 24.6.1992.

Διευθυντής Εξωτερικών Σχέσεων Ομίλου TITAN από το 1996. Προηγουμένως ήταν στέλεχος της Διεύθυνσης Πωλήσεων της Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ TITAN (1990-1996) και στέλεχος της ΙΩΝΙΑ Α.Β.Ε.Ε. (1989-1990).

Είναι Πρόεδρος του Δ.Σ. του Μουσείου Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου, Πρόεδρος του Ιδρύματος Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου και Πρόεδρος του Δ.Σ. της Ένωσης Τσιμεντοβιομηχανιών Ελλάδος .

ΤΑΚΗΣ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

46 ετών, Εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. από την 10.5.2007.

Διευθυντής Επενδυτικών Σχέσεων Ομίλου TITAN από το 2001. Κατά την περίοδο 1995-2001 ήταν στέλεχος της Οικονομικής Διεύθυνσης του Ομίλου και προηγουμένως είχε εργασθεί ως οικονομικός αναλυτής στην AIG και στη Διεύθυνση Χρηματοδοτήσεων της EFG EUROBANK.

Είναι, επίσης, μέλος Δ.Σ. των εταιριών ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΑΔΑΜΑΝΤΙΑΔΗΣ Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις (AIG ΕΛΛΑΣ) και EUROBANK PROPERTIES Α.Ε.Ε.Π. και μέλος της Διοικούσας Επιτροπής της Ένωσης Εισηγμένων Εταιριών (ΕΝΕΙΣΕΤ)

Σπούδασε Οικονομικά (Β.Α.) και Διοίκηση Επιχειρήσεων (Μ.Β.Α.) στα πανεπιστήμια BROWN και NEW YORK UNIVERSITY –Stern School of Business.

ΔΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

63 ετών, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. από την 14.6.2013 (1^η Θητεία).
Πρόεδρος της Ελεγκτικής Επιτροπής

Είναι μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ και μέλος της Ελεγκτικής Επιτροπής του Δ.Σ.της Frigoglass S.A.I.C.
Υπήρξε Διευθύνων Συμβούλος του ομίλου της Coca-Cola Hellenic (2003-2011) και της Frigoglass S.A.I.C (2001-2003).

Ξεκίνησε την καριέρα του στην Price Waterhouse (1975-1985) και στη συνέχεια εντάχθηκε στη διοικητική ομάδα της Ελληνικής Εταιρείας Εμφιαλώσεως (3Ε), όπου ανέλαβε Οικονομικός Διευθυντής του Βιομηχανικού κλάδου του Ομίλου (1992-1995) και στη συνέχεια Αναπληρωτής Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου (1995-1996) και Οικονομικός Διευθυντής (1996- 2000).

Σπούδασε οικονομικά στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς, από όπου αποφοίτησε το 1974 με ειδίκευση στη Διοίκηση Επιχειρήσεων.

ΔΟΜΝΑ ΜΙΡΑΣΓΕΖΗ - ΜΠΕΡΝΙΤΣΑ

53 ετών, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. από την 14.6.2013 (1^η Θητεία)
Μέλος της Επιτροπής Ορισμού Υποψηφίων και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Δικηγόρος Αθηνών και Εταίρος του Δικηγορικού Γραφείου Μ. & Π. Μπερνίτσα.

Έχει εργασθεί ως επιστημονική συνεργάτις στην Ειδική Νομική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών (1986-1987) και στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Αθηνών (1985-1990).

Είναι επίσης Μέλος του Δ.Σ. του St. Catherine's British School και του Ιδρύματος Άγγελου και Λητώ Κατακουζηνού.

Φοίτησε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου (LLM) στο ευρωπαϊκό δίκαιο από το London School of Economics.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΠΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

48 ετών, Εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. από την 23.6.1995.

Διευθύντρια Στρατηγικού Σχεδιασμού του Ομίλου ΤΙΤΑΝ από το 1997 ενώ από το 1992 μέχρι το 1997 ήταν στέλεχος της Διεύθυνσης Εξαγωγών του Ομίλου. Προηγουμένως εργάστηκε στον Ο.Ο.Σ.Α. στο Παρίσι και στην εταιρία συμβούλων BOOZ,ALLEN&HAMILTON.

Είναι, επίσης, μέλος του Δ.Σ. και Ταμίας του Ιδρύματος Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου και μέλος του Δ.Σ. της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ και της εταιρίας FRIGOGLASS A.B.E.E. Από το 2007 μέχρι το 2009 ήταν μέλος του Δ.Σ. της ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Σπούδασε Οικονομικά στο Swarthmore College στις ΗΠΑ και Διοίκηση Επιχειρήσεων στο INSEAD (Fontainebleau).

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΗΣ

50 ετών, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. από την 14.6.2013 (1^η Θητεία)
Μέλος της Ελεγκτικής Επιτροπής

Καθηγητής Οικονομικών και Χρηματοοικονομικών στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
Υπήρξε Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (2008-2012) και προηγουμένως Πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών και εκπρόσωπος της Ελλάδας στην Οικονομική και Νομισματική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Αναπληρωτής του Υπουργού Οικονομικών στα Συμβούλια του Eurogroup και του ECOFIN και Αναπληρωτής Διοικητής της Παγκόσμιας Τράπεζας για την Ελλάδα.

Διετέλεσε επίσης μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ και του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους.

Δίδαξε στο Τμήμα Οικονομικών του Πανεπιστημίου του Maryland, ΗΠΑ και σε άλλα Πανεπιστήμια και έχει εργασθεί ως Οικονομολόγος στην Κεντρική Τράπεζα των ΗΠΑ (Board of Governors of the Federal Reserve System) και ως Επισκέπτης Εμπειρογνώμων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Σπούδασε στο Πανεπιστήμιο Brandeis, ΗΠΑ (Β.Α. στα Οικονομικά και Πληροφορική) και έκανε διδακτορικό στα Οικονομικά στο Πανεπιστήμιο Yale.

ΠΕΤΡΟΣ ΣΑΜΠΑΤΑΚΑΚΗΣ

67 ετών, Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. από την 10.5. 2010 (2^η Θητεία)
Μέλος της Επιτροπής Αμοιβών.

Από το 2010 είναι μέλος του Δ.Σ. της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Υπήρξε (1999-2004) Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων της Citigroup Inc., μέλος της Διοικούσας Επιτροπής και Διευθυντής των Citicorp και Citibank, N.A. Από το 1992 έως το 1997 ήταν επικεφαλής των θυγατρικών παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών του ομίλου American International Group, των υπηρεσιών διαχείρισης διαθεσίμων του ομίλου και των εργασιών διαχείρισης κινδύνων αγοράς και πιστωτικού κινδύνου. Διετέλεσε μέλος της εκτελεστικής επιτροπής και εταίρος της C.V. Starr και έχει επίσης εργασθεί στην Chemical Bank (νυν JPMorgan Chase). Επίσης, έχει διατελέσει Πρόεδρος της μη κερδοσκοπικής οργάνωσης Plan International and Childreach, Επίτροπος του Κολλεγίου Αθηνών και διευθυντής της Γενναδείου Βιβλιοθήκης.

Διαθέτει τρεις τίτλους σπουδών από το Columbia University: πτυχίο (BsC), μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) και διδακτορικό στα Οικονομικά.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΙΓΑΛΑΣ

65 ετών, Εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. από την 28.7. 1998.

Είναι Διευθυντής των Τομέων Ανατολικής Μεσογείου, Νοτιοανατολικής Ευρώπης και του Κλάδου Διεθνούς Εμπορίας του Ομίλου. Έχει επίσης διατελέσει Διευθυντής Εξαγωγών και Διεθνούς Εμπορίας.

Εργάστηκε στον Καναδά στην εταιρία PRESTCOLD NORTH AMERICA LTD (1973-1979) και στη συνέχεια (1980 – 1985) στην ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ (Ε.Α.Β), της οποίας υπήρξε εμπορικός διευθυντής από το 1983 μέχρι το 1985.

Σπούδασε μηχανολόγος – μηχανικός στο Πανεπιστήμιο Concordia του Καναδά

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΦΟΥΡΛΗΣ

54 ετών, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. από την 10.5.2007 (3^η Θητεία)
Μέλος της Ελεγκτικής Επιτροπής

Είναι πρόεδρος της FOURLIS A.E. SYMMETOΧΩΝ και μέλος Δ.Σ. της εταιρίας FRIGOGLOSS A.B.E.E και της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ.

Σπούδασε στο Πανεπιστήμιο BERKELEY της Καλιφόρνια (Masters Degree in Economic Development and Regional Planning) και στο BOSTON UNIVERSITY/BRUSSELS (Masters Degree in International Business).

Ρόλος και Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου:

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το ανώτερο διοικητικό όργανο της Εταιρίας, το οποίο είναι αποκλειστικά αρμόδιο για τη χάραξη της στρατηγικής και της πολιτικής ανάπτυξης της Εταιρίας. Η επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρίας, η προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος και των συμφερόντων των Μετόχων, η διασφάλιση της συμμόρφωσης της Εταιρίας και του Ομίλου στους νόμους, η εμπέδωση της διαφάνειας, των Εταιρικών Αξιών και του Κώδικα Δεοντολογίας της Εταιρίας στο σύνολο των λειτουργιών και δραστηριοτήτων του Ομίλου, η διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρίας, η παρακολούθηση και επίλυση περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, διευθυντών και μετόχων με τα συμφέροντα της Εταιρίας και του Ομίλου και ο έλεγχος της απόδοσης του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, του Διευθύνοντος Συμβούλου, και των ανωτάτων στελεχών, αποτελούν βασικό καθήκον του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για τη λήψη αποφάσεων επί σημαντικών θεμάτων όπως, η έγκριση των Οικονομικών Καταστάσεων της Εταιρίας, η έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού, η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας στις περιπτώσεις που προβλέπονται από το νόμο και το Καταστατικό, η έκδοση ομολογιακών δανείων παράλληλα με την αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης και με την επιφύλαξη των άρθρων 8 και 9 του Ν. 3156/2003, η σύγκληση Γενικών Συνελεύσεων των Μετόχων, η εισήγηση επί των θεμάτων της Γενικής Συνέλευσης, η σύνταξη της Ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης και των λοιπών προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία Εκθέσεων, ο ορισμός των εσωτερικών ελεγκτών της Εταιρίας και ο καθορισμός των νομίμων εκπροσώπων και των ειδικών εκπροσώπων και υπευθύνων της Εταιρίας.

Επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο για τον καθορισμό των αποδοχών και λοιπών αμοιβών του Διευθύνοντος Συμβούλου και των ανωτάτων στελεχών της Εταιρίας και του Ομίλου και την εισήγηση προς ψήφιση από τη Γενική Συνέλευση προγραμμάτων παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών σε εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και στο προσωπικό της Εταιρίας και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιριών κλπ.

Τα καθήκοντα του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και αυτά του Διευθύνοντος Συμβούλου ασκούνται από διαφορετικά πρόσωπα, οι δε αρμοδιότητές τους είναι διακριτές και ορίζονται ρητά στο Καταστατικό και στον Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρίας, όπως αυτός ισχύει μετά την αναθεώρησή του από το Διοικητικό Συμβούλιο, κατά τη συνεδρίασή του της 17.12.2009.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρίας και με την εξαίρεση περιπτώσεων, όπως οι ανωτέρω, για τις οποίες απαιτείται απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο δικαιούται να μεταβιβάζει και να αναθέτει με απόφασή του και με ρητούς όρους, εξουσίες διαχείρισης και εκπροσώπησης, προς ένα ή περισσότερα μέλη του και προς διευθυντές και στελέχη της Εταιρίας.

Επίσης, μπορεί να μεταβιβάσει εξουσίες του στη Διευθύνουσα Επιτροπή, οι όροι λειτουργίας και το αντικείμενο της οποίας αναφέρονται κατωτέρω.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, μετά από σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 8.6.2012 είναι ασφαλισμένα για αστική ευθύνη έναντι τρίτων από την ασφαλιστική εταιρία AIG Europe Limited (πρώην Chartis Europe Limited) , όπως νομίμως αντιπροσωπεύεται από την AIG ΕΛΛΑΣ Α.Ε.

Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου:

Το σημερινό Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας αποτελείται από δέκα πέντε (15) μέλη και εξελέγη από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 14.6.2013, με τριετή θητεία, η οποία λήγει κατά την Τακτική Γενική Συνέλευση του 2016.

Τέσσερα (4) από τα μέλη του, οι κ.κ. Δώρος Κωνσταντίνου, Δόμνα Μιράσγεζη – Μπερνίτσα, Πλούταρχος Σακελλάρης και Βασίλειος Ζαρκαλής, εξελέγησαν για πρώτη φορά.

Από τους νεοεκλεγέντες, οι κ.κ. Δώρος Κωνσταντίνου, Δόμνα Μιράσγεζη – Μπερνίτσα, Πλούταρχος Σακελλάρης εξελέγησαν ως ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη σε αντικατάσταση ισάριθμων ανεξαρτήτων μη εκτελεστικών μελών, τα οποία είχαν συμπληρώσει τον ανώτατο επιτρεπόμενο από τον Κώδικα αριθμό θητειών και για το λόγο αυτό δεν μπορούσαν να είναι και πάλι υποψήφιοι για εκλογή. Ο τέταρτος νεοεκλεγείς είναι ο κ. Βασίλειος Ζαρκαλής, Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου, ο οποίος είναι μεταξύ των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ανεξάρτητα μέλη Δ.Σ.

Επτά (7) από τα δεκαπέντε (15) μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, είναι ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη, δηλαδή πρόσωπα που δεν βρίσκονται σε οποιαδήποτε σχέση εξάρτησης με την Εταιρία ή με συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα και πληρούν όλες τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας που έχει θέσει ο νόμος 3016/2002 και ο Κώδικας στο άρθρο του Β.1.1, καθώς επίσης το πρόσθετο κριτήριο ανεξαρτησίας που έχει θέσει η Εταιρία, σύμφωνα με το οποίο, τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν πρέπει να κατέχουν μετοχές σε ποσοστό μεγαλύτερο του 0,1% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας.

Πρόκειται για τους κ.κ. Ευστράτιο – Γεώργιο (Τάκη) Αράπογλου, Ευτύχιο Βασιλάκη, Δώρο Κωνσταντίνου, Δόμνα Μιράσγεζη- Μπερνίτσα, Πλούταρχο Σακελλάρη, Πέτρο Σαμπατακάκη και Βασίλειο Φουρλή. Οι ανωτέρω εξελέγησαν ως ανεξάρτητα μέλη από τη Γενική Συνέλευση της 14.6.2013, μετά από σχετική εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου και προηγούμενη πρόταση της Επιτροπής Ορισμού Υποψηφίων και Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, τον Κώδικα και το επί πλέον κριτήριο που εφαρμόζει η Εταιρία, τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει:

1. να είναι ανεξάρτητα στον χαρακτήρα και στην κρίση τους και να μην συντρέχουν περιστάσεις που θα μπορούσαν να θέσουν υπό αμφισβήτηση την ανεξαρτησία τους.
2. να μην κατέχουν αμέσως ή εμμέσως μετοχές που να αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο του 0,1% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας και να μην έχουν σχέση εξάρτησης με την Εταιρία ή με συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα.
3. να μην είναι ή να μην έχουν υπάρξει Πρόεδρος ή Διευθύνων Σύμβουλος ή εκτελεστικά μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή στελέχη ή υπάλληλοι της Εταιρίας ή του Ομίλου κατά τα τελευταία πέντε έτη.
4. να μη διατηρούν ή να μη διατηρούσαν κατά τα τελευταία τρία έτη, οποιαδήποτε ουσιώδη επιχειρηματική ή επαγγελματική σχέση, αμέσως ή εμμέσως, με την Εταιρία.
5. να μην έχουν λάβει ή να μη λαμβάνουν οποιαδήποτε πρόσθετη οικονομική παροχή από την Εταιρία πέραν της αμοιβής τους ως μελών του Δ.Σ.

6. να μην έχουν στενούς συγγενικούς δεσμούς με οποιοδήποτε από τα παραπάνω πρόσωπα.
7. να μη συμμετέχουν ως εκτελεστικά μέλη σε διοικητικά συμβούλια άλλων εταιριών, στα οποία μετέχουν εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας ως ανεξάρτητα και εν γένει να μη διατηρούν σημαντικούς δεσμούς με άλλα μέλη του διοικητικού συμβουλίου μέσω κοινής ενασχόλησης σε άλλες εταιρίες ή όργανα.
8. να μην είναι εκπρόσωποι σημαντικών μετόχων.
9. να μην έχουν υπηρετήσει στο Διοικητικό Συμβούλιο για περισσότερο από εννέα έτη από την ημερομηνία της πρώτης εκλογής τους.

Τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν ασκούν εκτελεστικά ή διαχειριστικά καθήκοντα, αλλά συμβάλλουν με τη συμμετοχή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο και στις Επιτροπές του, στη χάραξη της στρατηγικής της Εταιρίας, στην εποπτεία της καταλληλότητας και αποτελεσματικότητας της διοίκησης, του εσωτερικού ελέγχου και των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων, στον καθορισμό του επιπέδου αμοιβών των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, στην επιλογή καταλλήλων νέων υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και στην ύπαρξη σχεδίου διαδοχής.

Τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δικαιούνται να συνεδριάζουν, χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών μελών ή του Προέδρου, σε κάθε περίπτωση που αυτά κρίνουν ότι υπάρχει ανάγκη. Τέτοια ανάγκη δεν συνέτρεξε το 2013.

Επίσης συνεδριάζουν, όπως προβλέπεται στον Κώδικα, μία φορά το έτος υπό τον Ανώτερο Ανεξάρτητο Διοικητικό Σύμβουλο, χωρίς την παρουσία του Προέδρου και των εκτελεστικών μελών, για την αξιολόγηση της απόδοσης του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και μία φορά το έτος υπό τον Πρόεδρο, χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών μελών. Τέτοιες συνεδριάσεις πραγματοποιήθηκαν κατά το 2013.

Μη εκτελεστικά μέλη Δ.Σ. – Εκτελεστικά μέλη Δ.Σ.

Η πλειοψηφία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ήτοι οκτώ (8) μέλη επί συνόλου δεκαπέντε (15), αποτελείται από μη εκτελεστικά μέλη.

Σύμφωνα με την από 14.6.2013 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, τα μη εκτελεστικά μέλη του είναι οι κ.κ. Τάκης Αράπογλου, Ευτύχιος Βασιλάκης, Δώρος Κωνσταντίνου, Δόμνα Μιράσγεζη-Μπερνίτσα, Ανδρέας Κανελλόπουλος, Πλούταρχος Σακελλάρης, Πέτρος Σαμπατακάκης και Βασίλειος Φουρλής.

Τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν ασχολούνται με τα καθημερινά θέματα διοίκησης της Εταιρίας αλλά είναι επιφορτισμένα με την προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τη σχετική διάταξη Β.1.1. του Κώδικα, προσδιορίζει τα κατωτέρω επτά (7) από τα συνολικά οκτώ (8) μη εκτελεστικά μέλη του ως ανεξάρτητα, ήτοι τους κ.κ. Τάκη Αράπογλου, Ευτύχιο Βασιλάκη, Δώρο Κωνσταντίνου, Δόμνα Μιράσγεζη-Μπερνίτσα, Πλούταρχο Σακελλάρη, Πέτρο Σαμπατακάκη και Βασίλειο Φουρλή. Όπως αναφέρεται πιο πάνω, όλοι οι ανωτέρω έχουν ορισθεί ως ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 14.6.2013.

Τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι επτά (7) ήτοι οι κ.κ. Ευθύμιος Βιδάλης, Βασίλειος Ζαρκαλής, Νέλλος Κανελλόπουλος, Τάκης Κανελλόπουλος, Δημήτριος Παπαλεξόπουλος, Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου και Μιχαήλ Σιγάλας.

Έξι (6) από τα εν συνόλω επτά (7) εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, μεταξύ των οποίων και ο Διευθύνων Σύμβουλος κ. Δημήτριος Παπαλεξόπουλος, προέρχονται από τον μετοχικό πυρήνα και

το ανώτατο στελεχειακό δυναμικό της Εταιρίας και παρέχουν τις υπηρεσίες τους στην Εταιρία με σχέση εξαρτημένης εργασίας.

Πρόεδρος Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, κ. Ανδρέας Κανελλόπουλος, εκ των κυρίων μετόχων της Εταιρίας, υπήρξε Διευθύνων Σύμβουλος από το 1983 μέχρι το 1996. Από το 2006, δεν ασκεί εκτελεστικά και διαχειριστικά καθήκοντα και ασχολείται αποκλειστικά με την άσκηση των καθηκόντων του ως Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, με κύριο μέλημα τη διασφάλιση της αποδοτικής και αποτελεσματικής λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου, της αρμονικής συνεργασίας των μελών του και της λήψης αποφάσεων που ανταποκρίνονται στο σύστημα αρχών και αξιών που έχει θεσπίσει η Εταιρία.

Ο Πρόεδρος προεδρεύει των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και είναι υπεύθυνος για την κατάρτιση της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων, την έγκαιρη αποστολή της στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μαζί με την αναγκαία πληροφόρηση και υλικό, την εξασφάλιση διαρκούς και πλήρους πληροφόρησης των ανεξαρτήτων και μη εκτελεστικών μελών του, ώστε να ασκούν αποτελεσματικά το εποπτικό και αποφασιστικό τους έργο, και τη διευκόλυνση της επικοινωνίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου με τους μετόχους.

Μετέχει, επίσης, ως μέλος, στην Επιτροπή Ορισμού Υποψηφίων και Εταιρικής Διακυβέρνησης που έχει συσταθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Ο Πρόεδρος, δεν έχει άλλες επαγγελματικές υποχρεώσεις, ούτε συμμετέχει ως μέλος σε διοικητικά συμβούλια άλλων εταιριών, πλην του διοικητικού συμβουλίου του κοινωφελούς ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ, το οποίο επίσης είναι εκ των κυρίων μετόχων της Εταιρίας.

Αντιπρόεδρος Δ.Σ.

Με την από 14.6.2013 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. ορίστηκε το Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό μέλος του κ. Ευστράτιος - Γεώργιος (Τάκης) Αράπογλου.

Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος

Ο Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Τάκης Αράπογλου έχει επίσης οριστεί από το Διοικητικό Συμβούλιο ως Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος (Senior Independent Director), ο οποίος, μεταξύ άλλων, υποχρεούται να είναι διαθέσιμος για την επίλυση θεμάτων μετόχων, σε περίπτωση μη επίλυσής τους από τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή τον Πρόεδρο αυτού.

Γραμματέας Διοικητικού Συμβουλίου (Εταιρική Γραμματέας)

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ορίσει ως Εταιρική Γραμματέα, τη δικηγόρο της Εταιρίας κ. Ελένη Παπαπάνου, η οποία παρέχει νομική υποστήριξη στον Πρόεδρο και στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Εταιρική Γραμματέας κατά την άσκηση των καθηκόντων της αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο και δεν υπάγεται ιεραρχικά σε άλλη Υπηρεσία της Εταιρίας.

Συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει όσες φορές απαιτείται από τις ανάγκες της Εταιρίας και λαμβάνει αποφάσεις με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων ή αντιπροσωπευομένων συμβούλων.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που απουσιάζουν ή κωλύονται να παραστούν στη συνεδρίαση για οποιοδήποτε λόγο, δικαιούνται να αντιπροσωπεύονται από άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο ψηφίζει στο όνομά τους.

Κάθε μέλος δικαιούται να εκπροσωπήσει ένα μόνο μέλος και να ψηφίσει στο όνομά του.

Στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου δύνανται να παρίστανται χωρίς δικαίωμα ψήφου και μετά από πρόσκληση του Προέδρου, στελέχη της Εταιρίας ή και συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/20, εφόσον συζητούνται θέματα της αρμοδιότητάς τους.

Οι ημερομηνίες των προγραμματισμένων συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, καθορίζονται κατά τους τελευταίους μήνες του προηγούμενου χρόνου, με στόχο την εξασφάλιση στις συνεδριάσεις της μέγιστης δυνατής απαρτίας.

Η ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων καταρτίζεται από τον Πρόεδρο και αποστέλλεται εγκαίρως στα μέλη, μαζί με το αναγκαίο υλικό για τη συζήτηση των θεμάτων και τη λήψη αποφάσεων από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σε κάθε συνεδρίαση υπογράφονται τα πρακτικά της προηγούμενης συνεδρίασης, τα οποία τηρεί η Εταιρική Γραμματέας και στα οποία καταγράφονται, περιληπτικά, οι συζητήσεις και οι απόψεις που διατυπώνουν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και οι λαμβανόμενες αποφάσεις.

Ανάδειξη υποψηφίων μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Η υπόδειξη κατάλληλων υποψηφίων και ο σχεδιασμός της σταδιακής ανανέωσης του Διοικητικού Συμβουλίου και των ανώτατων διοικητικών στελεχών είναι έργο της Επιτροπής Ορισμού Υποψηφίων και Εταιρικής Διακυβέρνησης. Βασικό μέλημα της Επιτροπής αυτής, είναι, επίσης, η διασφάλιση του κατάλληλου συνδυασμού εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών και της απαιτούμενης ισορροπίας ικανοτήτων, γνώσεων και εμπειριών μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, με στόχο τη μέγιστη δυνατή συνεισφορά στις εργασίες και την απόδοση του Διοικητικού Συμβουλίου. Επίσης, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου θα μπορούν να αφιερώνουν το χρόνο που απαιτείται για την αποτελεσματική εκπλήρωση των καθηκόντων τους.

Για την επιλογή καταλλήλων υποψηφίων, η Επιτροπή δικαιούται, εφόσον το κρίνει απαραίτητο, να χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες ειδικών συμβούλων ή να καταφύγει σε δημοσίευση αγγελιών.

Με την ανάληψη των καθηκόντων τους, τα νέα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνουν επίσημη εισαγωγική ενημέρωση. Παράλληλα και καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας τους, ο Πρόεδρος μεριμνά για τη συνεχή διεύρυνση των γνώσεών τους σε θέματα που αφορούν την Εταιρία και την εξοικείωσή τους με την Εταιρία και τα στελέχη της, ώστε να μπορούν να συνεισφέρουν αποτελεσματικότερα στις εργασίες του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του.

Μετά από σχετική εισήγηση της Επιτροπής Ορισμού Υποψηφίων και Εταιρικής Διακυβέρνησης και σύμφωνα με την από 17.3.2011 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η ανάδειξη υποψηφιοτήτων και η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου διέπεται από τις ακόλουθες αρχές:

Α. Τα μισά τουλάχιστον μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εξαιρουμένου του Προέδρου, θα πρέπει να είναι ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη, δηλαδή να πληρούν τόσο τα κριτήρια ανεξαρτησίας της ελληνικής νομοθεσίας, όσο και αυτά του Κώδικα. Επί πλέον των ανωτέρω κριτηρίων, θα πρέπει να μην κατέχουν αμέσως ή εμμέσως μετοχές της Εταιρίας σε ποσοστό πλέον του 0,1% του μετοχικού της κεφαλαίου.

Β. Από την εκλογή του σημερινού Διοικητικού Συμβουλίου και εφεξής, ο ανώτατος αριθμός θητειών των ανεξάρτητων μελών θα είναι τρεις, ήτοι εννέα εν συνόλω έτη θητείας.

Γ. Ο Πρόεδρος και ένας τουλάχιστον Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να προέρχονται από τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και ένας τουλάχιστον από αυτούς θα πρέπει να είναι ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Υποχρεώσεις μελών Δ.Σ.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν την υποχρέωση να συμμετέχουν στις προγραμματισμένες συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών στις οποίες συμμετέχουν και να αφιερώνουν το χρόνο που απαιτείται για την ικανοποιητική εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Για το σκοπό αυτό, οφείλουν να γνωστοποιούν στο Διοικητικό Συμβούλιο, πριν την εκλογή τους, τις λοιπές σημαντικές επαγγελματικές υποχρεώσεις τους και τις συμμετοχές τους σε διοικητικά συμβούλια άλλων εταιριών, όπως και να ενημερώνουν το Διοικητικό Συμβούλιο για κάθε μεταβολή στις ως άνω επαγγελματικές υποχρεώσεις και συμμετοχές τους. Σύμφωνα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, τα εκτελεστικά μέλη του, τα οποία συνδέονται με την Εταιρία με σχέση εξαρτημένης εργασίας ή εντολής, δεν μπορούν να συμμετέχουν σε διοικητικά συμβούλια περισσότερων των δύο άλλων εισηγμένων εταιριών.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οφείλουν να γνωστοποιούν έγκαιρα στον Πρόεδρο του Δ.Σ. οποιοδήποτε γεγονός θα μπορούσε να προκαλέσει μεταβολή της ιδιότητάς τους ως μη εκτελεστικών ή ανεξαρτήτων μελών του Δ.Σ.

Σύγκρουση συμφερόντων

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οφείλουν να αποκαλύπτουν αμέσως στο Διοικητικό Συμβούλιο τα ίδια συμφέροντά τους, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της Εταιρίας, καθώς και κάθε άλλη σύγκρουση ιδίων συμφερόντων με αυτών της Εταιρίας ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων της Εταιρίας. Δεδομένου δε ότι έχουν πρόσβαση σε προνομιακή πληροφόρηση, υποχρεούνται να μην χρησιμοποιούν τις πληροφορίες αυτές για την αγορά ή διάθεση, αμέσως ή εμμέσως, για τους ίδιους ή για μέλη της οικογενείας τους, μετοχών της Εταιρίας ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων της Εταιρίας που είναι υπό διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά. Υποχρεούνται, επίσης, να μην ανακοινώνουν τις πληροφορίες αυτές σε άλλα πρόσωπα ούτε να παρακινούν τρίτους, με βάση τις εν λόγω προνομιακές πληροφορίες, να προβούν σε αγορές ή πωλήσεις μετοχών της Εταιρίας ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων της Εταιρίας που είναι υπό διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά.

Επίσης, κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οφείλουν να μην αποκτούν την ιδιότητα μέλους Δ.Σ., στελέχους ή υπαλλήλου σε νομικά πρόσωπα τα οποία τυγχάνουν ανταγωνιστές της Εταιρίας ή εταιριών του Ομίλου. Σε περίπτωση που αποκτήσουν μία από τις ανωτέρω ιδιότητες, θα πρέπει αμέσως να ενημερώσουν τον Πρόεδρο του Δ.Σ. και να υποβάλουν την παραίτησή τους από το Δ.Σ. της Εταιρίας.

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το έργο του Διοικητικού Συμβουλίου συνεπικουρούν οι ακόλουθες Επιτροπές, οι οποίες έχουν συσταθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο και αποτελούνται εξ ολοκλήρου από ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του, με την εξαίρεση της Επιτροπής Ορισμού Υποψηφίων και Εταιρικής Διακυβέρνησης, όπου μετέχει ως μέλος και ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος είναι μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Όλες οι Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης σε ειδικούς τεχνικούς, οικονομικούς, νομικούς και λοιπούς συμβούλους.

Ελεγκτική Επιτροπή

Πρόεδρος: Δώρος Κωνσταντίνου, Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.

Μέλη: Πλούταρχος Σακελλάρης, Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.

Βασίλειος Φουρλής, Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.

Αναπληρωματικά

Μέλη: Ευτύχιος Βασιλάκης, Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.

Πέτρος Σαμπατακάκης, Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.

Η Ελεγκτική Επιτροπή συγκροτείται αποκλειστικά από ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, με μεγάλη διοικητική, λογιστική και ελεγκτική γνώση και εμπειρία. Τα μέλη της (τακτικά και αναπληρωματικά) εξελέγησαν από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 14.6.2013. Προηγουμένως (15.6.2011- 14.6.2013), τακτικά μέλη της Ελεγκτικής Επιτροπής ήταν οι κ.κ. Πέτρος Σαμπατακάκης, Βασίλειος Φουρλής και Ευτύχιος Βασιλάκης, και αναπληρωματικά οι κ.κ. Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος και Παναγιώτης Μαρινόπουλος.

Στις ευρύτερες ελεγκτικές της δικαιοδοσίες περιλαμβάνονται, η άσκηση εποπτείας επί των εργασιών της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου, η οποία υπάγεται λειτουργικά σε αυτήν και η παρακολούθηση της ορθής και αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, η παρακολούθηση των οικονομικών καταστάσεων, πριν από την υποβολή τους για έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο, η υπόδειξη των ορκωτών ελεγκτών που προτείνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων και η παρακολούθηση θεμάτων συναφών με τη διατήρηση της ανεξαρτησίας και αντικειμενικότητάς τους, καθώς επίσης η παρακολούθηση της εφαρμοζόμενης από την Εταιρία διαδικασίας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Επίσης, η Ελεγκτική Επιτροπή έχει την ευθύνη της εποπτείας και παρακολούθησης της εφαρμογής της διαδικασίας εμπιστευτικής αναφοράς των εργαζομένων προς τη Διοίκηση τυχόν παραβάσεων των Εταιρικών Αξιών ή του Κώδικα Δεοντολογίας της Εταιρίας, μέσω της τηλεφωνικής «γραμμής άμεσης επικοινωνίας» (Hotline) που έχει τεθεί σε λειτουργία.

Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Ελεγκτικής Επιτροπής και ο κανονισμός λειτουργίας της έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο της Εταιρίας <http://www.titan.gr/el/> στη διεύθυνση <http://www.titan.gr/el/titan-group/corporate-governance/board-of-directors-committees/remuneration-committee/>

Η Ελεγκτική Επιτροπή πραγματοποιεί τουλάχιστον 4 τακτικές συνεδριάσεις ετησίως για την παρακολούθηση μεταξύ άλλων της πορείας του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων Α'τρίμηνου, εξαμήνου, εννεαμήνου και έτους και την παρακολούθηση των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρίας. Πραγματοποιεί επίσης έκτακτες συνεδριάσεις, όποτε κρίνεται αναγκαίο.

Το 2013 η Ελεγκτική Επιτροπή πραγματοποίησε 4 συνεδριάσεις, στις 26/2, 14/5, 31/7 και 8/11.

Η Επιτροπή στις ανωτέρω συνεδριάσεις της ασχολήθηκε με όλα τα θέματα αρμοδιότητάς της, με κυριότερα των οποίων:

- α. την παρακολούθηση του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας ως προς την πληρότητα και αξιοπιστία της παρεχόμενης με αυτές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,
- β. την παρακολούθηση και αξιολόγηση του έργου της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, την έγκριση μεταβολών όσον αφορά τη στελέχωση των υπηρεσιών εσωτερικού ελέγχου και την αξιολόγηση και εισήγηση επί των ετησίων αποδοχών της Διευθύντριας Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου,
- γ. τον έλεγχο και την αξιολόγηση των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων της Εταιρίας και του Ομίλου
- δ. τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας των ορκωτών ελεγκτών και την εισήγηση για την επιλογή ελεγκτικής εταιρίας για την επισκόπηση και τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2013.

Κατά τη διάρκεια του 2013, η Ελεγκτική Επιτροπή πραγματοποίησε επίσης δύο συναντήσεις (26/2 και 31/7/2013) με τους τακτικούς ορκωτούς ελεγκτές της Εταιρίας , χωρίς την παρουσία μελών της διοίκησης της Εταιρίας. Κατά τις ανωτέρω συναντήσεις αλλά και κατά τη διάρκεια των συναντήσεών της με την παρουσία των αρμοδίων στελεχών της Εταιρίας, η Ελεγκτική Επιτροπή διαπίστωσε την αποτελεσματικότητα της ελεγκτικής διαδικασίας.

Η Ελεγκτική Επιτροπή έλαβε υπόψιν ότι η χρήση 2013 ήταν η όγδοη συνεχής χρήση κατά την οποία ο τακτικός έλεγχος της μητρικής εταιρίας και των περισσότερων εταιριών του Ομίλου TITAN ανατέθηκε στην ελεγκτική εταιρία ERNST & YOUNG. Έλαβε επίσης υπόψιν ότι οι τακτικοί και αναπληρωματικοί ορκωτοί ελεγκτές που διενεργούν τον έλεγχο παγίως αντικαθίστανται το αργότερο ανά τετραετία από την ελεγκτική εταιρία. Ειδικότερα, η χρήση 2013 ήταν η δεύτερη συνεχής χρήση κατά την οποία οι ορκωτοί ελεγκτές της εταιρίας ERNST & YOUNG (Ελλάς) Α.Ε. κ.κ. Πελεντρίδης και Παπάζογλου διενήργησαν τον τακτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας.

Η εισήγηση της Ελεγκτικής Επιτροπής προς το Διοικητικό Συμβούλιο ήταν να προταθεί στη Γενική Συνέλευση η εκλογή για την χρήση 2013 των ανωτέρω ορκωτών ελεγκτών της εταιρίας ERNST & YOUNG (Ελλάς) Α.Ε και το ύψος της αμοιβής τους να ανέλθει:

Για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας και των ενοποιημένων μέχρι ποσού ευρώ 220.000 πλέον ΦΠΑ

Για τον τακτικό έλεγχο λοιπών ελληνικών θυγατρικών εταιριών μέχρι ποσού ευρώ 137.000 πλέον ΦΠΑ και

Για τον φορολογικό έλεγχο της Εταιρίας και των ελληνικών θυγατρικών της μέχρι ποσού ευρώ 165.000 ευρώ πλέον ΦΠΑ

Συνολικά για τη χρήση 2013 και για όλες τις εργασίες τακτικού ελέγχου 43 εταιριών του Ομίλου στην Ελλάδα και το εξωτερικό συμπεριλαμβανομένου του φορολογικού ελέγχου της μητρικής εταιρίας και των ελληνικών θυγατρικών της, η Ελεγκτική Επιτροπή είχε εγκρίνει την καταβολή στην ERNST & YOUNG συνολικού ποσού ευρώ 1.191.375.

Τελικά, η συνολική δαπάνη για τη διενέργεια του τακτικού ελέγχου της Εταιρίας και 43 εταιριών του Ομίλου στην Ελλάδα και το εξωτερικό καθώς επίσης για τον τακτικό φορολογικό έλεγχο της Εταιρίας και θυγατρικών της στην Ελλάδα το 2013 ανήλθε σε ποσό ευρώ 1.168.924 έναντι ποσού ευρώ 1.283.650 το 2012. Κατά την ίδια περίοδο διενεργήθηκαν από την ERNST & YOUNG, πλην του τακτικού ελέγχου, και επί πλέον ελεγκτικές εργασίες, συνολικού ποσού ευρώ 84.562 έναντι ποσού 133.200 το 2012, το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό 7,24 % της συνολικής αμοιβής της για τον τακτικό έλεγχο της Εταιρίας και των θυγατρικών του Ομίλου ανά τον κόσμο.

Επί πλέον, η ERNST & YOUNG παρείχε πρόσθετες υπηρεσίες (εκπαίδευσης , μετάφρασης κλπ) συνολικού ύψους 12.601 ευρώ, ποσό το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό μικρότερο του 1% της

συνολικής αμοιβής για το ελεγκτικό της έργο κατά το 2013. Οι εργασίες αυτές αφορούσαν ελάχιστες περιπτώσεις, που κρίθηκε ότι για πρακτικούς λόγους θα έπρεπε να διενεργηθούν από την ERNST & YOUNG.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν τα ανωτέρω, η Ελεγκτική Επιτροπή έκρινε ότι η αντικειμενικότητα και ανεξαρτησία των ορκωτών ελεγκτών κατά τη χρήση 2013 διασφαλίστηκε πλήρως. Σύμφωνα με τον Ν. 3693/2008, η ανεξαρτησία της ERNST & YOUNG (ΕΛΛΑΣ) βεβαιώθηκε επίσης γραπτώς από την ίδια, με σχετική επιστολή της προς της Ελεγκτική Επιτροπή.

Επιτροπή Αμοιβών

Πρόεδρος: Τάκης Αράπογλου, Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.

Μέλη: Ευτύχιος Βασιλάκης, Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.

Πέτρος Σαμπατακάκης, Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ.

Η Επιτροπή Αμοιβών συγκροτείται αποκλειστικά από ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η σημερινή σύνθεση της Επιτροπής Αμοιβών αποφασίστηκε με την από 14.6.2013 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Προηγουμένως (18.5.2010 έως 14.6.2013) την Επιτροπή Αμοιβών αποτελούσαν οι κ.κ. Γεώργιος Δαυίδ, Παναγιώτης Μαρινόπουλος και Πέτρος Σαμπατακάκης, όλοι ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Έργο της Επιτροπής είναι η μελέτη και η υποβολή προτάσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο για τον καθορισμό των αποζημιώσεων σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/20 των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, των πάσης φύσης ετησίων αποδοχών και αμοιβών των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ανώτατων διευθυντικών στελεχών και η ανασκόπηση σε τακτική βάση των τάσεων που επικρατούν στην αγορά σχετικά με τις αμοιβές και τη διαχείριση ανθρωπίνων πόρων.

Κατά τη διάρκεια του έτους η Επιτροπή Αμοιβών, συνεδρίασε μία φορά, στις 8.4.2013. Κατά την συνεδρίαση συζητήθηκε διεξοδικά και αποφασίστηκε η πολιτική χορήγησης μισθών, μεταβλητών αμοιβών και δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών για τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα λοιπά ανώτατα διευθυντικά στελέχη της Εταιρίας για το έτος 2013, η οποία στη συνέχεια υποβλήθηκε προς έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Η σχετική εισήγηση της Επιτροπής, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο, ήταν να μην δοθούν αυξήσεις στους βασικούς μισθούς των ανωτάτων στελεχών της Εταιρίας, με εξαίρεση διορθωτικές αυξήσεις σε περιπτώσεις όπου οι μισθοί των στελεχών ήταν δυσανάλογα χαμηλοί σε σχέση με τις θέσεις που κατείχαν.

Επίσης αποφασίστηκε να μη θεσπιστεί εντός του 2013 νέο, παρεμφερές με τα προηγούμενα, πρόγραμμα χορήγησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών και συνεπώς να μη χορηγηθούν σχετικά δικαιώματα.

Η Επιτροπή έκρινε ότι για το μέλλον (2014 και εφεξής) θα πρέπει να σχεδιασθεί ένα νέο πρόγραμμα που θα παρέχει δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών σε επιλεγμένα στελέχη που καλύπτουν θέσεις αυξημένης ευθύνης στον Όμιλο.

Τέλος, μετά από σχετική εισήγηση της Επιτροπής, το Διοικητικό Συμβούλιο προέβη στον καθορισμό, με βάση την απόδοσή τους, του ύψους των αποδοχών του Διευθύνοντος Συμβούλου και των πέντε

λοιπών εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία έχουν σχέση εξαρτημένης εργασίας με την Εταιρία για το 2013 και της πρόσθετης αποζημίωσης του εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου που δεν έχει σχέση εξαρτημένης εργασίας με την Εταιρία.

Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Αμοιβών και ο κανονισμός λειτουργίας της έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο της Εταιρίας <http://www.titan.gr/el/> στη διεύθυνση <http://www.titan.gr/el/titan-group/corporate-governance/board-of-directors-committees/remuneration-committee/>

Επιτροπή Ορισμού Υποψηφίων και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Πρόεδρος: Δόμνα Μιράσγεζη - Μπερνίτσα, Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ.

Μέλη: Ευτύχιος Βασιλάκης, Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ.

Ανδρέας Κανελλόπουλος, Μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ.

Η Επιτροπή συγκροτείται από τρία μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, από τα οποία δύο είναι ανεξάρτητα. Ως τρίτο μέλος της μετέχει ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος είναι μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Η σημερινή σύνθεση της Επιτροπής Ορισμού Υποψηφίων και Εταιρικής Διακυβέρνησης αποφασίστηκε με την από 14.6.2013 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Προηγουμένως (18.5.2010 έως 14.6.2013) την επιτροπή αποτελούσαν τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κ.κ. Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος και Τάκης Αράπογλου και ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και μη εκτελεστικό μέλος του κ. Ανδρέας Κανελλόπουλος.

Όλα τα μέλη της Επιτροπής έχουν μεγάλη εμπειρία στον τομέα της διοίκησης επιχειρήσεων και της εταιρικής διακυβέρνησης. Έργο της Επιτροπής είναι η υπόδειξη των κατάλληλων υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ο σχεδιασμός της διαδοχής και συνέχειας της Διοίκησης της Εταιρίας και η γνωμοδότηση ως προς την ορθή εφαρμογή των Αρχών Εταιρικής Διακυβέρνησης, σε σχέση με την κείμενη νομοθεσία, τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης στον οποίο υπάγεται η Εταιρία.

Η Επιτροπή συνεδρίασε το 2013 δύο φορές, την 4.3 και 14.5.2013.

Στις συνεδριάσεις της η Επιτροπή Ορισμού Υποψηφίων και Εταιρικής Διακυβέρνησης ασχολήθηκε:

- α. με την εξαγωγή συμπερασμάτων από τις απαντήσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου επί του ερωτηματολογίου για την αξιολόγηση της λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του το 2012 και την υποβολή σχετικής αναφοράς στο Διοικητικό Συμβούλιο
- β. με την εξέταση των υφισταμένων σχεδίων διαδοχής του Προέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου και των ανωτάτων στελεχών της Εταιρίας
- γ. με το περιεχόμενο της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που αποτέλεσε μέρος της Ετήσιας Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση 2012 και
- δ. με την περιγραφή του ρόλου και των καθηκόντων και την αναζήτηση καταλλήλων υποψηφίων ανεξαρτήτων συμβούλων εν όψει της εκλογής νέου Διοικητικού Συμβουλίου από την Γενική Συνέλευση που συνήλθε τον Ιούνιο 2013.

Βασικό μέλημα της Επιτροπής κατά τη διαδικασία επιλογής καταλλήλων υποψηφίων αυτής, ήταν η διασφάλιση του κατάλληλου συνδυασμού εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών και της απαιτούμενης ισορροπίας ικανοτήτων, γνώσεων και εμπειριών μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, με στόχο τη μέγιστη δυνατή συνεισφορά τους στις εργασίες και την απόδοση του Διοικητικού Συμβουλίου. Με αυτό τον γνώμονα κατέληξε στην εισήγησή της για τα τέσσερα νέα μέλη, που έγινε δεκτή από το Διοικητικό Συμβούλιο και στη συνέχεια από τη Γενική Συνέλευση.

Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψιν το γεγονός ότι με την εξαίρεση ενός, όλοι οι επανεκλέξιμοι ανεξάρτητοι σύμβουλοι ήταν διευθύνοντες σύμβουλοι άλλων εταιριών και έκρινε ότι θα έπρεπε να προτιμηθούν ως νέοι υποψήφιοι προσωπικότητες με θητεία και τεχνογνωσία σε άλλους συμπληρωματικούς τομείς (π.χ. δικηγορία, χρηματοοικονομικά κλπ), και με δυνατότητα μεγαλύτερης ευχέρειας χρόνου για την εκτέλεση των καθηκόντων τους ως μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τέλος, η Επιτροπή δεν έκρινε σκόπιμη ούτε ενδεδειγμένη την προσφυγή σε υπηρεσίες ειδικών συμβούλων ή τη δημοσίευση αγγελιών για την ανεύρεση καταλλήλων υποψηφίων. Αντιθέτως, αποφάσισε η βολιδοσκόπηση και η επιλογή υποψηφίων να γίνει από τα μέλη της Επιτροπής και οι τελικές εισηγήσεις της να τεθούν στην κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου και στη συνέχεια της Γενικής Συνέλευσης

Μέχρι σήμερα, η Επιτροπή δεν έχει εισηγηθεί και το Διοικητικό Συμβούλιο δεν έχει θεσπίσει αριθμητικά κριτήρια σχετικά με την προώθηση της διαφορετικότητας στο Διοικητικό Συμβούλιο. Πολιτική του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η προώθηση της διαφορετικότητας υπό την προϋπόθεση ότι τα προτεινόμενα νέα μέλη πληρούν τα προναφερθέντα κριτήρια.

Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ορισμού Υποψηφίων και Εταιρικής Διακυβέρνησης και ο κανονισμός λειτουργίας της έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο της Εταιρίας <http://www.titan.gr/el/committees/nomination-and-corporate-governance-committee/> στη διεύθυνση <http://www.titan.gr/el/titan-group/corporate-governance/board-of-directors-committees/nomination-and-corporate-governance-committee/>

ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Επιπλέον των τριών ανωτέρω Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν συσταθεί και οι ακόλουθες επιτροπές για την εποπτεία και τον συντονισμό των εργασιών της Εταιρίας και των εταιριών του Ομίλου:

Επιτροπή Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

Πρόεδρος: Δημήτριος Παπαλεξόπουλος, Διευθύνων Σύμβουλος

Αντιπρόεδρος : Νέλλος Κανελλόπουλος, εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ, Διευθυντής

Εξωτερικών Σχέσεων Ομίλου

Μέλη

Μαρία Αλεξίου, Διευθύντρια Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης Ομίλου

Ευθύμιος Βιδάλης, εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.

Βασίλειος Ζαρκαλής , Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου

Γιάννης Κόλλας, Διευθυντής Ανθρώπινου Δυναμικού Ομίλου

Σωκράτης Μπαλτζής, Γενικός Διευθυντής Τομέα Ελλάδας

Άρης Παπαδόπουλος, Διευθυντής Τομέα ΗΠΑ

Μιχάλης Σιγάλας, εκτελεστικό μέλος Δ.Σ, Διευθυντής Τομέων Ν.Α. Ευρώπης και Ν.Α. Μεσογείου

Φωκίων Τασούλας , Διευθυντής Τεχνολογικής Διεύθυνσης Ομίλου

Η Επιτροπή αυτή έχει ως σκοπό την παροχή συμβουλών και υποστήριξης προς τη Διοίκηση της Εταιρίας για το σχεδιασμό της στρατηγικής της Εταιρίας και το συντονισμό των δραστηριοτήτων του εταιριών του Ομίλου επί θεμάτων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Στόχος της είναι η συνεχής βελτίωση των επιδόσεων της Εταιρίας και των θυγατρικών εταιριών σε τρεις βασικούς άξονες: Την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας, την προστασία του περιβάλλοντος στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης και τη σύμπραξη με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Μεταξύ των δραστηριοτήτων της περιλαμβάνονται η θεσμοθέτηση των Αρχών Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης και η ενσωμάτωσή τους σε όλους τους τομείς και τις δραστηριότητες του Ομίλου, η παροχή συμβουλών και υποστήριξης για τη συνεχή βελτίωση των σχετικών επιδόσεων της Εταιρίας και των εταιριών του Ομίλου, η περιοδική μέτρηση και εκτίμηση των περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων των σημαντικών επενδύσεων της Εταιρίας και η τακτική σχετική ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου και η ενεργή συμμετοχή της Εταιρίας σε ελληνικούς και διεθνείς οργανισμούς, που έχουν ως αντικείμενο την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής δικαιούνται να συμμετέχουν και παλαιότερα μέλη της, καθώς επίσης και άλλα αρμόδια ανώτερα στελέχη της Εταιρίας και του Ομίλου.

Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και ο κανονισμός λειτουργίας της έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο της Εταιρίας στη σελίδα [http://www.titan.gr/el/
http://www.titan.gr/el/titan-group/corporate-governance/board-of-directors-committees/corporate-social-responsibility-committee/](http://www.titan.gr/el/http://www.titan.gr/el/titan-group/corporate-governance/board-of-directors-committees/corporate-social-responsibility-committee/)

Διευθύνουσα Επιτροπή

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Δημήτριος Παπαλεξόπουλος, Διευθύνων Σύμβουλος

ΜΕΛΗ :

Ευθύμιος Βιδάλης, Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.

Βασίλειος Ζαρκαλής , Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου

Νέλλος Κανελλόπουλος, Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ., Διευθυντής Εξωτερικών Σχέσεων Ομίλου

Μιχάλης Κολακίδης, Σύμβουλος Στρατηγικής Ομίλου

Σωκράτης Μπαλτζής, Γενικός Διευθυντής Τομέα Ελλάδος

Άρης Παπαδόπουλος, Διευθυντής Τομέα ΗΠΑ

Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου-Μπενεοπούλου, Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ. , Διευθύντρια Στρατηγικού Σχεδιασμού Ομίλου

Μιχαήλ Σιγάλας, Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ., Διευθυντής Τομέων Ν.Α. Ευρώπης και Ν.Α. Μεσογείου

Το Καταστατικό της Εταιρίας προβλέπει τη λειτουργία Διευθύνουσας Επιτροπής, η οποία συγκροτείται σήμερα από έξι εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τρία ανώτατα διευθυντικά στελέχη και είναι αρμόδια για την εποπτεία της λειτουργίας των διαφόρων τομέων και διευθύνσεων της Εταιρίας και το συντονισμό των δραστηριοτήτων τους.

Στις εργασίες της Διευθύνουσας Επιτροπής δικαιούται να συμμετέχει και οποιοσδήποτε από τους διατελέσαντες Προέδρους, Διευθύνοντες και Εντεταλμένους Συμβούλους του Διοικητικού Συμβουλίου.

Αξιολόγηση Δ.Σ. και Επιτροπών κατά το 2013

Το 2013, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας πραγματοποίησε επτά (7) τακτικές συνεδριάσεις (4/3, 14/5, 14/6, 1/8, 7/10, 12/11 και 13/12) και μία έκτακτη (15/2).

Πίνακας με τις παρουσίες των μελών στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του κατά τη διάρκεια του 2013 παρατίθεται κατωτέρω:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	7 προγραμματισμένες συνεδριάσεις Δ.Σ.	4 συνεδριάσεις Ελεγκτικής Επιτροπής	2 συνεδριάσεις Επιτροπής Ορισμού Υποψηφίων και Εταιρικής Διακυβέρνησης	1 συνεδρίαση Επιτροπής Αμοιβών
ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ	7/7		2/2	
ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ (ΤΑΚΗΣ) ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ *	*7/7		2/2	
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ	7/7			
ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ	5/7	1 /2		
ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΒΙΔΑΛΗΣ	5/7			
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΑΥΙΔ	2/2			1/1
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ	2/2		2/2	
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΖΑΡΚΑΛΗΣ	5/5			
ΝΕΛΛΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ	7/7			
ΤΑΚΗΣ-ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ	7/7			
ΔΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	5/5	2/2		
ΔΟΜΝΑ ΜΙΡΑΣΓΕΖΗ - ΜΠΕΡΝΙΤΣΑ	5/5			
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ	2/2			1/1
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ- ΜΠΕΝΟΠΟΥΛΟΥ	7/7			
ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΗΣ	5/5	2/2		
ΠΕΤΡΟΣ ΣΑΜΠΑΤΑΚΑΚΗΣ**	4/7	1/2**		1/1**
ΜΙΧΑΗΛ ΣΙΓΑΛΑΣ	6/7			
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΦΟΥΡΛΗΣ	6/7	3/4		

* Συμμετείχε μέσω τηλεφωνικής σύνδεσης σε δύο συνεδριάσεις του Δ.Σ. και σε μία συνεδρίαση της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης.

** Συμμετείχε μέσω τηλεφωνικής σύνδεσης σε μία συνεδρίαση της Ελεγκτικής Επιτροπής και σε μία συνεδρίαση της Επιτροπής Αμοιβών

Η λειτουργία κατά το 2013 του Διοικητικού Συμβουλίου, της Ελεγκτικής Επιτροπής, της Επιτροπής Αμοιβών και της Επιτροπής Ορισμού Υποψηφίων και Εταιρικής Διακυβέρνησης και η ατομική συνεισφορά κάθε μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου στο έργο τους αξιολογήθηκε από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, με τη συμπλήρωση ειδικού αναλυτικού ερωτηματολογίου, το οποίο έχει καταρτίσει η Εταιρική Γραμματέας. Το ερωτηματολόγιο είναι κατανοημένο σε οκτώ (8) ενότητες (Ηγεσία, Σύνθεση- Αποτελεσματικότητα, Λειτουργία- Εργασίες Δ.Σ, Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση-Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων-Επικοινωνία με Μετόχους, Αμοιβές, Λειτουργία Επιτροπών, Παρουσιολόγιο μελών σε συνεδριάσεις ΔΣ και ΓΣ και Ατομική Αξιολόγηση Μελών). Η συνεισφορά κάθε μέλους στο έργο του Διοικητικού Συμβουλίου βαθμολογείται, με βαθμό από 1 μέχρι 4, που αντιστοιχεί σε μικρή, μέτρια, ικανοποιητική και εξαιρετική συνεισφορά.

Το ερωτηματολόγιο συμπληρώνεται ανωνύμως και αποστέλλεται στην Εταιρική Γραμματέα.

Η Επιτροπή Ορισμού Υποψηφίων και Εταιρικής Διακυβέρνησης παρουσίασε στο Διοικητικό Συμβούλιο τα εξαχθέντα από τις απαντήσεις συμπεράσματα και υπέβαλε συγκεκριμένες προτάσεις για την περαιτέρω βελτίωση της λειτουργίας και της απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών.

Επίσης, τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προέβησαν σε αξιολόγηση της απόδοσης του Προέδρου κατά τη διάρκεια ιδιαίτερης συνεδριάσής τους στις 13/12/2013, χωρίς την παρουσία του Προέδρου και των εκτελεστικών μελών του.

Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου κατά το 2013 –Πολιτική Αμοιβών

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της 14.6.2013 έχει προεγκρίνει την καταβολή στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του αποζημιώσεων, σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/20, για τη χρήση 2013, ίδιου ύψους με αυτές που καταβλήθηκαν κατά τη χρήση 2012. Οι σχετικές αποζημιώσεις ανέρχονταν σε:

- Συνολικό μικτό ποσό ευρώ 241.920 ως αποζημίωση για τη συμμετοχή των μελών στο Διοικητικό Συμβούλιο, ήτοι μικτό ποσό 17.280 για κάθε μέλος.
- Συνολικό μικτό ποσό ευρώ 34.560 για τα τρία μέλη της Ελεγκτικής Επιτροπής, ήτοι μικτό ποσό ευρώ 11.520 για κάθε μέλος
- Συνολικό μικτό ποσό 17.280 για τα τρία μέλη της Επιτροπής Αμοιβών, ήτοι μικτό ποσό ευρώ 5.760 για κάθε μέλος και
- Συνολικό μικτό ποσό ευρώ 17.280 για τα τρία μέλη της Επιτροπής Ορισμού Υποψηφίων και Εταιρικής Διακυβέρνησης, ήτοι μικτό ποσό ευρώ 5.760 για κάθε μέλος.

Η Γενική Συνέλευση της 14.6.2013 έχει επίσης προεγκρίνει την καταβολή πρόσθετης μικτής αποζημιώσεως σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 2 του ΚΝ 2190/20 ποσού ευρώ 135.000 πλέον χαρτοσήμου προς το εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Ευθύμιο Βιδάλη, λόγω ανάληψης πρόσθετων υποχρεώσεων στα πλαίσια του Διοικητικού Συμβουλίου κατά κύριο λόγο στους τομείς της βιώσιμης ανάπτυξης και της στρατηγικής. Το εν λόγω εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου δεν διατηρεί σχέση εξαρτημένης εργασίας ή εντολής με το Διοικητικό Συμβούλιο.

Σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/20, οι ανωτέρω αποζημιώσεις θα υποβληθούν προς τελική έγκριση, στην προσεχή Τακτική Γενική Συνέλευση για τη χρήση 2013.

Οι μισθοί και οι πάσης φύσης ετήσιες αποδοχές κατά το 2013 των έξι εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που παρείχαν τις υπηρεσίες τους στην Εταιρία με σχέση εξαρτημένης

εργασίας, αποφασίστηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο μετά από σχετική εισήγηση της Επιτροπής Αμοιβών, με βάση την απόδοσή τους και την επίτευξη συγκεκριμένων επιχειρησιακών στόχων.

Οι ετήσιες αποδοχές του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφασίστηκαν, επίσης, από το Διοικητικό Συμβούλιο, μετά από σχετική εισήγηση της Επιτροπής Αμοιβών και αφού προηγουμένως είχε αξιολογηθεί η απόδοσή του κατά την εκτέλεση του έργου του από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη πολιτική αμοιβών των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, οι ετήσιες αποδοχές των εκτελεστικών μελών προσδιορίζονται με βάση τη βαρύτητα της θέσης τους στον Όμιλο και αποτελούνται από ένα τμήμα σταθερό, δηλαδή το μισθό, ο οποίος καθορίζεται με βάση το εφαρμοζόμενο μισθολογικό σύστημα και την ετήσια αξιολόγηση απόδοσης και από ένα τμήμα μεταβλητό, που εξαρτάται από την επίτευξη ποιοτικών και ποσοτικών στόχων, ατομικών και εταιρικών. Οι στόχοι συνδέονται με την επίδοση της Εταιρίας σε οικονομικά μεγέθη (πχ. EBITDA), στην ασφάλεια εργασίας (με βάση το δείκτη συχνότητας ατυχημάτων LTIFR) καθώς και την επίδοση με βάση ατομικούς στόχους άμεσα συνδεδεμένους με την θέση που καλύπτει το μέλος. Το μεταβλητό τμήμα των ετησίων αποδοχών, σε περίπτωση πλήρους επίτευξης στόχων, μπορεί να ανέλθει μέχρι το 70% και, σε περίπτωση σημαντικής υπεραπόδοσης έναντι στόχων, στο 85% του σταθερού τμήματος των ετησίων αποδοχών, δηλαδή των μισθών.

Η αξιολόγηση της απόδοσης των εκτελεστικών μελών γίνεται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και η αξιολόγηση της απόδοσης του Διευθύνοντος Συμβούλου από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Η Επιτροπή Αμοιβών σε ετήσια βάση, εξετάζει στοιχεία από την αγορά εργασίας και προσαρμόζει το επίπεδο των αμοιβών ή/και τα προγράμματα μεταβλητών αμοιβών και παροχών όλων των Διευθυντικών στελεχών, συμπεριλαμβανομένων των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που παρέχουν τις υπηρεσίες τους προς την Εταιρία με σχέση εξαρτημένης εργασίας σύμφωνα με τις αρχές της αντίστοιχης θεσμοθετημένης πολιτικής.

Η Εταιρία παρέχει στα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που έχουν σχέση εξαρτημένης εργασίας με την Εταιρία, πρόσθετα συνταξιοδοτικά-αποταμιευτικά προγράμματα βάσει της πρακτικής των αντίστοιχων αγορών όπου λειτουργεί.

Το 2013, οι μισθοί και οι πάσης φύσης ακαθάριστες αποδοχές του Προέδρου και των έξι εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που παρέχουν τις υπηρεσίες τους προς την Εταιρία με σχέση εξαρτημένης εργασίας, ανήλθαν σε συνολικό ποσό ευρώ 2.681.078 , 69.

Επίσης, σύμφωνα με πρακτική που προτείνει ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρία, ανακοινώνονται οι αμοιβές που έλαβαν, το 2013, εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για τη συμμετοχή τους ως ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη σε διοικητικά συμβούλια άλλων εταιριών που είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά. Ειδικότερα, ο κ. Δημήτριος Παπαλεξόπουλος έλαβε μικτό ποσό 44.460 ευρώ, ως αμοιβή για τη συμμετοχή του στο Διοικητικό Συμβούλιο της τράπεζας EUROBANK ERGASIAS και η κ. Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου-Μπενεοπούλου μικτό ποσό 45.000 ευρώ για τη συμμετοχή της στο Δ.Σ.της τράπεζας ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ και μικτό ποσό 19.211 ευρώ για τη συμμετοχή της στο Δ. Σ. της εταιρίας FRIGOGLASS A.B.E.E.

IV. Προγράμματα διάθεσης μετοχών σε εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και ανώτερα στελέχη της Εταιρίας και του Ομίλου με τη μορφή παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών.

Η Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ, με στόχο την ταύτιση των μακροπρόθεσμων προσωπικών επιδιώξεων των ανωτέρων στελεχών της με τα συμφέροντα της Εταιρίας και των Μετόχων της, έχει θεσπίσει και εφαρμόζει από το 2000, προγράμματα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (Stock Option Plans).

Το αρχικό πρόγραμμα (Πρόγραμμα 2000), που εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 5.7.2000, είχε τριετή διάρκεια (2001–2003), τριετή περίοδο ωρίμανσης των δικαιωμάτων, καταληκτικό χρόνο απόσβεσης το 2007 και δικαιούχους 48 ανώτερα στελέχη της Εταιρίας και εταιριών του Ομίλου και 3 μέλη του Δ.Σ. της Εταιρίας που παρείχαν τις υπηρεσίες τους στην Εταιρία με σχέση εξαρτημένης εργασίας. Κατ' εφαρμογή του Προγράμματος 2000, ασκήθηκαν δικαιώματα προαίρεσης αγοράς 119.200 κοινών μετοχών, με τιμή διάθεσης 29,35 ευρώ ανά μετοχή και δικαιώματα προαίρεσης 451.900 κοινών μετοχών, με τιμή διάθεσης 14,68 ευρώ ανά μετοχή.

Το δεύτερο σχετικό πρόγραμμα (Πρόγραμμα 2004), εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 8.6.2004, είχε τριετή διάρκεια (2004–2006), τριετή περίοδο ωρίμανσης, καταληκτικό χρόνο απόσβεσης το 2009, τιμή άσκησης ίση με την ονομαστική αξία της μετοχής και δικαιούχους 63 ανώτερα στελέχη της Εταιρίας και εταιριών του Ομίλου και 5 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που συνδέονταν με την Εταιρία με σχέση εξαρτημένης εργασίας.

Το Πρόγραμμα 2004 προέβλεπε, μετά την τριετή περίοδο ωρίμανσης των δικαιωμάτων, τη δυνατότητα άσκησης, χωρίς άλλες προϋποθέσεις, του 1/3 μόνο του αριθμού των χορηγηθέντων δικαιωμάτων, ενώ η δυνατότητα άσκησης των υπολοίπων 2/3 εξαρτάτο από την απόδοση της κοινής μετοχής της Εταιρίας, σε σχέση με τον μέσο όρο της απόδοσης των δεικτών FTSE 20, FTSE 40 και Γενικού Δείκτη του Χρηματιστηρίου Αθηνών και μετοχών προεπιλεγμένων εταιριών του κλάδου δομικών υλικών στο εξωτερικό, με μεγάλη κεφαλαιοποίηση και εμπορευσιμότητα.

Κατ' εφαρμογή του Προγράμματος 2004 ασκήθηκαν συνολικά δικαιώματα προαίρεσης αγοράς 186.000 κοινών μετοχών (108.480 το Δεκέμβριο 2006, 39.770 το Δεκέμβριο 2007, 14.200 το Δεκέμβριο 2008 και 23.550 το Δεκέμβριο 2009) με τιμή αγοράς ίση με την ονομαστική αξία της μετοχής.

Το τρίτο κατά σειράν σχετικό πρόγραμμα (Πρόγραμμα 2007), εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 29.5.2007, είχε όπως τα προηγούμενα τριετή διάρκεια (2007–2009), τριετή χρόνο ωρίμανσης, καταληκτικό χρόνο άσκησης το 2012, τιμή άσκησης ίση με την ονομαστική αξία της μετοχής και δικαιούχους 99 ανώτερα στελέχη της Εταιρίας και εταιριών του Ομίλου συμπεριλαμβανομένων 5 εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας.

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα 2007, ο αριθμός δικαιωμάτων που ασκήθηκε από τους δικαιούχους μετά την πάροδο του χρόνου ωρίμανσής τους εξαρτήθηκε, κατά το ένα τρίτο, από τον μέσο όρο των λειτουργικών κερδών προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων της Εταιρίας και των καθαρών κερδών της σε σχέση με την απόδοση των τριετών Ομόλογων του Ελληνικού Δημοσίου κατά την εκάστοτε τριετία, κατά το δεύτερο τρίτο, από την απόδοση της κοινής μετοχής της Εταιρίας σε σχέση με την απόδοση των μετοχών 12 προεπιλεγμένων εταιριών του κλάδου δομικών υλικών στο εξωτερικό, με μεγάλη κεφαλαιοποίηση και εμπορευσιμότητα και κατά το υπόλοιπο ένα τρίτο, από την απόδοση της κοινής μετοχής της Εταιρίας σε σχέση με το μέσο όρο απόδοσης των δεικτών FTSE 20 – ΧΑ, FTSE 40 – ΧΑ και FTS Eurofirst 300.

Σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις ωρίμανσης του Προγράμματος 2007, τον Δεκέμβριο 2009, ωρίμασε μόνο το 11,11% του αριθμού των δικαιωμάτων που είχαν χορηγηθεί στους δικαιούχους το 2007, ενώ τον Δεκέμβριο 2010 και τον Δεκέμβριο του 2011, ωρίμασε το 22,22% του συνολικού αριθμού των δικαιωμάτων που είχε χορηγηθεί στους δικαιούχους το 2008 και το 2009. Συνολικά, το Δεκέμβριο 2009, το Δεκέμβριο 2010, το Δεκέμβριο 2011 και το Δεκέμβριο 2012

ασκήθηκαν δικαιώματα προαίρεσης αγοράς 61.804 κοινών μετοχών της Εταιρίας, με τίμημα ίσο με την ονομαστική αξία κάθε μετοχής, ήτοι τέσσερα (4) ευρώ ανά μετοχή.

Τέλος, το 2010 εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση της 3.6.2010, το τέταρτο κατά σειρά σχετικό πρόγραμμα (Πρόγραμμα 2010), τριετούς διάρκειας (2010-2012), με τριετή χρόνο ωρίμανσης, καταληκτικό χρόνο άσκησης το 2016, τιμή άσκησης ίση με την ονομαστική αξία της μετοχής και δικαιούχους 109 ανώτερα στελέχη της Εταιρίας και εταιριών του Ομίλου συμπεριλαμβανομένων 6 εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας.

Κατ'εφαρμογή του Προγράμματος 2010, το οποίο ευρίσκεται ακόμα σε εξέλιξη, χορηγήθηκαν, κατά τα έτη 2010, 2011 και 2012, δικαιώματα προαίρεσης αγοράς 267.720, 301.200 και 376.290 αντίστοιχα ιδίων κοινών μετοχών της Εταιρίας. Τα χορηγηθέντα δικαιώματα μπορούν να ασκηθούν κατά τους μήνες Απρίλιο και Οκτώβριο των ετών 2013, 2014, 2015 και 2016 υπό την προϋπόθεση ότι έχουν επιτευχθεί οι στόχοι και οι προϋποθέσεις του εν λόγω Προγράμματος.

Ειδικότερα, μετά την πάροδο του τριετούς χρόνου ωρίμανσης, ο τελικός αριθμός δικαιωμάτων που μπορούν να ασκήσουν οι δικαιούχοι εξαρτάται:

- α. κατά ένα τρίτο, από τα λειτουργικά αποτελέσματα και τα καθαρά κέρδη του Ομίλου
- β. κατά ένα τρίτο από την απόδοση της κοινής μετοχής της Εταιρίας σε σχέση με την απόδοση άλλων πολυεθνικών εταιριών του κλάδου δομικών υλικών με μεγάλη κεφαλαιοποίηση και εμπορευσιμότητα και
- γ. κατά ένα τρίτο από την απόδοση της κοινής μετοχής της Εταιρίας σε σχέση με τη απόδοση των δεικτών FTSE 20 και FTSE 40 του Χ.Α. και FTS Eurofirst 300.

Κατ'εφαρμογή του Προγράμματος 2010 μέχρι το Δεκέμβριο 2013 ωρίμασε το 25% του αριθμού δικαιωμάτων που είχε χορηγηθεί στους δικαιούχους το 2010 και το 58% του αριθμού δικαιωμάτων που τους είχε χορηγηθεί το 2011. Μέχρι το Δεκέμβριο 2013 ασκήθηκαν συνολικά δικαιώματα προαίρεσης αγοράς 50.282 ιδίων μετοχών της Εταιρίας με τιμή αγοράς ίση με την ονομαστική αξία της μετοχής, ήτοι 4 ευρώ ανά μετοχή. Τον Απρίλιο και Οκτώβριο 2014 και τον Απρίλιο και Οκτώβριο 2015 θα μπορούν να ασκηθούν από τους δικαιούχους επί πλέον 164.313 δικαιώματα, ήτοι το 58% του συνολικού αριθμού δικαιωμάτων που είχε χορηγηθεί το 2011, ενώ τον Απρίλιο και Οκτώβριο των ετών 2015 και 2016 θα μπορούν να ασκηθούν όσα από τα δικαιώματα που χορηγήθηκαν το 2012 θα έχουν ωριμάσει και θα έχουν εκπληρώσει τις προϋποθέσεις του Προγράμματος.

Επισημαίνεται ότι τόσο το Πρόγραμμα 2007 όσο και το Πρόγραμμα 2010 ενθάρρυναν τη μακροχρόνια διατήρηση ενός σημαντικού αριθμού μετοχών από τα στελέχη, προβλέποντας όρο διατήρησης ενός ελάχιστου αριθμού μετοχών ανάλογα με το ιεραρχικό επίπεδο των στελεχών, η δε παράβαση του ορίου έχει ως αποτέλεσμα τη χορήγηση μειωμένου αριθμού δικαιωμάτων κατά την επόμενη περίοδο χορήγησης.

Επισημαίνεται επίσης ότι όλα τα ανωτέρω Προγράμματα έχουν σχεδιασθεί ώστε να λειτουργούν αποτρεπτικά στην ανάληψη υπέρμετρων κινδύνων από τους δικαιούχους- ανώτερα στελέχη της Εταιρίας, που σε περίπτωση ατυχούς έκβασης, θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε κατακρήμνιση της τιμής της μετοχής. Προϋποθέτουν συνεπώς όλα ελκυστική τιμή άσκησης δικαιωμάτων σε σχέση με την τιμή διαπραγμάτευσης κατά τη χορήγησή τους.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι μέχρι σήμερα, στα πλαίσια των ανωτέρω τεσσάρων Προγραμμάτων, έχουν αποκτηθεί από τους δικαιούχους συνολικά 869.186 κοινές μετοχές, που αντιπροσωπεύουν ποσοστό 1,03 % του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας.

Λεπτομερής περιγραφή όλων των ανωτέρω Προγραμμάτων παρατίθεται στον ιστότοπο της Εταιρίας στη σελίδα [http://www.titan.gr/el/
http://ir.titan.gr/titan/app/cms/lang/el/page/programma.paroxis.dikaiomaton.proairesis.metoxon](http://www.titan.gr/el/http://ir.titan.gr/titan/app/cms/lang/el/page/programma.paroxis.dikaiomaton.proairesis.metoxon)

V. Περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρίας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Εσωτερικός Έλεγχος

Ο εσωτερικός έλεγχος ασκείται από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου, η οποία είναι ανεξάρτητη υπηρεσία, με γραπτό κανονισμό λειτουργίας, και αναφέρεται λειτουργικά στην Ελεγκτική Επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το έργο του εσωτερικού ελέγχου διενεργήθηκε κατά τη χρήση 2013 από 15 στελέχη, με την απαιτούμενη κατάρτιση και εμπειρία για την άρτια επιτέλεση του έργου τους.

Ο πρωταρχικός ρόλος του Εσωτερικού Ελέγχου είναι η αξιολόγηση των ασφαλιστικών δικλείδων που υπάρχουν σε όλο το εύρος των λειτουργιών του Ομίλου ως προς την επάρκεια και την αποτελεσματικότητά τους. Στις αρμοδιότητες του εσωτερικού ελέγχου συμπεριλαμβάνονται επίσης:

- Η παρακολούθηση της εφαρμογής και της τήρησης Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας, του Κώδικα Δεοντολογίας και του Καταστατικού της Εταιρίας και των νόμων εν γένει, οπουδήποτε λειτουργεί και έχει δραστηριότητες ο Όμιλος.
- Η αναφορά στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας περιπτώσεων σύγκρουσης των συμφερόντων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή των διευθυντικών στελεχών με τα συμφέροντα της Εταιρίας, τις οποίες διαπιστώνει κατά την άσκηση των καθηκόντων του
- Ο έλεγχος των σχέσεων και συναλλαγών της Εταιρίας με τα συνδεδεμένα με αυτή μέρη, κατά την έννοια του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 24, όπως ισχύει και των σχέσεων της Εταιρίας με εταιρίες στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν με ποσοστό τουλάχιστον 10% μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή μέτοχοι της Εταιρίας με ποσοστό τουλάχιστον 10%.

Κατά τη διάρκεια του 2013, υποβλήθηκαν στην Ελεγκτική Επιτροπή και μέσω αυτής στο Διοικητικό Συμβούλιο 26 έγγραφα εκθέσεις της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, σχετικά με όλους τους διενεργηθέντες ελέγχους των λειτουργιών του Ομίλου. Υποβλήθηκε, επίσης, εξαμηνιαίος και ετήσιος απολογισμός του έργου της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, με συγκεντρωτική αναφορά στα σημαντικότερα ευρήματα των ελέγχων. Κατά τη διάρκεια του 2013 η Ελεγκτική Επιτροπή είχε τακτικές κατ' ιδίαν συναντήσεις με τη Διευθύντρια Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου, κατά τις οποίες συζητήθηκαν λειτουργικά και οργανωτικά θέματα και παρασχέθηκαν όλες οι ζητηθείσες πληροφορίες και ενημέρωση σχετικά με τα εφαρμοζόμενα συστήματα ελέγχου, την αποτελεσματικότητά τους και την πορεία των ελέγχων. Μετά από σχετική αναφορά της Ελεγκτικής Επιτροπής, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε τον σχεδιασμό ελέγχων για το 2014 και προσδιόρισε τις λειτουργίες και τα σημεία στα οποία θα πρέπει να επικεντρωθεί ο εσωτερικός έλεγχος.

Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρίας και του Ομίλου και της ετήσιας αξιολόγησης της αποτελεσματικότητάς τους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο βεβαιώνει ότι η Εταιρία διαθέτει συστήματα εσωτερικού ελέγχου και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων και ενημερώθηκε από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα αρμόδια στελέχη του Ομίλου για την αποτελεσματικότητά τους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει γνώση των σημαντικότερων κινδύνων, οι οποίοι θα μπορούσαν να επηρεάσουν ουσιαστικά τη λειτουργία, τη φήμη και τα αποτελέσματα του Ομίλου, καθώς και τις

διαδικασίες διαχείρισης των εν λόγω κινδύνων, οι οποίες υποστηρίζουν τον εντοπισμό τους, την ιεράρχησή τους, τον περιορισμό τους και την παρακολούθησή τους.

Επισημαίνει πάντως ότι τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων παρέχουν λελογισμένη και όχι απόλυτη ασφάλεια, διότι είναι σχεδιασμένα ώστε να περιορίζουν μεν την πιθανότητα επέλευσης των σχετικών κινδύνων και να αμβλύνουν τις επιπτώσεις τους, χωρίς ωστόσο να μπορούν να τους αποκλείσουν.

Ειδικότερα όσον αφορά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, τα κύρια χαρακτηριστικά των συστημάτων και διαδικασιών που ακολουθούνται, με στόχο την αποφυγή σφαλμάτων και την παροχή αξιόπιστης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης είναι τα εξής:

Οι μηχανισμοί διασφάλισης της ακεραιότητας των οικονομικών καταστάσεων απαρτίζονται από τον συνδυασμό των ενσωματωμένων διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων που αφορούν τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, τις εφαρμοσμένες διαδικασίες ελέγχων και τα συναφή μηχανογραφικά συστήματα, καθώς και την οικονομική πληροφόρηση που παράγεται, δημοσιοποιείται και παρακολουθείται.

Η διοίκηση του Ομίλου, παρακολουθεί σε μηνιαία βάση τα ενοποιημένα οικονομικά αποτελέσματα, καθώς και τη διοικητική πληροφόρηση (Group Management Information – MI), πληροφορίες οι οποίες παράγονται σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και συντάσσονται με τρόπο που να διευκολύνει την κατανόησή τους.

Η μηνιαία παρακολούθηση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και του Group MI, καθώς και η ανάλυσή τους από τα αρμόδια τμήματα, αποτελούν βασικό εργαλείο ελέγχου ποιότητας και ακεραιότητας των οικονομικών αποτελεσμάτων.

Για την ενοποίηση των αποτελεσμάτων, ο Όμιλος χρησιμοποιεί ένα εξειδικευμένο λογισμικό ενοποίησης καθώς και ένα εξειδικευμένο λογισμικό για τις ενδοεταιρικές συναλλαγές. Τα παραπάνω εργαλεία έχουν ενσωματωμένους ελεγκτικούς μηχανισμούς και παραμέτρους σύμφωνα με τις ανάγκες του Ομίλου. Τέλος, τα παραπάνω εργαλεία υποδεικνύουν βέλτιστες διαδικασίες (best practices) ενοποίησης, τις οποίες ο Όμιλος έχει σε μεγάλο βαθμό υιοθετήσει.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνεται σε κάθε συνεδρίασή του από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και ανά τρίμηνο από τον Οικονομικό Διευθυντή του Ομίλου για τα αποτελέσματα και την πορεία του Ομίλου.

Οι εξωτερικοί ελεγκτές επισκοπούν τις εξαμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας, του Ομίλου καθώς και των σημαντικών θυγατρικών, και ελέγχουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις για τις αντίστοιχες εταιρίες. Επίσης, οι εξωτερικοί ελεγκτές ενημερώνουν την Ελεγκτική Επιτροπή σχετικά με την έκβαση των επισκοπήσεων και των ελέγχων που έχουν διενεργήσει.

Η Ελεγκτική Επιτροπή κατά την έλεγχο των τριμηνιαίων, εξαμηνιαίων και ετησίων οικονομικών καταστάσεων ενημερώνεται επίσης για την πορεία του κεφαλαίου κίνησης και των ταμειακών ροών του Ομίλου καθώς και για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών κινδύνων. Στη συνέχεια ενημερώνει σχετικά το Διοικητικό Συμβούλιο, τα μέλη του οποίου δικαιούνται να ζητήσουν πρόσθετες πληροφορίες.

Οι οικονομικές καταστάσεις πριν εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο ελέγχονται από την Ελεγκτική Επιτροπή, στην οποία παρέχεται κάθε απαιτούμενη διευκρίνιση και πληροφορία για όλα

τα στοιχεία και πληροφορίες που περιέχονται σε αυτές από τα αρμόδια για την κατάρτισή τους στελέχη της Εταιρίας.

Διαχείριση Κινδύνων

Ο Όμιλος, λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων του και της γεωγραφικής του διαφοροποίησης, εκτίθεται εκ των πραγμάτων σε αβεβαιότητες και κινδύνους, οι σημαντικότεροι από τους οποίους περιγράφονται στο κεφάλαιο «Κίνδυνοι και Αβεβαιότητες» της Ετήσιας Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου. Στους κινδύνους αυτούς περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι (ρευστότητας, συναλλάγματος, επιτοκίων, πιστωτικοί), κίνδυνοι λόγω της κυκλικότητας του οικοδομικού τομέα, κίνδυνοι λόγω της παρουσίας του Ομίλου σε αναπτυσσόμενες αγορές, κίνδυνοι από φυσικές καταστροφές, κίνδυνοι ατυχημάτων, κίνδυνοι περιβαλλοντικής φύσεως και διαχείρισης, κίνδυνοι κόστους εισροών και πρόσβασης σε πρώτες ύλες, κίνδυνοι από δικαστικές διενέξεις, κίνδυνοι από πολιτικές αναταραχές κλπ.

Στην Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται επίσης εκτενής αναφορά στην εφαρμοζόμενη πολιτική αντιμετώπισης των χρηματοοικονομικών κινδύνων καθώς και αρκετών από τους ανωτέρω αναφερόμενους κινδύνους. Η εφαρμοζόμενη πολιτική διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων ελέγχεται και αναθεωρείται δύο φορές το χρόνο από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Βασικό μέλημα της διοίκησης του Ομίλου είναι η διασφάλιση, μέσω της εφαρμογής των κατάλληλων συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, ότι όλη η οργάνωση του Ομίλου έχει την ικανότητα να αντιμετωπίζει με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα τους κινδύνους εν τη γενέσει τους και σε κάθε περίπτωση να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την κατά το δυνατόν άμβλυνση των συνεπειών τους.

Για το σκοπό αυτό τα συστήματα που εφαρμόζει ο Όμιλος προβλέπουν συγκεκριμένες διαδικασίες και εφαρμογή ειδικών πολιτικών και προτύπων και καθορίζουν με σαφήνεια τους υπεύθυνους κάθε επιπέδου για τη διαχείριση των κινδύνων και τα όρια εξουσίας τους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνεται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο για τους κύριους επιχειρηματικούς κινδύνους που αντιμετωπίζει ο Όμιλος και εξετάζει αν οι κίνδυνοι αυτοί είναι σαφώς προσδιορισμένοι, αν έχουν εκτιμηθεί επαρκώς και αν ο τρόπος διαχείρισής τους είναι αποτελεσματικός.

VI. Πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 1 της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

Τα πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 1 της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου εμπεριέχονται σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 7 του ν. 3556/2007 στην Επεξηγηματική Έκθεση, η οποία αποτελεί τμήμα της Ετήσιας Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου και παρατίθεται ανωτέρω.

VII. Πληροφοριακά στοιχεία για τον τρόπο λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και τις βασικές εξουσίες της, περιγραφή των δικαιωμάτων των μετόχων και του τρόπου άσκησής τους

Γενική Συνέλευση

Τρόπος Λειτουργίας Γενικής Συνέλευσης – Εξουσίες

Σύμφωνα με το άρθρο 12 του Καταστατικού της Εταιρίας, η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρίας και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά την Εταιρία.

Η Γενική Συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για:

- α) Τροποποιήσεις του Καταστατικού εκτός από εκείνες που σύμφωνα με το νόμο (άρθρο 11 παρ. 5, άρθρο 13 παρ. 2 και 13 και άρθρο 17β παρ. 4 του Κ.Ν. 2190/20) αποφασίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- β) Αυξήσεις ή μειώσεις του μετοχικού κεφαλαίου, με εξαίρεση τις περιπτώσεις εκείνες που, σύμφωνα με το Νόμο ή το Καταστατικό, η αρμοδιότητα ανήκει στο Διοικητικό Συμβούλιο, καθώς και αυξήσεις ή μειώσεις που επιβάλλονται από διατάξεις άλλων νόμων.
- γ) Τη διάθεση των ετήσιων κερδών, εξαιρουμένης της περίπτωσης του εδ. στ παρ. 2 του άρθρου 34 του Κ.Ν. 2190/20
- δ) Την εκλογή μελών και αναπληρωματικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, εκτός από τις περιπτώσεις του άρθρου 25 Καταστατικού, που αφορούν την εκλογή μελών από το ίδιο το Διοικητικό Συμβούλιο σε αντικατάσταση μελών που παραιτήθηκαν, πέθαναν ή απώλεσαν την ιδιότητά τους, για το υπόλοιπο της θητείας των μελών που αντικαθίστανται και με την προϋπόθεση ότι η αντικατάσταση αυτών δεν είναι εφικτή από αναπληρωματικά μέλη που έχουν εκλεγεί από τη Γενική Συνέλευση.
- ε) Την έγκριση των ετήσιων λογαριασμών (ετήσιων οικονομικών καταστάσεων)
- στ) Την έκδοση ομολογιακών δανείων, εκ παραλλήλου με το σχετικό δικαίωμα του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 28 του Καταστατικού
- ζ) Την εκλογή των ελεγκτών
- η) Την παράταση της διάρκειας, τη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση ή διάλυση της Εταιρίας
- θ) Το διορισμό εκκαθαριστών,
- ι) Για την άσκηση αγωγής κατά μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για υπέρβαση εντολής τους ή για παράβαση του νόμου και του Καταστατικού και
- ια) Για κάθε άλλο ζήτημα που αφορά την Εταιρία και καθορίζεται η αρμοδιότητά της από το νόμο ή από το Καταστατικό.

Η Γενική Συνέλευση συνέρχεται στην έδρα της Εταιρίας ή στην περιφέρεια άλλου δήμου, εντός του νομού της έδρας ή άλλου δήμου όμορου της έδρας, τουλάχιστον μία φορά κάθε εταιρική χρήση και εντός έξι (6) το πολύ μηνών από τη λήξη της χρήσης αυτής. Μπορεί επίσης να συνέρχεται στην περιφέρεια του δήμου όπου ευρίσκεται η έδρα του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης περιλαμβάνει τουλάχιστον τις πληροφορίες που ορίζονται στο άρθρο 26 του Κ.Ν. 2190/20 και δημοσιεύεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κ.Ν. 2190/20. Ειδικότερα, η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης περιέχει το οίκημα με ακριβή διεύθυνση, τη χρονολογία και την ώρα της συνεδρίασης, τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με σαφήνεια, τους μετόχους που έχουν δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και ακριβείς οδηγίες για τον τρόπο με τον οποίο οι μέτοχοι θα μπορέσουν να μετάσχουν στη συνέλευση και να ασκήσουν τα δικαιώματά τους αυτοπροσώπως ή δι' αντιπροσώπου και ιδίως τα έντυπα που χρησιμοποιεί η Εταιρία για το σκοπό αυτό.

Στο ελάχιστο περιεχόμενο της πρόσκλησης περιλαμβάνονται επίσης πληροφορίες για τα δικαιώματα μειοψηφίας και το χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο μπορούν να ασκηθούν, την ημερομηνία καταγραφής, με επισήμανση ότι μόνο τα πρόσωπα που είναι μέτοχοι κατά την ημερομηνία καταγραφής έχουν δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση, γνωστοποίηση του τόπου στον οποίο είναι διαθέσιμο το πλήρες κείμενο εγγράφων και των

σχεδίων αποφάσεων που προτείνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο για κάθε θέμα της ημερήσιας διάταξης και αναφορά στη διεύθυνση της ιστοσελίδας της Εταιρίας, όπου είναι διαθέσιμες όλες οι ανωτέρω πληροφορίες και τα έντυπα που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την ψήφο μέσω αντιπροσώπου.

Η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης δημοσιεύεται, ολόκληρη ή σε περίληψη (η οποία περιλαμβάνει οπωσδήποτε και ρητή αναφορά στη διεύθυνση της ιστοσελίδας, στην οποία διατίθενται το πλήρες κείμενο της πρόσκλησης και οι πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 27 του κ.ν. 2190/20), στα έντυπα μέσα που ορίζει το άρθρο 26 παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/20, στο τεύχος Α.Ε. και ΕΠΕ της Εφημερίδας της Κυβέρνησης και στην ιστοσελίδα του Χρηματιστηρίου Αθηνών και της Εταιρίας, είκοσι τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της συνεδρίασης.

Το πλήρες κείμενο της πρόσκλησης δημοσιεύεται επίσης σε ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης με εθνική και πανευρωπαϊκή εμβέλεια, με στόχο την αποτελεσματική διάχυση των πληροφοριών στο επενδυτικό κοινό και τη διασφάλιση της ταχείας και χωρίς διακρίσεις πρόσβασης σε αυτήν.

Δικαίωμα Παράστασης στις Γενικές Συνελεύσεις

Στη Γενική Συνέλευση δικαιούται να συμμετέχει κάθε μέτοχος.

Η ιδιότητα του μετόχου πρέπει να υφίσταται κατά την έναρξη της πέμπτης ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης (ημερομηνία καταγραφής).

Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται με την προσκόμιση σχετικής έγγραφης βεβαίωσης από τα Ελληνικά Χρηματιστήρια ΑΕ ή, εναλλακτικά, με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση της Εταιρίας με τα αρχεία του παραπάνω φορέα.

Η σχετική έγγραφη βεβαίωση ή η ηλεκτρονική πιστοποίηση σχετικά με τη μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην Εταιρία το αργότερο την τρίτη ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης.

Πέραν των ανωτέρω, η άσκηση του δικαιώματος συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση δεν προϋποθέτει τη δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου ούτε την τήρηση άλλης διαδικασίας, που να περιορίζει τη δυνατότητα πώλησης και μεταβίβασης των μετοχών κατά το χρονικό διάστημα ανάμεσα στην ημερομηνία καταγραφής και την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης.

Μέτοχοι ή εκπρόσωποι μετόχων, που δεν έχουν συμμορφωθεί με τα ανωτέρω, μετέχουν στη Γενική Συνέλευση, μόνο μετά από άδειά της.

Οι μέτοχοι δικαιούνται να παρίστανται στις Γενικές Συνελεύσεις είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω ενός ή περισσότερων αντιπροσώπων, μετόχων ή μη. Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις (3) αντιπροσώπους. Ωστόσο, αν ο μέτοχος κατέχει μετοχές της Εταιρίας, οι οποίες εμφανίζονται σε περισσότερους του ενός λογαριασμούς αξιών, ο περιορισμός αυτός δεν εμποδίζει τον μέτοχο να ορίζει διαφορετικούς αντιπροσώπους για τις μετοχές που εμφανίζονται στον κάθε λογαριασμό αξιών.

Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσότερους μετόχους μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο.

Νομικά πρόσωπα μετέχουν στη Γενική Συνέλευση ορίζοντας ως εκπροσώπους τους μέχρι τρία (3) φυσικά πρόσωπα.

Ο διορισμός και η ανάκληση αντιπροσώπου γίνεται εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα, με την αποστολή του σχετικού εντύπου αντιπροσώπευσης είτε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με τηλεομοιοτυπία που αποστέλλεται στην Εταιρία, τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης.

Η Εταιρία αναρτά στην ιστοσελίδα της τα έντυπα που πρέπει να συμπληρώσει και κοινοποιήσει ο μέτοχος για τον ορισμό των αντιπροσώπων τους.

Το Καταστατικό της Εταιρίας δεν προβλέπει δυνατότητα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση και άσκησης του δικαιώματος ψήφου με ηλεκτρονικά μέσα ή δι' αλληλογραφίας.

Οι αντιπρόσωποι μετόχων υποχρεούνται να γνωστοποιούν την Εταιρία, πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης κάθε γεγονός που θα είναι χρήσιμο να γνωρίζουν οι μέτοχοι, ώστε να μπορούν να αξιολογήσουν αν υπάρχει κίνδυνος εξυπηρέτησης άλλων συμφερόντων από τον αντιπρόσωπο πλην των δικών τους.

Σύγκρουση συμφερόντων μπορεί να προκύπτει ιδίως αν ο αντιπρόσωπος :

- α. είναι μέτοχος που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρίας ή άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα , η οποία ελέγχεται από τον μέτοχο αυτόν
- β. είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή της διοίκησης της Εταιρίας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρίας ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο, ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρίας.
- γ. είναι υπάλληλος ή ορκωτός ελεγκτής της Εταιρίας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρίας ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο, ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρίας
- δ. είναι σύζυγος ή συγγενής πρώτου βαθμού με ένα από τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται ανωτέρω.

Απαρτία – Πλειοψηφία

Σύμφωνα με το νόμο και το Καταστατικό, η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτή μέτοχοι που εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Εάν δεν συντελεστεί τέτοια απαρτία κατά την πρώτη συνεδρίασή της, η Συνέλευση συνέρχεται και πάλι μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη χρονολογία της συνεδρίασης που ματαιώθηκε, βρίσκεται δε τότε σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως για τα θέματα της αρχικής ημερήσιας διάταξης οποιοδήποτε και αν είναι το εκπροσωπούμενο σ' αυτήν τμήμα του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων που εκπροσωπούνται στη Συνέλευση.

Κατ' εξαίρεση, προκειμένου για αποφάσεις που αφορούν στη μεταβολή της εθνικότητας της Εταιρίας, στη μεταβολή του αντικειμένου της επιχείρησης αυτής, στην επαύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων, στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου που δεν προβλέπεται από το Καταστατικό, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 13 του Κ.Ν. 2190/20, εκτός εάν επιβάλλεται από διάταξη νόμου ή γίνεται με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών, στη μείωση του εταιρικού κεφαλαίου εκτός αν γίνεται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/20, στη μεταβολή του τρόπου της διάθεσης των κερδών, στη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή λύση της Εταιρίας, παροχή ή ανανέωση εξουσίας προς το Διοικητικό Συμβούλιο για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου , σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου

13, και σε κάθε άλλη περίπτωση που ορίζεται στο νόμο, η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύτως επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτήν μέτοχοι που εκπροσωπούν τα δύο τρίτα (2/3) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των ψήφων που εκπροσωπούνται στη Συνέλευση.

Μη συντελεσθείσης της ανωτέρω αυξημένης απαρτίας, η Γενική Συνέλευση προσκαλείται και συνέρχεται εκ νέου μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη χρονολογία της συνεδρίασης που ματαιώθηκε, βρίσκεται δε σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύτως επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας διάταξης, όταν εκπροσωπείται σε αυτήν το ήμισυ (1/2) τουλάχιστον του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Εάν δεν συντελεστεί και η απαρτία αυτή, η Συνέλευση προσκαλείται και συνέρχεται εκ νέου μέσα σε είκοσι (20) ημέρες, βρίσκεται δε σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα για τα θέματα της αρχικής ημερήσιας διάταξης, όταν εκπροσωπείται σ' αυτήν το ένα πέμπτο (1/5) τουλάχιστον του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.

Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των ψήφων που εκπροσωπούνται στη Συνέλευση.

Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, εάν στην αρχική πρόσκληση ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος των επαναληπτικών συνεδριάσεων εφόσον δεν επιτευχθεί απαρτία, υπό την προϋπόθεση ότι μεσολαβούν τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες ανάμεσα στη ματαιωθείσα συνεδρίαση και την επαναληπτική.

Δικαιώματα Μετόχων:

Δικαίωμα Παράστασης στις Γενικές Συνελεύσεις

Όπως αναγράφεται αναλυτικά ανωτέρω, οι μέτοχοι δικαιούνται να παρίστανται στις Γενικές Συνελεύσεις είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω αντιπροσώπων, μετόχων ή μη.

Δικαίωμα ψήφου στις Γενικές Συνελεύσεις

Κάθε μετοχή, εκτός από τις προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές, παρέχει δικαίωμα μιας ψήφου.

Δικαιώματα προνομιούχων μετόχων

Σύμφωνα με την από 27.6.90 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εταιρίας που είχε αποφασίσει την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας με την έκδοση προνομιούχων χωρίς ψήφο μετοχών, τα προνόμια των προνομιούχων χωρίς ψήφο μετοχών συνίστανται:

A. Στην απόληψη, πριν από τις κοινές μετοχές, πρώτου μερίσματος από τα κέρδη εκάστης χρήσης, σε περίπτωση δε μη διανομής μερίσματος ή διανομής μερίσματος μικρότερου του πρώτου, κατά μια ή περισσότερες χρήσεις, στην προνομιακή καταβολή του πρώτου αυτού μερίσματος σωρευτικά και για τις χρήσεις αυτές, από τα κέρδη των επομένων χρήσεων. Οι προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές δικαιούνται, ισότιμα προς τις κοινές μετοχές, σε απόληψη του πρόσθετου μερίσματος που τυχόν θα διανεμηθεί με οποιαδήποτε μορφή.

Σημειωτέον πάντως ότι, μετά την τροποποίηση σύμφωνα με το άρθρο 79 παρ. 8 του Ν 3604/2007 των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 45 του ΚΝ 2190/20, περί των διανεμομένων κερδών

ανωνύμων εταιριών, καταργήθηκε η υποχρέωση διανομής ελάχιστου υποχρεωτικού πρώτου μερίσματος 6% επί του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου και ισχύει πλέον η υποχρεωτική διανομή του 35% των καθαρών κερδών,

Β. Στην προνομιακή απόδοση του κεφαλαίου που έχει καταβληθεί από τους μετόχους των προνομιούχων χωρίς ψήφο μετοχών, από το προϊόν της εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας σε περίπτωση λύσης της Εταιρίας. Οι κάτοχοι των προνομιούχων χωρίς ψήφο μετοχών δικαιούνται ισότιμα προς τους κατόχους κοινών μετοχών και περαιτέρω συμμετοχής, αναλογικά, στο προϊόν της εκκαθάρισης, εάν αυτό είναι ανώτερο από το συνολικά καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο.

Δικαιώματα προτίμησης

Σε κάθε περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας, που δεν γίνεται με εισφορά σε είδος ή έκδοσης ομολογιών με δικαίωμα μετατροπής τους σε μετοχές, παρέχεται δικαίωμα προτίμησης σε ολόκληρο το νέο κεφάλαιο ή το ομολογιακό δάνειο στους, κατά την εποχή της έκδοσης, μετόχους της Εταιρίας, ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο υφιστάμενο μετοχικό κεφάλαιο.

Σε περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας με μετοχές μιας μόνο από τις κατηγορίες μετοχών που έχει εκδώσει η Εταιρία, το δικαίωμα προτίμησης παρέχεται στους μετόχους της άλλης κατηγορίας μόνο μετά τη μη άσκηση του δικαιώματος από τους μετόχους της κατηγορίας στην οποία ανήκουν οι νέες μετοχές .

Σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 10 του ν. 2190/1920, το δικαίωμα προτίμησης μπορεί να περιορισθεί ή καταργηθεί, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, σύμφωνα με διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 3 και 4 και 31 παρ. 2 του ν. 2190/1920.

Δικαίωμα λήψης αντιγράφου οικονομικών καταστάσεων και εκθέσεων Δ.Σ. και ελεγκτών

Δέκα (10) ημέρες πριν από την Τακτική Γενική Συνέλευση, κάθε Μέτοχος μπορεί να πάρει από την Εταιρία τις ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της και τις σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών.

Δικαιώματα Μειοψηφίας

Μετά από αίτηση οποιουδήποτε Μετόχου, που υποβάλλεται στην Εταιρία πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση τις αιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της Εταιρίας, στο μέτρο που αυτές είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να απαντήσει ενιαία σε αιτήσεις μετόχων με το ίδιο περιεχόμενο. Υποχρέωση παροχής πληροφοριών δεν υφίσταται όταν οι σχετικές πληροφορίες διατίθενται ήδη στην ιστοσελίδα της Εταιρίας, ιδίως με τη μορφή ερωτήσεων και απαντήσεων. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των παραπάνω πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με τις παραγράφους 3 ή 6 του άρθρου 18 Ν.2190/1920.

Μετά από αίτηση Μετόχων που εκπροσωπούν το 1/20 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου:

Α. Το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλεί έκτακτη Γενική Συνέλευση μέσα σε χρονικό διάστημα σαράντα πέντε (45) ημερών από την ημερομηνία επίδοσης της σχετικής αίτησης στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου. Η αίτηση πρέπει να περιέχει το αντικείμενο της ημερήσιας διάταξης της αιτούμενης Συνέλευσης. Εάν δεν συγκληθεί γενική συνέλευση από το διοικητικό συμβούλιο εντός είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της σχετικής αίτησης, η σύγκληση διενεργείται από τους αιτούντες μετόχους με δαπάνες της Εταιρίας, με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της Εταιρίας, που εκδίδεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Στην απόφαση αυτή ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, καθώς και η ημερήσια διάταξη.

Β. Το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εγγράψει πρόσθετα θέματα στην ημερήσια διάταξη Γενικής Συνέλευσης που έχει ήδη συγκληθεί, εφόσον η σχετική αίτηση περιέλθει σε αυτό δέκα πέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση. Τα πρόσθετα θέματα πρέπει να δημοσιεύονται ή να γνωστοποιούνται, με ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση. Η αίτηση για την εγγραφή πρόσθετων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη συνοδεύεται από αιτιολόγηση ή από σχέδιο απόφασης προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση και η αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη δημοσιοποιείται με τον ίδιο τρόπο, όπως η προηγούμενη ημερήσια διάταξη, δεκατρείς (13) ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης και ταυτόχρονα τίθεται στη διάθεση των μετόχων στην ιστοσελίδα της Εταιρίας, μαζί με την αιτιολόγηση ή το σχέδιο απόφασης που έχει υποβληθεί από τους μετόχους.

Γ. Το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να θέσει στη διάθεση των μετόχων, με ανάρτηση στην ιστοσελίδα της Εταιρίας, έξι (6) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης, σχέδια αποφάσεων για θέματα που έχουν περιληφθεί στην αρχική ή την αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη, αν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν είναι υποχρεωμένο να προβαίνει στην εγγραφή θεμάτων στην ημερήσια διάταξη ούτε στη δημοσίευση ή γνωστοποίηση αυτών μαζί με αιτιολόγηση και σχέδια αποφάσεων που υποβάλλονται από τους μετόχους κατά τις δύο ανωτέρω παραγράφους, αν το περιεχόμενο αυτών έρχεται προφανώς σε αντίθεση με το νόμο και τα χρηστά ήθη.

Δ. Ο Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης υποχρεούται να αναβάλει μία μόνο φορά τη λήψη αποφάσεων από τη Γενική Συνέλευση, τακτική ή έκτακτη, για όλα ή ορισμένα θέματα, ορίζοντας ημέρα συνέχισης της συνεδρίασης, αυτή που ορίζεται στην αίτησή τους, η οποία, όμως, δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από τριάντα (30) ημέρες από την ημέρα αναβολής. Η μετά από αναβολή Γενική Συνέλευση αποτελεί συνέχιση της προηγούμενης και δεν απαιτείται η επανάληψη των διατυπώσεων δημοσίευσης της πρόσκλησης των μετόχων. Σε αυτήν μπορούν να μετέχουν και νέοι μέτοχοι, εφόσον τηρήσουν τις υποχρεώσεις τους για τη συμμετοχή στη Γενική Συνέλευση.

Ε. Το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να ανακοινώσει στην Τακτική Γενική Συνέλευση τα ποσά που κατά την τελευταία διετία καταβλήθηκαν σε κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή τους διευθυντές της Εταιρίας, καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά, από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της Εταιρίας με αυτούς,. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των παραπάνω πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με τις παραγράφους 3 ή 6 του άρθρου 18 Ν.219/1920. Τυχόν αμφισβήτηση ως προς το βάσιμο ή μη της αιτιολογίας άρνησης παροχής των πληροφοριών, επιλύεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της Εταιρίας.

ΣΤ. Η λήψη απόφασης επί οιοδήποτε θέματος της ημερήσιας διάταξης Γενικής Συνέλευσης διενεργείται με ονομαστική κλήση.

Ζ. Επιπλέον, μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/20 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, δικαιούνται να ζητήσουν τη διενέργεια ελέγχου της Εταιρίας από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της Εταιρίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 40 του Κ.Ν. 2190/1920. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση ελέγχου, πρέπει να υποβάλλεται εντός τριών (3) ετών από την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης εντός της οποίας έγιναν οι καταγγελλόμενες πράξεις.

Με αίτηση Μετόχων που εκπροσωπούν το 1/5 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, η οποία υποβάλλεται στην Εταιρία πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της Εταιρίας. Το Διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά.

Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με τις παραγράφους 3 ή 6 του άρθρου 18 Ν.219/1920, εφόσον τα αντίστοιχα μέλη του διοικητικού συμβουλίου έχουν λάβει τη σχετική πληροφόρηση κατά τρόπο επαρκή.

Τυχόν αμφισβήτηση ως προς το βάσιμο ή μη της αιτιολογίας άρνησης παροχής των πληροφοριών, επιλύεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της Εταιρίας.

Στις παραπάνω περιπτώσεις άσκησης των δικαιωμάτων τους, οι αιτούντες μέτοχοι οφείλουν να αποδεικνύουν τη μετοχική τους ιδιότητα και τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματος. Τέτοια απόδειξη αποτελεί και η προσκόμιση βεβαίωσης από τα Ελληνικά Χρηματιστήρια ΑΕ ή η πιστοποίηση της μετοχικής ιδιότητας με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση μεταξύ του παραπάνω φορέα και Εταιρίας.

Επίσης, Μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/5 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, δικαιούνται να ζητήσουν από το Μονομελές Πρωτοδικείο της περιφέρειας της έδρας της Εταιρίας, τον έλεγχο της Εταιρίας, εφόσον από την όλη πορεία των εταιρικών υποθέσεων καθίσταται πιστευτό ότι η διοίκηση αυτών δεν ασκείται όπως επιβάλλει η χρηστή και συνετή διοίκηση, όπως ορίζεται στο άρθρο 40 ΚΝ 2190/1920.

Δικαίωμα Μερίσματος

Σύμφωνα με το Καταστατικό, το ελάχιστο μέρισμα που διατίθεται υποχρεωτικά ετησίως από την Εταιρία ισούται με το ελάχιστο ετήσιο μέρισμα που προβλέπεται από το νόμο (άρθρο 45 του κ.ν. 2190/20), το οποίο σύμφωνα με το άρθρο 3 του Α.Ν. 148/1967 ανέρχεται σε ποσοστό 35% τουλάχιστον των καθαρών κερδών της Εταιρίας, μετά την απαιτούμενη κράτηση για τη δημιουργία τακτικού αποθεματικού.

Το μέρισμα πληρώνεται εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων που εγκρίνει τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας.

Ο τόπος και ο τρόπος καταβολής ανακοινώνεται με δημοσιεύσεις στον τύπο, στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών και στην ιστοσελίδα του Χ.Α. και της Εταιρίας.

Τα μερίσματα που δεν έχουν ζητηθεί για μια πενταετία αφ'ότου κατέστησαν απαιτητά παραγράφονται υπέρ του Δημοσίου.

Δικαίωμα στο προϊόν της εκκαθάρισης

Μετά το πέρας της εκκαθάρισης, οι εκκαθαριστές αποδίδουν τις εισφορές των Μετόχων σύμφωνα με το Καταστατικό. Το κεφάλαιο των προνομιούχων χωρίς ψήφο Μετόχων αποδίδεται προνομιακά. Το υπόλοιπο προϊόν της εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας διανέμεται σε όλους τους Μετόχους, ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας.

Ευθύνη Μετόχων

Η ευθύνη των Μετόχων περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.

Αποκλειστική Αρμοδιότητα Δικαστηρίων – Εφαρμοστέο Δίκαιο

Κάθε Μέτοχος, οπουδήποτε και να κατοικεί, ως προς τις σχέσεις του με την Εταιρία, λογίζεται ότι έχει νόμιμη κατοικία την έδρα της Εταιρίας και υπόκειται στην Ελληνική νομοθεσία.

Κάθε διαφορά μεταξύ της Εταιρίας αφ' ενός και των Μετόχων ή οποιουδήποτε τρίτου αφ' ετέρου, υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα των Τακτικών Δικαστηρίων, η δε Εταιρία ενάγεται μόνον ενώπιον των Δικαστηρίων της Αθήνας.

Υπηρεσίες Ενημέρωσης και Εξυπηρέτησης των Μετόχων

Η ενημέρωση και η εξυπηρέτηση των Μετόχων έχει ανατεθεί στις ακόλουθες Υπηρεσίες:

Διεύθυνση Επενδυτικών Σχέσεων

Η Διεύθυνση Επενδυτικών Σχέσεων έχει την ευθύνη της παρακολούθησης των σχέσεων της Εταιρίας με τους Μετόχους της και το επενδυτικό κοινό και μεριμνά για την έγκαιρη, έγκυρη και ισότιμη ενημέρωση των επενδυτών και των οικονομικών αναλυτών στην Ελλάδα και το εξωτερικό, με στόχο το κτίσιμο μακροχρόνιας σχέσης με την επενδυτική κοινότητα και τη διατήρηση της υψηλής αξιοπιστίας του Ομίλου.

Διευθυντής Επενδυτικών Σχέσεων Ομίλου είναι ο κ. Τάκης Κανελλόπουλος, οδός Χαλκίδος 22α, Τ.Κ. 111 43 Αθήνα, τηλ. 210-2591163, fax. 210-2591106, e-mail. ir@titan.gr.

Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μετόχων

Η Υπηρεσία αυτή έχει ως αντικείμενο την άμεση και ισότιμη πληροφόρηση των Μετόχων και την εξυπηρέτησή τους σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων τους, με βάση το νόμο και το Καταστατικό της Εταιρίας.

Υπεύθυνη της Υπηρεσίας Εξυπηρέτησης Μετόχων και της κατωτέρω Υπηρεσίας Εταιρικών Ανακοινώσεων είναι η κ. Νίτσα Κάλεση, οδός Χαλκίδος 22α, Τ.Κ. 111 43 Αθήνα, τηλ. 210-2591257, fax. 210-2591238, e-mail. kalesin@titan.gr.

Υπηρεσία Εταιρικών Ανακοινώσεων

Η Υπηρεσία αυτή έχει την αρμοδιότητα της επικοινωνίας της Εταιρίας με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και το Χρηματιστήριο Αθηνών, της συμμόρφωσης της Εταιρίας με τις υποχρεώσεις των νόμων 3340/2005 και 3556/2007, της τήρησης των σχετικών αποφάσεων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της αποστολής σε κάθε αρμόδια αρχή και στα μέσα μαζικής επικοινωνίας των δημοσιευμένων εταιρικών εκδόσεων της Εταιρίας.

Η διεύθυνση της ιστοσελίδας της Εταιρίας είναι : www.titan-cement.com

ο κωδικός Reuters : TTNr.AT, TTNm.AT
και ο κωδικός Bloomberg : TITK GA, TITP GA.

VIII. Αναφορά στις αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 3873/2010, το Διοικητικό Συμβούλιο δηλώνει ότι η Εταιρία τηρεί τις διατάξεις του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου (the UK Corporate Governance Code), με την εξαίρεση των ακόλουθων αποκλίσεων:

1. Συνδρομή των κριτηρίων ανεξαρτησίας της διάταξης B.1.1 του Κώδικα στο πρόσωπο του Προέδρου του Δ.Σ.

Δεν συντρέχουν τα κριτήρια ανεξαρτησίας της διάταξης B.1.1. του Κώδικα στο πρόσωπο του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Ανδρέα Κανελλόπουλου. Ειδικότερα ο κ. Ανδρέας Κανελλόπουλος είναι εκ των κυρίων μετόχων της Εταιρίας, έχει υπηρετήσει ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου από το 1971 και εκλέγεται Πρόεδρος αυτού από το 1996. Επίσης, έχει συγγενική σχέση με εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και λαμβάνει μηνιαίες αποδοχές από την Εταιρία επί πλέον της αποζημίωσης για τη συμμετοχή του στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Από το 2006 είναι μεταξύ των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ασχολούμενος μόνο με την εκτέλεση των καθηκόντων του ως Προέδρου του Δ.Σ.

2. Αξιολόγηση από εξωτερικό αξιολογητή (διάταξη B.6.2. του Κώδικα)

Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν αναθέτει την αξιολόγηση της απόδοσής του τουλάχιστον μία φορά ανά τριετία σε εξωτερικούς συμβούλους, διότι κρίνει ότι η εφαρμοζόμενη διαδικασία αξιολόγησης της λειτουργίας του από τα ίδια τα μέλη του και η αυτοαξιολόγηση της ατομικής απόδοσης ενός εκάστου των μελών του είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική και συμβάλλει ουσιαστικά στη διαπίστωση τυχόν δυσλειτουργιών και αδυναμιών και στη λήψη μέτρων για τη βελτίωση της λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου και της απόδοσης των μελών του.

3. Αμοιβές Μελών Διοικητικού Συμβουλίου (διάταξη D.1.2 του Κώδικα)

Στην Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου δεν περιλαμβάνεται Έκθεση Αμοιβών με αναλυτικά στοιχεία για τις πάσης φύσεως ατομικές αποδοχές καθενός εκ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, διότι το Διοικητικό Συμβούλιο κρίνει ότι σε περιόδους μεγάλης οικονομικής κρίσης, όπως η περίοδος που διανύει η Ελλάδα, ύφεσης και αυξανόμενης ανεργίας, η δημοσιοποίηση στοιχείων που αφορούν ατομικές αποδοχές δεν ενδείκνυται καθ'οιονδήποτε τρόπο.

Στην παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης και στα κεφάλαια «Επιτροπή Αμοιβών» και «Αμοιβές μελών Δ.Σ.- Πολιτική Αμοιβών» δημοσιοποιούνται, μεταξύ άλλων, οι βασικές αρχές της εφαρμοζόμενης πολιτικής αμοιβών για τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού και το συνολικό ύψος των καταβληθέντων το 2013 μισθών και των πάσης φύσης ακαθάριστων αποδοχών του Προέδρου και των έξι εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που παρέχουν τις υπηρεσίες τους προς την Εταιρία με σχέση εξαρτημένης εργασίας. Παρατίθενται επίσης αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τις αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών για τη συμμετοχή τους σε αυτά το 2013 μετά από σχετική προέγκριση από τη Γενική Συνέλευση της 14.6.2013, καθώς επίσης οι αμοιβές/ αποζημιώσεις που έλαβαν

εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για τη συμμετοχή τους, ως ανεξάρτητων μελών, σε διοικητικά συμβούλια άλλων εταιριών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών .

Τέλος επισημαίνεται ότι, μετά την εκλογή του σημερινού Διοικητικού Συμβουλίου από τη Γενική Συνέλευση της 14.6.2013, δεν υφίστανται πλέον οι αποκλίσεις από τον Κώδικα που είχαν σημειωθεί τα προηγούμενα έτη και οι οποίες αφορούσαν:

α. τη **Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου (διάταξη Β.1.1. του Κώδικα)** , δεδομένου ότι κανένα από τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν υπηρετεί για περισσότερα από εννέα χρόνια από την ημερομηνία της πρώτης εκλογής του

β την **Επανεκλογή μελών Δ.Σ. (διάταξη Β.7.1. του Κώδικα)** για τον ίδιο ανωτέρω λόγο και

γ. τη **Δέσμευση των μη εκτελεστικών μελών Δ.Σ. (διάταξη Β.3.2 του Κώδικα.)**, δεδομένου ότι στην επίσημη επιστολή που απεστάλη προς τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, πριν την εκλογή τους από τη Γενική Συνέλευση της 14.6.2013, είχε περιληφθεί ρητή αναφορά στο χρόνο που εκτιμάται ότι θα πρέπει να αφιερώνουν για την εκτέλεση των καθηκόντων τους (άρθρο Β.3.2 του Κώδικα.)

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της «ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ»

Έκθεση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ, οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2013, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως και συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρίας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ και των θυγατρικών αυτής κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2013 και τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναφορά επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 3δ του άρθρου 43α του Κ.Ν 2190/1920.
- β) Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α, 108 και 37 του Κ.Ν. 2190/1920.

Αθήνα, 27 Φεβρουαρίου 2014

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΕΛΕΝΤΡΙΔΗΣ
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 17831
ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ) Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές Α.Ε.
11^ο ΧΛΜ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΛΑΜΙΑΣ
14451 ΑΘΗΝΑ
ΑΡ.Μ. ΣΟΕΛ 107

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

(ποσά σε χιλιάδες €)	Σημ.	Όμιλος		Εταιρία	
		Για το έτος που έληξε την 31/12		Για το έτος που έληξε την 31/12	
		2013	2012	2013	2012
Κύκλος εργασιών	3	1.175.937	1.130.660	234.712	221.215
Κόστος πωλήσεων	5	-882.164	-831.696	-197.677	-163.886
Μικτά κέρδη προ αποσβέσεων και απομειώσεων		293.773	298.964	37.035	57.329
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	4	16.834	21.769	7.256	13.552
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	5	-92.802	-93.026	-31.530	-31.281
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	5	-17.569	-19.619	-185	-386
Άλλα έξοδα εκμετάλλευσης	4	-4.229	-12.250	-1.574	-1.539
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και απομειώσεων		196.007	195.838	11.002	37.675
Αποσβέσεις που αναλογούν στο κόστος πωλήσεων		-108.542	-118.063	-11.720	-12.418
Αποσβέσεις που αναλογούν στα έξοδα διοικητικής λειτουργίας και διάθεσης		-6.818	-6.620	-1.324	-1.236
Απομειώσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων που αναλογούν στο κόστος πωλήσεων	11,13	-1.421	-6.047	-18	-314
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		79.226	65.108	-2.060	23.707
Έσοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας	6	6.400	11.316	2.658	3.781
Έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας	6	-94.961	-76.885	-47.369	-44.256
Συμμετοχή στις ζημίες συγγενών εταιριών	15	-305	-841	-	-
Ζημίες προ φόρων		-9.640	-1.302	-46.771	-16.768
Μείον: Φόρος εισοδήματος	8	-19.356	-17.526	3.617	1.216
Ζημίες μετά από φόρους		-28.996	-18.828	-43.154	-15.552
Οι καθαρές ζημίες αναλογούν σε :					
Μετόχους της Εταιρίας		-36.074	-24.516		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		7.078	5.688		
		-28.996	-18.828		
Ζημίες μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικές (σε €)	9	-0,4424	-0,3008		
Ζημίες μετά από φόρους ανά μετοχή - προσαρμοσμένες (σε €)	9	-0,4397	-0,2982		

Οι σημειώσεις στις σελίδες 63 έως και 146 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

(ποσά σε χιλιάδες €)

	Σημ.	Όμιλος		Εταιρία	
		Για το έτος που έληξε την 31/12		Για το έτος που έληξε την 31/12	
		2013	2012	2013	2012
Ζημίες χρήσης		-28.996	-18.828	-43.154	-15.552
Λοιπές συνολικές (ζημίες)/εισοδήματα:					
<i>Λοιπές συνολικές (ζημίες)/εισοδήματα που μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους:</i>					
Επίδραση ισοτιμιών από την μετατροπή οικονομικών καταστάσεων θυγατρικών εταιριών σε ξένο νόμισμα		-93.559	-29.390	-	-
Ζημίες από αποτίμηση στην εύλογη αξία των διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων		-342	-225	-	-
		-342	-225	-	-
Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών	34	2.585	-567	2.355	-43
Φόρος εισοδήματος που αναλογεί	34	-850	204	-612	-
		1.735	-363	1.743	-43
Καθαρές λοιπές συνολικές (ζημίες)/εισοδήματα που μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους:		-92.166	-29.978	1.743	-43
<i>Στοιχεία που δεν μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους:</i>					
Αναπροσαρμογή περιουσιακών στοιχείων	12	1.780	873	882	873
Φόρος εισοδήματος που αναλογεί		-229	-175	-229	-175
		1.551	698	653	698
Επανεκτίμηση κερδών/(ζημιών) από προγράμματα καθορισμένων παροχών	25	2.884	-43	651	746
Φόρος εισοδήματος που αναλογεί		-1.012	237	-169	-149
		1.872	194	482	597
Καθαρά λοιπά συνολικά εισοδήματα που δεν μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους:		3.423	892	1.135	1.295
Λοιπές συνολικές (ζημίες)/εισοδήματα μετά από φόρους		-88.743	-29.086	2.878	1.252
Σύνολο συγκεντρωτικών ζημιών χρήσης μετά από φόρους		-117.739	-47.914	-40.276	-14.300
Αναλογούν σε:					
Μετόχους της Εταιρίας		-115.102	-50.615		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-2.637	2.701		
		-117.739	-47.914		

Οι σημειώσεις στις σελίδες 63 έως και 146 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

(ποσά σε χιλιάδες €)

(ποσά σε χιλιάδες €)		'Ομιλος		Εταιρία	
Ενεργητικό	Σημ.	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	11	1.605.635	1.759.036	232.332	237.672
Επενδυτικά ακίνητα	12	13.220	8.546	13.973	11.959
Ασώματες ακινητοποιήσεις	13	465.996	527.498	1.185	1.099
Συμμετοχές σε θυγατρικές	14	-	-	1.243.829	1.213.365
Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρίες	15	2.429	2.734	-	-
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	16	1.573	1.877	111	108
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	17	12.241	12.572	2.768	2.690
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	18	1.597	2.499	-	-
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		2.102.691	2.314.762	1.494.198	1.466.893
Αποθέματα	19	225.133	233.765	69.694	69.080
Απαιτήσεις και προπληρωμές	20	187.102	199.180	45.670	57.299
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	35	1.566	-	-	-
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	16	63	63	61	61
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	21	184.501	284.272	8.780	35.601
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		598.365	717.280	124.205	162.041
Σύνολο Ενεργητικού		2.701.056	3.032.042	1.618.403	1.628.934
Ίδια Κεφάλαια και Υποχρεώσεις					
Μετοχικό κεφάλαιο (84.632.528 μετοχές των € 4,00)	22	338.530	338.530	338.530	338.530
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	22	22.826	22.826	22.826	22.826
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών	22	3.971	2.891	3.971	2.891
Ίδιες μετοχές	22	-87.680	-89.446	-87.680	-89.446
Λοιπά αποθεματικά	23	293.299	381.027	511.258	508.380
Κέρδη/(ζημίες) εις νέο		845.181	878.635	-51.237	-6.518
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν σε μετόχους της μητρικής Εταιρίας		1.416.127	1.534.463	737.668	776.663
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		122.683	125.478	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (α)		1.538.810	1.659.941	737.668	776.663
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	24	610.433	705.227	745.835	741.950
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	35	-	16.784	-	5.875
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	18	163.956	178.786	14.215	17.972
Υποχρεώσεις συνταξιοδοτικών παροχών	25	23.850	26.908	11.279	11.299
Προβλέψεις	26	12.793	17.317	1.756	1.736
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	27	29.635	30.632	4.557	5.043
Σύνολο μακροπροθέσμων υποχρεώσεων		840.667	975.654	777.642	783.875
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	24	112.623	174.636	50.173	24.468
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	28	193.431	207.009	48.319	42.586
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	35	3.375	1.294	2.832	-
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος		10.137	11.899	-	-
Προβλέψεις	26	2.013	1.609	1.769	1.342
Σύνολο βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων		321.579	396.447	103.093	68.396
Σύνολο υποχρεώσεων (β)		1.162.246	1.372.101	880.735	852.271
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων (α+β)		2.701.056	3.032.042	1.618.403	1.628.934

Οι σημειώσεις στις σελίδες 63 έως και 146 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

(ποσά σε χιλιάδες €)

Ίδια Κεφάλαια που αναλογούν σε μετόχους της Εταιρίας											
Όμιλος										Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Κοινές μετοχές	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Προνομιούχες μετοχές	Δικαιώματα προαίρεσας αγοράς μετοχών	Κοινές ίδιες μετοχές	Προνομιούχες ίδιες μετοχές	Λοιπά αποθεματικά (σημ.23)	Υπόλοιπο κερδών	Σύνολο		
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2012	308.254	22.826	30.276	1.358	-89.329	-117	427.028	857.170	1.557.466	142.982	1.700.448
(Ζημίες)/κέρδη χρήσης	-	-	-	-	-	-	-	-24.516	-24.516	5.688	-18.828
Λοιπές συνολικές ζημίες	-	-	-	-	-	-	-26.099	-	-26.099	-2.987	-29.086
Σύνολο συγκεντρωτικών (ζημιών)/εισοδημάτων χρήσης	-	-	-	-	-	-	-26.099	-24.516	-50.615	2.701	-47.914
Διανεμηθέντα μερίσματα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-19.115	-19.115
Εξαγορά μη ελέγχουσας συμμετοχής	-	-	-	-	-	-	-	665	665	-27.669	-27.004
Πώληση μεριδίου θυγατρικής εταιρίας	-	-	-	-	-	-	-1.691	29.492	27.801	22.199	50.000
Αναλογία της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.800	8.800
Πρόγραμμα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών (σημ. 22)	-	-	-	1.533	-	-	-	-	1.533	-	1.533
Αναγνώριση δικαιώματος προαίρεσης της μη ελέγχουσας συμμετοχής για πώληση μετοχών θυγατρικής και μεταφορά σε αποθεματικά (σημ. 27, 32)	-	-	-	-	-	-	-2.387	-	-2.387	-4.420	-6.807
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών	-	-	-	-	-	-	-15.824	15.824	-	-	-
Υπόλοιπο τις 31 Δεκεμβρίου 2012	308.254	22.826	30.276	2.891	-89.329	-117	381.027	878.635	1.534.463	125.478	1.659.941
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2013	308.254	22.826	30.276	2.891	-89.329	-117	381.027	878.635	1.534.463	125.478	1.659.941
(Ζημίες)/κέρδη χρήσης	-	-	-	-	-	-	-	-36.074	-36.074	7.078	-28.996
Λοιπές συνολικές ζημίες	-	-	-	-	-	-	-79.028	-	-79.028	-9.715	-88.743
Σύνολο συγκεντρωτικών ζημιών χρήσης	-	-	-	-	-	-	-79.028	-36.074	-115.102	-2.637	-117.739
Διανεμηθέντα μερίσματα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-2.315	-2.315
Πώληση - διάθεση ιδίων μετοχών για πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης (σημ. 22)	-	-	-	-	1.766	-	-	-1.565	201	-	201
Πρόγραμμα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών (σημ. 22)	-	-	-	1.080	-	-	-	-	1.080	-	1.080
Αναγνώριση δικαιώματος προαίρεσης της μη ελέγχουσας συμμετοχής για πώληση μετοχών θυγατρικής και μεταφορά σε αποθεματικά (σημ. 27, 32)	-	-	-	-	-	-	-4.515	-	-4.515	2.157	-2.358
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών	-	-	-	-	-	-	-4.185	4.185	-	-	-
Υπόλοιπο τις 31 Δεκεμβρίου 2013	308.254	22.826	30.276	3.971	-87.563	-117	293.299	845.181	1.416.127	122.683	1.538.810

Οι σημειώσεις στις σελίδες 63 έως και 146 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων (συνέχεια)

(ποσά σε χιλιάδες €)

Εταιρία	Κοινές μετοχές	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Προνομιούχες μετοχές	Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών	Κοινές ίδιες μετοχές	Προνομιούχες ίδιες μετοχές	Λοιπά αποθεματικά (σημ.23)	Υπόλοιπο κερδών	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2012	308.254	22.826	30.276	1.358	-89.329	-117	511.301	4.861	789.430
Ζημίες χρήσης	-	-	-	-	-	-	-	-15.552	-15.552
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	-	-	-	1.252	-	1.252
Σύνολο συγκεντρωτικών εισοδημάτων/(ζημιών) χρήσης	-	-	-	-	-	-	1.252	-15.552	-14.300
Πρόγραμμα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών (σημ. 22)	-	-	-	1.533	-	-	-	-	1.533
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών	-	-	-	-	-	-	-4.173	4.173	-
Υπόλοιπο τις 31 Δεκεμβρίου 2012	308.254	22.826	30.276	2.891	-89.329	-117	508.380	-6.518	776.663
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2013	308.254	22.826	30.276	2.891	-89.329	-117	508.380	-6.518	776.663
Ζημίες χρήσης	-	-	-	-	-	-	-	-43.154	-43.154
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	-	-	-	2.878	-	2.878
Σύνολο συγκεντρωτικών εισοδημάτων/(ζημιών) χρήσης	-	-	-	-	-	-	2.878	-43.154	-40.276
Πώληση - διάθεση ιδίων μετοχών για πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης (σημ. 22)	-	-	-	-	1.766	-	-	-1.565	201
Πρόγραμμα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών (σημ. 22)	-	-	-	1.080	-	-	-	-	1.080
Υπόλοιπο τις 31 Δεκεμβρίου 2013	308.254	22.826	30.276	3.971	-87.563	-117	511.258	-51.237	737.668

Οι σημειώσεις στις σελίδες 63 έως και 146 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

(ποσά σε χιλιάδες €)

		'Ομιλος		Εταιρία	
		Για το έτος που έληξε την 31/12		Για το έτος που έληξε την 31/12	
	Σημ.	2013	2012	2013	2012
Ταμειακές Ροές Λειτουργικών Δραστηριοτήτων					
Εισροές διαθεσίμων από την κύρια εκμετάλλευση	29	193.084	186.404	30.132	38.700
Καταβεβλημένοι φόροι εισοδήματος		-22.242	-21.374	-1.150	-2.711
Σύνολο εισροών από λειτουργικές δραστηριότητες (α)		170.842	165.030	28.982	35.989
Ταμειακές Ροές Επενδυτικών Δραστηριοτήτων					
Αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων	11,12	-48.714	-44.761	-9.931	-5.669
Αγορά ασώματων ακινητοποιήσεων	13	-1.668	-6.208	-551	-1.717
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	29	4.741	28.637	692	6.439
Μερίσματα εισπραχθέντα		-	39	-	-
Απόκτηση θυγατρικών εταιριών	30	-	-100	-	-
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών		-	-	-30.464	-30.511
Απόκτηση μη ελέγχουσας συμ/χής		-8.003	-19.004	-	-
Καθαρές (πληρωμές)/εισπράξεις από την απόκτηση/πώληση επενδυτικών τίτλων	16	-43	37	-3	-
Τόκοι εισπραχθέντες	6	3.612	4.235	699	950
Σύνολο εκροών από επενδυτικές δραστηριότητες (β)		-50.075	-37.125	-39.558	-30.508
Σύνολο ταμειακών ροών μετά από τις επενδυτικές δραστηριότητες (α)+(β)		120.767	127.905	-10.576	5.481
Ταμειακές Ροές Χρηματοοικονομικές Δραστηριοτήτων					
Είσπραξη από την μη ελέγχουσα συμμετοχή λόγω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής εταιρίας		-	8.800	-	-
Είσπραξη από την μεταβίβαση μεριδίου θυγατρικής εταιρίας σε μη ελέγχουσα συμ/χή		-	50.000	-	-
Εισπράξεις από πώληση ιδίων μετοχών	22	201	-	201	-
Εισπράξεις κρατικών επιχορηγήσεων		-	8	-	8
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα		-60.840	-73.351	-42.633	-38.180
Παραγραφθέντα μερίσματα υπέρ ελληνικού δημοσίου		-70	-31	-70	-31
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές		-2.265	-19.115	-	-
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια		911.003	788.746	249.830	214.449
Εξοφλήσεις δανείων		-1.064.546	-936.978	-223.532	-175.635
Σύνολο (εκροών)/εισροών από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες (γ)		-216.517	-181.921	-16.204	611
Καθαρή (μείωση)/αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (α)+(β)+(γ)		-95.750	-54.016	-26.780	6.092
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	21	284.272	333.935	35.601	29.478
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών		-4.021	4.353	-41	31
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	21	184.501	284.272	8.780	35.601

Οι σημειώσεις στις σελίδες 63 έως και 146 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

Περιεχόμενα των σημειώσεων επί των οικονομικών καταστάσεων

	Σελίδα
1. Γενικές πληροφορίες και σύνοψη των σημαντικών λογιστικών αρχών	65
1.1 Βάση κατάρτισης	65
1.2 Ενοποίηση	72
1.3 Μετατροπή ξένου νομίσματος	75
1.4 Ενσώματες ακινητοποιήσεις	76
1.5 Επενδυτικά ακίνητα	77
1.6 Ασώματες ακινητοποιήσεις	79
1.7 Δαπάνες απογύμνωσης λατομείων	80
1.8 Απομείωση ενσώματων και ασωμάτων ακινητοποιήσεων (εξαιρούμενης της υπεραξίας)	80
1.9 Μισθώσεις	81
1.10 Αποθέματα	81
1.11 Εμπορικές απαιτήσεις	82
1.12 Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	82
1.13 Μετοχικό κεφάλαιο	82
1.14 Δανειακές υποχρεώσεις	82
1.15 Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	83
1.16 Παροχές σε εργαζομένους	84
1.17 Κρατικές επιχορηγήσεις	85
1.18 Δικαιώματα εκπομπής ρύπων CO2	86
1.19 Προβλέψεις	86
1.20 Αποκατάσταση περιβάλλοντος χώρου/λατομείων και δαπάνες περιβαλλοντικής αποκατάστασης	86
1.21 Αναγνώριση εσόδων	87
1.22 Διανομή μερισμάτων	87
1.23 Πληροφόρηση κατά λειτουργικό τομέα	88
1.24 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	88
1.25 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων	89
1.26 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	89
1.27 Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα και τις δραστηριότητες αντιστάθμισης κινδύνου	90
1.28 Διαγραφή χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων	92
1.29 Κόστος δανεισμού	92
1.30 Εμπορικές υποχρεώσεις	93
1.31 Έκτακτα κονδύλια	93
2. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις	93
2.1 Απομείωση υπεραξίας και λοιπών μη χρηματοοικονομικών στοιχείων	93
2.2 Φόρος εισοδήματος	94
2.3 Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	94
2.4 Εύλογες αξίες και ωφέλιμες ζωές των ενσώματων ακινητοποιήσεων	94
2.5 Πρόβλεψη καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας για αποθέματα	94
2.6 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	94
2.7 Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος	94
2.8 Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	95
2.9 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	95
2.10 Συνενώσεις επιχειρήσεων	95
2.11 Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων	95
2.12 Εύλογη αξία των παροχών βάση μετοχών	95
3. Πληροφόρηση κατά λειτουργικό τομέα	96
4. Άλλα έσοδα και έξοδα εκμετάλλευσης	99
5. Έξοδα ανά κατηγορία	99
6. Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)	100
7. Δαπάνες προσωπικού	100
8. Φόρος εισοδήματος	101
9. Ζημίες ανά μετοχή	102
10. Προτεινόμενη διανομή Εκτάκτων Αποθεματικών	102
11. Ενσώματες ακινητοποιήσεις	103

Περιεχόμενα των σημειώσεων επί των οικονομικών καταστάσεων (συνέχεια)

	Σελίδα
12. Επενδυτικά ακίνητα	106
13. Ασώματες ακινητοποιήσεις	107
14. Κύριες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες	110
15. Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρίες	113
16. Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	113
17. Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	114
18. Αναβαλλόμενη φορολογία	114
19. Αποθέματα	117
20. Απαιτήσεις και προπληρωμές	117
21. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	118
22. Μετοχικό κεφάλαιο και διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	118
23. Λοιπά αποθεματικά	121
24. Δανεισμός	123
25. Υποχρεώσεις συνταξιοδοτικών παροχών	125
26. Προβλέψεις	129
27. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	129
28. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	129
29. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	130
30. Συνενώσεις επιχειρήσεων	131
31. Συμμετοχή σε κοινοπραξίες	132
32. Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις/απαιτήσεις	133
33. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	136
34. Στόχοι και πολιτικές προγράμματος διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου	138
35. Επιμέτρηση εύλογης αξίας	143
36. Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	145
37. Αναταξινομήσεις/αναπροσαρμογές	146
38. Μεταγενέστερα γεγονότα	146

1. Γενικές πληροφορίες και σύνοψη των σημαντικών λογιστικών αρχών

Η Ανώνυμη Εταιρία Τσιμέντων Τιτάν (εφεξής η Εταιρία) και οι θυγατρικές επιχειρήσεις της (συνολικά ο Όμιλος) δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, εμπορία και διανομή μιας μεγάλης ποικιλίας δομικών υλικών, όπως τσιμέντο, έτοιμο σκυρόδεμα, αδρανή, τσιμεντόλιθους, κονιάματα και ιπτάμενη τέφρα. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελλάδα, τα Βαλκάνια, την Αίγυπτο, την Τουρκία και τις Η.Π.Α..

Πληροφορίες σχετικά με τη δομή του Ομίλου παρέχονται στη σημείωση 14, ενώ πληροφορίες για τις συναλλαγές του Ομίλου και της Εταιρίας με τα συνδεδεμένα μέρη παρέχονται στη σημείωση 33.

Η Εταιρία είναι Ελληνική Ανώνυμη Εταιρία με αριθμό Γενικού Εμπορικού Μητρώου.: 224301000, (πρώην αριθμό μητρώου Α.Ε. 6013/06/Β/86/90), με έδρα την Αθήνα επί της οδού Χαλκίδος 22^Α Τ.Κ.111 43 και είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρίας (εφεξής οι οικονομικές καταστάσεις) εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 27 Φεβρουαρίου 2014.

Σύνοψη των σημαντικών λογιστικών αρχών

Οι βασικές λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν για την κατάρτιση αυτών των οικονομικών καταστάσεων διατυπώνονται παρακάτω:

1.1. Βάση κατάρτισης

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, έχουν δε καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (εφεξής ΣΔΛΠ) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί με την αποτίμηση των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, των επενδυτικών ακινήτων και των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων σε εύλογη αξία.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών εκτιμήσεων. Επίσης, απαιτεί την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση για τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Οι τομείς που απαιτούν υψηλότερου βαθμού κρίση ή είναι εξαιρετικά πολύπλοκοι ή οι τομείς όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις οικονομικές καταστάσεις, αναφέρονται στις Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις στη σημείωση 2.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση τις ίδιες λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης χρήσης, εκτός από την υιοθέτηση των νέων προτύπων και διερμηνειών, η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική για τις περιόδους μετά την 1 Ιανουαρίου 2013.

Νέα ή αναθεωρημένα Πρότυπα και Διερμηνείες που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο την 1^η Ιανουαρίου 2013 και δεν επιφέρουν σημαντικές μεταβολές στην οικονομική θέση του Ομίλου

- **Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 1 (εφεξής ΔΛΠ) “Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων” (τροποποίηση) – Παρουσίαση των στοιχείων του Λοιπού Συνολικού Εισοδήματος**

Η τροποποίηση αυτή αλλάζει την ομαδοποίηση των στοιχείων που παρουσιάζονται στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα. Τα στοιχεία που μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα χρήσης σε κάποια χρονική στιγμή στο μέλλον (για παράδειγμα, κατά την αποαναγνώριση ή τον διακανονισμό) θα παρουσιάζονται διακριτά από άλλα στοιχεία τα οποία δεν θα αναταξινομηθούν ποτέ. Η τροποποίηση επηρεάζει μόνο την παρουσίαση της κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.

- **ΔΛΠ 19 “Παροχές σε εργαζομένους” (τροποποίηση)**

Το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19 εισάγει μια σειρά από τροποποιήσεις της λογιστικής των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, συμπεριλαμβανομένων των αναλογιστικών κερδών και ζημιών τα οποία αναγνωρίζονται πλέον στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα και εξαιρούνται οριστικά από τα Αποτελέσματα Χρήσης. Επίσης, οι αναμενόμενες αποδόσεις των προγραμμάτων περιουσιακών στοιχείων δεν αναγνωρίζονται πλέον στα αποτελέσματα χρήσης, ενώ υπάρχει η απαίτηση αναγνώρισης του τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης (ή περιουσιακού στοιχείου) καθορισμένης παροχής στα αποτελέσματα χρήσης, ο οποίος υπολογίζεται χρησιμοποιώντας το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένης παροχής. Τα μη κατοχυρωμένα κόστη προϋπηρεσίας αναγνωρίζονται πλέον στα αποτελέσματα χρήσης στη νωρίτερη ημερομηνία μεταξύ της ημερομηνίας πραγματοποίησης της τροποποίησης και της ημερομηνίας αναγνώρισης του κόστους της σχετικής αναδιάρθρωσης ή τερματισμού. Άλλες τροποποιήσεις περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτικές γνωστοποιήσεις ευαισθησίας (σημ. 25).

- **ΔΠΧΑ 7 “Χρηματοοικονομικά μέσα: γνωστοποιήσεις” (τροποποίηση) – Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων**

Η τροποποίηση του ΔΠΧΑ 7 εισάγει συνήθεις απαιτήσεις γνωστοποιήσεων. Οι γνωστοποιήσεις αυτές παρέχουν στους χρήστες πληροφόρηση η οποία είναι χρήσιμη στην αξιολόγηση της επίδρασης ή της πιθανής επίδρασης κατά των συμψηφισμό διακανονισμών στην κατάσταση οικονομικής θέσης μιας εταιρίας. Οι νέες γνωστοποιήσεις απαιτούνται για όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα που έχουν αναγνωριστεί και έχουν υποστεί συμψηφισμό σύμφωνα με το ΔΛΠ 32 *Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση*. Οι γνωστοποιήσεις εφαρμόζονται, επίσης, σε χρηματοοικονομικά μέσα που υπόκεινται σε εκτελεστέους «κύριους διακανονισμούς συμψηφισμού» (master netting arrangement) ή παρόμοιους διακανονισμούς, ανεξάρτητα από το εάν έχουν συμψηφιστεί σύμφωνα με το ΔΛΠ 32.

- **ΔΠΧΑ 13 “Επιμέτρηση εύλογης αξίας”**

Το ΔΠΧΑ 13 εγκαθιστά ένα ενιαίο σύνολο οδηγιών για όλες τις επιμετρήσεις εύλογης αξίας σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ. Το ΔΠΧΑ 13 δεν αλλάζει τις απαιτήσεις αναφορικά με το πότε η εταιρία απαιτείται να χρησιμοποιήσει την εύλογη αξία αλλά παρέχει καθοδήγηση στο τρόπο επιμέτρησης της εύλογης αξίας στα ΔΠΧΑ όταν η εύλογη αξία απαιτείται ή επιτρέπεται. Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 13 δεν επηρέασε σημαντικά τις επιμετρήσεις εύλογης αξίας που πραγματοποιούνταν από τον Όμιλο.

Το ΔΠΧΑ 13 απαιτεί επίσης συγκεκριμένες γνωστοποιήσεις εύλογης αξίας, μερικές από τις οποίες αντικαθιστούν τις υφιστάμενες απαιτήσεις γνωστοποίησης άλλων προτύπων, συμπεριλαμβανομένου του ΔΠΧΑ 7 “Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις”. Μερικές από αυτές τις γνωστοποιήσεις απαιτούνται συγκεκριμένα για χρηματοοικονομικά μέσα από το ΔΛΠ 34.16Α(j) και συνεπώς επηρεάζουν τις γνωστοποιήσεις των *ενδιάμεσων* συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων.

- **Διερμηνεία 20 “Δαπάνες αποκάλυψης κατά την παραγωγική φάση του ορυχείου”**

Η διερμηνεία αυτή εφαρμόζεται μόνο για τις δαπάνες αποκάλυψης που πραγματοποιούνται κατά την διαδικασία εξόρυξης της επιφάνειας στη διάρκεια της παραγωγικής φάσης του ορυχείου (“δαπάνες αποκάλυψης κατά την παραγωγή”). Η διερμηνεία αναφέρεται στο λογιστικό χειρισμό της ωφέλειας από τη δραστηριότητα αποκάλυψης.

Το ΣΔΛΠ εξέδωσε ένα κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2009 -2011, το οποίο περιέχει τροποποιήσεις των προτύπων και των σχετικών βάσεων συμπεράσματος. Το πρόγραμμα των ετήσιων αναβαθμίσεων παρέχει ένα μηχανισμό εφαρμογής απαραίτητων αλλά όχι επειγουσών τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ.

- **ΔΛΠ 1 Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων:** Η αναβάθμιση αυτή διευκρινίζει τη διαφορά μεταξύ εθελοντικών πρόσθετων συγκριτικών πληροφοριών και των συγκριτικών πληροφοριών που απαιτούνται κατ' ελάχιστο. Γενικά, η απαιτούμενη συγκριτική περίοδος που απαιτείται κατ' ελάχιστο είναι η προηγούμενη περίοδος.
- **ΔΛΠ 16 Ενσώματα πάγια:** Η αναβάθμιση αυτή διευκρινίζει ότι τα βασικά ανταλλακτικά και ο εξοπλισμός συντήρησης που πληροί τον ορισμό των ενσώματων παγίων και εξοπλισμού δεν είναι απόθεμα.
- **ΔΛΠ 32 Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση:** Η αναβάθμιση αυτή διευκρινίζει ότι οι φόροι εισοδήματος που προκύπτουν από διανομές κατόχων συμμετοχικών τίτλων λογίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 12 Φόροι Εισοδήματος.
- **ΔΛΠ 34 Ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά:** Η αναβάθμιση αυτή συμμορφώνει τις απαιτήσεις γνωστοποιήσεων για τα συνολικά περιουσιακά στοιχεία ανά τομέα πληροφόρησης με τις συνολικές υποχρεώσεις ανά τομέα πληροφόρησης στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις. Η διευκρίνιση αυτή εξασφαλίζει επίσης τη συμμόρφωση των γνωστοποιήσεων στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις με τις ετήσιες.

Νέα Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικές από λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου του 2014 και δεν εφαρμόστηκαν νωρίτερα από τον Όμιλο.

- **ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα - Ταξινόμηση και Επιμέτρηση και μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 7: Υποχρεωτική ημερομηνία έναρξης ισχύος και Γνωστοποιήσεις μετάβασης, Λογιστική Αντιστάθμισης και τροποποιήσεις των ΔΠΧΑ 9, ΔΠΧΑ 7 και ΔΛΠ 39**

Όπως έχει εκδοθεί το ΔΠΧΑ 9 αντικατοπτρίζει την πρώτη φάση της εργασίας του ΣΔΛΠ για την αντικατάσταση του ΔΛΠ 39 και εφαρμόζεται κατά την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων όπως ορίζονται από το ΔΛΠ 39. Η υιοθέτηση της πρώτης φάσης του ΔΠΧΑ 9 θα έχει επίπτωση στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αλλά δεν θα έχει επίπτωση στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Στις επόμενες φάσεις, το ΣΔΛΠ θα ασχοληθεί με τη λογιστική αντιστάθμισης και την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Το μεταγενέστερο πακέτο τροποποιήσεων που εκδόθηκε το Νοέμβριο 2013 εισάγει επιπλέον λογιστικές απαιτήσεις για χρηματοοικονομικά μέσα. Οι τροποποιήσεις αυτές: α) θέτουν σε ισχύ μια ουσιαστική αναθεώρηση της λογιστικής αντιστάθμισης που θα επιτρέψει στις εταιρείες να αντικατοπτρίζουν καλύτερα τις δραστηριότητες διαχείρισης του κινδύνου τους στις οικονομικές καταστάσεις, β) επιτρέπουν τις αλλαγές για την αντιμετώπιση της θέματος γνωστού ως «ίδιος πιστωτικός κίνδυνος», που είχε ήδη συμπεριληφθεί στο ΔΠΧΑ 9 *Χρηματοοικονομικά μέσα* ώστε να μπορεί να εφαρμοστεί από μόνο του, χωρίς να χρειάζεται να αλλάξει οποιοσδήποτε άλλος λογιστικός χειρισμός των χρηματοοικονομικών μέσων και γ) απομακρύνουν την 1 Ιανουαρίου 2015 ως ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 ώστε να παρέχεται επαρκής χρόνος για τη μετάβαση στις νέες απαιτήσεις κατά την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ακόμη υιοθετήσει το πρότυπο και την τροποποίηση αυτή. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτής της τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **ΔΠΧΑ 10 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, ΔΛΠ 27 Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις**

Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014. Το ΔΠΧΑ 10 αντικαθιστά το μέρος του ΔΛΠ 27 *Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις* που σχετίζεται με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Επίσης, αναφέρεται σε θέματα που αναπτύσσονται στη Διερμηνεία 12 *Ενοποίηση – Οικονομικές Οντότητες Ειδικού Σκοπού*. Το ΔΠΧΑ 10 εγκαθιστά ένα ενιαίο μοντέλο ελέγχου που έχει εφαρμογή σε όλες τις εταιρίες, συμπεριλαμβανομένων και των οικονομικών οντοτήτων ειδικού σκοπού. Οι αλλαγές που εισάγονται από το ΔΠΧΑ 10 απαιτούν από τη διοίκηση να ασκεί σημαντική κρίση προκειμένου να καθορίσει ποιες οντότητες ελέγχονται και,

συνεπώς, είναι απαραίτητο να ενοποιηθούν από τη μητρική, συγκρινόμενες με τις απαιτήσεις που βρίσκονταν στο ΔΛΠ 27. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτού του προτύπου στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **ΔΠΧΑ 11 Από Κοινού Συμφωνίες**

Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014. Το ΔΠΧΑ 11 αντικαθιστά το ΔΛΠ 31 Συμμετοχή σε Κοινοπραξίες και τη Διερμηνεία 13 Από κοινού ελεγχόμενες οικονομικές οντότητες – Μη χρηματικές συνεισφορές από κοινοπρακτούντες. Το ΔΠΧΑ 11 καταργεί την επιλογή της αναλογικής ενοποίησης των από κοινού ελεγχόμενων εταιρειών. Αντί αυτού, οι από κοινού ελεγχόμενες εταιρίες οι οποίες πληρούν τον ορισμό της κοινοπραξίας πρέπει να λογίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο καθαρής θέσης.

Η εφαρμογή του νέου προτύπου θα επηρεάσει την χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου, με την κατάργηση της ενοποίησης με αναλογική μέθοδο για τις κοινοπραξίες, Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S. και Transbeton - Δομική Α.Ε. (σημ. 31). Με την εφαρμογή του νέου προτύπου, η συμμετοχή του Ομίλου στις κοινοπραξίες θα λογιστικοποιείται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Δεδομένου ότι το πρότυπο αυτό τίθεται σε ισχύ για τις ετήσιες χρήσεις που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2014, η επίδραση του ΔΠΧΠ 11 για την τρέχουσα χρήση (που θα αποτελέσει την συγκριτική περίοδο για τις οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2014), σε συγκεκριμένες γραμμές, υπολογίζεται να είναι η μείωση του κύκλου εργασιών κατά €48.636 χιλ. και η μείωση των Κερδών προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA) κατά €9.647 χιλ., καθώς το έσοδο/(έξοδο) από τις κοινοπραξίες θα λογιστικοποιείται εκτός EBITDA. Οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις θα μειωθούν κατά €18.491 χιλ. και €25.239 χιλ. αντίστοιχα, ενώ η μείωση στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία θα είναι €38.076 χιλ. και στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις θα είναι €12.105 χιλ.. Δεν υπάρχει καμία επίδραση στις καθαρές ζημίες μετά φόρων του Ομίλου και στην καθαρή θέση του.

- **ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες επιχειρήσεις**

Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014. Το ΔΠΧΑ 12 περιλαμβάνει όλες τις γνωστοποιήσεις που προηγούμενως εμπεριέχονταν στο ΔΛΠ 27 και σχετίζονταν με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις καθώς επίσης και όλες τις γνωστοποιήσεις που προηγούμενως εμπεριέχονταν στο ΔΛΠ 31 και στο ΔΛΠ 28. Οι γνωστοποιήσεις αυτές σχετίζονται με τη συμμετοχή μιας εταιρίας σε θυγατρικές εταιρίες, σε από κοινού συμφωνίες, σε συγγενείς εταιρίες και δομημένες εταιρίες. Απαιτούνται επίσης μια σειρά από νέες γνωστοποιήσεις. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτού του προτύπου στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Οδηγία μετάβασης (Τροποποίηση του ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 11 και ΔΠΧΑ 12)**

Η οδηγία εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014. Το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 10 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, του ΔΠΧΑ 11 Από Κοινού Συμφωνίες και του ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες επιχειρήσεις. Οι τροποποιήσεις αλλάζουν την οδηγία μετάβασης έτσι ώστε να παρέχουν μεγαλύτερη ελάφρυνση από την πλήρη αναδρομική εφαρμογή. Η ημερομηνία της «πρώτης εφαρμογής» του ΔΠΧΑ 10 ορίζεται ως «η έναρξη της ετήσιας περιόδου στην οποία εφαρμόζεται το ΔΠΧΑ 10 για πρώτη φορά». Η εκτίμηση για την ύπαρξη ελέγχου πραγματοποιείται κατά την «ημερομηνία της πρώτης εφαρμογής» αντί της έναρξης της συγκριτικής περιόδου. Εφόσον η εκτίμηση ελέγχου είναι διαφορετική μεταξύ ΔΠΧΑ 10 και ΔΛΠ 27/Διερμηνεία 12, πρέπει να καθοριστούν οι αναδρομικές προσαρμογές. Ωστόσο, εάν η εκτίμηση ελέγχου είναι όμοια, δεν απαιτείται αναδρομική εφαρμογή. Εάν παρουσιάζονται περισσότερες από μία συγκριτικές περιόδους, παρέχεται πρόσθετη ελάφρυνση που απαιτεί την επαναδιατύπωση μόνο μιας περιόδου. Για τους ίδιους λόγους το ΣΔΛΠ τροποποίησε το ΔΠΧΑ 11 Από Κοινού Συμφωνίες και το ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες επιχειρήσεις για να παρέχει ελάφρυνση κατά τη μετάβαση. Ο

Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτής της οδηγίας στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Εταιρίες επενδύσεων (Τροποποίηση του ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 27)**

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014 και εφαρμόζεται σε μια συγκεκριμένη κατηγορία επιχειρήσεων που χαρακτηρίζονται ως εταιρίες επενδύσεων. Το ΣΔΛΠ χρησιμοποιεί τον όρο «εταιρίες επενδύσεων» αναφερόμενο σε επιχειρήσεις με αποκλειστικό επιχειρηματικό σκοπό την επένδυση κεφαλαίων, προκειμένου να προσφέρουν στους μετόχους απόδοση από υπεραξία κεφαλαίου, εισόδημα από επενδύσεις ή και τα δύο. Η εταιρία επενδύσεων πρέπει, επίσης, να αποτιμά την απόδοση των επενδύσεων με βάση την εύλογη αξία τους. Στην εν λόγω κατηγορία μπορούν να συμπεριληφθούν εταιρίες ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων, οργανισμοί διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, ιδιωτικά συνταξιοδοτικά ταμεία, κρατικά επενδυτικά κεφάλαια και λοιπά επενδυτικά κεφάλαια.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 10 *Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις*, οι επιχειρήσεις που ετοιμάζουν οικονομικές καταστάσεις είναι υποχρεωμένες να ενοποιούν τις συμμετοχές όλες τις επιχειρήσεις στις οποίες ασκούν έλεγχο (δηλ. όλες τις θυγατρικές). Η τροποποίηση για τις επενδυτικές επιχειρήσεις παρέχει εξαίρεση στις απαιτήσεις ενοποίησης του ΔΠΧΑ 10 και απαιτεί από τις επενδυτικές επιχειρήσεις να επιμετρούν τις θυγατρικές αυτές σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης αντί να τις ενοποιούν. Επίσης, η τροποποίηση παραθέτει μια σειρά από γνωστοποιήσεις που απαιτούνται από τις εταιρίες επενδύσεων. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτού του προτύπου στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Διερμηνεία 21: Εισφορές**

Η διερμηνεία εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014. Η Επιτροπή διερμηνειών κλήθηκε να εξετάσει πώς μία οικονομική οντότητα θα πρέπει να λογιστικοποιεί στις οικονομικές της καταστάσεις τις υποχρεώσεις για πληρωμή εισφορών που επιβάλλονται από τις κυβερνήσεις, εκτός από τους φόρους εισοδήματος. Το ΔΛΠ 37 “Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά Στοιχεία” καθορίζει τα κριτήρια για την αναγνώριση μίας υποχρέωσης, ένα εκ των οποίων είναι η απαίτηση να υπάρχει παρούσα υποχρέωση λόγω ενός προηγούμενου γεγονότος (γνωστού και ως δεσμευτικό γεγονός). Η διερμηνεία διευκρινίζει ότι το δεσμευτικό γεγονός που δημιουργεί την υποχρέωση καταβολής εισφοράς είναι η ενέργεια που περιγράφεται στη σχετική νομοθεσία και προκαλεί την πληρωμή της εισφοράς. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ακόμη υιοθετήσει τη διερμηνεία αυτή. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτής της διερμηνείας στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **ΔΛΠ 19 Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Τροποποίηση): Εισφορές των εργαζομένων**

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2014. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για εισφορές από εργαζομένους ή τρίτους σε προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο στόχος της τροποποίησης είναι η απλοποίηση του λογιστικού χειρισμού των εισφορών που είναι ανεξάρτητες από τον αριθμό των ετών υπηρεσίας των εργαζομένων, για παράδειγμα, για τις εισφορές των εργαζομένων που υπολογίζονται σύμφωνα με ένα σταθερό ποσοστό του μισθού. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ακόμη υιοθετήσει την τροποποίηση αυτή. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτής της τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες (αναθεώρηση)**

Το πρότυπο αυτό εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014. Ως συνέπεια των νέων προτύπων ΔΠΧΑ 11 *Από κοινού συμφωνίες* και ΔΠΧΑ 12 *Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες επιχειρήσεις*, το ΔΛΠ 28 *Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις* μετονομάστηκε σε ΔΛΠ 28 *Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες* και περιγράφει την εφαρμογή της μεθόδου καθαρής θέσης στις επενδύσεις σε κοινοπραξίες πέραν των επενδύσεων σε

συγγενείς επιχειρήσεις. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτής της αναθεώρησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **ΔΛΠ 32 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση (τροποποίηση) – Συμψηφισμός Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων και Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων**

Η τροποποίηση αυτή εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014. Οι τροποποιήσεις αυτές διευκρινίζουν την έννοια “υφίσταται στο παρόν νομικά επιβαλλόμενο δικαίωμα για συμψηφισμό”. Οι τροποποιήσεις επίσης διευκρινίζουν την εφαρμογή των κριτηρίων συμψηφισμού του ΔΛΠ 32 στα συστήματα διακανονισμού (όπως σε κεντρικά συστήματα οίκων εκκαθάρισης) τα οποία εφαρμόζουν μηχανισμούς μεικτού διακανονισμού οι οποίοι δεν λειτουργούν ταυτόχρονα. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτής της τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **ΔΛΠ 36 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων – Γνωστοποιήσεις ανακτήσιμου ποσού μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων**

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014. Κατά την ανάπτυξη του ΔΠΧΑ 13, το ΣΔΛΠ αποφάσισε την τροποποίηση του ΔΛΠ 36 απαιτώντας τη γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με το ανακτήσιμο ποσό των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων και συγκεκριμένα στην περίπτωση που το ποσό αυτό βασίζεται στην εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης. Το υφιστάμενο πρότυπο απαιτεί τη γνωστοποίηση του ανακτήσιμου ποσού ενός περιουσιακού στοιχείου (συμπεριλαμβανόμενης της υπεραξίας) ή μίας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών επί της οποίας αναγνωρίστηκε ή αναστράφηκε σημαντική ζημία απομείωσης κατά την περίοδο αναφοράς. Η τροποποίηση του ΔΛΠ 36 απαιτεί τη γνωστοποίηση του ανακτήσιμου ποσού για κάθε μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, στην οποία το τρέχων κατανομημένο σε αυτήν υπόλοιπο της υπεραξίας ή άλλων άυλων περιουσιακών στοιχείων με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή είναι σημαντικό. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτής της τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **ΔΛΠ 39 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση - Ανανέωση των Παραγώγων και η συνέχιση της Λογιστικής Αντιστάθμισης (τροποποίηση)**

Η τροποποίηση αυτή εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2014. Σύμφωνα με την τροποποίηση αυτή δεν απαιτείται διακοπή της λογιστικής αντιστάθμισης εάν ένα παράγωγο αντιστάθμισης ανανεωθεί, εφόσον πληρούνται ορισμένα κριτήρια. Το ΣΔΛΠ προέβη σε περιορισμένης έκτασης τροποποίηση του ΔΛΠ 39, ώστε να επιτραπεί η συνέχιση της λογιστικής αντιστάθμισης σε ορισμένες περιπτώσεις στις οποίες αλλάζει ο αντισυμβαλλόμενος ενός αντισταθμιστικού μέσου, προκειμένου για την εκκαθάριση του μέσου αυτού. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτής της τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Το ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2010 -2012**, το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2014. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ακόμη υιοθετήσει αυτές τις αναβαθμίσεις. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτών των αναβαθμίσεων στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **ΔΠΧΑ 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών:** Η αναβάθμιση αυτή τροποποιεί τους ορισμούς «προϋπόθεση κατοχύρωσης» και «συνθήκες αγοράς» και προσθέτει τους ορισμούς «όρος απόδοσης» και «όρος υπηρεσίας» (που προηγουμένως ήταν μέρος του ορισμού της «προϋπόθεσης κατοχύρωσης»).

- **ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις επιχειρήσεων:** Η αναβάθμιση αυτή διευκρινίζει ότι το ενδεχόμενο αντάλλαγμα σε μία απόκτηση επιχείρησης που δεν κατατάσσεται στην καθαρή θέση, μεταγενέστερα επιμετράται

στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ανεξάρτητα από το εάν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 *Χρηματοοικονομικά Μέσα*.

- **ΔΠΧΑ 8 Λειτουργικοί Τομείς:** Η αναβάθμιση αυτή απαιτεί από μια οικονομική οντότητα να γνωστοποιεί τις κρίσεις της διοίκησης σχετικά με την εφαρμογή των κριτηρίων συνάθροισης στους λειτουργικούς τομείς και διευκρινίζει ότι η οντότητα θα πρέπει να παρέχει συμφωνίες μεταξύ του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων των τομέων και των περιουσιακών στοιχείων της οντότητας μόνο εάν πραγματοποιείται τακτική αναφορά των περιουσιακών στοιχείων του τομέα.
 - **ΔΠΧΑ 13 Επιμέτρηση Εύλογης αξίας:** Αυτή η αναβάθμιση στην βάση συμπεράσματος του ΔΠΧΑ 13 διευκρινίζει ότι η έκδοση του ΔΠΧΑ 13 και η τροποποίηση των ΔΠΧΑ 9 και ΔΛΠ 39 δεν απομάκρυνε την δυνατότητα επιμέτρησης των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων για τα οποία δεν υπάρχει δηλωμένο επιτόκιο, στην τιμολογιακή τους αξία χωρίς προεξόφληση, εφόσον η επίπτωση της μη προεξόφλησης είναι ασήμαντη.
 - **ΔΛΠ 16 Ενσώματα Πάγια:** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι όταν ένα στοιχείο ενσώματων παγίων αναπροσαρμόζεται, η μικτή λογιστική αξία του προσαρμόζεται κατά τρόπο που να συνάδει με την αναπροσαρμογή της λογιστικής αξίας.
 - **ΔΛΠ 24 Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών:** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι μία εταιρεία που παρέχει υπηρεσίες βασικών διοικητικών στελεχών στην αναφέρουσα οικονομική οντότητα ή στη μητρική εταιρεία της αναφέρουσας οικονομικής οντότητας, αποτελεί συνδεδεμένο μέρος της αναφέρουσας οικονομικής οντότητας.
 - **ΔΛΠ 38 Άυλα περιουσιακά στοιχεία:** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι όταν ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο αναπροσαρμόζεται, η μικτή λογιστική αξία του προσαρμόζεται κατά τρόπο που να συνάδει με την αναπροσαρμογή της λογιστικής αξίας.
- Το **ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2011 -2013**, το οποίο είναι μια συλλογή των τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2014. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ακόμη υιοθετήσει αυτές τις αναβαθμίσεις. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτών των αναβαθμίσεων στις οικονομικές του καταστάσεις.
 - **ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις επιχειρήσεων:** Η αναβάθμιση αυτή διευκρινίζει ότι το ΔΠΧΑ 3 εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής του τη λογιστική αντιμετώπιση για το σχηματισμό μιας από κοινού συμφωνίας στις οικονομικές καταστάσεις της ίδιας της από κοινού συμφωνίας.
 - **ΔΠΧΑ 13 Επιμέτρηση Εύλογης αξίας:** Η αναθεώρηση αυτή διευκρινίζει ότι το πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσης χαρτοφυλακίου που ορίζεται στην παράγραφο 52 του ΔΠΧΑ 13 περιλαμβάνει όλες τις συμβάσεις που λογιστικοποιήθηκαν εντός του πεδίου εφαρμογής του ΔΛΠ 39 *Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση* ή του ΔΠΧΑ 9 *Χρηματοοικονομικά Μέσα*, ανεξάρτητα από το εάν πληρούν τον ορισμό των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων όπως ορίζονται στο ΔΛΠ 32 *Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση*.
 - **ΔΛΠ 40 Επενδύσεις σε ακίνητα:** Η αναβάθμιση αυτή διευκρινίζει ότι ο προσδιορισμός του εάν μια συγκεκριμένη συναλλαγή πληροί τον ορισμό τόσο της συνένωσης επιχειρήσεων, όπως ορίζεται στο ΔΠΧΑ 3 *Συνενώσεις Επιχειρήσεων*, όσο και του επενδυτικού ακινήτου, όπως αυτά ορίζονται στο ΔΛΠ 40 *Επενδύσεις σε Ακίνητα*, απαιτεί τη χωριστή εφαρμογή και των δύο προτύπων ανεξάρτητα του ενός από το άλλο.

1.2. Ενοποίηση

(α) Θυγατρικές

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν τις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και των θυγατρικών του εταιριών. Θυγατρικές είναι όλες οι εταιρίες (συμπεριλαμβανομένου και των εταιριών ειδικού σκοπού) στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο επί της λειτουργίας τους. Ο έλεγχος θεωρείται ότι υπάρχει όταν ο Όμιλος έχει τη δυνατότητα να ορίζει τις αποφάσεις που αφορούν τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αρχές διαχείρισης μιας εταιρίας, ενώ γενικά συνοδεύεται από την κατοχή περισσότερων εκ των μισών δικαιωμάτων ψήφου.

Η παρουσία και η επίδραση από ενδεχόμενα δικαιώματα ψήφου που μπορούν να ασκηθούν ή να μετατραπούν, συνυπολογίζονται όταν αξιολογείται η ύπαρξη ελέγχου του Ομίλου σε μία εταιρία. Επίσης, ο Όμιλος εκτιμά την ύπαρξη ελέγχου όταν μπορεί να ορίσει τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αρχές μιας εταιρίας βάσει του «de-facto» ελέγχου, ενώ δεν κατέχει περισσότερο από 50% των δικαιωμάτων ψήφου.

Οι θυγατρικές εταιρίες ενοποιούνται πλήρως από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος μεταφέρεται στον Όμιλο και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος παύει να υφίσταται.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της εξαγοράς για τη λογιστικοποίηση της συνένωσης επιχειρήσεων. Το τίμημα της εξαγοράς για την απόκτηση μιας θυγατρικής εταιρίας υπολογίζεται ως το σύνολο των εύλογων αξιών των περιουσιακών στοιχείων που μεταφέρθηκαν, των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν από τους προκατόχους της αποκτηθείσας εταιρίας και των συμμετοχικών τίτλων που εκδόθηκαν από τον Όμιλο. Το αντίτιμο της συναλλαγής περιλαμβάνει επίσης την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή των υποχρεώσεων που προκύπτουν από μια συμφωνία ενδεχόμενου ανταλλάγματος.

Σε μια συνένωση επιχειρήσεων οι συναφείς με την εξαγορά δαπάνες εξοδοποιούνται. Τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία που αποκτούνται, οι υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις επιμετρούνται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Σε περίπτωση ύπαρξης μη ελέγχουσας συμμετοχής, ο Όμιλος την αναγνωρίζει είτε στην εύλογη αξία, είτε στην αξία του μεριδίου της καθαρής θέσης της αποκτηθείσας εταιρίας.

Στην περίπτωση που μία απόκτηση πραγματοποιείται σε επιμέρους στάδια, η λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων της εταιρίας που αποκτάται και κατείχε ο Όμιλος την ημερομηνία της εξαγοράς, επαναπροσδιορίζεται στην εύλογη αξία της.

Κάθε ενδεχόμενο τίμημα, που δίνεται από τον Όμιλο, αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία του την ημερομηνία της εξαγοράς. Μεταγενέστερες αλλαγές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος, που θεωρήθηκε στοιχείο του ενεργητικού ή υποχρέωση, αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στην κατάσταση των αποτελεσμάτων, είτε ως αλλαγή των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Το ενδεχόμενο τίμημα που χαρακτηρίστηκε ως κεφάλαιο δεν επαναυπολογίζεται και οι ακόλουθοι διακανονισμοί του γίνονται εντός των ιδίων κεφαλαίων.

Η υπεραξία που αναγνωρίζεται αρχικά στο κόστος κτήσης, είναι το υπερβάλλον ποσό του συνόλου του τιμήματος που καταβλήθηκε και του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσα συμμετοχή, έναντι των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν. Εφόσον η εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων είναι μεγαλύτερη του συνόλου του τιμήματος, το κέρδος από τη συναλλαγή αναγνωρίζεται στην κατάσταση των αποτελεσμάτων (σημ. 1.6).

Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία επιμετράται στο κόστος μείον τις τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία που δημιουργείται από την απόκτηση εταιριών, κατανέμεται μετά την ημερομηνία εξαγοράς σε κάθε μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών του Ομίλου που αναμένεται να ωφεληθεί από την απόκτηση, ανεξαρτήτως αν τα στοιχεία του ενεργητικού ή οι υποχρεώσεις της αποκτηθείσας εταιρίας αποδίδονται στη μονάδα αυτή.

Στην περίπτωση που η υπεραξία κατανέμεται σε μια μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών και μέρος της δραστηριότητας αυτής της μονάδας εκποιηθεί, η υπεραξία που σχετίζεται με το μέρος της δραστηριότητας που εκποιήθηκε συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική αξία αυτής, όταν καθορίζεται το κέρδος ή η ζημία από την πώληση. Στην περίπτωση αυτή, η υπεραξία που εκποιήθηκε υπολογίζεται με βάση τις σχετικές αξίες της εκποιούμενης δραστηριότητας και του μέρους της μονάδας ταμειακών ροών που διατηρήθηκε.

Οι τυχόν ζημίες μερίζονται στις μη ελέγχουσες συμμετοχές ακόμα και αν το υπόλοιπο καταστεί αρνητικό.

Στον ισολογισμό της Εταιρίας, οι συμμετοχές σε θυγατρικές εμφανίζονται στην αξία κτήσης μείον τις ζημίες απομείωσης, εφόσον υπάρχουν. Η αξία κτήσης προσαρμόζεται έτσι ώστε να ενσωματώνει τις αλλαγές στο τίμημα από τροποποιήσεις του ενδεχόμενου τιμήματος.

Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιριών συντάσσονται την ίδια ημερομηνία και χρησιμοποιούν τις ίδιες λογιστικές αρχές με την Μητρική Εταιρία. Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές, τα υπόλοιπα και τα μη δεδουλευμένα κέρδη/ζημίες στις συναλλαγές μεταξύ των εταιριών του Ομίλου απαλείφονται.

(β) Αλλαγές του ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρίες χωρίς μεταβολή στο καθεστώς ελέγχου

Οι συναλλαγές με τις μη ελέγχουσες συμμετοχές που έχουν ως αποτέλεσμα την διατήρηση του ελέγχου μιας θυγατρικής από τον Όμιλο θεωρούνται συναλλαγές των ιδίων κεφαλαίων, δηλαδή συναλλαγές μεταξύ των ιδιοκτητών. Η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του καταβληθέντος τιμήματος και του μέρους της λογιστικής αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής εταιρίας που αποκτήθηκε αναγνωρίζεται επίσης, στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Πώληση θυγατρικών εταιριών

Όταν ο Όμιλος παύει να έχει τον έλεγχο μιας θυγατρικής εταιρίας και εφόσον συνεχίζει να διατηρεί οποιαδήποτε συμμετοχή σε αυτήν, τότε η συμμετοχή επαναυπολογίζεται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία που παύει ο έλεγχος και οποιαδήποτε μεταγενέστερη αλλαγή στη λογιστική αξία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Για σκοπούς λογιστικής παρακολούθησης η εύλογη αξία είναι η αρχική τρέχουσα αξία της εναπομένουσας συμμετοχής στην συγγενή εταιρία, την κοινοπραξία ή το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού. Επιπλέον, κάθε ποσό που αναγνωρίστηκε προηγουμένως στα λοιπά συνολικά εισοδήματα σχετικά με την εταιρία αυτή, λογιστικοποιείται με την ίδια μέθοδο που θα εφαρμόζε ο Όμιλος στη περίπτωση που θα εκποιούσε απευθείας τα στοιχεία του ενεργητικού της ή τις υποχρεώσεις της. Το γεγονός αυτό μπορεί να σημαίνει ότι τα ποσά που προηγουμένως αναγνωρίστηκαν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα αναταξινομούνται στα αποτελέσματα χρήσης.

(δ) Κοινοπραξίες

Κοινοπραξία θεωρείται η εταιρία που ελέγχεται από κοινού από τον Όμιλο και από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις με τις οποίες ο Όμιλος έχει συνάψει συμβατική υποχρέωση. Οι κοινοπραξίες ενοποιούνται με τη μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, γίνεται ενσωμάτωση του ποσοστού του Ομίλου από όλες τις αναλυτικές γραμμές εσόδων, εξόδων, ενεργητικού, παθητικού και ταμειακών ροών της κοινοπραξίας, με εκείνες που εμφανίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Ο Όμιλος αναγνωρίζει το μερίδιο των κερδών ή ζημιών που προκύπτει από πωλήσεις στοιχείων ενεργητικού προς τις κοινοπραξίες και αντιστοιχεί στους άλλους εταίρους της κοινοπραξίας.

Το μερίδιο του Ομίλου στα ενδοεταιρικά υπόλοιπα, στις συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των κοινοπραξιών του και στα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημίες από τις συναλλαγές αυτές απαλείφεται στη διαδικασία της ενοποίησης. Οι ζημίες από τις συναλλαγές αναγνωρίζονται απευθείας, εφόσον υπάρχουν ενδείξεις για μείωση της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας των κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού ή ενδείξεις για ζημίες απομείωσης. Οι κοινοπραξίες ενοποιούνται αναλογικά μέχρι την ημερομηνία που ο Όμιλος παύει να έχει τον κοινό έλεγχο της κοινοπραξίας.

Όταν παύει ο κοινός έλεγχος, ο Όμιλος υπολογίζει και αναγνωρίζει το υπόλοιπο της συμμετοχής του στην εύλογη αξία της. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της συμμετοχής, της εύλογης αξίας του υπολοίπου της συμμετοχής και του εσόδου από την πώληση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης. Όταν οι υπολειπόμενη αξία της συμμετοχής αποτελεί σημαντική επιρροή λογιστικοποιείται ως συμμετοχή σε συγγενή εταιρία.

Οι λογιστικές αρχές των κοινοπραξιών έχουν τροποποιηθεί, όποτε κρίθηκε απαραίτητο, για να είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Η ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των κοινοπραξιών συμπίπτει με αυτή της μητρικής Εταιρίας.

Στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας, οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες εμφανίζονται στην αξία κτήσης μείον τις ζημίες απομείωσης, εφόσον υπάρχουν.

(ε) Συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς επιχειρήσεις αποκαλούνται οι νομικές οντότητες στις οποίες ο Όμιλος έχει σημαντική επιρροή, αλλά δεν ασκεί έλεγχο επί της λειτουργίας τους και η συμμετοχή του Ομίλου, μετά δικαιωμάτων ψήφου, είναι συνήθως μεταξύ 20% και 50%. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά καταχωρούνται στο κόστος κτήσης. Οι επενδύσεις του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις εμπεριέχουν την υπεραξία (καθαρή από οποιεσδήποτε ζημίες από απαξίωση) που αναγνωρίστηκε κατά την εξαγορά.

Σύμφωνα με την μέθοδο της καθαρής θέσης, η συμμετοχή του Ομίλου στα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν μετά την εξαγορά των συγγενών εταιριών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και η συμμετοχή του Ομίλου επί των λοιπών εισοδημάτων που σχηματίζονται μετά από την εξαγορά αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα του Ομίλου με την ταυτόχρονη μεταβολή της λογιστικής αξίας της επένδυσης. Όταν το μερίδιο του Ομίλου στις ζημίες μιας συγγενούς επιχείρησης ισούται ή υπερβαίνει την αξία της επένδυσής του, τότε ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημίες, εκτός εάν έχει νομικές ή συμβατικές υποχρεώσεις ή πραγματοποιήσει πληρωμές για λογαριασμό της εταιρίας αυτής.

Εάν το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε μία συγγενή εταιρία μειωθεί, αλλά συνεχίζει να διατηρεί σημαντική επιρροή, τότε μόνο η αναλογία των ποσών που είχαν προηγουμένως αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης.

Όταν η σημαντική επιρροή σε μία συγγενή εταιρία σταματάει να υφίσταται, ο Όμιλος υπολογίζει και αναγνωρίζει την υπολειπόμενη αξία της συμμετοχής σε εύλογη αξία. Η οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της συμμετοχής στη συγγενή εταιρία, κατά την ημερομηνία της απώλειας της σημαντικής επιρροής, της εύλογης αξίας του υπολοίπου της συμμετοχής και του εσόδου από την πώληση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης.

Σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, ο Όμιλος εξετάζει εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης της συμμετοχής στη συγγενή εταιρία. Σε αυτή τη περίπτωση, ο Όμιλος υπολογίζει το ποσό της απομείωσης της συμμετοχής του ως τη διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού της και της τρέχουσας αξίας της. Η αξία απομείωσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στον λογαριασμό «συμμετοχή στα κέρδη/(ζημίες) συγγενών εταιριών».

Κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών εταιριών, αναγνωρίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις μόνο κατά το ποσοστό που αναλογεί στο αντισυμβαλλόμενο μη συνδεδεμένο με τον Όμιλο μέρος. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις εταιρίες αυτές. Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες απαλείφονται επίσης, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ένδειξη απομείωσης του στοιχείου ενεργητικού που μεταφέρθηκε.

Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί, όποτε κρίθηκε απαραίτητο, για να είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Η ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των συγγενών συμπίπτει με αυτή της μητρικής Εταιρίας.

Στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας, οι συμμετοχές σε συγγενείς εταιρίες εμφανίζονται στην αξία κτήσης μείον τις ζημίες απομείωσης, εφόσον υπάρχουν.

στ) Δεσμεύσεις για την αγορά μεριδίων που κατέχει η μη ελέγχουσα συμμετοχή.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας απόκτησης ορισμένων θυγατρικών, ο Όμιλος έχει χορηγήσει στη μη ελέγχουσα συμμετοχή το δικαίωμα να απαιτήσει από τον Όμιλο την εξαγορά των μετοχών της βάση προκαθορισμένων όρων (δικαίωμα προαίρεσης για πώληση). Η μη ελέγχουσα συμμετοχή μπορεί να είναι είτε διεθνείς οργανισμοί, όπως η «European Bank for Reconstruction and Development» («EBRD»), είτε ιδιώτες επενδυτές που είναι κυρίως οικονομικοί ή βιομηχανικοί επενδυτές ή πρώην μέτοχοι της εξαγορασθείσας εταιρίας (σημ. 27, 32).

Ο Όμιλος προκειμένου να αναγνωρίσει αυτά τα δικαιώματα εφαρμόζει την ακόλουθη πολιτική:

- Απόδοση στην μη ελέγχουσα συμμετοχή του μεριδίου της στα κέρδη ή τις ζημίες της περιόδου/χρήσης, καθώς και άλλων μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων.
- Σε κάθε ημερομηνία δημοσίευσης γίνεται αναταξινόμηση της αξίας καθαρής θέσης, που αναλογεί στην μη ελέγχουσα συμμετοχή, σαν να πραγματοποιήθηκε η εξαγορά την ημερομηνία αυτή.
- Οποιαδήποτε διαφορά προκύπτει μεταξύ της εύλογης αξίας της υποχρέωσης, βάσει του δικαιώματος προαίρεσης, και της αναταξινομημένης αξίας της μη ελέγχουσας συμμετοχής λογίζεται στο τέλος της περιόδου/χρήσης, με βάση την πολιτική που εφαρμόζει ο Όμιλος για τις εξαγορές μη ελεγχουσών συμμετοχών.

Εφόσον το δικαίωμα ασκηθεί, το ποσό που αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση κατά την ημερομηνία αυτή θα εξαλειφθεί από την καταβολή της τιμής εξάσκησης. Εάν το δικαίωμα πώλησης λήξει χωρίς να εξασκηθεί, τότε οι λογαριασμοί θα αντιστραφούν καθώς η μη ελέγχουσα συμμετοχή θα επαναταξινομηθεί πίσω στα ίδια κεφάλαια και η χρηματοοικονομική υποχρέωση θα διαγραφεί.

1.3. Μετατροπή ξένου νομίσματος

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου απεικονίζονται στο τοπικό νόμισμα που ισχύει στη χώρα όπου δραστηριοποιούνται, το οποίο αποτελεί και το λειτουργικό τους νόμισμα. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζονται σε ευρώ (€), το οποίο αποτελεί το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρίας και το νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα λογαριασμών

Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρησιμοποίηση των συναλλαγματικών ισοτιμιών (τρέχουσες ισοτιμίες) που επικρατούν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών ή της αποτίμησης εφόσον έχει πραγματοποιηθεί. Οι συναλλαγματικές διαφορές (κέρδη ή ζημίες) που προκύπτουν από τον διακανονισμό των ανωτέρω συναλλαγών καθώς και από τη μετατροπή στο τέλος της χρήσης των νομισματικών στοιχείων («monetary items») από το ξένο νόμισμα στο λειτουργικό νόμισμα, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός εάν χαρακτηρίζονται ως αντιστάθμιση της καθαρής επένδυσης εκμετάλλευσης στο εξωτερικό, οπότε καταχωρούνται απευθείας στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Όταν η σχετική επένδυση εκποιείται, το σωρευτικό ποσό αναταξινομούνται στα αποτελέσματα.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή των μη νομισματικών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, που αποτιμούνται στην εύλογη αξία, συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως. Οι συναλλαγματικές διαφορές των μη νομισματικών χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, όπως τα διαθέσιμα προς πώληση χρεόγραφα, περιλαμβάνονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

(γ) Εταιρίες του Ομίλου

Τα λειτουργικά αποτελέσματα και τα ίδια κεφάλαια όλων των εταιριών του Ομίλου (εκτός από εκείνες που λειτουργούν σε υπερπληθωριστικές οικονομίες), των οποίων το λειτουργικό νόμισμα είναι διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου, μετατρέπονται στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου ως ακολούθως:

-Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού για κάθε κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης παρουσιάζονται και μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία της χρηματοοικονομικής θέσης.

-Τα έσοδα και έξοδα της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσεως της κάθε εταιρίας μετατρέπονται σύμφωνα με τη μέση ισοτιμία που διαμορφώνεται από την έναρξη της χρήσεως έως την ημερομηνία κλεισίματος της χρηματοοικονομικής θέσης.

-Όλες οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τα παραπάνω καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και ακολούθως περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια και συγκεκριμένα στο αποθεματικό "συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής".

-Κατά την πώληση θυγατρικών εταιριών που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό, οι σωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές που υπάρχουν στο αποθεματικό "συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής" των ιδίων κεφαλαίων, καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως ως κέρδη ή ζημίες από την πώληση συμμετοχών. Κατά τη μερική πώληση θυγατρικών εταιριών που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό, αποδίδεται στη μη ελέγχουσα συμμετοχή της θυγατρικής η αναλογία των σωρευμένων συναλλαγματικών διαφορών.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τα δάνεια που έχουν χαρακτηριστεί ως αντιστάθμιση κινδύνου των παραπάνω επενδύσεων, μεταφέρονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και περιλαμβάνονται στις "συναλλαγματικές διαφορές αντιστάθμισης κινδύνου" στα λοιπά αποθεματικά.

Η υπεραξία και οι αναπροσαρμογές σε εύλογη αξία που προκύπτουν κατά την εξαγορά θυγατρικών που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό καταχωρούνται ως στοιχεία ενεργητικού/παθητικού της θυγατρικής εξωτερικού και μετατρέπονται σύμφωνα με την τιμή κλεισίματος που ισχύει κάθε φορά. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

1.4. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις απεικονίζονται στο ιστορικό κόστος κτήσεως μετά από την αφαίρεση των σωρευμένων αποσβέσεων και της ζημίας απομείωσης, εκτός από την κατηγορία "γήπεδα/οικόπεδα" (δεν περιλαμβάνονται τα λατομεία) που απεικονίζεται στο ιστορικό κόστος κτήσεως μετά από τις τυχόν ζημίες απομείωσης.

Το κόστος απόκτησης ενσώματων ακινητοποιήσεων συμπεριλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την αγορά των παγίων στοιχείων και το κόστος περιβαλλοντικής αποκατάστασης, στο βαθμό που αυτό έχει καταχωρηθεί ως πρόβλεψη (βλέπε παράγραφο 1.20). Οι πρόσθετες δαπάνες συμπεριλαμβάνονται είτε στο αρχικό ποσό καταχώρησης του παγίου στοιχείου, είτε απεικονίζονται ως ξεχωριστό πάγιο στοιχείο στην περίπτωση όπου υπάρχει μεγάλη πιθανότητα ότι από το συγκεκριμένο πάγιο θα προκύψουν για την οικονομική οντότητα μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες και το κόστος του μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Η αναπόσβεστη αξία του μέρους του παγίου που αντικαθίσταται διαγράφεται. Οι επισκευές και οι συντηρήσεις

χρεώνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, καθώς αυτές πραγματοποιούνται. Οι πρόσθετες δαπάνες, αποσβένονται στη μικρότερη χρονική διάρκεια που προκύπτει: μεταξύ της υπολειπόμενης ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου για το οποίο δημιουργούνται και του χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί μέχρι την επόμενη προγραμματισμένη βελτίωση του παγίου.

Για όλες τις ενσώματες ακινητοποιήσεις, εκτός των λατομείων, εφαρμόζεται η σταθερή μέθοδος απόσβεσης, λαμβάνοντας υπόψη την εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής των παγίων, μέχρι να προκύψει η υπολειμματική αξία τους. Η εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής των σημαντικότερων κατηγοριών παγίων είναι ως ακολούθως:

Κτίρια	Μέχρι 50 έτη
Εργοστάσια και μηχανήματα	Μέχρι 40 έτη
Οχήματα	5 με 20 έτη
Εξοπλισμός γραφείου και λοιπός εξοπλισμός (συμπεριλαμβανομένου και το ενσωματωμένο λογισμικό για την λειτουργία των μηχανημάτων)	2 με 10 έτη
Μικρής αξίας πάγια	Μέχρι 2 έτη

Η απόσβεση των εκτάσεων/γηπέδων, όπου είναι εγκατεστημένα λατομεία, γίνεται σύμφωνα με την μέθοδο εξάντλησης των αποθεμάτων. Η εξάντληση των αποθεμάτων καταγράφεται καθώς η διαδικασία εξόρυξης προχωρεί σύμφωνα με τη μέθοδο της ανά μονάδας παραγωγής. Τα υπόλοιπα γήπεδα δεν αποσβένονται.

Οι υπολειμματικές αξίες καθώς και οι ωφέλιμες ζωές των παγίων αναθεωρούνται και αναπροσαρμόζονται κατά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, εφόσον κριθεί σκόπιμο. Όταν η αναπόσβεστη αξία ενός παγίου είναι μεγαλύτερη από την ανακτήσιμη αξία, τότε η αξία του παγίου αναπροσαρμόζεται στο ύψος του ανακτήσιμου ποσού (περισσότερες πληροφορίες στην παράγραφο 1.8- απομείωση παγίων).

Κάθε στοιχείο των ενσώματων ακινητοποιήσεων και κάθε σημαντικό μέρος αυτών που αρχικά αναγνωρίστηκε, αποαναγνωρίζεται κατά την πώλησή του, ή όταν κανένα μελλοντικό οικονομικό όφελος δεν προκύπτει από τη χρήση του ή την πώλησή του. Τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από την πώληση παγίων στοιχείων, προσδιορίζονται από τη διαφορά που προκύπτει μεταξύ του εσόδου και της αναπόσβεστης αξίας, όπως αυτή εμφανίζεται στα λογιστικά βιβλία και συμπεριλαμβάνεται στο λειτουργικό αποτέλεσμα.

Οι τόκοι που προέρχονται από δάνεια που συνάφθηκαν ειδικά ή γενικά για την χρηματοδότηση της κατασκευής περιουσιακών στοιχείων, κεφαλαιοποιούνται στη χρήση στην οποία προκύπτουν, κατά την διάρκεια της κατασκευαστικής περιόδου των παγίων, εφόσον πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης (σημ. 1.29).

1.5. Επενδυτικά ακίνητα

Ως επενδυτικά ακίνητα ορίζονται τα ακίνητα που προορίζονται για πολυετή εκμετάλλευση ενοικίασης ή για τη διαμόρφωση κέρδους από μεταπώληση ή και για τα δύο και δεν χρησιμοποιούνται από καμία θυγατρική εταιρία του Ομίλου. Τα ακίνητα που αξιοποιούνται για τις λειτουργικές δραστηριότητες του Ομίλου, δεν θεωρούνται επενδυτικά αλλά λειτουργικά ακίνητα. Αυτό αποτελεί και το κριτήριο διαχωρισμού μεταξύ των επενδυτικών και των λειτουργικών ακινήτων.

Τα επενδυτικά ακίνητα απεικονίζονται αρχικά στο ιστορικό κόστος κτήσεως, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών δαπανών απόκτησης και των εξόδων δανεισμού, όπου αυτό είναι εφικτό (σημ. 1.29).

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα επενδυτικά ακίνητα επιμετρούνται στην εύλογη αξία. Η εύλογη αξία αντανακλά τις συνθήκες της αγοράς την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και καθορίζεται από τη Διοίκηση ή ανεξάρτητους εκτιμητές σε ετήσια βάση. Η καλύτερη ένδειξη της εύλογης αξίας ενός ακινήτου δίνεται από την τρέχουσα τιμή ομοειδών ακινήτων στην ίδια περιοχή και στην ίδια κατάσταση με το επενδυτικό ακίνητο, σε μία αγορά που οι συναλλαγές πραγματοποιούνται με έντονο ρυθμό, ενώ ισχύουν ίδιοι όροι μίσθωσης ή λοιποί όροι (συγκρίσιμες συναλλαγές). Όταν δεν υπάρχουν ταυτόσημες συνθήκες, ο Όμιλος συνυπολογίζει και προσμετρά τις διαφορές από τα συγκρινόμενα ακίνητα, είτε αυτές εμφανίζονται στην περιοχή, τη φύση και την κατάσταση του ακινήτου, είτε στους συμβατικούς όρους ή λοιπούς όρους σχετικά με τα ακίνητα.

Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από τη μεταβολή της εύλογης αξίας των επενδυτικών ακινήτων αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στον λογαριασμό «Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης» ή «Άλλα έξοδα εκμετάλλευσης» την περίοδο που πραγματοποιείται.

Οι μεταγενέστερες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται στην λογιστική αξία, μόνο όταν είναι πιθανό ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη, που σχετίζονται με τις δαπάνες αυτές, θα εισέλθουν στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Όλες οι άλλες επισκευές και συντηρήσεις χρεώνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, καθώς πραγματοποιούνται. Όταν μέρος ενός επενδυτικού ακινήτου αντικαθίσταται, η τρέχουσα αξία του συγκεκριμένου μέρους διαγράφεται.

Η εύλογη αξία των επενδυτικών ακινήτων δεν αντανακλά τις μελλοντικές κεφαλαιουχικές δαπάνες που θα βελτιώσουν ή θα ενισχύσουν τα ακίνητα αυτά, ενώ επίσης δεν αντανακλά τα συναφή μελλοντικά οφέλη από αυτές τις δαπάνες, αλλά αποδίδει εκείνες τις δαπάνες ή τα οφέλη που κάθε λογικός εκτιμητής θα λάμβανε υπόψη του, ώστε να προσδιορίσει την αξία του ακινήτων.

Όταν ο Όμιλος εκποιεί ένα ακίνητο στην εύλογη αξία του, σύμφωνα με τους όρους που ισχύουν στην αγορά, η τρέχουσα αξία του ακινήτου προσαρμόζεται, αμέσως πριν από την εκποίηση, στην τιμή πώλησης και η διαφορά λογιστικοποιείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως καθαρό κέρδος. Τα επενδυτικά ακίνητα διαγράφονται, όταν εκποιούνται.

Στην περίπτωση που ένα επενδυτικό ακίνητο ιδιοχρησιμοποιηθεί, αναταξινομείται ως ενσώματη ακινητοποίηση. Η εύλογη αξία του ακινήτου κατά την ημερομηνία της αναταξινόμησης αποτελεί την τεκμαρτή αξία του για την περαιτέρω λογιστικοποίησή του.

Στην περίπτωση που μία ενσώματη ακινητοποίηση χαρακτηριστεί ως επενδυτικό ακίνητο, επειδή η χρήση του μεταβλήθηκε, εφαρμόζονται οι λογιστικές αρχές του ΔΛΠ 16 κατά την ημερομηνία της μετατροπής του σε επενδυτικό ακίνητο και έκτοτε υπολογίζεται στην εύλογη αξία του. Το επενδυτικό ακίνητο εκτιμάται στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία της μετατροπής του και το κέρδος ή η ζημία από την αποτίμησή του, δηλαδή η διαφορά μεταξύ εύλογης και τρέχουσας αξίας, λογίζεται ως πλεόνασμα ή έλλειμμα στα ίδια κεφάλαια, σύμφωνα με το ΔΛΠ 16. Το πλεόνασμα της αποτίμησης αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, εκτός εάν υπάρχει ζημία από την υποτίμηση του ακινήτου σε προηγούμενα έτη. Στην περίπτωση αυτή, το πλεόνασμα συμψηφίζεται με τη ζημία της αποτίμησης στα κέρδη ή τις ζημίες και οποιαδήποτε επιπλέον αύξηση αναπροσαρμογής αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Το έλλειμμα αναπροσαρμογής αναγνωρίζεται στο κέρδος ή τις ζημίες της περιόδου.

1.6. Ασώματες ακινητοποιήσεις

(α) Υπεραξία

Η υπεραξία που προκύπτει από την απόκτηση θυγατρικής εταιρίας ορίζεται ως το υπερβάλλον ποσό του συνόλου του τιμήματος που αποδόθηκε και του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσα συμμετοχή, έναντι των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που μεταφέρθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν. Η υπεραξία απεικονίζεται τις μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες των στοιχείων του ενεργητικού και δεν μπορούν μεμονωμένα να προσδιοριστούν και να αναγνωριστούν κατά τις συνενώσεις των επιχειρήσεων.

Η υπεραξία δεν υπόκειται σε απόσβεση. Μετά την αρχική αναγνώρισή της, αποτιμάται στο κόστος κτήσης μείον τις οποιοσδήποτε σωρευμένες ζημίες απομείωσης.

Για τους σκοπούς διενέργειας του ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία κατανέμεται, κατά την ημερομηνία απόκτησης, σε κάθε μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών που προβλέπεται ότι θα επωφεληθεί από τις συνέργειες της συνένωσης. Κάθε μονάδα, ή ομάδα αυτών, στην οποία έχει κατανεμηθεί η υπεραξία, αποτελεί το μικρότερο επίπεδο παρακολούθησης της υπεραξίας μέσα στην οικονομική οντότητα. Η υπεραξία παρακολουθείται για λόγους εσωτερικής διαχείρισης σε επίπεδο λειτουργικού τομέα.

Ο επανέλεγχος της απομείωσης γίνεται ετησίως (ακόμα κι αν δεν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης), ή συχνότερα, εφόσον γεγονότα ή αλλαγές στις υπάρχουσες καταστάσεις υποδηλώνουν ενδεχόμενη απομείωση. Η τρέχουσα αξία της υπεραξίας συγκρίνεται με το ανακτήσιμο ποσό, που είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μείον του κόστους πώλησης. Κάθε απομείωση αναγνωρίζεται απευθείας ως έξοδο και δεν αναστρέφεται.

(β) Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις

Οι ασώματες ακινητοποιήσεις που αγοράστηκαν μεμονωμένα απεικονίζονται στο ιστορικό κόστος κτήσεως. Οι ασώματες ακινητοποιήσεις που αποκτήθηκαν μέσω επιχειρηματικών συνενώσεων απεικονίζονται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι ασώματες ακινητοποιήσεις λογιστικοποιούνται στο ιστορικό κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Εσωτερικά δημιουργημένα ασώματα πάγια, εκτός των κεφαλαιοποιημένων δαπανών ανάπτυξης, δεν κεφαλαιοποιούνται και οι δαπάνες εμφανίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου/χρήσης, όπου αυτές πραγματοποιούνται.

Η ωφέλιμη ζωή των ασώματων ακινητοποιήσεων αξιολογείται είτε ως πεπερασμένη είτε ως απεριόριστη.

Οι ασώματες ακινητοποιήσεις με πεπερασμένη ζωή αποσβένονται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης οικονομικής ζωής τους και αξιολογούνται για απομείωση, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι κάποια ασώματα πάγια ενδέχεται να έχουν υποστεί απομείωση. Η περίοδος απόσβεσης και η μέθοδος απόσβεσης για τις ασώματες ακινητοποιήσεις με πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή επανεξετάζονται τουλάχιστον κάθε περίοδο/χρήση κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων. Αλλαγές στην αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή ή στον αναμενόμενο τρόπο ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που υπάρχουν σε κάθε πάγιο, αναγνωρίζονται ώστε να τροποποιηθεί η περίοδος ή η μέθοδος απόσβεσης αναλόγως και αντιμετωπίζεται ως αλλαγή στις λογιστικές εκτιμήσεις. Η δαπάνη της απόσβεσης των ασώματων ακινητοποιήσεων με πεπερασμένη ζωή αναγνωρίζεται στην κατάσταση των αποτελεσμάτων στην κατηγορία του εξόδου, που συνάδει με τη λειτουργία του ασώματος αυτού παγίου.

Οι ασώματες ακινητοποιήσεις με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται, αλλά εξετάζονται για απομείωση ετησίως, είτε σε εξατομικευμένο επίπεδο, είτε στο επίπεδο της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών. Η αξιολόγηση για την απεριόριστη ζωή επανεξετάζεται ετησίως προκειμένου να καθοριστεί αν αυτή συνεχίζει να ισχύει. Στην αντίθετη περίπτωση αλλάζει άμεσα το καθεστώς της απεριόριστης ζωής σε πεπερασμένη.

Τα κέρδη ή οι ζημιές που προέρχονται από τη διαγραφή λόγω εκποίησης μιας ασώματης ακινητοποίησης, υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ των καθαρών εσόδων από την εκποίηση και της τρέχουσας αξίας του παγίου, και καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα μηχανογραφικά λογισμικά προγράμματα και οι άδειες κεφαλαιοποιούνται με βάση τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για την απόκτηση και την ανάπτυξη των συγκεκριμένων λογισμικών, όταν αυτά αναμένεται να δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη πέρα της μιας οικονομικής χρήσης. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για τη συντήρηση μηχανογραφικών προγραμμάτων αναγνωρίζονται ως έξοδο καθώς προκύπτουν.

Οι ασώματες ακινητοποιήσεις του Ομίλου έχουν πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή. Οι μέθοδοι απόσβεσης που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο για τις ασώματες ακινητοποιήσεις συνοψίζονται ως εξής:

	Μέθοδος Απόσβεσης	Ωφέλιμη Ζωή
Διπλώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορικά σήματα και τις πελατειακές σχέσεις	Σταθερή	Μέχρι 20 έτη
Άδειες (άδειες εξόρυξης)	Σταθερή απόδοση/εντάσεως παραγωγής	Μικρότερο των: περιόδου αδείας και της εκτιμώμενης ζωής του υποκείμενου λατομείου ή της μεθόδου ανά μονάδα παραγωγής
Κόστος ανάπτυξης (λατομεία με σύμβαση λειτουργικής μίσθωσης)	Σημείωση 1.7	Σημείωση. 1.7
Λογισμικό υπολογιστών	Σταθερή	3 με 7 έτη

1.7. Δαπάνες απογύμνωσης λατομείων

Οι δαπάνες απογύμνωσης περιλαμβάνουν την απομάκρυνση των υπερκείμενων και άλλων άχρηστων υλικών. Οι δαπάνες απογύμνωσης πραγματοποιούνται κατά την δημιουργία ενός λατομείου πριν αρχίσει η παραγωγική διαδικασία και κεφαλαιοποιούνται ως εξής:

Στην περίπτωση που η απογύμνωση πραγματοποιείται σε λατομείο ιδιοκτησίας του Ομίλου, οι δαπάνες απογύμνωσης συμπεριλαμβάνονται στην αναπόσβεστη αξία του σχετικού λατομείου, στην αντίστοιχη κατηγορία των ενσώματων ακινητοποιήσεων και ακολούθως αποσβένονται στη διάρκεια της ζωής του λατομείου σύμφωνα με τον ρυθμό εξόρυξης των ορυκτών αποθεμάτων. Στην περίπτωση που η απογύμνωση πραγματοποιείται σε λατομείο το οποίο εκμισθώνεται από τον Όμιλο με σύμβαση μίσθωσης εκμετάλλευσης, οι δαπάνες απογύμνωσης περιλαμβάνονται στις «Δαπάνες ανάπτυξης» στην ομάδα των ασώματων ακινητοποιήσεων και αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της εκμίσθωσης και της ωφέλιμης ζωής του λατομείου.

1.8. Απομείωση ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων (εξαιρούμενης της υπεραξίας)

Τα στοιχεία ενεργητικού που έχουν απροσδιόριστη διάρκεια ωφέλιμη ζωή (π.χ. γη που δεν σχετίζεται με λατομεία) δεν υπόκεινται σε απόσβεση και ελέγχονται ετησίως για τυχόν απομείωση. Για τα στοιχεία ενεργητικού που υπόκεινται σε απόσβεση πραγματοποιείται έλεγχος απομείωσης, όταν τα γεγονότα και οι συνθήκες υποδεικνύουν ότι η αναπόσβεστη αξία τους μπορεί να μην είναι πλέον ανακτήσιμη. Εάν η αναπόσβεστη αξία των στοιχείων ενεργητικού υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους, τότε το επιπλέον ποσό αφορά ζημία απομείωσης και καταχωρείται απευθείας ως δαπάνη στα αποτελέσματα. Για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης, οι ακινητοποιήσεις ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο στο οποίο υπάρχουν διακριτά αναγνωρίσιμες χρηματοοικονομικές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Μη

χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, εκτός της υπεραξίας, που έχουν υποστεί απομείωση επανεξετάζονται για πιθανό αντιστοιχισμό της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων.

Η ανακτήσιμη αξία ενός στοιχείου ενεργητικού είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας του στοιχείου ενεργητικού ή της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών μείον των εξόδων πώλησης και της αξίας χρήσης. Η ανακτήσιμη αξία καθορίζεται για ένα μεμονωμένο στοιχείο ενεργητικού, εκτός εάν αυτό δεν παράγει ταμειακές ροές που να είναι σε μεγάλο βαθμό ανεξάρτητες από εκείνες άλλων στοιχείων ενεργητικού, ή ομάδας στοιχείων ενεργητικού. Όταν η λογιστική αξία ενός στοιχείου ενεργητικού ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, το στοιχείο ενεργητικού απομειώνεται στην ανακτήσιμη αξία του.

1.9. Μισθώσεις

i) Όταν εταιρία του Ομίλου είναι ο μισθωτής

Οι μισθώσεις, στις οποίες ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και οι ωφέλειες του μισθωμένου στοιχείου παραμένουν στον εκμισθωτή χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Τα ποσά που καταβάλλονται για την εξόφληση των δόσεων των ανωτέρω μισθώσεων (καθαρά από τυχόν επιδοτήσεις που λαμβάνει ο μισθωτής) καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, με σταθερό ρυθμό, καθόλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

Οι μισθώσεις που αφορούν ενσώματες ακινητοποιήσεις για τις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιαστικά όλες τις ωφέλειες και όλους τους κινδύνους των μισθωμένων ενσώματων ακινητοποιήσεων χαρακτηρίζονται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται κατά την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη αξία που προκύπτει μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων, καθένα εκ των οποίων προσδιορίζεται από την έναρξη της εκμίσθωσης. Κάθε καταβολή μισθώματος αναλύεται στο τμήμα εκείνο που μειώνει την υποχρέωση και στο τμήμα που αφορά την χρηματοοικονομική δαπάνη, ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο καθόλη την διάρκεια της υπολειπόμενης χρηματοδοτικής υποχρέωσης. Οι υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις καταχωρούνται στο παθητικό χωρίς να περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικές δαπάνες. Το μέρος της χρηματοοικονομικής δαπάνης που αναφέρεται στο επιτόκιο χρεώνεται στα αποτελέσματα χρήσης καθόλη τη διάρκεια εκμίσθωσης, ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό περιοδικό ποσοστό επιτοκίου για το υπόλοιπο της υποχρέωσης σε κάθε περίοδο. Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις που αποκτήθηκαν με σύναψη χρηματοδοτικών μισθώσεων αποσβένονται σύμφωνα με την μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης διάρκειας ζωής των παγίων ή των όρων της εκμίσθωσης.

Οι μισθώσεις ταξινομούνται σε χρηματοδοτικές ή λειτουργικές κατά την ημερομηνία σύναψης της μίσθωσης.

ii) Όταν εταιρία του Ομίλου είναι ο μισθωτής

Μισθώσεις στις οποίες μια εταιρία του Ομίλου δεν μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες του μισθωμένου στοιχείου, χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Τα αρχικά άμεσα κόσθη που πραγματοποιούνται κατά τη διαπραγμάτευση μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης στην ίδια βάση με τα μισθώματα.

Τα ενδεχόμενα μισθώματα αναγνωρίζονται ως έσοδο την περίοδο κατά την οποία αποκτώνται.

1.10. Αποθέματα

Τα αποθέματα εμφανίζονται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος κτήσης προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού όρου. Το κόστος των ετοιμων προϊόντων και της παραγωγής σε εξέλιξη αποτελείται από τις πρώτες ύλες, την άμεση

εργασία, τις άμεσες δαπάνες και τα γενικά βιομηχανικά έξοδα που συνδέονται με την παραγωγή (σύμφωνα με την κανονική παραγωγική δυναμικότητα) ενώ δεν συμπεριλαμβάνεται το κόστος δανεισμού. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών, μειωμένη με το εκτιμώμενο κόστος ολοκλήρωσης της πώλησης και των εξόδων διάθεσης.

Κατάλληλες προβλέψεις σχηματίζονται για απαξιωμένα, άχρηστα και με πολύ χαμηλή κίνηση στην αγορά αποθέματα. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία και οι λοιπές ζημίες από αποθέματα καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την περίοδο που εμφανίζονται.

1.11. Εμπορικές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις είναι υπόλοιπα προερχόμενα από την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών σε πελάτες. Εάν η συλλογή των υπολοίπων αυτών αναμένεται να πραγματοποιηθεί εντός ενός έτους ή και λιγότερο (ή και περισσότερο εάν αποτελεί το γεγονός αυτό μέρος του φυσιολογικού κύκλου της επιχειρηματικής δραστηριότητας), τότε οι απαιτήσεις ταξινομούνται ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Εάν όχι, τότε ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και ύστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος μείον τις προβλέψεις για απομείωση, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

1.12. Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Στην κατάσταση ταμειακών ροών, τα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά, καταθέσεις όψεως, επενδύσεις σε άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία λήξης τριών μηνών ή και λιγότερο και υπεραναλήψεις από τραπεζικούς λογαριασμούς. Οι υπεραναλήψεις απεικονίζονται στο παθητικό στις βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις. Τα στοιχεία των διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων έχουν αμελητέο κίνδυνο μεταβολής στην αξία.

1.13. Μετοχικό κεφάλαιο

(α) Οι κοινές και προνομιούχες χωρίς δικαίωμα ψήφου μετοχές εμφανίζονται στο μετοχικό κεφάλαιο στα ίδια κεφάλαια. Το μετοχικό κεφάλαιο απεικονίζει την αξία των μετοχών της Εταιρίας που έχουν εκδοθεί και είναι σε κυκλοφορία. Το τίμημα που καταβλήθηκε πλέον της ονομαστικής αξίας ανά μετοχή καταχωρείται στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο» στα ίδια κεφάλαια.

(β) Πρόσθετες δαπάνες που έχουν άμεση σχέση με την έκδοση νέων μετοχών καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια αφαιρετικά από τα έσοδα της έκδοσης, καθαρά από φόρους.

(γ) Όταν η Εταιρία ή οι θυγατρικές της αγοράσουν μέρος του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας (ίδιες μετοχές), το ποσό που καταβλήθηκε συμπεριλαμβανόμενης οποιασδήποτε δαπάνης, καθαρό από φόρους, εμφανίζεται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια, μέχρι ακυρώσεως των μετοχών. Όταν οι ίδιες μετοχές στη συνέχεια πωληθούν ή επανεκδοθούν, η αξία οποιασδήποτε τέτοιας συναλλαγής, καθαρή από οποιαδήποτε άμεση επιπρόσθετη δαπάνη και σχετική επίδραση του φόρου εισοδήματος, καταχωρείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

1.14. Δανειακές υποχρεώσεις

Οι δανειακές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, καθαρές από τα άμεσα έξοδα σύναψης τους (τραπεζικά έξοδα και προμήθειες). Στις περιόδους που ακολουθούν, οι δανειακές υποχρεώσεις απεικονίζονται στο αναπόσβεστο ποσό με τη χρησιμοποίηση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Όποια διαφορά προκύπτει μεταξύ των εισπράξεων (καθαρών από έξοδα συναλλαγών) και της

αξίας εξόφλησης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του δανεισμού.

Οι δανειακές υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες εκτός από τις περιπτώσεις που ο Όμιλος έχει το ανεπιφύλακτο δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού.

1.15. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο φόρος της χρήσης αποτελείται από τον τρέχων φόρο και τον αναβαλλόμενο φόρο. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός από τις περιπτώσεις που συνδέεται άμεσα με στοιχεία των λοιπών συνολικών εισοδημάτων ή των ιδίων κεφαλαίων. Στην περίπτωση αυτή, ο φόρος αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια, αντίστοιχα.

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται βάση της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων στις χώρες που η Εταιρία και οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου δραστηριοποιούνται και παράγουν φορολογητέο εισόδημα. Η διοίκηση αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις που λαμβάνονται στις φορολογικές δηλώσεις, όταν η ισχύουσα φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνείες και δημιουργεί προβλέψεις, όπου χρειάζεται, με βάση τα ποσά που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται με τη χρήση της μεθόδου υπολογισμού με βάση τη μέθοδο ισολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των στοιχείων ενεργητικού ή υποχρεώσεων και των αντίστοιχων ποσών που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Εάν ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προκύπτει από την αρχική αναγνώριση ενός στοιχείου ενεργητικού ή υποχρεώσεων, σε συναλλαγή άλλη εκτός από εκείνη της συνένωσης επιχειρήσεων και κατά την οποία συναλλαγή, δεν επηρεάζει ούτε τα λογιστικά ούτε τα φορολογητέα κέρδη και ζημίες, δεν καταχωρείται.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές, τις μεταφερόμενες, αχρησιμοποίητες φορολογικές απαιτήσεις και τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μέχρις το σημείο στο οποίο είναι πιθανό να χρησιμοποιηθούν τα φορολογικά κέρδη που θα είναι διαθέσιμα, κατά των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών και των μεταφερόμενων, αχρησιμοποίητων, φορολογικών απαιτήσεων και των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών.

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για προσωρινές διαφορές, που προέρχονται από επενδύσεις σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς επιχειρήσεις, εκτός εάν ο Όμιλος είναι σε θέση να ελέγξει την αντιστροφή των προσωρινών διαφορών και αναμένεται ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αντιστραφούν στο προσεχές μέλλον.

Η αναβαλλόμενη φορολογία εισοδήματος προσδιορίζεται με τη χρήση των φορολογικών συντελεστών (και νόμων) που ισχύουν κατά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και οι οποίοι αναμένεται να εφαρμοστούν, όταν το στοιχείο ενεργητικού που είναι σχετικό με τον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος πραγματοποιηθεί, ή οι σχετικές με τον αναβαλλόμενο φόρο υποχρεώσεις τακτοποιηθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα να συμψηφιστούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις με τις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις. Επίσης, μπορούν να συμψηφιστούν όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σχετίζονται με φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή, είτε αφορά την ίδια φορολογητέα οντότητα, είτε διαφορετικές φορολογητέες οντότητες στις οποίες υπάρχει η πρόθεση να τακτοποιήσουν τα υπόλοιπά τους.

1.16. Παροχές σε εργαζομένους

(α) Συνταξιοδότηση και άλλες υποχρεώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Ο Όμιλος έχει διάφορα συνταξιοδοτικά και λοιπά προγράμματα αποχώρησης, συμπεριλαμβανομένων και προγραμμάτων καθορισμένων παροχών και καθορισμένων εισφορών, σύμφωνα με τις συνθήκες και τις πρακτικές που ισχύουν στις χώρες που ο Όμιλος δραστηριοποιείται. Ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών ορίζεται ένα πρόγραμμα συνταξιοδότησης στα πλαίσια του οποίου ο Όμιλος καταβάλλει σταθερές εισφορές σε μία ξεχωριστή οντότητα. Ο Όμιλος δε θα έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση να καταβάλλει πρόσθετες εισφορές στην περίπτωση που οι πόροι του ταμείου δε θα είναι επαρκείς, ώστε να καταβάλλει στους εργαζομένους παροχές, ανάλογες με τα χρόνια υπηρεσίας στην τρέχουσα και σε προηγούμενες περιόδους. Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ορίζεται ένα πρόγραμμα συνταξιοδότησης που δεν είναι πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών.

Τυπικά, τα προγράμματα καθορισμένων παροχών ορίζουν ένα συγκεκριμένο ποσό ως καταβολή σύνταξης/παροχής, το οποίο θα λάβει ένας υπάλληλος στην συνταξιοδότησή του. Συνήθως, το ποσό αυτό εξαρτάται από έναν ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και η αποζημίωση.

Η υποχρέωση που προκύπτει σχετικά με τα προγράμματα συνταξιοδότησης αναγνωρίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης και είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή κατά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης στη νωρίτερη μεταξύ της:

- Ημερομηνίας πραγματοποίησης της τροποποίησης ή της περικοπής
- Ημερομηνίας αναγνώρισης από τον Όμιλο του κόστους της σχετικής αναδιάρθρωσης

Οι καθαροί τόκοι υπολογίζονται εφαρμόζοντας το επιτόκιο προεξόφλησης στα που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης ή της απαίτησης καθορισμένης παροχής. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις ακόλουθες μεταβολές στην υποχρέωση καθορισμένης παροχής:

- Κόστος υπηρεσίας που αποτελείται από τρέχων κόστος υπηρεσίας και κόστος προϋπηρεσίας, κέρδη και ζημίες περικοπών και μη συνηθισμένους διακανονισμούς στα λοιπά λειτουργικά έσοδα/έξοδα
- Καθαρά χρηματοοικονομικό έσοδο ή έξοδο στα χρηματοοικονομικά έξοδα

Επανεκτιμήσεις, που αποτελούνται από τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες, την επίδραση του ανώτατου ορίου των περιουσιακών στοιχείων, εξαιρουμένων των καθαρών τόκων (δεν έχει εφαρμογή στον Όμιλο) και της απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος (εκτός τόκων), αναγνωρίζονται αμέσως στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης με την ανάλογη χρέωση ή πίστωση των αποτελεσμάτων εις νέον μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων της περιόδου που πραγματοποιούνται. Οι επανεκτιμήσεις δεν αναταξινομούνται στα αποτελέσματα χρήσης σε μεταγενέστερες περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών, ο Όμιλος καταβάλλει εισφορές υποχρεωτικά σε δημόσια ή ιδιωτικά συνταξιοδοτικά προγράμματα είτε βάσει σύμβασης είτε εθελοντικά. Από την στιγμή που οι εισφορές καταβληθούν, ο Όμιλος δεν έχει υποχρέωση πρόσθετης καταβολής εισφορών. Οι τακτικές εισφορές συνιστούν καθαρές περιοδικές δαπάνες για τη χρήση που πρέπει να καταβληθούν και ως δαπάνες περιλαμβάνονται στις αμοιβές προσωπικού.

(β) Παροχές εξόδου από την υπηρεσία

Οι παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία είναι καταβλητέες πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία αποχώρησης (συνταξιοδότησης) κάθε φορά που η απασχόληση ενός εργαζομένου τερματίζεται από τον Όμιλο ή όποτε ένας εργαζόμενος αποδέχεται εθελουσία έξοδο ως αντάλλαγμα.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία, όταν η αποχώρηση είναι βέβαιη και υπάρχει ένα λεπτομερές πλάνο εξόδου των υφιστάμενων εργαζομένων χωρίς την πιθανότητα ανάιρεσης αυτού. Το γεγονός που δημιουργεί την υποχρέωση είναι η αποχώρηση και όχι η προϋπηρεσία. Στην περίπτωση που γίνεται μια προσφορά ενθάρρυνσης εθελούσιας αποχώρησης, οι παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία υπολογίζονται βάσει του αριθμού των εργαζομένων που αναμένεται να αποδεχτούν την προσφορά. Παροχές που οφείλονται 12 μήνες μετά το τέλος της ημερομηνίας κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων προεξοφλούνται στη παρούσα αξία τους.

(γ) Προγράμματα συμμετοχής των εργαζομένων στη διανομή των κερδών («profit sharing») και πρόσθετων αμοιβών λόγω απόδοσης («bonus»)

Η υποχρέωση για παροχές προς τους εργαζομένους με τη μορφή συμμετοχής στην διανομή των κερδών και προσθέτων αμοιβών λόγω απόδοσης καταχωρούνται στις λοιπές προβλέψεις όταν ισχύουν οι επόμενες συνθήκες:

- να υπάρχει ένα επίσημο πρόγραμμα και τα καταβλητέα ποσά να έχουν προσδιοριστεί πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης των οικονομικών καταστάσεων, ή
- οι προηγούμενες πρακτικές έχουν δημιουργήσει την προσδοκία στους εργαζομένους ότι θα τους καταβληθεί επίδομα απόδοσης/συμμετοχής στα κέρδη και το ποσό μπορεί να προσδιοριστεί πριν από την δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων.

(δ) Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών

Τα δικαιώματα προαίρεσης μετοχών χορηγούνται σε συγκεκριμένα διευθυντικά στελέχη στην ονομαστική αξία των μετοχών, στις αντίστοιχες ημερομηνίες των χορηγήσεων και μπορούν να εξασκηθούν σε αυτές τις τιμές. Τα δικαιώματα πρέπει να εξασκηθούν μέσα σε δώδεκα μήνες και μετά την αντίστοιχη περίοδο ωρίμανσης. Τα προγράμματα έχουν συμβατική διάρκεια τριών ετών.

Η εύλογη αξία των υπηρεσιών των εργαζομένων, στους οποίους παρέχεται δικαίωμα προαίρεσης μετοχών, αναγνωρίζεται ως δαπάνη στην διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης, που είναι η περίοδος κατά την οποία όλοι οι ειδικοί όροι κατοχύρωσης πρέπει να ικανοποιούνται. Το σύνολο της δαπάνης των δικαιωμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης, προσδιορίζεται με βάση την εύλογη αξία των δικαιωμάτων που παρέχονται προσδιορισμένη κατά την ημερομηνία χορήγησης:

- Συμπεριλαμβανομένων των συνθηκών απόδοσης στις χρηματαγορές (για παράδειγμα, η τιμή μιας μετοχής)
- Εξαιρουμένης της επίδρασης, εφόσον υφίσταται, κάποιας υπηρεσίας και προϋπόθεσης ωρίμανσης που δεν σχετίζονται με την απόδοση της αγοράς (για παράδειγμα, κερδοφορία, στόχοι πωλήσεων και παραμονή του προσωπικού πέρα από μία συγκεκριμένη περίοδο) και
- Συμπεριλαμβανομένης της επίδρασης οποιασδήποτε συνθήκης μη ωρίμανσης (για παράδειγμα, η απαίτηση από το προσωπικό να παρακρατεί για μια περίοδο τις μετοχές)

Στο τέλος κάθε ημερομηνίας κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, ο Όμιλος επανεξετάζει τις εκτιμήσεις του για τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται να ωριμάσουν και αναγνωρίζει τις τυχόν διαφορές από τις αρχικές εκτιμήσεις, στο κόστος πωλήσεων και στα διοικητικά έξοδα, στην κατάσταση αποτελεσμάτων με αντίστοιχη επίδραση σε ειδικό λογαριασμό των ιδίων κεφαλαίων. Κατά την εξάσκηση των δικαιωμάτων, η Εταιρία εκδίδει νέες μετοχές. Τα ποσά που εισπράττονται μειωμένα με τα έξοδα συναλλαγής καταχωρούνται στο μετοχικό κεφάλαιο (ονομαστική αξία) και στο αποθεματικό υπέρ το άρτιο.

1.17. Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους όταν υπάρχει η βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους σχετικούς όρους.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με τρόπο συστηματικό, για τις περιόδους όπου ο Όμιλος αναγνωρίζει ως δαπάνη τα σχετικά έξοδα για τα οποία η επιχορήγηση έχει δοθεί. Συγκεκριμένα, οι κρατικές επιχορηγήσεις των οποίων κύριος όρος είναι η αγορά, η κατασκευή ή η απόκτηση από τον Όμιλο μακροπρόθεσμων στοιχείων του ενεργητικού αναγνωρίζονται ως αναβαλλόμενα έσοδα στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης και μεταφέρονται στα αποτελέσματα με συστηματικό και λογικό τρόπο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των σχετικών στοιχείων του ενεργητικού.

1.18. Δικαιώματα εκπομπής ρύπων CO₂

Οι εκπομπές CO₂ αναγνωρίζονται με βάση τη μέθοδο της καθαρής υποχρέωσης, σύμφωνα με την οποία, ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρέωση από εκπομπές CO₂, όταν οι πραγματικές εκπομπές υπερβαίνουν τα κατανεμημένα από την Ευρωπαϊκή Ένωση δικαιώματα εκπομπής. Ο Όμιλος επέλεξε να επιμετρά την καθαρή υποχρέωση στην βάση της χρονικής περιόδου για την οποία έχει το ανέκκλητο δικαίωμα επί των σωρευτικών δικαιωμάτων ρύπων που έχει λάβει. Τα δικαιώματα που αγοράζονται πλέον των απαιτούμενων για την κάλυψη των ελλειμμάτων, αναγνωρίζονται ως ασώματες ακινητοποιήσεις. Έσοδα που προκύπτουν από την πώληση επιχορηγούμενων δικαιωμάτων εκπομπής αναγνωρίζονται ως μείωση του κόστους πωλήσεων.

1.19. Προβλέψεις

Οι προβλέψεις είναι υποχρεώσεις αβέβαιου χρόνου ή ποσού. Η αναγνώριση των προβλέψεων γίνεται όταν ο Όμιλος μπορεί να διαμορφώσει μία αξιόπιστη εκτίμηση για μία εύλογη νομική ή συμβατική υποχρέωση, που εμφανίζεται ως αποτέλεσμα προηγούμενων γεγονότων και υπάρχει η πιθανότητα να απαιτηθεί μια εκροή πόρων προκειμένου να γίνει η τακτοποίηση αυτής της υποχρέωσης. Όταν ο Όμιλος αναμένει μια πρόβλεψη να αποδοθεί, π.χ. από ένα ασφαλιστικό συμβόλαιο, και υπάρχει απόλυτη βεβαιότητα για την είσπραξή της, τότε η συγκεκριμένη αποζημίωση καταχωρείται ως ξεχωριστή απαίτηση. Η δαπάνη που σχετίζεται με κάθε πρόβλεψη παρουσιάζεται στη κατάσταση αποτελεσμάτων.

Προβλέψεις δεν αναγνωρίζονται για μελλοντικές λειτουργικές ζημιές. Ο Όμιλος δημιουργεί πρόβλεψη για επαχθείς συμβάσεις όταν η οικονομική ωφέλεια που αναμένεται να προκύψει από αυτές τις συμβάσεις, είναι μικρότερη από τα αναπόφευκτα έξοδα συμμόρφωσης προς τις συμβατικές υποχρεώσεις.

Οι προβλέψεις αναδιάρθρωσης περιλαμβάνουν ποινές από πρόωρη λήξη μισθώσεων και πληρωμές αποζημιώσεων εργαζομένων λόγω εξόδου από την υπηρεσία, και καταχωρούνται στην περίοδο εκείνη που δημιουργείται για τον Όμιλο νομική ή συμβατική δέσμευση της τακτοποίησης της πληρωμής. Δαπάνες συνδεόμενες με τις συνήθεις δραστηριότητες του Ομίλου, δε εγγράφονται ως προβλέψεις.

Όταν η επίδραση του χρόνου στην αξία του χρήματος είναι σημαντική, οι προβλέψεις υπολογίζονται στην παρούσα αξία των δαπανών που αναμένεται να απαιτηθούν για να τακτοποιηθεί η υποχρέωση, χρησιμοποιώντας ένα προ-φόρων επιτόκιο, που συνυπολογίζει τις παρούσες εκτιμήσεις της αγοράς για την επίδραση του χρόνου στην αξία του χρήματος και τους συγκεκριμένους κινδύνους της υποχρέωσης. Η αύξηση της πρόβλεψης από την πάροδο του χρόνου αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό έξοδο.

1.20. Αποκατάσταση περιβάλλοντος χώρου/ λατομείων και δαπάνες περιβαλλοντικής αποκατάστασης

Οι εταιρίες του Ομίλου υποχρεούνται να αποκαταστήσουν τις λατομικές εκτάσεις και τις τοποθεσίες εξόρυξης που εκμεταλλεύτηκαν στο τέλος της παραγωγικής ζωής, σύμφωνα με αποδεκτούς όρους από τις αρμόδιες αρχές και με συνέπεια προς τις περιβαλλοντικές αρχές του Ομίλου. Οι προβλέψεις για την περιβαλλοντική αποκατάσταση αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει νομική ή συμβατική υποχρέωση ως αποτέλεσμα προηγούμενων γεγονότων και υπάρχει η πιθανότητα να απαιτηθεί μια εκροή πόρων, η οποία μπορεί να τεκμηριωθεί επαρκώς, προκειμένου να γίνει η τακτοποίηση της υποχρέωσης.

Οι προβλέψεις που σχετίζονται με περιβαλλοντικές καταστροφές αντιπροσωπεύουν τις εκτιμήσεις για τις μελλοντικές δαπάνες αποκατάστασης. Ο υπολογισμός των μελλοντικών δαπανών για αυτές τις υποχρεώσεις είναι περίπλοκος και απαιτεί από τη Διοίκηση να προβεί σε κρίσεις και εκτιμήσεις.

Οι υπολογισμοί των δαπανών αυτών βασίζονται στην αξιολόγηση των υφιστάμενων διαθέσιμων στοιχείων σε σχέση με καθεμία περιοχή και εκτιμούν παράγοντες όπως η υπάρχουσα τεχνολογία, η υφιστάμενη νομοθεσία και η προηγούμενη εμπειρία σε αποκατάσταση περιοχών. Εγγενείς αβεβαιότητες υπάρχουν σε τέτοιες αξιολογήσεις κυρίως λόγω αγνώστων συνθηκών, αλλαγών των κυβερνητικών κανονισμών και του νομικού πλαισίου σχετικά με την υποχρέωση, παράτασης στη διάρκεια αποκατάστασης και της απαιτούμενης τεχνολογίας. Οι περιβαλλοντικές υποχρεώσεις και η σχετική πρόβλεψη για αποκατάσταση αντανakλούν τη διαθέσιμη πληροφορία, που διαθέτει η διοίκηση την χρονική στιγμή που προσδιορίζει τις υποχρεώσεις της και τις προσαρμόζει περιοδικά καθώς η αποκατάσταση εξελίσσεται ή γίνεται διαθέσιμη επιπρόσθετη τεχνική ή νομική πληροφόρηση.

Οι προβλεπόμενες δαπάνες που σχετίζονται με δραστηριότητες αποκατάστασης αποτιμώνται στην παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών εκροών που αναμένονται να επέλθουν. Όταν η επίδραση της παρόδου του χρόνου δεν είναι σημαντική, η πρόβλεψη υπολογίζεται βάσει μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Όταν η ολοκλήρωση και η υποχρέωση αποκατάστασης του περιβάλλοντος προκύπτει από τις εργασίες ανάπτυξης ενός λατομείου/ορυχείου ή σχετίζεται με τον παροπλισμό των υφιστάμενων ενσώματων ακινητοποιήσεων, τότε η πρόβλεψη μπορεί να κεφαλαιοποιηθεί ως μέρος του κόστους των ακινητοποιήσεων (ενσώματων ή ασώματων). Το κεφαλαιοποιημένο κόστος αποσβένεται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων ενεργητικού και τυχόν μεταβολές στην καθαρή παρούσα αξία των αναμενόμενων υποχρεώσεων αποκατάστασης, περιλαμβάνεται στα έξοδα χρηματοδότησης, εκτός εάν προκύπτουν από αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις αποτίμησης.

1.21. Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι τα οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και τα σχετικά ποσά μπορούν να ποσοτικοποιηθούν αξιόπιστα. Τα έσοδα υπολογίζονται στην εύλογη αξία του τιμήματος ή της απαίτησης και απεικονίζουν τα ποσά που είναι απαιτητά από την πώληση των αγαθών και υπηρεσιών, απαλλαγμένα από τον φόρο προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.), τις επιστροφές και τις εκπτώσεις.

Τα έσοδα από τις πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν οι σημαντικοί κίνδυνοι και οι ωφέλειες που απορρέουν από την κυριότητα των αγαθών μεταβιβάζονται στον αγοραστή (συνήθως με την παράδοση και την αποδοχή από μέρους του) και η είσπραξη των αντίστοιχων ποσών είναι σχεδόν βέβαιη.

Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται την λογιστική περίοδο την οποία οι υπηρεσίες παρέχονται με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών σε σχέση με το σύνολο τους.

Τα έσοδα από λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται αναλογικά κατά την διάρκεια της μίσθωσης.

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν το δικαίωμα είσπραξής τους έχει κατοχυρωθεί.

1.22. Διανομή μερισμάτων

Τα μερίσματα προς τους μετόχους της Εταιρίας καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις την περίοδο εκείνη στην οποία η πρόταση διανομής από τη Διοίκηση εγκρίνεται από την ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων.

1.23. Πληροφόρηση κατά λειτουργικό τομέα

Η πληροφόρηση κατά λειτουργικό τομέα παρουσιάζεται με την ίδια δομή όπως και η εσωτερική πληροφόρηση που παρέχεται στον επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων. Ο επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων είναι το πρόσωπο (ή το σύνολο των προσώπων) το οποίο αποφασίζει την κατανομή των πόρων σε κάθε λειτουργικό τομέα και προβαίνει σε εκτίμηση των λειτουργικών αποτελεσμάτων των τομέων.

Για λόγους διοικητικής πληροφόρησης, ο Όμιλος είναι οργανωμένος στους εξής τέσσερις γεωγραφικούς τομείς: Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη, Βόρεια Αμερική, Νοτιοανατολική Ευρώπη και Ανατολική Μεσόγειος. Κάθε τομέας αποτελείται από ένα σύνολο χωρών. Για την ομαδοποίηση των θυγατρικών του Ομίλου στους γεωγραφικούς τομείς λαμβάνεται υπόψη η δραστηριότητά τους και η εγγύτητα του οικονομικού και πολιτικού περιβάλλοντος στις χώρες όπου δραστηριοποιούνται. Ο επικεφαλής διευθυντής κάθε τομέα απευθύνεται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ομίλου. Επιπλέον, η Οικονομική Διεύθυνση του Ομίλου είναι οργανωμένη αντίστοιχα, προκειμένου να διενεργείται αποτελεσματικά ο οικονομικός έλεγχος και η παρακολούθηση της απόδοσης των τομέων.

1.24. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Ταξινόμηση

Ο Όμιλος ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στις παρακάτω κατηγορίες: στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, στα δάνεια και στις απαιτήσεις και στα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία. Η ταξινόμηση εξαρτάται από το σκοπό απόκτησης του χρηματοοικονομικού στοιχείου. Η διοίκηση καθορίζει την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού του κατά την αρχική ημερομηνία αναγνώρισής τους.

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων είναι στοιχεία που αποκτώνται για εμπορικούς σκοπούς. Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού εντάσσεται σε αυτή την κατηγορία εφόσον αποκτήθηκε με κύριο σκοπό την πώλησή του σε βραχύ χρονικό διάστημα. Επίσης, τα παράγωγα προϊόντα κατατάσσονται ως προϊόντα που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς, εκτός εάν έχουν οριστεί ως μέσα αντιστάθμισης. Τα στοιχεία ενεργητικού αυτής της κατηγορίας ταξινομούνται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εφόσον αναμένεται να πουληθούν εντός 12 μηνών, διαφορετικά ταξινομούνται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

- Δάνεια και Απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις και τα δάνεια είναι μη-παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές που δεν εμπορεύονται σε μια ενεργή αγορά και συμπεριλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός εάν ωριμάζουν σε περισσότερο από 12 μήνες μετά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων. Τότε συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

- Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτελούν μη παράγωγα προϊόντα, τα οποία είτε έχουν ταξινομηθεί σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν εντάσσονται σε καμία άλλη κατηγορία. Τα στοιχεία αυτά συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός εάν ωριμάζουν σε λιγότερο από 12 μήνες ή η Διοίκηση σκοπεύει να τα πουλήσει εντός 12 μηνών από την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων.

Αναγνώριση και μέτρηση

Συνήθεις αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού αναγνωρίζονται την ημερομηνία της συναλλαγής, την ημερομηνία δηλαδή στην οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πουλήσει ένα τέτοιο στοιχείο. Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους προσαυξημένη με τα κόστη συναλλαγών. Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους, ενώ τα κόστη συναλλαγών εξοδοποιούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διαγράφονται όταν τα δικαιώματα προσόδου των ταμειακών ροών από την επένδυση λήγουν ή έχουν μεταφερθεί και ο Όμιλος έχει μεταφέρει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κατοχής τους. Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων παρουσιάζονται ακολούθως στην εύλογη αξία. Δάνεια και απαιτήσεις αποτιμώνται ακολούθως στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα κέρδη ή οι ζημιές που προέρχονται από αλλαγές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στον λογαριασμό «Έσοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας» ή «Έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας», την περίοδο που πραγματοποιούνται.

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των νομισματικών και μη νομισματικών χρεογράφων που κατηγοριοποιούνται ως διαθέσιμα προς πώληση αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Όταν τα χρεόγραφα, που κατηγοριοποιούνται ως διαθέσιμα προς πώληση, πουληθούν ή απομειωθούν, οι σωρευτικές προσαρμογές της εύλογης αξίας που αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως «κέρδη και ζημιές από χρεόγραφα».

Τα μερίσματα από διαθέσιμους προς πώληση συμμετοχικούς τίτλους αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως μέρος των λοιπών εσόδων, εφόσον το δικαίωμα του Ομίλου να λάβει το μερίσμα κατοχυρωθεί.

1.25. Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό δημοσιεύεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης, όταν υπάρχει το έννομο δικαίωμα να συμψηφιστούν τα αναγνωρισμένα ποσά και να διακανονιστούν σε καθαρή βάση ή να αναγνωριστεί η απαίτηση και να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα διακανονισμός ως προς την υποχρέωση.

1.26. Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

α) Στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος

Ο Όμιλος αξιολογεί στο τέλος της περιόδου κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, ή μία ομάδα τέτοιων στοιχείων, απομειώνεται. Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, ή μία ομάδα τέτοιων στοιχείων, απομειώνεται και οι ζημιές της απομείωσης πραγματοποιούνται μόνο όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις για απομείωση ως αποτέλεσμα ενός ή περισσοτέρων γεγονότων που συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση του στοιχείου («ζημιογόνο γεγονός») και το γεγονός αυτό (ή τα γεγονότα) έχει επίδραση στις μελλοντικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού, ή της ομάδας αυτών των στοιχείων, και μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Τα στοιχεία απομείωσης μπορεί να περιλαμβάνουν ενδείξεις ότι οι οφειλέτες, ή μια ομάδα οφειλετών, αντιμετωπίζουν σοβαρή οικονομική δυσχέρεια, αδυναμία πληρωμής τόκων ή κεφαλαίου, την πιθανότητα να

περιέλθουν σε καθεστώς πτώχευσης ή άλλης χρηματοδοτικής αναδιοργάνωσης και όπου υπάρχουν ευδιάκριτα δεδομένα, που υποδηλώνουν ότι υπάρχει μια μετρήσιμη μείωση στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμιακές ροές, όπως είναι οι μεταβολές σε καθυστερούμενες ληξιπρόθεσμες οφειλές ή οικονομικές συνθήκες, που σχετίζονται με αθέτηση εκπλήρωσης ανειλημμένης υποχρέωσης.

Για τα δάνεια και τις απαιτήσεις, το ποσό της ζημίας υπολογίζεται ως τη διαφορά μεταξύ της τρέχουσας αξίας του στοιχείου του ενεργητικού και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών (εξαιρουμένων των μελλοντικών πιστωτικών ζημιών που δεν πραγματοποιηθήκαν) που προεξοφλούνται με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού. Η τρέχουσα αξία του στοιχείου ενεργητικού μειώνεται και το ποσό της ζημίας αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Εάν σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειώνεται και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετιστεί με ένα γεγονός μετά την αρχική αναγνώριση της απομείωσης (όπως είναι η βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας του οφειλέτη), η αντιστροφή της προηγούμενης αναγνωρισθείσας ζημίας απομείωσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

β) Στοιχεία ενεργητικού ως διαθέσιμα προς πώληση

Ο Όμιλος αξιολογεί στο τέλος της περιόδου κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, ή μία ομάδα τέτοιων στοιχείων, απομειώνονται. Στην περίπτωση συμμετοχικών τίτλων που ταξινομούνται ως διαθέσιμοι προς πώληση, μία σημαντική ή παρατεταμένη μείωση στην εύλογη αξία του χρεογράφου κάτω από το κόστος αποτελεί ένδειξη ότι τα στοιχεία του ενεργητικού έχουν απομειωθεί. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις για τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, η συσσωρευμένη ζημία – υπολογισμένη ως τη διαφορά μεταξύ του κόστους απόκτησης και της παρούσας εύλογης αξίας, μείον τυχόν ζημίες απομείωσης στα χρηματοοικονομικά στοιχεία που είχαν προηγουμένως αναγνωριστεί στα αποτελέσματα – μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Οι ζημίες απομείωσης που αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων σε συμμετοχικούς τίτλους δεν αντιστρέφονται μέσω της ενοποιημένης κατάστασης αποτελεσμάτων. Εάν σε μεταγενέστερη περίοδο, η εύλογη αξία του χρεογράφου που ταξινομείται ως διαθέσιμο προς πώληση αυξάνεται και η αύξηση αυτή μπορεί αντικειμενικά να συσχετιστεί με ένα γεγονός που συνέβη μετά τη ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, η ζημία απομείωσης αντιστρέφεται μέσω της ενοποιημένης κατάστασης αποτελεσμάτων.

1.27. Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα και δραστηριότητες αντιστάθμισης κινδύνου

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους την ημερομηνία που το συμβόλαιο οριστικοποιείται και μεταγενέστερα επανεκτιμώνται στην εύλογη αξία. Η μέθοδος αναγνώρισης του κέρδους ή της ζημίας που προκύπτει, εξαρτάται από το αν το παράγωγο είναι σχεδιασμένο ως μέσο αντιστάθμισης κινδύνου, οπότε και εξαρτάται από τη φύση του στοιχείου του οποίου ο κίνδυνος αντισταθμίζεται.

Ο Όμιλος προσδιορίζει συγκεκριμένα παράγωγα ως παράγωγα για την αντιστάθμιση ενός συγκεκριμένου κινδύνου που σχετίζεται με ένα αναγνωρισμένο στοιχείο ενεργητικού ή παθητικού ή με μία πολύ πιθανή προϋπολογισθείσα συναλλαγή («cash flow hedge»).

Ο Όμιλος τεκμηριώνει κατά την έναρξη της συναλλαγής τη σχέση μεταξύ του μέσου αντιστάθμισης κινδύνου και των στοιχείων που αντισταθμίζονται, καθώς επίσης και τον στόχο της στρατηγικής διαχείρισης κινδύνου που εξυπηρετείται μέσω της σύναψης διαφόρων συναλλαγών αντιστάθμισης. Η διαδικασία περιλαμβάνει την σύνδεση όλων των παραγώγων που σχεδιάστηκαν ως μέσα αντιστάθμισης με συγκεκριμένα στοιχεία του ενεργητικού ή του παθητικού ή σε συγκεκριμένες δεσμεύσεις ή προβλεπόμενες συναλλαγές. Ο Όμιλος τεκμηριώνει τόσο στην έναρξη της αντιστάθμισης, όσο και μεταγενέστερα τις εκτιμήσεις του για την αποτελεσματικότητα των παραγώγων στο να συμψηφίζουν μεταβολές στην εύλογη αξία ή στις ταμιακές ροές των στοιχείων που αντισταθμίζουν.

Η εύλογη αξία των επιμέρους παραγώγων που χρησιμοποιούνται για λόγους αντιστάθμισης παρουσιάζονται στην σημείωση 34. Οι κινήσεις στο αποθεματικό αντιστάθμισης κινδύνου στα λοιπά συνολικά εισοδήματα παρουσιάζονται στην σημείωση 34. Η συνολική εύλογη αξία ενός παραγώγου αντιστάθμισης κατατάσσεται είτε ως μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο ενεργητικού ή ως μακροπρόθεσμη υποχρέωση, όταν το υπόλοιπο χρονικό διάστημα για την λήξη του αντισταθμιζόμενου στοιχείου είναι μεγαλύτερο από 12 μήνες, και είτε ως κυκλοφορούν στοιχείο ενεργητικού ή βραχυπρόθεσμη υποχρέωση αν το υπόλοιπο της λήξης είναι λιγότερο από 12 μήνες. Παράγωγα που αποκτούνται για σκοπούς εμπορίας ταξινομούνται ως κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού ή βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας («fair value hedges»)

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων που έχουν προσδιοριστεί ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, μαζί με τις μεταβολές της εύλογης αξίας του αντισταθμισμένου στοιχείου του ενεργητικού ή του παθητικού που μπορούν αποδοθούν στον κίνδυνο που αντισταθμίζεται. Ο Όμιλος εφαρμόζει τη λογιστική αντιστάθμισης εύλογης αξίας μόνο στην περίπτωση αντιστάθμισης του κινδύνου του σταθερού επιτοκίου σε δάνεια. Το κέρδος (ή η ζημία) που σχετίζεται τόσο με το αποτελεσματικό, όσο και τη μη αποτελεσματικό μέρος των συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων που αντισταθμίζουν δάνεια σταθερού επιτοκίου, αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στο λογαριασμό «Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα». Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των αντισταθμισμένων δανείων σταθερού επιτοκίου που αναλογούν στον κίνδυνο επιτοκίων αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στο λογαριασμό «Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα».

Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών («cash flow hedges»)

Το αποτελεσματικό μέρος των κερδών και των ζημιών από την αποτίμηση μέσων αντιστάθμισης ταμειακών ροών («cash flow hedge»), συμπεριλαμβανομένης της αντιστάθμισης ταμειακών ροών για συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και για συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίου, καταχωρούνται μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος στις συναλλαγματικές διαφορές αντιστάθμισης κινδύνου στα λοιπά αποθεματικά. Το κέρδος ή η ζημία που σχετίζεται με το μη αποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων στον λογαριασμό «Έσοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας» ή «Έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας».

Τα ποσά που συσσωρεύονται στα ίδια κεφάλαια ταξινομούνται στα αποτελέσματα της περιόδου, όταν τα στοιχεία που αντισταθμίζονται επηρεάζουν τα αποτελέσματα. Το κέρδος ή η ζημία που σχετίζεται με το αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης ανταλλαγής επιτοκίου που εξισορροπεί δάνεια με κυμαινόμενο επιτόκιο αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στον λογαριασμό «Έσοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας» ή «Έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας».

Όταν ένα χρηματοοικονομικό προϊόν λήξει ή μία σχέση αντιστάθμισης τερματιστεί, αλλά η συναλλαγή που αντισταθμίζονταν αναμένεται ακόμα να συμβεί τότε το μη πραγματοποιηθέν σωρευτικό κέρδος ή ζημία, που έχει διαμορφωθεί ως εκείνη τη στιγμή παραμένει στα ίδια κεφάλαια και καταχωρείται όταν η προβλεπόμενη συναλλαγή αναγνωριστεί τελικά στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Αν η προβλεπόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται να συμβεί, το μη πραγματοποιηθέν σωρευτικό κέρδος ή ζημία που παρουσιάζονταν στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται απευθείας στα άλλα έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως.

Αντισταθμίσεις επενδύσεων

Οι αντισταθμίσεις επενδύσεων σε θυγατρικές εξωτερικού αντιμετωπίζονται παρόμοια με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών.

Όταν το αντισταθμιστικό μέσο είναι παράγωγο, οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία προκύπτει από το μέσο αντιστάθμισης και σχετίζεται με το αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης, καταχωρείται στις συναλλαγματικές διαφορές αντιστάθμισης κινδύνου στα λοιπά αποθεματικά. Το κέρδος ή η ζημία που σχετίζεται με το μη αποτελεσματικό μέρος, καταχωρείται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση που το αντισταθμιστικό μέσο δεν είναι παράγωγο (για παράδειγμα, σύναψη δανείου σε ξένο

νόμισμα), τα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από συναλλαγματικές διαφορές κατά την μετατροπή του δανείου, που αντισταθμίζει αυτή την επένδυση (συμπεριλαμβανομένου του μη αποτελεσματικού μέρους της αντιστάθμισης), στο νόμισμα αναφοράς καταχωρούνται στις συναλλαγματικές διαφορές αντιστάθμισης κινδύνου στα λοιπά αποθεματικά.

Τα κέρδη ή οι ζημιές που συσσωρεύτηκαν στα ίδια κεφάλαια περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν η θυγατρική εταιρία του εξωτερικού πουληθεί μερικώς ή ολικώς. Τα λοιπά αποθεματικά του Ομίλου περιλαμβάνουν και κέρδη που προήλθαν από δραστηριότητες αντιστάθμισης αυτού του είδους που πραγματοποιήθηκαν στο παρελθόν.

1.28. Διαγραφή χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

(i) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού: Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (ή κατά περίπτωση το μέρος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή το μέρος μίας ομάδας χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού) διαγράφεται όταν:

- Τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών ροών έχουν εκπνεύσει.
- Ο Όμιλος διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο στοιχείο ενεργητικού αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα μία υποχρέωση προς τρίτους να τα εξοφλήσει πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό την μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης.
- Ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο στοιχείο ενεργητικού ενώ παράλληλα είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη ή (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όπου ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών πόρων από το συγκεκριμένο στοιχείο ενεργητικού αλλά παράλληλα δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη ή τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο του ενεργητικού αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής του Ομίλου στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Αναγνωρίζεται, επίσης, μια αντίστοιχη υποχρέωση.

Η συνεχιζόμενη συμμετοχή η οποία έχει τη μορφή εγγύησης επί του μεταβιβαζόμενου στοιχείου αποτιμάται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ του αρχικού υπολοίπου του στοιχείου ενεργητικού και του μέγιστου ποσού που μπορεί ο Όμιλος να κληθεί να καταβάλει.

ii) Χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού: Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο παθητικού διαγράφεται όταν η σχετική υποχρέωση απαλλάσσεται, ακυρώνεται ή έχει λήξει. Στην περίπτωση που ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο παθητικού αντικαθίσταται από άλλο του ίδιου δανειστή με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή όπου οι όροι μιας υπάρχουσας υποχρέωσης έχουν ουσιαστικά τροποποιηθεί, η ανταλλαγή αυτή ή η τροποποίηση λαμβάνεται ως διαγραφή της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώρισης μιας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες τρέχουσες αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

1.29. Κόστος δανεισμού

Τα κόστη δανεισμού που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια αγοράς, κατασκευαστικής περιόδου ή παραγωγής ενός ενσώματου στοιχείου ενεργητικού, που πληροί τις προϋποθέσεις και απαιτεί ένα σημαντικό χρονικό διάστημα προκειμένου να είναι έτοιμο για χρήση, κεφαλαιοποιούνται στο κόστος των ενσώματων στοιχείων ενεργητικού, μέχρις ότου το στοιχείο να είναι ουσιαστικά έτοιμο για χρήση ή για πώληση. Όλα τα υπόλοιπα κόστη δανεισμού εξοδοποιούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων με την πραγματοποίησή τους. Τα κόστη δανεισμού αποτελούνται από τους τόκους και άλλες δαπάνες που μια οικονομική οντότητα πραγματοποιεί σε σχέση με το δανεισμό κεφαλαίων.

1.30. Εμπορικές υποχρεώσεις

Εμπορικές υποχρεώσεις είναι οφειλές πληρωμής για αγαθά ή υπηρεσίες που αποκτήθηκαν από προμηθευτές. Οι λογαριασμοί υποχρεώσεων ταξινομούνται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εφόσον η εξόφληση τους πραγματοποιηθεί εντός του έτους (ή και περισσότερο αν το χρονικό αυτό διάστημα αποτελεί τον φυσιολογικό επιχειρηματικό κύκλο). Εφόσον όχι, τότε παρουσιάζονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και στη συνέχεια αποτιμούνται στην αποσβεσμένη αξία τους χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

1.31. Έκτακτα κονδύλια

Τα έκτακτα κονδύλια παρουσιάζονται διακριτά στις οικονομικές καταστάσεις, όπου αυτό είναι αναγκαίο, ώστε να δοθεί επιπλέον πληροφόρηση για την οικονομική επίδοση του Ομίλου. Πρόκειται για σημαντικά στοιχεία εσόδων ή εξόδων που εμφανίζονται διακριτά λόγω της σπουδαιότητας της φύσης τους ή του μεγέθους τους. Παραδείγματα τέτοιων έκτακτων κονδυλίων περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα κέρδη ή οι ζημίες από την πώληση μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων, τα έξοδα αναδιοργάνωσης και άλλα ασυνήθιστα κέρδη ή ζημίες.

2. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων απαιτεί τη διενέργεια εκτιμήσεων και την υιοθέτηση παραδοχών από πλευράς την Διοίκησης, οι οποίες επηρεάζουν τις γνωστοποιήσεις που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Η Διοίκηση σε συνεχή βάση αξιολογεί τις εκτιμήσεις και τις παραδοχές αυτές, οι οποίες κυρίως περιλαμβάνουν τις περιπτώσεις από 2.1 έως 2.12 που παρατίθενται κατωτέρω.

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις αξιολογούνται συνεχώς και βασίζονται σε εμπειρικά δεδομένα και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των προσδοκίων για μελλοντικά γεγονότα που θεωρούνται αναμενόμενα υπό εύλογες συνθήκες.

Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές είναι η βάση για την λήψη αποφάσεων σχετικά με τις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που δεν είναι άμεσα διαθέσιμες από άλλες πηγές. Οι προκύπτουσες λογιστικές εκτιμήσεις, εξ ορισμού, σπάνια θα ταυτιστούν απόλυτα με τα αντίστοιχα πραγματικά αποτελέσματα. Οι εκτιμήσεις και οι υποθέσεις που ενέχουν ουσιαστικό κίνδυνο να προκαλέσουν σημαντικές αλλαγές στα ποσά των απαιτήσεων και υποχρεώσεων εντός της επόμενης χρήσης παρατίθενται παρακάτω.

2.1. Απομείωση υπεραξίας και λοιπών μη χρηματοοικονομικών στοιχείων

Η Διοίκηση εξετάζει σε ετήσια βάση εάν υφίσταται κάποια ένδειξη απομείωσης της υπεραξίας, σύμφωνα με τη λογιστική πρακτική της παραγράφου 1.6. Τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίζονται σύμφωνα με τους υπολογισμούς της αξίας χρήσεως (value in use). Οι βασικές υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον υπολογισμό παρατίθενται επιπλέον στη σημείωση 13. Οι παραπάνω υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων που σχετίζονται με τα μελλοντικά κέρδη και τα επιτόκια προεξόφλησης.

Τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ελέγχονται για απομείωση οποτεδήποτε γεγονότα ή αλλαγές σε καταστάσεις δείχνουν ότι η λογιστική αξία τους μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη, σύμφωνα με τη λογιστική αρχή που περιγράφεται στην παράγραφο 1.8.

2.2. Φόρος εισοδήματος

Οι εταιρίες του Ομίλου υπόκεινται σε διαφορετικές νομοθεσίες φορολογίας εισοδήματος. Προκειμένου να προσδιοριστεί η πρόβλεψη του Ομίλου για τους φόρους εισοδήματος απαιτείται σημαντική υποκειμενική κρίση. Κατά την κανονική ροή των εργασιών της επιχείρησης λαμβάνουν χώρα πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο ακριβής υπολογισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Στην περίπτωση που οι τελικοί φόροι που προκύπτουν μετά από τους φορολογικούς ελέγχους είναι διαφορετικοί από τα ποσά που αρχικά είχαν καταχωρηθεί, οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τις προβλέψεις για αναβαλλόμενους φόρους στην χρήση που ο προσδιορισμός των φορολογικών διαφορών έλαβε χώρα.

2.3. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται λόγω αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών στο βαθμό που είναι πιθανό ότι φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα στο μέλλον για να χρησιμοποιηθούν έναντι των ζημιών αυτών. Σημαντικές εκτιμήσεις της Διοίκησης απαιτούνται για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωρισθεί, με βάση τον πιθανό χρόνο και το ύψος των μελλοντικών φορολογητέων κερδών σε συνδυασμό με το φορολογικό προγραμματισμό της οντότητας. Επιπλέον λεπτομέρειες σχετικά με τους φόρους αναφέρονται στη σημείωση 8.

2.4. Εύλογες αξίες και ωφέλιμες ζωές των ενσώματων ακινητοποιήσεων

Επιπλέον, η Διοίκηση προβαίνει σε ορισμένες εκτιμήσεις αναφορικά με την ωφέλιμη ζωή των αποσβέσιμων παγίων. Περισσότερες πληροφορίες παρατίθενται στη παράγραφο 1.4.

2.5. Πρόβλεψη καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας για αποθέματα

Σύμφωνα με την λογιστική αρχή που αναφέρεται στην παράγραφο 1.10, η πρόβλεψη για την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων, αποτελεί την καλύτερη εκτίμηση της Διοίκησης, με βάση τις ιστορικές τάσεις των πωλήσεων και την θεώρησή της για την ποιότητα και τον όγκο των αποθεμάτων, στο βαθμό που τα διαθέσιμα αποθέματα κατά την ημερομηνία του ισολογισμού θα πουληθούν κάτω του κόστους.

2.6. Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις

Ο Όμιλος απομειώνει την αξία των εμπορικών απαιτήσεών του όταν υπάρχουν δεδομένα ή ενδείξεις οι οποίες καταδεικνύουν ότι η είσπραξη έκαστης απαίτησης στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος δεν είναι πιθανή. Η διοίκηση του Ομίλου περιοδικά επανεκτιμά την επάρκεια της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις με βάσει παράγοντες όπως την πιστωτική της πολιτική, αναφορές από τη νομική υπηρεσία για πρόσφατες εξελίξεις σε υποθέσεις που αυτή χειρίζεται, καθώς και την εκτίμηση/κρίση της για την επίδραση λοιπών παραγόντων στην εισπραξιμότητα των απαιτήσεων.

2.7. Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος

Ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη για αποκατάσταση περιβάλλοντος και πιο συγκεκριμένα, πρόβλεψη για μελλοντικές αποκαταστάσεις εδαφικών εκτάσεων οι οποίες έχουν προσβληθεί ως αποτέλεσμα της μέχρι την ημερομηνία αναφοράς δραστηριότητας και απορρέουν είτε από την κείμενη περιβαλλοντική νομοθεσία ή από δεσμευτικές πρακτικές του Ομίλου. Η πρόβλεψη για αποκατάσταση περιβάλλοντος επανεξετάζεται σε ετήσια βάση. Αντανakλά την παρούσα αξία του αναμενόμενου κόστους αποκατάστασης, χρησιμοποιώντας εκτιμώμενες ταμειακές ροές και υπολογίζεται βάσει της μέχρι την ημερομηνία αναφοράς προσβληθείσας

επιφάνειας εδαφικής έκτασης και του μέσου κόστους αποκατάστασης ανά μετρική μονάδα εδάφους, σε επίπεδο περιοχής εδαφικής όχλησης. Δεδομένης της πολυπλοκότητας των υπολογισμών και του σημαντικού αριθμού παραδοχών που εμπεριέχονται σε αυτούς, η Διοίκηση κατά την ημερομηνία αναφοράς προσπαθεί να εκτιμήσει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο την παρούσα αξία της εν λόγω υποχρέωσης.

2.8. Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού

Οι υποχρεώσεις για αποζημίωση του προσωπικού υπολογίζονται βάσει αναλογιστικών μεθόδων η διενέργεια των οποίων απαιτεί από τη Διοίκηση να εκτιμήσει συγκεκριμένες παραμέτρους όπως η μελλοντική αύξηση των αμοιβών των εργαζομένων, το επιτόκιο προεξόφλησης των εν λόγω υποχρεώσεων, το ποσοστό αποχώρησης των εργαζομένων κλπ. Η Διοίκηση προσπαθεί, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς όπου η εν λόγω πρόβλεψη αναθεωρείται, να εκτιμά με όσο το δυνατό καλύτερο τρόπο τις παραμέτρους αυτές.

2.9. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η ύπαρξη ενδεχόμενων υποχρεώσεων απαιτεί από τη Διοίκηση τη συνεχή διενέργεια παραδοχών και αξιολογικών κρίσεων αναφορικά με την πιθανότητα μελλοντικά γεγονότα να συμβούν ή να μη συμβούν καθώς και της επίδρασης που τα γεγονότα αυτά μπορεί να έχουν στη δραστηριότητα του Ομίλου.

2.10. Συνενώσεις επιχειρήσεων

Κατά την απόκτηση μιας εταιρίας ή επιχειρηματικής δραστηριότητας, πραγματοποιείται ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας και της ωφέλιμης διάρκειας ζωής των αποκτηθέντων ενσώματων και ασωμάτων περιουσιακών στοιχείων, όπου απαιτείται η χρήση εκτιμήσεων. Μελλοντικά γεγονότα θα μπορούσαν να προκαλέσουν αλλαγές στις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τον Όμιλο, οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν επίδραση στα αποτελέσματα και στην καθαρή θέση του Ομίλου. Περισσότερες πληροφορίες για τη συνένωση επιχειρήσεων αναφέρονται στην παράγραφο 1.2.

2.11. Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων

Η αποτίμηση των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων βασίζεται στις θέσεις της αγοράς κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Η αξία των παράγωγων μεταβάλλεται σε καθημερινή βάση και τα απολογιστικά ποσά μπορεί να διαφέρουν ουσιαστικά από την αξία τους κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με χρηματοοικονομικά μέσα αναφέρονται στην παράγραφο 1.27.

2.12. Εύλογη αξία των παροχών βάσει μετοχών

Η εύλογη αξία που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του ποσού που θα εξοδοποιηθεί ως παροχή με βάση τίτλους μετοχών υπόκειται σε ένα βαθμό αβεβαιότητας. Ο Όμιλος πρέπει να υπολογίσει την εύλογη αξία των μέσων που διακανονίζονται σε μετρητά και έχουν χορηγηθεί στους εργαζομένους σύμφωνα με τους όρους των προγραμμάτων δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών. Οι εύλογες αυτές αξίες υπολογίζονται με την εφαρμογή ενός μοντέλου αποτίμησης, το οποίο βασίζεται σε εκτιμήσεις, και λαμβάνει υπόψη ορισμένες εγγενώς αβέβαιες παραδοχές. Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τους υπολογισμούς αναφέρονται περαιτέρω στη σημείωση 22. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις παροχές βάσει μετοχών δίνεται στην παράγραφο 1.16δ.

3. Πληροφόρηση κατά λειτουργικό τομέα

Για λόγους διοικητικής πληροφόρησης, ο Όμιλος είναι οργανωμένος στους εξής τέσσερις λειτουργικούς (γεωγραφικούς) τομείς: Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη, Βόρεια Αμερική, Νοτιοανατολική Ευρώπη και Ανατολική Μεσόγειος. Κάθε λειτουργικός τομέας αποτελείται από ένα σύνολο χωρών. Για την ομαδοποίηση των θυγατρικών του Ομίλου στους λειτουργικούς τομείς λαμβάνεται υπόψη η γεωγραφική τους θέση.

Ο επικεφαλής διευθυντής κάθε τομέα απευθύνεται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ομίλου. Επιπλέον, η Οικονομική Διεύθυνση του Ομίλου είναι οργανωμένη ανά γεωγραφικό τομέα, προκειμένου να διενεργείται αποτελεσματικά ο οικονομικός έλεγχος και η παρακολούθηση της απόδοσης των τομέων.

Η διοίκηση παρακολουθεί τα λειτουργικά αποτελέσματα των επιχειρηματικών μονάδων του Ομίλου ξεχωριστά, προκειμένου να λαμβάνει αποφάσεις, να κατανέμει τους διαθέσιμους πόρους και να αξιολογεί την απόδοσή τους. Η απόδοση των λειτουργικών τομέων κρίνεται με βάση τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων. Τέλος, η διαχείριση της χρηματοδότησης των τομέων γίνεται σε επίπεδο Ομίλου και τα χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα καταλογίζονται στους λειτουργικούς τομείς.

Πληροφόρηση ανά λειτουργικό τομέα

(ποσά σε χιλιάδες €)

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2013

	Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη	Βόρεια Αμερική	Νοτιοανατολική Ευρώπη	Ανατολική Μεσόγειος	Ενδοομιλικές εγγραφές απαλοιφών	Σύνολο
Μικτός κύκλος εργασιών	280.648	411.239	216.512	299.676	-	1.208.075
Πωλήσεις μεταξύ τομέων	-30.879	-216	-1.043	-	-	-32.138
Κύκλος εργασιών	249.769	411.023	215.469	299.676	-	1.175.937
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	14.009	32.058	62.958	87.139	-157	196.007
Αποσβέσεις	-18.472	-53.253	-20.806	-23.033	204	-115.360
Απομειώσεις ενσώματων και ασώματων ακινήτοποιήσεων που αναλογούν στο κόστος πωλήσεων	-817	-604	-	-	-	-1.421
(Ζημίες)/κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	-5.280	-21.799	42.152	64.106	47	79.226
(Εξοδα)/έσοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας	-46.023	-25.052	7.769	-18.342	-6.913	-88.561
Συμμετοχή στις ζημίες συγγενών εταιριών	-	-	-305	-	-	-305
(Ζημίες)/κέρδη προ φόρων	-51.303	-46.851	49.616	45.764	-6.866	-9.640
Μείον: Φόρος εισοδήματος	2.819	-2.243	-7.675	-12.257	-	-19.356
(Ζημίες)/κέρδη μετά από φόρους	-48.484	-49.094	41.941	33.507	-6.866	-28.996
Οι καθαρές (ζημίες)/κέρδη αναλογούν σε :						
Μετόχους της Εταιρίας	-48.477	-49.094	39.137	29.226	-6.866	-36.074
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	-7	-	2.804	4.281	-	7.078
	-48.484	-49.094	41.941	33.507	-6.866	-28.996
	Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη	Βόρεια Αμερική	Νοτιοανατολική Ευρώπη	Ανατολική Μεσόγειος	Ενδοομιλικές εγγραφές απαλοιφών	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	2.527.074	671.913	711.404	914.277	-2.721.977	2.102.691
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	182.321	125.639	182.084	171.372	-63.051	598.365
Σύνολο Ενεργητικού	2.709.395	797.552	893.488	1.085.649	-2.785.028	2.701.056
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.775.613	370.808	153.312	135.766	-1.594.832	840.667
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	197.851	60.791	38.114	87.953	-63.130	321.579
Σύνολο Υποχρεώσεων	1.973.464	431.599	191.426	223.719	-1.657.962	1.162.246

Τα έσοδα μεταξύ τομέων απαλείφονται κατά την ενοποίηση και φαίνονται στη στήλη "ενδοομιλικές εγγραφές απαλοιφών".

3. Πληροφόρηση κατά λειτουργικό τομέα (συνέχεια)

(ποσά σε χιλιάδες €)	Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη	Βόρεια Αμερική	Νοτιοανατολική Ευρώπη	Ανατολική Μεσόγειος	Σύνολο
Αγορές μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού (σημ. 11,12,13)	12.426	13.671	12.936	11.349	50.382
Απομείωση/(αντιστροφή απομείωσης) ενσώματων ακινήτοποιήσεων (σημ. 11)	-24	603	-	-	579
Απομείωση ασώματων ακινήτοποιήσεων- εξαιρουμένης της υπεραξίας (σημ. 13)	42	-	-	-	42
Απομείωση/διαγραφή υπεραξίας (σημ. 13)	800	-	-	-	800
(Αντιστροφή απομείωσης)/απομείωση για επισφάλειες (σημ. 20)	-2.644	197	57	203	-2.187
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις (σημ. 15)	-	-	2.429	-	2.429

Οι αγορές μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού περιλαμβάνουν προσθήκες ενσώματων ακινήτοποιήσεων, επενδυτικών παγίων, ασώματων ακινήτοποιήσεων, καθώς και τα αντίστοιχα στοιχεία των αποκτηθέντων θυγατρικών εταιριών.

Η δαπάνη για απομείωση εμπεριέχεται στη κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο κύκλος εργασιών παρουσιάζεται στη γεωγραφική περιοχή όπου ο πελάτης είναι εγκατεστημένος και περιλαμβάνει πωλήσεις αγαθών και παροχής υπηρεσιών. Υπάρχουν και πωλήσεις μεταξύ διαφορετικών γεωγραφικών τομέων. Το σύνολο του ενεργητικού και οι αγορές παγίων της κάθε εταιρίας παρουσιάζονται στη γεωγραφική περιοχή στην οποία ανήκει η εταιρία.

Οι συναλλαγές που λαμβάνουν χώρα μεταξύ των τομέων γίνονται σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στη σημείωση 33.

Πληροφόρηση ανά επιχειρησιακή δραστηριότητα

(ποσά σε χιλιάδες €)

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2013

	Τσιμέντο	Έτοιμο σκυρόδεμα, αδρανή και τσιμεντόλιθοι	Λοιπές δραστη- ριότητες	Σύνολο
Κύκλος εργασιών	863.681	307.234	5.022	1.175.937

Η δραστηριότητα του τσιμέντου περιλαμβάνει, το τσιμέντο και συναφή με το τσιμέντο υλικά.

Οι λοιπές δραστηριότητες περιλαμβάνουν τις μη επιμεριζόμενες στις κύριες δραστηριότητες του Ομίλου δαπάνες διοίκησης. Επίσης περιλαμβάνουν τις ναυτιλιακές και μεταφορικές δραστηριότητες, καθώς καμία από αυτές δεν έχει το απαιτούμενο μέγεθος ώστε να αναλύεται ξεχωριστά.

Σημειώνεται ότι η Εταιρία πραγματοποίησε προς την θυγατρική εταιρία της Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά Α.Ε. πωλήσεις τσιμέντου και αδρανών υλικών οι οποίες προσέγγισαν το 2013 το 7,16% (2012: 8,37%) του συνολικού κύκλου εργασιών της.

3. Πληροφόρηση κατά λειτουργικό τομέα (συνέχεια)

Πληροφόρηση ανά λειτουργικό τομέα

(ποσά σε χιλιάδες €)

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2012

	Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη	Βόρεια Αμερική	Νοτιοανατολική Ευρώπη	Ανατολική Μεσόγειος	Ενδοομιλικές εγγραφές απαλοιφών	Σύνολο
Μικτός κύκλος εργασιών	263.925	369.878	225.131	295.954	-	1.154.888
Πωλήσεις μεταξύ τομέων	-23.771	-426	-31	-	-	-24.228
Κύκλος εργασιών	240.154	369.452	225.100	295.954	-	1.130.660
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	32.649	5.833	64.235	93.766	-645	195.838
Αποσβέσεις	-19.526	-58.679	-21.433	-25.248	203	-124.683
Απομειώσεις ενσώματων και ασώματων ακινήτοποιήσεων που αναλογούν στο κόστος πωλήσεων	-5.287	-	-616	-144	-	-6.047
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	7.836	-52.846	42.186	68.374	-442	65.108
(Εξοδα)/έσοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας	-41.730	-18.159	6.228	-11.908	-	-65.569
Συμμετοχή στις ζημίες συγγενών εταιριών	-284	-	-557	-	-	-841
(Ζημίες)/κέρδη προ φόρων	-34.178	-71.005	47.857	56.466	-442	-1.302
Μείον: Φόρος εισοδήματος	3.426	1.846	-7.582	-15.216	-	-17.526
(Ζημίες)/κέρδη μετά από φόρους	-30.752	-69.159	40.275	41.250	-442	-18.828

Οι καθαρές (ζημίες)/κέρδη αναλογούν σε:

Μετόχους της Εταιρίας	-30.745	-69.159	40.805	35.025	-442	-24.516
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	-7	-	-530	6.225	-	5.688
	-30.752	-69.159	40.275	41.250	-442	-18.828

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	2.378.092	744.838	460.360	832.801	-2.101.329	2.314.762
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	314.733	131.992	414.442	375.046	-518.933	717.280
Σύνολο Ενεργητικού	2.692.825	876.830	874.802	1.207.847	-2.620.262	3.032.042

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.299.218	285.516	163.092	202.997	-975.169	975.654
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	610.880	160.898	44.892	98.717	-518.940	396.447
Σύνολο Υποχρεώσεων	1.910.098	446.414	207.984	301.714	-1.494.109	1.372.101

	Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη	Βόρεια Αμερική	Νοτιοανατολική Ευρώπη	Ανατολική Μεσόγειος	Σύνολο
Αγορές μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού (σημ. 11,12,13)	8.980	7.376	13.884	20.729	50.969
(Αντιστροφή απομείωσης)/απομείωση ενσώματων ακινήτοποιήσεων (σημ. 11)	-1.041	-	128	-	-913
Απομείωση ασώματων ακινήτοποιήσεων-εξαιρουμένης της υπεραξίας (σημ. 13)	4.501	-	486	-	4.987
Απομείωση/διαγραφή υπεραξίας (σημ. 13)	1.829	-	-	144	1.973
(Αντιστροφή απομείωσης)/απομείωση για επισφάλειες (σημ. 20)	-2.669	1.353	1.208	195	87
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις (σημ. 15)	-	-	2.734	-	2.734

Οι αγορές μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού περιλαμβάνουν προσθήκες ενσώματων ακινήτοποιήσεων, επενδυτικών παγίων, ασώματων ακινήτοποιήσεων, καθώς και τα αντίστοιχα στοιχεία των αποκτηθέντων θυγατρικών εταιριών.

Η δαπάνη για απομείωση εμπεριέχεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Πληροφόρηση ανά επιχειρησιακή δραστηριότητα

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2012

	Τσιμέντο	Έτοιμο σκυρόδεμα, αδρανή και τσιμεντόλιθοι	Λοιπές δραστη- ριότητες	Σύνολο
Κύκλος εργασιών	828.906	294.808	6.946	1.130.660

4. Άλλα έσοδα και έξοδα εκμετάλλευσης

(ποσά σε χιλιάδες €)

Πωλήσεις ακατάλληλων υλικών
Έσοδα από αποζημιώσεις
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους
Έσοδα από ενοίκια
Κέρδη από πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων (σημ. 29)
Κέρδη από αποτίμηση εύλογης αξίας επενδυτικών παγίων (σημ. 12)
Αντιστροφή πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού λόγω αποχώρησης από την υπηρεσία (σημ. 25)
Έσοδα από μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις (σημ. 29)
Επιστροφή εισφοράς κατανάλωσης αργίλου (σημ. 20,28,29)
Έκτακτα κονδύλια (*)
Λοιπά έσοδα
Σύνολο άλλων εσόδων εκμετάλλευσης

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
1.007	1.429	425	168
356	312	-	-
3.075	5.924	3.523	6.463
1.958	2.117	1.160	1.399
1.603	2.838	56	-
-	884	-	-
-	2.119	-	1.653
2.703	3.175	-	2.574
-	806	-	-
1.646	-	-	-
4.486	2.165	2.092	1.295
16.834	21.769	7.256	13.552

Προβλέψεις (σημ. 29)
Ζημιές από πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων (σημ. 29)
Ζημία από αποτίμηση εύλογης αξίας επενδυτικών παγίων (σημ. 12)
Αποζημίωση προσωπικού λόγω αποχώρησης από την υπηρεσία (σημ. 25)
Δαπάνες αναδιοργάνωσης (σημ. 25)
Έκτακτα κονδύλια (*)
Δαπάνες δικαστικών υποθέσεων (σημ. 32)
Λοιπά έξοδα
Σύνολο άλλων εξόδων εκμετάλλευσης

-	-	-181	-
-	-	-	-232
-626	-264	-683	-226
-1.607	-	-633	-
-390	-2.873	-	-728
-	-7.589	-	-
-23	-59	-	-
-1.583	-1.465	-77	-353
-4.229	-12.250	-1.574	-1.539

(*) Στα έκτακτα κονδύλια των άλλων εσόδων εκμετάλλευσης του 2013 περιλαμβάνεται ασφαλιστική αποζημίωση που σχετίζεται με την κατάρρευση οροφής σιλό στις εργοστασιακές εγκαταστάσεις του Ομίλου στο Pennsuso των ΗΠΑ, το 2012.

Στα έκτακτα κονδύλια των άλλων εξόδων εκμετάλλευσης του 2012 περιλαμβάνονται: α) δαπάνες αξίας €3.574 χιλ. που πραγματοποίησε ο Όμιλος, λόγω εργατικού ατυχήματος που σημειώθηκε στις εργοστασιακές εγκαταστάσεις του Ομίλου στο Pennsuso των ΗΠΑ (σημ. 32), β) ποσό €262 χιλ. που αφορά δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν στις εγκαταστάσεις του Ομίλου στο Essex του New Jersey, λόγω των ζημιών που προκάλεσε ο τυφώνας "Sandy" και γ) έκτακτη δαπάνη ύψους €3.753 χιλ. από περαίωση δικαστικής υπόθεσης μεταξύ της νομαρχίας του Beni Suef και της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου στην Αίγυπτο Beni Suef Co SAE, για την καταβολή υπέρ της νομαρχίας αναδρομικού τέλους 2 Αιγυπτιακών λιρών (€0,24) για κάθε τόνο τσιμέντου που παράχθηκε από 22.10.2002 έως και την 31.12.2011.

5. Έξοδα ανά κατηγορία

(ποσά σε χιλιάδες €)

Δαπάνες προσωπικού και συναφή έξοδα (σημ.7, 25)
Πρώτες ύλες και αναλώσιμα
Κόστος ενέργειας
Διακύμανση αποθεμάτων των ετοιμών και ημιτελών προϊόντων
Έξοδα διανομής
Αμοιβές - παροχές τρίτων
Λοιπά έξοδα
Σύνολο εξόδων ανά κατηγορία

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
-203.939	-215.658	-43.719	-42.863
-280.280	-262.275	-57.358	-31.164
-245.947	-221.613	-66.926	-55.688
1.465	9.521	5.186	-1.673
-124.968	-122.072	-39.344	-34.226
-86.835	-72.474	-18.598	-19.688
-52.031	-59.770	-8.633	-10.251
-992.535	-944.341	-229.392	-195.553

Συμπεριλαμβάνονται σε:

Κόστος πωλήσεων
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας
Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως

-882.164	-831.696	-197.677	-163.886
-92.802	-93.026	-31.530	-31.281
-17.569	-19.619	-185	-386
-992.535	-944.341	-229.392	-195.553

6. Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)

(ποσά σε χιλιάδες €)

Έσοδα από τόκους (σημ. 29)
Κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές (σημ. 29)
Κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα (σημ. 29)
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων
Έξοδα από τόκους (σημ. 29)
Χρηματοοικονομικό κόστος αναλογιστικών μελετών (σημ. 25)
Ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές (σημ. 29)
Ζημίες από χρηματοοικονομικά μέσα (σημ. 29)
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα
Τόκοι από χρηματοδοτικές μισθώσεις (σημ. 29)
Κεφαλαιοποίηση τόκων (σημ. 11, 29)
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
3.612	4.235	699	950
1.513	4.919	1.271	1.832
1.275	2.162	688	999
6.400	11.316	2.658	3.781
-64.992	-65.728	-36.178	-36.904
-826	-1.086	-429	-693
-22.914	-3.443	-1.429	-1.134
-6.228	-6.587	-3.292	-3.544
		-6.041	-1.981
-1	-41	-	-
-94.961	-76.885	-47.369	-44.256
-	-	-	-
-94.961	-76.885	-47.369	-44.256

7. Δαπάνες προσωπικού

(ποσά σε χιλιάδες €)

Αποδοχές προσωπικού
Εργοδοτικές εισφορές
Επιπρόσθετες αμοιβές προσωπικού που σχετίζονται με την χορήγηση δικαιωμάτων προαίρεσης (σημ. 29)
Αποζημιώσεις προσωπικού, προγράμματα καθορισμένων παροχών και λοιπές συνταξιοδοτικές παροχές σε εργαζομένους (σημ.4,6,25)
Σύνολο δαπανών προσωπικού

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
182.000	193.864	34.220	34.484
20.839	20.240	8.608	7.237
1.100	1.554	891	1.142
2.823	1.840	1.062	-232
206.762	217.498	44.781	42.631

Οι εργαζόμενοι του Ομίλου απασχολούνται υπό το καθεστώς της πλήρους απασχόλησης και κατανέμονται σε:

Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη
Βόρεια Αμερική
Νοτιοανατολική Ευρώπη
Ανατολική Μεσόγειος

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
1.121	1.162	797	790
1.734	1.719	-	-
1.592	1.633	-	-
899	909	-	-
5.346	5.423	797	790

8. Φόρος εισοδήματος

(ποσά σε χιλιάδες €)

Τρέχων φόρος
Αναβαλλόμενος φόρος (σημ. 18)
Διαφορές φορολογικού ελέγχου και λοιποί φόροι μη εκπιπτόμενοι

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
18.509	19.125	-	-
-898	-3.882	-4.767	-2.342
1.745	2.283	1.150	1.126
19.356	17.526	-3.617	-1.216

Ο φόρος εισοδήματος που αναλογεί στα κέρδη του Ομίλου, διαφέρει από το ποσό που θα προέκυπτε εάν εφαρμοζότανε ο ονομαστικός φορολογικός συντελεστής που ισχύει στην χώρα στην οποία έχει έδρα η Εταιρία, ως ακολούθως:

(ποσά σε χιλιάδες €)

Ζημίες προ φόρων

Φόρος υπολογιζόμενος βάσει του θεσπισμένου φορολογικού συντελεστή που ισχύει στην έδρα της Μητρικής εταιρίας 26% (2012: 20%)

Προσαρμογές στο φόρο σε σχέση με:

Έσοδα μη υποκείμενα σε φόρο

Δαπάνες μη εκπιπόμενες για τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος

Φόρος διανεμηθέντων μερισμάτων

Πρόβλεψη φόρου για αφορολόγητα αποθεματικά βάση Ν.4172/2013

Λοιποί φόροι

Επανεκτίμηση αναβαλλόμενου φόρου - αλλαγή φορολογικού συντελεστή στην Ελλάδα

Επίδραση μη αναγνώρισης αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης επί μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών

Φορολογικές ελαφρύνσεις αναπτυξιακών νόμων

Επίδραση από τους διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στις υπόλοιπες χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος

Προσαρμογές πρόβλεψης προηγούμενων χρήσεων

Πραγματική φορολογική επιβάρυνση

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
-9.640	-1.302	-46.771	-16.768
-2.506	-260	-12.160	-3.354
-2.905	-2.471	-	-458
6.103	7.061	978	1.470
753	2.004	-	-
4.509	-	4.234	-
1.745	2.144	1.150	1.126
4.963	-	2.181	-
24.117	26.579	-	-
-2.150	-3.153	-	-
-14.915	-14.294	-	-
-358	-84	-	-
19.356	17.526	-3.617	-1.216

Σύμφωνα με την παράγραφο 11 άρθρο 70 του Ν.4172/2013, τα αφορολόγητα αποθεματικά που σχηματίστηκαν με βάση τις διατάξεις του Ν.2238/1994 μπορούν να συμψηφίσουν φορολογικές ζημιές με συντελεστή 26% ή να διανεμηθούν καταβάλλοντας φόρο 19%. Ο Όμιλος και η Εταιρία έχουν επιλέξει να συμψηφίσουν τις φορολογικές ζημιές σχηματίζοντας πρόβλεψη φόρου €4,5 εκατ. και €4,2 εκατ. αντίστοιχα.

Ορισμένες εταιρίες του Ομίλου την 31.12.2013 έχουν συσσωρεύσει φορολογικές ζημιές συνολικού ύψους περίπου €452,7 εκατ. (2012: €356,8 εκατ.). Οι συγκεκριμένες εταιρίες έχουν αναγνωρίσει αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ύψους €68,0 εκατ. (2012: €59,3 εκατ.) που αναλογεί σε ζημιές ύψους €197,8 εκατ. (2012: €179,0 εκατ.). Για τις υπολειπόμενες φορολογικές ζημιές δεν έχει αναγνωρισθεί προς το παρόν αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, καθώς κρίθηκε ότι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 12, δεν πληρούσαν τα κριτήρια αναγνώρισης (σημ. 18).

Εκ των ανωτέρω συνολικών φορολογικών μεταφερόμενων ζημιών, ζημιές ύψους €184,4 εκατ. λήγουν κατά τις χρήσεις 2014-2020, ενώ ζημιές ύψους €268,3 εκατ. μπορεί να μεταφερθούν έως και τις χρήσεις 2029-2032.

Η Εταιρία την 31.12.2013 αναγνώρισε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ύψους €19,6 εκατ. (2012: €6,9 εκατ.), επί μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών καθώς έκρινε ότι πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης. Οι φορολογικές ζημιές της Εταιρίας δύνανται να χρησιμοποιηθούν έως και τις χρήσεις 2017-2018.

9. Ζημίες ανά μετοχή

Οι βασικές ζημίες ανά μετοχή προκύπτουν με διαίρεση των καθαρών ζημιών που αναλογεί στους Μετόχους, δια του μέσου σταθμισμένου αριθμού των σε κυκλοφορία κοινών και προνομιούχων μετοχών κατά τη διάρκεια της χρήσης, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι κοινές και προνομιούχες μετοχές που αγοράστηκαν από την Εταιρία και οι οποίες εμφανίζονται ως ίδιες μετοχές (σημ. 22).

(ποσά σε χιλιάδες € εκτός αν δηλώνεται διαφορετικά)

Καθαρή ζημία χρήσης που αναλογεί στους μετόχους της Α.Ε. Τιμέντων Τιτάν

Σταθμισμένος μέσος αριθμός των σε κυκλοφορία κοινών μετοχών
Σταθμισμένος μέσος αριθμός των σε κυκλοφορία προνομιούχων μετοχών

Συνολικός σταθμισμένος μέσος αριθμός των σε κυκλοφορία μετοχών για τον υπολογισμό των βασικών ζημιών ανά μετοχή

Βασικές ζημίες ανά κοινή και προνομιούχο μετοχή (σε €)

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
-36.074	-24.516	-43.154	-15.552
73.982.062	73.951.871	73.982.062	73.951.871
7.563.041	7.563.041	7.563.041	7.563.041
81.545.103	81.514.912	81.545.103	81.514.912
-0,4424	-0,3008	-0,5292	-0,1908

Οι προσαρμοσμένες ζημίες ανά μετοχή (diluted losses per share) υπολογίζονται αναπροσαρμόζοντας το σταθμισμένο μέσο αριθμό των σε κυκλοφορία κοινών μετοχών, με τις επιδράσεις όλων των δυνητικών τίτλων των μετατρέψιμων σε κοινές μετοχές. Τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών αποτελούν τη μοναδική κατηγορία δυνητικών τίτλων μετατρέψιμων σε κοινές μετοχές, που έχει η Εταιρία. Όσον αφορά στα προαναφερθέντα δικαιώματα, γίνεται υπολογισμός του αριθμού των μετοχών που θα μπορούσαν να είχαν αποκτηθεί στην εύλογη αξία (οριζόμενη ως η μέση ετήσια χρηματιστηριακή τιμή των μετοχών της Εταιρίας) με βάση την αξία των δικαιωμάτων συμμετοχής, που σχετίζονται με τα υφιστάμενα προγράμματα δικαιωμάτων απόκτησης μετοχών. Ο αριθμός των μετοχών που προκύπτει από τον παραπάνω υπολογισμό συγκρίνεται με τον αριθμό των μετοχών που θα μπορούσαν να είχαν εκδοθεί σε περίπτωση άσκησης των δικαιωμάτων. Η διαφορά που προκύπτει, προστίθεται στον παρανομαστή ως έκδοση κοινών μετοχών χωρίς αντάλλαγμα. Τέλος, καμία αναπροσαρμογή δε γίνεται στις ζημίες (αριθμητής).

(ποσά σε χιλιάδες € εκτός αν δηλώνεται διαφορετικά)

Καθαρή ζημία χρήσης που αναλογεί σε μετόχους της Α.Ε. Τιμέντων Τιτάν για υπολογισμό των προσαρμοσμένων ζημιών ανά μετοχή
Σταθμισμένος μέσος αριθμός κοινών μετοχών για τον υπολογισμό των προσαρμοσμένων ζημιών ανά μετοχή
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών
Σταθμισμένος μέσος αριθμός των σε κυκλοφορία προνομιούχων μετοχών

Συνολικός σταθμισμένος μέσος αριθμός των σε κυκλοφορία μετοχών για τον υπολογισμό των προσαρμοσμένων ζημιών ανά μετοχή

Προσαρμοσμένες ζημίες ανά κοινή και προνομιούχο μετοχή (σε €)

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
-36.074	-24.516	-43.154	-15.552
73.982.062	73.951.871	73.982.062	73.951.871
491.557	685.993	491.557	685.993
7.563.041	7.563.041	7.563.041	7.563.041
82.036.660	82.200.905	82.036.660	82.200.905
-0,4397	-0,2982	-0,5260	-0,1892

10. Προτεινόμενη διανομή Έκτακτων Αποθεματικών

Η ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, που έλαβε χώρα στις 14 Ιουνίου του 2013, αποφάσισε τη μη διανομή μερίσματος για τη χρήση του 2012.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να προτείνει στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, που έχει προγραμματιστεί για τις 20 Ιουνίου 2014, τη διανομή ποσού ευρώ €8.463.252,80 από τα Έκτακτα Αποθεματικά (σημ. 23). Το ποσό αυτό αντιστοιχεί σε €0,10 ανά μετοχή.

Το τελικό ποσό που θα διανεμηθεί ανά μετοχή θα προσαυξηθεί με ποσό που αντιστοιχεί στις ίδιες μετοχές της Εταιρίας και θα υπόκειται σε παρακράτηση φόρου 10%, για λογαριασμό του μετόχου, εκτός εάν ορίζεται εκ του νόμου διαφορετικά για συγκεκριμένες κατηγορίες μετόχων.

11. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

(ποσά σε χιλιάδες €)

Όμιλος	Λατομεία	Γήπεδα-Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Ποσά προηγούμενης χρήσης 2012								
Υπόλοιπο έναρξης	117.925	293.398	223.585	1.095.531	66.453	16.428	67.656	1.880.976
Αγορές	627	3.597	1.296	5.211	-	384	33.536	44.651
Προσθήκες λόγω ενοποίησης νέας θυγατρικής	-	1.001	-	-	-	-	-	1.001
Πωλήσεις (αναπόσβεστη αξία) (σημ. 29)	-	-139	-5	-18.453	-6.906	-18	-278	-25.799
Μεταφορά σε/από άλλη κατηγορία ενσώματων παγίων & παγίων με χρηματοδοτική μίσθωση	-190	-119	25.075	32.074	5.485	762	-57.913	5.174
Μεταφορά από αποθέματα (σημ. 19)	-	-	-	1.131	-	-	-	1.131
Μεταφορά από επενδυτικά πάγια (σημ. 12)	-	-	2.849	-	-	-	-	2.849
Αποσβέσεις (σημ. 29)	-1.978	-2.802	-12.718	-68.331	-15.256	-3.371	-	-104.456
Αντιστροφή απομείωσης ενσώματων παγίων (σημ. 29)	-	-129	-	1.042	-	-	-	913
Συναλλαγματικές διαφορές	-2.122	-6.661	-7.146	-30.037	-967	-269	-1.275	-48.477
Υπόλοιπο λήξης	114.262	288.146	232.936	1.018.168	48.809	13.916	41.726	1.757.963
Πάγια με χρηματοδοτική μίσθωση								
Υπόλοιπο έναρξης	-	-	-	5.986	526	-	-	6.512
Αγορές	-	-	-	12	-	-	-	12
Μεταφορά παγίων σε άλλη κατηγορία	-	-	-	-5.174	-	-	-	-5.174
Αποσβέσεις (σημ. 29)	-	-	-	-234	-99	-	-	-333
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	49	7	-	-	56
Υπόλοιπο λήξης	-	-	-	639	434	-	-	1.073
31 Δεκεμβρίου 2012								
Αξία κτήσης	156.303	307.574	386.983	1.645.385	197.510	54.391	41.726	2.789.872
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-27.529	-19.428	-154.047	-624.404	-148.262	-40.245	-	-1.013.915
Συσσωρευμένη ζημία απομείωσης ενσώματων παγίων	-14.512	-	-	-2.174	-5	-230	-	-16.921
Αναπόσβεστη αξία	114.262	288.146	232.936	1.018.807	49.243	13.916	41.726	1.759.036

11. Ενσώματες ακινητοποιήσεις (συνέχεια)

(ποσά σε χιλιάδες €)

Όμιλος	Λατομεία	Γήπεδα-Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Ποσά κλειόμενης χρήσης 2013								
Υπόλοιπο έναρξης	114.262	288.146	232.936	1.018.168	48.809	13.916	41.726	1.757.963
Αγορές	2.290	263	831	3.287	410	230	41.131	48.442
Πωλήσεις (αναπόσβεστη αξία) (σημ. 29)	-73	-1.008	-468	-955	-518	-10	-106	-3.138
Μεταφορά παγίων σε άλλη κατηγορία ενσώματων παγίων	1.666	-519	4.075	25.218	-2.180	849	-29.109	-
Μεταφορά σε αποθέματα (σημ. 19)	-	-	-	-122	-	-	-131	-253
Μεταφορά σε επενδυτικά πάγια (σημ. 12)	-	-206	-3.314	-	-	-	-	-3.520
Αποσβέσεις (σημ. 29)	-2.128	-2.736	-11.507	-66.014	-12.438	-3.115	-	-97.938
Απομείωση ενσώματων παγίων (σημ. 29)	-	-603	-	24	-	-	-	-579
Συναλλαγματικές διαφορές	-4.338	-19.392	-12.756	-56.675	-892	-246	-2.175	-96.474
Υπόλοιπο λήξης	111.679	263.945	209.797	922.931	33.191	11.624	51.336	1.604.503
Πάγια με χρηματοδοτική μίσθωση								
Υπόλοιπο έναρξης	-	-	-	639	434	-	-	1.073
Αγορές	-	-	-	272	-	-	-	272
Αποσβέσεις (σημ. 29)	-	-	-	-99	-92	-	-	-191
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-12	-10	-	-	-22
Υπόλοιπο λήξης	-	-	-	800	332	-	-	1.132
31 Δεκεμβρίου 2013								
Αξία κτήσης	154.064	285.772	369.105	1.592.996	182.409	53.904	51.336	2.689.586
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-28.501	-21.254	-159.308	-667.113	-148.880	-42.049	-	-1.067.105
Συσσωρευμένη ζημία απομείωσης ενσώματων παγίων	-13.884	-573	-	-2.152	-6	-231	-	-16.846
Αναπόσβεστη αξία	111.679	263.945	209.797	923.731	33.523	11.624	51.336	1.605.635

11. Ενσώματες ακινητοποιήσεις (συνέχεια)

(ποσά σε χιλιάδες €)

Εταιρία	Λατομεία	Γήπεδα-Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Ποσά προηγούμενης χρήσης 2012								
Υπόλοιπο έναρξης	995	3.695	52.781	165.442	1.015	8.965	18.218	251.111
Αγορές	21	-	386	962	84	265	3.951	5.669
Πωλήσεις (αναπόσβεστη αξία) (σημ. 29)	-	-	-	-6.648	-	-23	-	-6.671
Μεταφορά παγίων σε άλλη κατηγορία ενσώματων παγίων	-	-	4.096	14.803	-	77	-18.976	-
Μεταφορά από αποθέματα (σημ.19)	-	-	-	89	-	-	-	89
Αποσβέσεις (σημ. 29)	-66	-	-2.495	-9.744	-187	-1.078	-	-13.570
Αντιστροφή απομείωσης ενσώματων παγίων, λόγω πώλησης (σημ. 29)	-	-	-	1.042	1	1	-	1.044
Υπόλοιπο λήξης	950	3.695	54.768	165.946	913	8.207	3.193	237.672
31 Δεκεμβρίου 2012								
Αξία κτήσης	1.608	3.695	93.013	316.710	4.258	26.369	3.193	448.846
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-658	-	-38.245	-148.589	-3.339	-17.931	-	-208.762
Συσσωρευμένη ζημία απομείωσης ενσώματων παγίων	-	-	-	-2.175	-6	-231	-	-2.412
Αναπόσβεστη αξία	950	3.695	54.768	165.946	913	8.207	3.193	237.672
Ποσά κλειόμενης χρήσης 2013								
Υπόλοιπο έναρξης	950	3.695	54.768	165.946	913	8.207	3.193	237.672
Αγορές	33	-	574	1.705	136	230	7.253	9.931
Πωλήσεις (αναπόσβεστη αξία) (σημ. 29)	-	-	-	-600	-20	-16	-	-636
Μεταφορά παγίων σε άλλη κατηγορία ενσώματων παγίων	-	-	210	1.110	-	-	-1.320	-
Μεταφορά σε επενδυτικά πάγια (σημ. 12)	-	-170	-1.645	-	-	-	-	-1.815
Αποσβέσεις (σημ. 29)	-63	-	-2.297	-9.288	-179	-1.017	-	-12.844
Αντιστροφή απομείωσης ενσώματων παγίων, λόγω πώλησης (σημ. 29)	-	-	-	24	-	-	-	24
Υπόλοιπο λήξης	920	3.525	51.610	158.897	850	7.404	9.126	232.332
31 Δεκεμβρίου 2013								
Αξία κτήσης	1.640	3.695	91.744	317.347	3.964	26.523	9.126	454.039
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-720	-	-40.134	-156.298	-3.108	-18.888	-	-219.148
Συσσωρευμένη ζημία απομείωσης ενσώματων παγίων	-	-170	-	-2.152	-6	-231	-	-2.559
Αναπόσβεστη αξία	920	3.525	51.610	158.897	850	7.404	9.126	232.332

11. Ενσώματες ακινητοποιήσεις (συνέχεια)

Πωλήσεις παγίων

Όμιλος

Στη διάρκεια του 2013 ο Όμιλος εισέπραξε €4,7 εκατ. από την εκποίηση ενσώματων ακινητοποιήσεων συνολικής αναπόσβεστης αξίας €3,1 εκατ., αναγνωρίζοντας ως κέρδος το ποσό των €1,6 εκατ. στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Το μεγαλύτερο μέρος των εκποιήσεων στην διάρκεια του 2013 προέρχεται από θυγατρική εταιρία του Ομίλου στις ΗΠΑ, η οποία εισέπραξε €3,4 εκατ. από την εκποίηση οικοπέδου αναπόσβεστης αξίας €1,0 εκατ. καταγράφοντας κέρδη €2,4 εκατ..

Στη διάρκεια του 2012 ο Όμιλος εισέπραξε €28,6 εκατ. από την εκποίηση ενσώματων ακινητοποιήσεων συνολικής αναπόσβεστης αξίας €25,8 εκατ., αναγνωρίζοντας ως κέρδος το ποσό των €2,8 εκατ. στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Το μεγαλύτερο μέρος των εκποιήσεων πραγματοποιήθηκε από θυγατρική εταιρία του Ομίλου στις ΗΠΑ, η οποία εισέπραξε €27,0 εκατ. από την πώληση μηχανολογικού εξοπλισμού και οχημάτων σταθερής τροχιάς αναπόσβεστης αξίας €23,6 εκατ., καταγράφοντας κέρδη €3,4 εκατ.

Εταιρία

Στη διάρκεια του 2013 η Εταιρία εισέπραξε €692 χιλ. από την εκποίηση ενσώματων ακινητοποιήσεων συνολικής αναπόσβεστης αξίας €636 χιλ., αναγνωρίζοντας ως κέρδος το ποσό των €56 χιλ. στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Στη διάρκεια του 2012 η Εταιρία εισέπραξε €6,4 εκατ. από την πώληση μηχανολογικού εξοπλισμού σε θυγατρική εταιρία του Ομίλου συνολικής αναπόσβεστης αξίας €6,7 εκατ., αναγνωρίζοντας ως ζημία το ποσό των €232 χιλ. στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Απομείωση παγίων:

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις που έχουν απροσδιόριστη διάρκεια ωφέλιμη ζωή (γήπεδα-οικόπεδα) δεν υπόκεινται σε απόσβεση και ελέγχονται ετησίως για τυχόν απομείωση. Για τα πάγια που υπόκεινται σε απόσβεση πραγματοποιείται έλεγχος απομείωσης, όταν τα γεγονότα και οι συνθήκες υποδεικνύουν ότι η αναπόσβεστη αξία τους μπορεί να μην είναι πλέον ανακτήσιμη. Εάν η αναπόσβεστη αξία των παγίων στοιχείων υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους, το επιπλέον ποσό αφορά ζημία απομείωσης, η οποία καταχωρείται απευθείας ως δαπάνη στα αποτελέσματα. Το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου, αφού εξαιρεθούν οι δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά την πώληση, και της αξίας χρήσης του (value in use), αποτελεί την ανακτήσιμη αξία του παγίου.

Η δαπάνη απομείωσης ενσώματων ακινητοποιήσεων που εμφάνισε ο Όμιλος το 2013 ανέρχεται σε €0,6 εκατ.. Η απομείωση σχετίζεται με υπό κατασκευή σταθμό διανομής τσιμέντου στη Φλόριντα των ΗΠΑ.

Το ποσό των €0,9 εκατ. που εμφανίζει ο Όμιλος στη χρήση του 2012 ως αντιστροφή δαπάνης απομείωσης αφορά μηχανολογικό εξοπλισμό της Εταιρίας λόγω αλλαγής των συνθηκών που τεκμηρίωναν την απομείωση.

Εμπράγματα θάρη:

Επί των παγίων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρίας δεν υφίστανται εμπράγματα θάρη. Επί των παγίων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου υφίστανται εμπράγματα εξασφαλίσεις ύψους €61,5 εκατ. (31.12.2012: €61,5 εκατ.) και TRY 26,0 εκατ. (€8,9 εκατ.) (31.12.2012: TRY 26 εκατ. - € 11.1 εκατ.) στην κοινοπρακτική εταιρία του Ομίλου στην Τουρκία Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S. προς εξασφάλιση δανειακών γραμμών. Στις 31.12.2013 η ανωτέρω εταιρία είχε χρησιμοποιήσει δανειακές γραμμές ύψους €17,3 εκατ. (31.12.2012: 27,3 εκατ.).

12. Επενδυτικά ακίνητα

Στα επενδυτικά ακίνητα του Ομίλου δεν συμπεριλαμβάνονται ορισμένα από τα αντίστοιχα της Εταιρίας καθώς τα εκμισθώνει σε θυγατρικές της και ως εκ τούτου αυτά μεταφέρονται στην κατηγορία των ενσώματων ακινητοποιήσεων κατά την ενοποίηση. Τα επενδυτικά ακίνητα έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία όπως αυτή έχει εκτιμηθεί από ανεξάρτητο εξωτερικό ορκωτό εκτιμητή, μέλος του σώματος ορκωτών εκτιμητών και πιστοποιημένος κατά TEGoVA (the European Group of Valuers' Associations).

(ποσά σε χιλιάδες €)

	Όμιλος		Εταιρία	
	2013	2012	2013	2012
Υπόλοιπο έναρξης	8.546	9.804	11.959	11.312
Προσθήκες	-	98	-	-
Καθαρή (ζημία)/κέρδος από την αποτίμηση στην εύλογη αξία	-626	620	-683	-226
Μεταφορά περιουσιακών στοιχείων από ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια μετά από υπεραξία αποτίμησης	1.780	873	882	873
Μεταφορά από/προς ενσώματες ακινητοποιήσεις (σημ. 11)	3.520	-2.849	1.815	-
Υπόλοιπο λήξης	13.220	8.546	13.973	11.959

	Όμιλος		Εταιρία	
	2013	2012	2013	2012
Έσοδα από ενοίκια προερχόμενα από επενδυτικά ακίνητα	193	119	53	55
Άμεσα λειτουργικά έξοδα (συμπεριλαμβανομένου επισκευών και συντηρήσεων) που δεν επέφεραν έσοδα από ενοίκια	-22	-151	-21	-151
Καθαρό κέρδος/(ζημία) από τα επενδυτικά ακίνητα σε εύλογη αξία	171	-32	32	-96

Η εκτίμηση της εύλογης αξίας των επενδυτικών ακινήτων που βρίσκονται εντός αστικών περιοχών, έγινε σύμφωνα με τις τρέχουσες αγοραίες τιμές ομοειδών ακινήτων. Η εκτίμηση της εύλογης αξίας των γηπέδων που βρίσκονται εκτός οικιστικών περιοχών καθώς και των λατομείων, έγινε λαμβάνοντας υπόψη τοπικές εκτιμήσεις.

13. Ασώματες ακινητοποιήσεις

(ποσά σε χιλιάδες €)

Όμιλος	Αρχική υπεραξία	Απομείωση υπεραξίας	Σύνολο υπεραξίας	Άδειες παραγωγής & εκμ/σεως	Ευρεσιτεχνίες	Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	Σήματα	Φήμη και πελατεία	Λοιπά ασώματα πάγια	Σύνολο
Ποσά προηγούμενης χρήσης 2012										
Υπόλοιπο έναρξης	431.005	-21.620	409.385	27.020	437	5.836	32.994	65.936	4.503	546.111
Προσθήκες	-	-	-	339	-	680	-	-	13.214	14.233
Απόκτηση θυγατρικών (σημ. 30)	108	-	108	-	-	-	-	-	42	150
Απόκτηση δραστηριότητας	-	-	-	-	-	-	-	-	2.364	2.364
Μεταφορά σε άλλη κατηγορία ασώματων ακινητοποιήσεων	-	-	-	-15	-	-	-139	-	154	-
Απομειώσεις (σημ. 29)	-	-1.973	-1.973	-3.143	-	-	-	-	-1.844	-6.960
Παραδόσεις δικαιωμάτων εκπομπών ρύπων	-	-	-	-	-	-	-	-	-8.025	-8.025
Αποσβέσεις (σημ. 29)	-	-	-	-822	-434	-1.081	-1.903	-14.352	-1.630	-20.222
Συναλλαγματικές διαφορές	4.981	-	4.981	-510	-3	-100	-1.447	-2.624	-450	-153
Υπόλοιπο λήξης	436.094	-23.593	412.501	22.869	-	5.335	29.505	48.960	8.328	527.498
Ποσά κλειόμενης χρήσης 2013										
Υπόλοιπο έναρξης	436.094	-23.593	412.501	22.869	-	5.335	29.505	48.960	8.328	527.498
Προσθήκες	-	-	-	35	-	470	-	-	1.163	1.668
Πωλήσεις (αναπόσβεστη αξία) (σημ. 29)	-	-	-	-	-	-	-	-	-77	-77
Απομειώσεις (σημ. 29)	-	-800	-800	-	-	-	-	-	-42	-842
Αποσβέσεις (σημ. 29)	-	-	-	-483	-	-1.083	-1.669	-11.917	-2.407	-17.559
Συναλλαγματικές διαφορές	-36.804	-	-36.804	-1.040	-	-190	-2.371	-3.852	-435	-44.692
Υπόλοιπο λήξης	399.290	-24.393	374.897	21.381	-	4.532	25.465	33.191	6.530	465.996
Εταιρία	Αρχική υπεραξία	Απομείωση υπεραξίας	Σύνολο υπεραξίας	Άδειες παραγωγής & εκμ/σεως	Ευρεσιτεχνίες	Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	Σήματα	Φήμη και πελατεία	Λοιπά ασώματα πάγια	Σύνολο
Ποσά προηγούμενης χρήσης 2012										
Υπόλοιπο έναρξης	-	-	-	-	-	-	81	-	1.031	1.112
Προσθήκες	-	-	-	-	-	-	-	-	8.143	8.143
Αποσβέσεις (σημ. 29)	-	-	-	-	-	-	-	-	-308	-308
Απομειώσεις (σημ. 29)	-	-	-	-	-	-	-	-	-1.358	-1.358
Παραδόσεις δικαιωμάτων εκπομπών ρύπων	-	-	-	-	-	-	-	-	-6.426	-6.426
Πρόβλεψη κόστους παράδοσης δικαιωμάτων εκπομπών ρύπων	-	-	-	-	-	-	-	-	-64	-64
Υπόλοιπο λήξης	-	-	-	-	-	-	81	-	1.018	1.099
Ποσά κλειόμενης χρήσης 2013										
Υπόλοιπο έναρξης	-	-	-	-	-	-	81	-	1.018	1.099
Προσθήκες	-	-	-	-	-	-	-	-	551	551
Αποσβέσεις (σημ. 29)	-	-	-	-	-	-	-	-	-423	-423
Απομειώσεις (σημ. 29)	-	-	-	-	-	-	-	-	-42	-42
Παραδόσεις δικαιωμάτων εκπομπών ρύπων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Πρόβλεψη κόστους παράδοσης δικαιωμάτων εκπομπών ρύπων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο λήξης	-	-	-	-	-	-	81	-	1.104	1.185

13. Ασώματες ακινητοποιήσεις (συνέχεια)

Το 2013, ο Όμιλος αναγνώρισε στην κατάσταση αποτελεσμάτων ζημία από απομείωση υπεραξίας ύψους €0,8 εκατ. λόγω της μη επαλήθευσης ορισμένων παραδοχών που είχαν χρησιμοποιηθεί την 31.12.2012 για τον έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου, που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα.

Το 2012, η συνολική αξία απομείωσης των ασωμάτων ακινητοποιήσεων εξαιρουμένης της υπεραξίας ανέρχεται στο ποσό €5,0 εκατ.. Ποσό €3,1 εκατ. αφορά απομείωση δικαιωμάτων εκμετάλλευσης λατομικής περιοχής στην Ελλάδα και το υπόλοιπο ποσό των €1,9 εκατ. αφορά απομείωση που προέκυψε από την αποτίμηση στην εύλογη αξία αγορασθέντων δικαιωμάτων εκπομπής ρύπων (CER) που είχε στην κατοχή του ο Όμιλος την 31.12.2012.

Το Β' εξάμηνο του 2012, η θυγατρική εταιρία του Ομίλου στις ΗΠΑ, Separation Technologies LLC, σύναψε με εταιρία που δραστηριοποιείται σε συναφή χώρο, συμφωνία εξαγοράς του εξοπλισμού και του δικαιώματος εκμετάλλευσης ιπτάμενης τέφρας που κατείχε η πωλήτρια εταιρία σε εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη Φλόριντα. Με βάση τη συμφωνία αυτή, η Separation Technologies LLC ανέλαβε ταυτόχρονα την υποχρέωση για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος χώρου του εργοστασίου. Το ποσό των €2,4 εκατ. αναγνωρίστηκε από τον Όμιλο στις λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις, ως η παρούσα αξία αποκατάστασης του κόστους του περιβάλλοντος χώρου (σημ. 26).

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας

Η υπεραξία, η οποία προκύπτει κατά την ενοποίηση επιχειρήσεων που προέρχονται από εξαγορά, έχει καταμερισθεί στις ακόλουθες μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών (MTP) ανά γεωγραφική περιοχή.

(ποσά σε χιλιάδες €)

Υπόλοιπο υπεραξίας (ανά γεωγραφική περιοχή):

	2013	2012
Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη	13.605	14.405
Βόρειος Αμερική	158.615	166.019
Νοτιοανατολική Ευρώπη	56.946	57.014
Ανατολική Μεσόγειος	145.731	175.063
	374.897	412.501

Η πρόβλεψη για απομείωση υπεραξίας έχει επιβαρύνει την κατάσταση αποτελεσμάτων.

Βασικές παραδοχές

Η ανακτήσιμη αξία μίας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών καθορίζεται σύμφωνα με τον υπολογισμό της αξίας χρήσεως της (value in use). Ο υπολογισμός αυτός χρησιμοποιεί προ-φόρων προβλέψεις ταμειακών ροών, βασισμένες σε οικονομικούς προϋπολογισμούς, οι οποίοι έχουν εγκριθεί από τη διοίκηση και καλύπτουν πενταετή περίοδο. Οι ταμειακές ροές πέραν της πενταετούς περιόδου εξαγονται συμπερασματικά χρησιμοποιώντας τις εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης που αναφέρονται παρακάτω.

Η αξία χρήσης για τις μονάδες που παράγουν ταμειακές ροές επηρεάζεται (έχει ευαισθησία) από τους εξής βασικούς παράγοντες (παραδοχές):

- Ποσότητες πωλήσεων
- Τιμές πωλήσεων
- Μικτό περιθώριο κέρδους
- Ρυθμός ανάπτυξης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της αναγωγής των ταμειακών ροών πέραν της περιόδου της πρόβλεψης και
- Επιτόκια προεξόφλησης

Ποσότητες πωλήσεων:

Οι παραδοχές των ποσοτήτων όπως εκτιμήθηκαν από τις τοπικές διοικήσεις, προέρχονται από τις προβλέψεις των πωλήσεων. Οι προβλέψεις αυτές βασίζονται παράγοντες όπως: επιδόσεις κατά το παρελθόν, εκτιμήσεις ανάπτυξης της τοπικής αγοράς, έργα υποδομής στα οποία η εταιρία θα συμμετάσχει (δημόσιες επενδύσεις), κτλ. Στις ΗΠΑ, ο ρυθμός ανάπτυξης του όγκου πωλήσεων βασίζεται επίσης σε δημοσιευμένη έρευνα του κλάδου, ενώ λαμβάνονται υπόψη δημογραφικές τάσεις όπως (μεταξύ άλλων παραγόντων) η ανάπτυξη του πληθυσμού, η σύνθεση των νοικοκυριών και η παραγωγή στις πολιτείες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Επιπροσθέτως, στον μακροπρόθεσμο ρυθμό ανάπτυξης έχουν ληφθεί υπόψη η αναλογία τσιμέντου στο σκυρόδεμα, η οποία ιστορικά διαφέρει από πολιτεία σε πολιτεία ανάλογα με τους κανόνες οικοδόμησης, η διαθεσιμότητα σε πρώτες ύλες και άλλοι παράγοντες.

Τιμές πωλήσεων:

Οι παραδοχές των τιμών πώλησης που δόθηκαν από τις τοπικές διοικήσεις αποτελούν τις καλύτερες εκτιμήσεις τους για τις τιμές πώλησης των αγαθών. Οι παράγοντες που έχουν ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό των προβλέψεων αυτών αφορούν τον πληθωρισμό, την εμπιστοσύνη στο προϊόν, το ρυθμό ανάπτυξης της τοπικής αγοράς, τον ανταγωνισμό και την αύξηση του κόστους παραγωγής κτλ. Ο Όμιλος εκτιμά τους παρακάτω μέσους ετήσιους ρυθμούς ανάπτυξης πωλήσεων για την πενταετή περίοδο.

Ρυθμός ανάπτυξης πωλήσεων

	2013	2012
Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη	6,1% - 18,9%	11,4% - 23,8%
Βόρειος Αμερική	13,2% - 15,1%	8,1% - 12,3%
Νοτιοανατολική Ευρώπη	0,7% - 9,8%	4,3% - 12,5%
Ανατολική Μεσόγειος	4,3%-12,7%	3,2% - 11,8%

13. Ασώματες ακινητοποιήσεις (συνέχεια)

Μικτό περιθώριο κέρδους:

Συμπεριλαμβάνει όλα τα σχετικά κόστη που συνθέτουν το κόστος πωληθέντων στα οποία μεταξύ άλλων περιλαμβάνεται και η εξέλιξη του κόστους ενέργειας. Ο Όμιλος εκτιμά τους παρακάτω μέσους ετήσιους ρυθμούς ανάπτυξης του μικτού περιθωρίου κέρδους για την πενταετή περίοδο:

Ρυθμός ανάπτυξης μικτού περιθωρίου κέρδους	2013	2012
Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη	7%-34,6%	24,3% - 30,6%
Βόρειος Αμερική	20,4%-34,5%	18,9% -59,5%
Νοτιοανατολική Ευρώπη	5,3% - 16,9%	9,3% - 27,3%
Ανατολική Μεσόγειος	10,4% - 25,4%	12,6% - 20%

Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές:

Οι παράγοντες που έχουν ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό των ρυθμών ανάπτυξης στο διηνεκές είναι οι εκτιμήσεις από τις τοπικές κεντρικές τράπεζες στις χώρες που ο Όμιλος δραστηριοποιείται, καθώς ο ρυθμός αυτός σχετίζεται με τη μελλοντική ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών και με την αλληλεπίδραση μεταξύ της ανάπτυξης της οικονομίας και της ανάπτυξης του κλάδου των κατασκευών.

Στις ΗΠΑ, η διοίκηση χρησιμοποίησε ένα μοντέλο φθίνουσας ανάπτυξης (fading-growth-rate model) για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης, μετά την καθορισμένη πενταετή περίοδο. Με τη μέθοδο αυτή, οι ταμειακές ροές αυξάνονται με υψηλότερο ρυθμό μετά την πενταετή περίοδο πρόβλεψης και πριν την εισαγωγή στο ρυθμό ανάπτυξης στο διηνεκές. Ο ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές εκτιμάται από τη διοίκηση ως εξής:

Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές	2013	2012
Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη	3%	0%-4%
Βόρειος Αμερική	3%-4%	3%-4%
Νοτιοανατολική Ευρώπη	2%	2%
Ανατολική Μεσόγειος	2%-4%	2%-5%

Επιτόκια προεξόφλησης :

Τα επιτόκια προεξόφλησης αντιπροσωπεύουν τις παρούσες εκτιμήσεις της αγοράς για τους εξατομικευμένους κινδύνους κάθε μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών, έχοντας λάβει υπόψη τη χρονική αξία του χρήματος και τους μοναδικούς κινδύνους των παγίων που δεν συνυπολογίστηκαν στις εκτιμήσεις των ταμειακών ροών. Ο υπολογισμός των επιτοκίων προεξόφλησης βασίζεται στις συγκεκριμένες συνθήκες που λειτουργεί ο Όμιλος και οι λειτουργικοί τομείς του και εξάγεται από το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίων (ΜΣΚΚ). Το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίων συνυπολογίζει τόσο τον δανεισμό, όσο και τα ίδια κεφάλαια. Το κόστος των ιδίων κεφαλαίων προκύπτει από την προσδοκώμενη απόδοση που έχουν οι επενδυτές του Ομίλου για την επένδυσή τους. Το κόστος του δανεισμού βασίζεται στο επιτόκιο των δανείων που ο Όμιλος πρέπει να εξυπηρετήσει. Ο ειδικός κίνδυνος της χώρας ενσωματώνεται με την εφαρμογή εξατομικευμένων παραγόντων ευαισθησίας "βήτα". Οι δείκτες ευαισθησίας "βήτα" αξιολογούνται ετήσια με βάση δημοσιευμένα δεδομένα της αγοράς.

Επιτόκια προεξόφλησης	2013	2012
Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη	12,7%	9,1% - 10,5%
Βόρειος Αμερική	9,6%	8,1%
Νοτιοανατολική Ευρώπη	8% -17,6%	11,3%-14,2%
Ανατολική Μεσόγειος	12,9%-17,6%	12,5%-13,3%

Ανάλυση ευαισθησίας των ανακτήσιμων ποσών

Στις 31.12.2013, ο Όμιλος ανέλυσε την ευαισθησία των ανακτήσιμων ποσών σε σχέση με μια λογική και πιθανή αλλαγή σε κάποιες από τις βασικές παραδοχές (ενδεικτικά αναφέρεται η αλλαγή μιας εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο προεξόφλησης ή στον ρυθμό ανάπτυξης στο διηνεκές). Οι αναλύσεις αυτές δε δείχνουν μια κατάσταση στην οποία η λογιστική αξία των σημαντικών Μονάδων Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΤΡ) του Ομίλου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό τους. Εξάιρεση αποτελεί ένας λατομικός χώρος στην Ελλάδα για τον οποίο λογίστηκε απομείωση ποσού €0,8 εκατ., λόγω της μείωσης στη ζήτηση των δομικών υλικών στην περιοχή που δραστηριοποιείται.

14. Κύριες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

Όνομα θυγατρικών, συγγενών και κοινοπραξιών	Χώρα που δραστηριοποιείται	Αντικείμενο εργασίας	2013		2012	
			% συμμετοχής (*)		% συμμετοχής (*)	
			Άμεση	Έμμεση	Άμεση	Έμμεση
Μέθοδος πλήρους ενοποίησης						
Ανώνυμη Εταιρία Τσιμέντων Τιτάν	Ελλάδα	Παραγωγή τσιμέντου	Μητρική Εταιρία		Μητρική Εταιρία	
Αιολική Ν.Ε.	Ελλάδα	Ναυτιλιακή	100,000	-	100,000	-
Αιτωλικά Λατομεία Α.Ε.	Ελλάδα	Αδρανή	-	63,723	-	63,723
Αλμπασέμ Α.Ε.	Ελλάδα	Εμπορική εταιρία	99,996	0,004	99,996	0,004
Αρκτίας Α.Ε.	Ελλάδα	Αδρανή	-	100,000	-	100,000
Λατομική Δωδεκανήσου Α.Ε. (1)	Ελλάδα	Αδρανή	-	-	-	100,000
Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά Α.Ε.	Ελλάδα	Σκυρόδεμα και αδρανή	99,851	0,149	99,796	0,204
Ιντερτιτάν Εμπορική Διεθνής Α.Ε.	Ελλάδα	Εμπορική εταιρία	99,995	0,005	99,995	0,005
ΚΤΗΜΕΤ Α.Ε.	Ελλάδα	Αδρανή	-	100,000	-	100,000
Λεεσέμ Α.Ε. (1)	Ελλάδα	Εμπορική εταιρία	-	-	-	100,000
Ποζολάνη Α.Ε. (1)	Ελλάδα	Αδρανή	-	-	-	100,000
Πορφυρίων Α.Ε.	Ελλάδα	Παραγωγή και εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας	-	100,000	-	100,000
Λατομεία Γουρνών Α.Ε.	Ελλάδα	Αδρανή	54,930	45,070	54,930	45,070
Λατομεία Κοινότητας Ταγαράδων Α.Ε.	Ελλάδα	Αδρανή	-	79,928	-	79,928
Λατομεία Τανάγρας Α.Ε.	Ελλάδα	Αδρανή	-	100,000	-	100,000
Λατομεία Βαχού Α.Ε.	Ελλάδα	Αδρανή	-	100,000	-	100,000
Σίγμα Μπετόν Α.Ε.Τ.Ε.	Ελλάδα	Αδρανή	-	100,000	-	100,000
Τιτάν Τσιμέντα Ατλαντικού Α.Β.Ε.Ε.	Ελλάδα	Εταιρία συμμετοχών	43,947	56,053	43,947	56,053
Τιτάν Διεθνής Εμπορική Α.Ε.	Ελλάδα	Εμπορική εταιρία	99,800	0,200	99,800	0,200
Double W & Co OOD	Βουλγαρία	Λιμάνι	-	99,989	-	99,989
ECO Conception EOOD	Βουλγαρία	Εναλλακτικά καύσιμα	-	99,989	-	99,989
Granitoid AD	Βουλγαρία	Εμπορική εταιρία	-	99,760	-	99,668
Gravel & Sand PIT AD	Βουλγαρία	Αδρανή	-	99,989	-	99,989
Trojan Cem EOOD (5)	Βουλγαρία	Εμπορική εταιρία	-	83,943	-	83,943
Zlatna Panega Beton EOOD	Βουλγαρία	Σκυρόδεμα	-	99,989	-	99,989
Zlatna Panega Cement AD	Βουλγαρία	Παραγωγή τσιμέντου	-	99,989	-	99,989
Green Alternative Energy Assets EAD	Βουλγαρία	Εναλλακτικά καύσιμα	-	100,000	-	100,000
Cementi ANTEA SRL	Ιταλία	Εμπορική εταιρία	-	60,000	-	60,000
Cementi Crotone S.R.L.	Ιταλία	Εισαγωγή και διανομή τσιμέντου	-	100,000	-	100,000
Fintitan SRL	Ιταλία	Εισαγωγή και διανομή τσιμέντου	100,000	-	100,000	-
Separation Technologies Canada Ltd	Καναδάς	Μετατροπή αχρ. υλικών σε ιπτάμ.τέφρα	-	100,000	-	100,000
Aemos Cement Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	100,000	-	100,000	-
Alvacim Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Gaea Green Alternative Energy Assets Limited	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Balkcem Ltd (5)	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	88,514	-	88,514
East Cement Trade Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Feronia Holding Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Iapetos Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	100,000	-	100,000	-
KOCEM Limited	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Rea Cement Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Terret Enterprises Ltd (5)	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	88,514	-	88,514
Themis Holdings Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Titan Cement Cyprus Limited (5)	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	88,514	-	88,514
Tithys Ltd (5)	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	88,514	-	88,514
Alexandria Portland Cement Co. S.A.E	Αίγυπτος	Παραγωγή τσιμέντου	-	82,513	-	82,513
Beni Suef Cement Co.S.A.E.	Αίγυπτος	Παραγωγή τσιμέντου	-	82,513	-	82,513
Titan Beton & Aggregate Egypt LLC	Αίγυπτος	Αδρανή	-	83,118	-	83,118
Sharr Beteiligungs GmbH (5)	Γερμανία	Εταιρία συμμετοχών	-	88,514	-	88,514

14. Κύριες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες (συνέχεια)

Όνομα θυγατρικών, συγγενών και κοινοπραξιών	Χώρα που δραστηριοποιείται	Αντικείμενο εργασίας	2013		2012	
			% συμμετοχής (*)		% συμμετοχής (*)	
			Άμεση	Έμμεση	Άμεση	Έμμεση
Μέθοδος πλήρους ενοποίησης						
Separation Technologies U.K. Ltd	Μ.Βρετανία	Μετατροπή αχρ. υλικών σε ιπτάμ.τέφρα	-	100,000	-	100,000
Titan Cement U.K. Ltd	Μ.Βρετανία	Εισαγωγή και διανομή τσιμέντου	100,000	-	100,000	-
Titan Global Finance PLC	Μ.Βρετανία	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	100,000	-	100,000	-
Alexandria Development Co.Ltd	Μ.Βρετανία	Εταιρία συμμετοχών	-	82,717	-	82,717
Titan Egyptian Inv. Ltd	Μ.Βρετανία	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Carolinas Cement Company LLC	ΗΠΑ	Εταιρία αναπτυξιακών και επενδυτικών δραστηριοτήτων	-	100,000	-	100,000
Essex Cement Co. LLC	ΗΠΑ	Εμπορική εταιρία	-	100,000	-	100,000
Markfield America LLC	ΗΠΑ	Ασφαλιστική εταιρία	-	100,000	-	100,000
Massey Sand and Rock Co	ΗΠΑ	Αδρανή	-	100,000	-	100,000
Mechanicsville Concrete INC.	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Metro Redi-Mix LLC	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Miami Valley Ready Mix of Florida LLC	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Pennsuco Cement Co. LLC	ΗΠΑ	Παραγωγή τσιμέντου	-	100,000	-	100,000
Roanoke Cement Co. LLC	ΗΠΑ	Παραγωγή τσιμέντου	-	100,000	-	100,000
S&W Ready Mix Concrete Co. Inc.	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
S&W Ready Mix LLC	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Separation Technologies LLC	ΗΠΑ	Μετατροπή αχρ. υλικών σε ιπτάμ.τέφρα	-	100,000	-	100,000
Standard Concrete LLC	ΗΠΑ	Εμπορική εταιρία	-	100,000	-	100,000
ST Mid-Atlantic LLC	ΗΠΑ	Μετατροπή αχρ. υλικών σε ιπτάμ.τέφρα	-	100,000	-	100,000
Summit Ready-Mix LLC	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Tarmac America LLC	ΗΠΑ	Παραγωγή τσιμέντου	-	100,000	-	100,000
Titan Carolina Concrete LLC	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Titan Mid-Atlantic Aggregates LLC	ΗΠΑ	Αδρανή	-	100,000	-	100,000
Titan Virginia Ready Mix LLC	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Titan America LLC	ΗΠΑ	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Trusa Realty LLC	ΗΠΑ	Κτηματομεσιτική εταιρία	-	100,000	-	100,000
Tyson Material Transport LLC	ΗΠΑ	Εταιρία μεταφορών	-	100,000	-	100,000
Cementara Kosjeric AD (5)	Σερβία	Παραγωγή τσιμέντου	-	88,514	-	88,514
Stari Silo Company DOO (5)	Σερβία	Εμπορική εταιρία	-	88,514	-	88,514
TCK Montenegro DOO (5)	Μαυροβούνιο	Εμπορική εταιρία	-	88,514	-	88,514
Cement Plus LTD (5)	Π.Γ.Δ.Μ.	Εμπορική εταιρία	-	54,563	-	54,563
GAEA Zelena Alternative Enerjia DOOEL (2)	Π.Γ.Δ.Μ.	Εναλλακτικά καύσιμα	-	100,000	-	-
Geospan Dooel (3)	Π.Γ.Δ.Μ.	Αδρανή	-	-	-	99,989
Rudmark DOOEL (5)	Π.Γ.Δ.Μ.	Εμπορική εταιρία	-	83,943	-	83,943
Usje Cementarnica AD (5)	Π.Γ.Δ.Μ.	Παραγωγή τσιμέντου	-	83,943	-	83,943
Vesa DOOL	Π.Γ.Δ.Μ.	Εμπορική εταιρία	-	100,000	-	100,000
Kosovo Construction Materials L.L.C. (5)	Κοσσυφοπέδιο	Αδρανή	-	88,514	-	88,514
Sharrcem SH.P.K. (5)	Κοσσυφοπέδιο	Παραγωγή τσιμέντου	-	88,514	-	88,514
Alba Cemento Italia, SHPK	Αλβανία	Εμπορική εταιρία	-	60,000	-	60,000
Antea Cement SHA (4)	Αλβανία	Παραγωγή τσιμέντου	-	60,000	-	60,000
GAEA Enerjia Alternative e Gjelber Sh.p.k. (2)	Αλβανία	Εναλλακτικά καύσιμα	-	100,000	-	-
Dancem APS	Δανία	Εμπορική εταιρία	-	100,000	-	100,000
Aeas Netherlands B.V. (5)	Ολλανδία	Εταιρία συμμετοχών	-	88,514	-	88,514
Colombus Properties B.V.	Ολλανδία	Εταιρία συμμετοχών	100,000	-	100,000	-
Holtitan B.V. (5)	Ολλανδία	Εταιρία συμμετοχών	-	88,514	-	88,514
Salentijn Properties1 B.V.	Ολλανδία	Εταιρία συμμετοχών	100,000	-	100,000	-
Titan Cement Netherlands BV (5)	Ολλανδία	Εταιρία συμμετοχών	-	88,514	-	88,514

14. Κύριες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες (συνέχεια)

Όνομα θυγατρικών, συγγενών και κοινοπραξιών	Χώρα που δραστηριοποιείται	Αντικείμενο εργασίας	2013		2012	
			% συμμετοχής (*)		% συμμετοχής (*)	
			Άμεση	Έμμεση	Άμεση	Έμμεση
Μέθοδος αναλογικής ενοποίησης						
Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S.	Τουρκία	Παραγωγή τσιμέντου	-	50,000	-	50,000
Transbeton - Δομική Α.Ε.	Ελλάδα	Σκυρόδεμα	-	50,000	-	50,000
Μέθοδος ενοποίησης καθαρής θέσης						
Karieri AD	Βουλγαρία	Αδρανή	-	48,711	-	48,711
Karierni Materiali AD	Βουλγαρία	Αδρανή	-	48,764	-	48,764
Vris OOD	Βουλγαρία	Αδρανή	-	48,764	-	48,764

(*) Ποσοστό ελέγχου και συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο

Σημαντικές αλλαγές στη δομή του Ομίλου

Οικονομική χρήση 2013

- (1) Απορροφηθείσες εταιρίες από την Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά Α.Ε. οικονομικού έτους 2013
- (2) Ιδρυθείσες εταιρίες οικονομικού έτους 2013
- (3) Εκκαθαρισθείσα εταιρία οικονομικού έτους 2013

Οικονομική χρήση 2012

(4) Στις 20.6.2012 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου Antea Cement SHA πραγματοποίησε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους €22,0 εκατ. εκ των οποίων €8,8 εκατ. καταβλήθηκαν από την European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) και την International Finance Corporation (IFC), που αποτελούν τη μη ελέγχουσα συμμετοχή στην Antea Cement SHA.

(5) Στις 27.6.2012 ο Όμιλος ανακοίνωσε την πραγματοποίηση επένδυσης της International Finance Corporation (IFC) ποσού €50 εκατ. στις θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου στην Π.Γ.Δ.Μ., τη Σερβία και το Κόσοβο. Με την ολοκλήρωση της σχετικής συναλλαγής, η IFC απέκτησε, μέσω της συμμετοχής της στη θυγατρική του Ομίλου TITAN Cement Cyprus Limited, μειοψηφικό ποσοστό της τάξεως του 11,49% των δραστηριοτήτων του Ομίλου στις ανωτέρω χώρες.

Η κίνηση των συμμετοχών της Εταιρίας σε θυγατρικές της, αναλύεται ως εξής:

(ποσά σε χιλιάδες €)

Συμμετοχές σε θυγατρικές την 1η Ιανουαρίου

Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου σε υφιστάμενες θυγατρικές

Λοιπά

Συμμετοχές σε θυγατρικές την 31η Δεκεμβρίου

2013	2012
1.213.365	1.182.854
30.275	30.120
189	391
1.243.829	1.213.365

15. Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρίες

Στις 31.12.2013 ο Όμιλος ενσωμάτωσε στις οικονομικές του καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης τις εξής εταιρίες που εδρεύουν στη Βουλγαρία: Karieri AD με ποσοστό 48,711% (31.12.2012: 48,711%), Karierni Materiali AD με ποσοστό 48,764% (31.12.2012: 48,764%), Vris OOD με ποσοστό 48,764% (31.12.2012: 48,764%).

Όλες οι προαναφερθείσες εταιρίες δραστηριοποιούνται στο κλάδο των αδρανών και καμία από αυτές δεν είναι εισηγμένη σε χρηματιστηριακή αγορά.

Μέχρι τις 30.9.2012, ο Όμιλος κατείχε ποσοστό 49,9% της Transbeton-Δομική Α.Ε. η οποία ενσωματωνόταν στις οικονομικές καταστάσεις του με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Στις 1.10.2012, ο Όμιλος προέβη στην εξαγορά, από τον άλλο βασικό μέτοχο της Transbeton-Δομική Α.Ε., επιπλέον ποσοστού 0,1%, διαμορφώνοντας έτσι το τελικό ποσοστό συμμετοχής του στο 50,0%. Με την ανωτέρω απόκτηση, ο Όμιλος συμμετέχει από κοινού στη διαχείριση της Transbeton-Δομική Α.Ε. και πλέον εφαρμόζει τη μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης για την ενσωμάτωσή της στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Η Transbeton-Δομική Α.Ε δραστηριοποιείται στο χώρο του σκυροδέματος και των αδρανών υλικών και δεν είναι εισηγμένη σε χρηματιστηριακή αγορά.

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει συγκεντρωτικά οικονομικές πληροφορίες για τις ανωτέρω εταιρίες:

(ποσά σε χιλιάδες €)

Ενσώματες ακινητοποιήσεις	6.457	7.394
Ασώματες ακινητοποιήσεις και λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	2.553	2.551
Κυκλοφορούν ενεργητικό	2.520	1.450
Σύνολο ενεργητικού	11.530	11.395
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.192	1.294
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	7.909	7.367
Σύνολο υποχρεώσεων	9.101	8.661
Λογιστική αξία συμμετοχής	2.429	2.734
Έσοδα	4.339	4.970
Κόστος πωλήσεων	-2.659	-3.661
Μικτά κέρδη προ αποσβέσεων	1.680	1.309
Άλλα έξοδα	-42	-11
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	-686	-712
Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	-92	-144
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	860	442
Αποσβέσεις	-1.116	-1.113
Ζημίες προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	-256	-671
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-75	-196
Ζημίες προ φόρων	-331	-867
Φόρος εισοδήματος	26	26
Συμμετοχή Ομίλου στις ζημίες χρήσης	-305	-841

16. Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία

(ποσά σε χιλιάδες €)

Υπόλοιπο έναρξης	1.940	2.206	169	169
Αγορές	3.043	47	3.003	-
Πωλήσεις	-3.000	-84	-3.000	-
Αναπροσαρμογή εύλογης αξίας	-342	-225	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	-5	-4	-	-
Υπόλοιπο λήξης	1.636	1.940	172	169

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία αναλύονται σε:

Μακροπρόθεσμα	1.573	1.877	111	108
Βραχυπρόθεσμα	63	63	61	61
	1.636	1.940	172	169

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
1.940	2.206	169	169
3.043	47	3.003	-
-3.000	-84	-3.000	-
-342	-225	-	-
-5	-4	-	-
1.636	1.940	172	169
1.573	1.877	111	108
63	63	61	61
1.636	1.940	172	169

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτελούνται κυρίως από χρεόγραφα μη διαπραγματεύσιμα σε αγορές κεφαλαίου.

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία, αποτιμώνται στην εύλογη αξία, κατά την ημερομηνία ισολογισμού (σημ. 35).

17. Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία

(ποσά σε χιλιάδες €)

Εγγυήσεις
Στοιχεία ενεργητικού επιπρόσθετου προγράμματος παροχών (σημ.25)
Γραμμάτια εισπρακτέα
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
3.276	3.236	2.768	2.690
4.024	3.985	-	-
468	776	-	-
4.473	4.575	-	-
12.241	12.572	2.768	2.690

18. Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται επί των προσωρινών διαφορών, σύμφωνα με τη μέθοδο της υποχρέωσης, με τη χρησιμοποίηση των φορολογικών συντελεστών που ισχύουν στις χώρες όπου δραστηριοποιούνται οι εταιρίες του Ομίλου.

(ποσά σε χιλιάδες €)

Η κίνηση των αναβαλλόμενων φόρων μετά από συμψηφισμούς έχει ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρία	
	2013	2012	2013	2012
Υπόλοιπο έναρξης, καθαρή αναβαλλόμενη υποχρέωση	176.287	189.665	17.972	19.990
Χρέωση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων (σημ. 8)	-898	-3.882	-4.767	-2.342
Φόρος που βαρύνει την καθαρή θέση μέσω της κατάστασης συνολικών εσόδων	2.091	-266	1.010	324
Συναλλαγματικές διαφορές	-15.121	-9.230	-	-
Υπόλοιπο λήξης, καθαρή αναβαλλόμενη υποχρέωση	162.359	176.287	14.215	17.972

Ο αναβαλλόμενος φόρος που βαρύνει την καθαρή θέση προέρχεται από την επίδραση των παραγώγων αντιστάθμισης ταμειακών ροών.

Ανάλυση αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων (πριν από συμψηφισμούς)

	Όμιλος		Εταιρία	
	2013	2012	2013	2012
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	224.337	229.368	34.528	27.521
Ασώματες ακινητοποιήσεις	38.473	38.641	-	-
Προβλέψεις	8.591	4.834	6.253	1.800
Απαιτήσεις και προπληρωμές	1.533	3.644	6	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	89	-2.842	335	228
	273.023	273.645	41.122	29.549

Ανάλυση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (πριν από συμψηφισμούς)

Ασώματες ακινητοποιήσεις	-13.813	-10.951	-14	-64
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	-2.285	-1.963	-1.316	-
Αποθέματα	-1.268	-1.830	-256	-256
Συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις	-7.210	-7.689	-2.933	-2.260
Απαιτήσεις και προπληρωμές	-6.163	-8.800	-460	-765
Μεταφορά φορολογικών ζημιών (σημ. 8)	-67.988	-59.320	-19.600	-6.917
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	-1.660	-161	-	-
Κρατικές επιχορηγήσεις	-704	2.274	-1.135	-969
Προβλέψεις	-8.508	-8.609	-457	-346
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	-36	-365	-	-
Χρηματοοικονομικά μέσα	-1.029	56	-736	-
	-110.664	-97.358	-26.907	-11.577
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	162.359	176.287	14.215	17.972

18. Αναβαλλόμενη φορολογία (συνέχεια)

Η κίνηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων (πριν από τον συμψηφισμό των υπολοίπων που εμπίπτουν στην ίδια κατηγορία) κατά τη διάρκεια της χρήσης, έχει ως ακολούθως:

(ποσά σε χιλιάδες €)

Όμιλος	1 Ιανουαρίου 2013	Χρέωση/(Πίστωση) στα αποτελέσματα	Χρέωση/(Πίστωση) στα ίδια κεφάλαια μέσω κατάστασης συνολικού εισοδήματος	Συναλλαγματικές διαφορές	31 Δεκεμβρίου 2013
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (πριν από συμψηφισμούς)					
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	229.368	9.658	229	-14.918	224.337
Ασώματες ακινητοποιήσεις	38.641	3.567	-	-3.735	38.473
Προβλέψεις	4.834	3.758	-	-1	8.591
Απαιτήσεις και προπληρωμές	3.644	-2.065	-	-46	1.533
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	-2.842	2.747	-	184	89
	273.645	17.665	229	-18.516	273.023
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (πριν από συμψηφισμούς)					
Ασώματες ακινητοποιήσεις	-10.951	-3.614	-	752	-13.813
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	-1.963	-324	-	2	-2.285
Αποθέματα	-1.830	515	-	47	-1.268
Συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις	-7.689	-682	1.012	149	-7.210
Απαιτήσεις και προπληρωμές	-8.800	2.475	-	162	-6.163
Μεταφορά φορολογικών ζημιών (σημ. 8)	-59.320	-10.593	-	1.925	-67.988
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	-161	-1.564	-	65	-1.660
Κρατικές επιχορηγήσεις	2.274	-2.995	-	17	-704
Προβλέψεις	-8.609	-160	-	261	-8.508
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	-365	330	-	-1	-36
Χρηματοοικονομικά μέσα	56	-1.951	850	16	-1.029
	-97.358	-18.563	1.862	3.395	-110.664
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	176.287	-898	2.091	-15.121	162.359

Εταιρία	1 Ιανουαρίου 2013	Χρέωση/(Πίστωση) στα αποτελέσματα	Χρέωση/(Πίστωση) στα ίδια κεφάλαια μέσω κατάστασης συνολικού εισοδήματος	31 Δεκεμβρίου 2013
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (πριν από συμψηφισμούς)				
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	27.521	6.778	229	34.528
Απαιτήσεις και προπληρωμές	-	6	-	6
Προβλέψεις	1.800	4.453	-	6.253
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	228	107	-	335
	29.549	11.344	229	41.122
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (πριν από συμψηφισμούς)				
Ασώματες ακινητοποιήσεις	-64	50	-	-14
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις		-1.316	-	-1.316
Αποθέματα	-256	-	-	-256
Απαιτήσεις και προπληρωμές	-765	305	-	-460
Κρατικές επιχορηγήσεις	-969	-166	-	-1.135
Προβλέψεις	-346	-111	-	-457
Συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις	-2.260	-842	169	-2.933
Χρηματοοικονομικά μέσα	-	-1.348	612	-736
Μεταφορά φορολογικών ζημιών (σημ. 8)	-6.917	-12.683	-	-19.600
	-11.577	-16.111	781	-26.907
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	17.972	-4.767	1.010	14.215

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει ένα νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα συγχώνευσης των τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων με τις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και εφόσον οι αναβαλλόμενοι φόροι τελούν υπό το ίδιο φορολογικό καθεστώς.

18. Αναβαλλόμενη φορολογία (συνέχεια)

Η κίνηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων (πριν από τον συμψηφισμό των υπολοίπων που εμπίπτουν στην ίδια κατηγορία) κατά τη διάρκεια της προηγούμενης χρήσης, έχει ως ακολούθως:

(ποσά σε χιλιάδες €)

Όμιλος	1 Ιανουαρίου 2012	Χρέωση/(Πίστωση) στα αποτελέσματα	Χρέωση/(Πίστωση) στα ίδια κεφάλαια μέσω κατάστασης συνολικού εισοδήματος	Συναλλαγματικές διαφορές	31 Δεκεμβρίου 2012
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (πριν από συμψηφισμούς)					
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	241.243	-2.887	175	-9.163	229.368
Ασώματες ακινητοποιήσεις	38.751	1.237	-	-1.347	38.641
Προβλέψεις	-1.252	6.092	-	-6	4.834
Απαιτήσεις και προπληρωμές	3.482	229	-	-67	3.644
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	63	-2.905	-	-	-2.842
	282.287	1.766	175	-10.583	273.645
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (πριν από συμψηφισμούς)					
Ασώματες ακινητοποιήσεις	-9.330	-1.824	-	203	-10.951
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	-2.596	643	-	-10	-1.963
Αποθέματα	-1.870	23	-	17	-1.830
Συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις	-5.840	-1.702	-237	90	-7.689
Απαιτήσεις και προπληρωμές	-8.780	-131	-	111	-8.800
Μεταφορά φορολογικών ζημιών (σημ. 8)	-56.980	-3.246	-	906	-59.320
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	-191	29	-	1	-161
Κρατικές επιχορηγήσεις	3.358	-809	-	-275	2.274
Προβλέψεις	-10.401	1.482	-	310	-8.609
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	-250	-115	-	-	-365
Χρηματοοικονομικά μέσα	258	2	-204	-	56
	-92.622	-5.648	-441	1.353	-97.358
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	189.665	-3.882	-266	-9.230	176.287

Εταιρία	1 Ιανουαρίου 2012	Χρέωση/(Πίστωση) στα αποτελέσματα	Χρέωση/(Πίστωση) στα ίδια κεφάλαια μέσω κατάστασης συνολικού εισοδήματος	31 Δεκεμβρίου 2012
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (πριν από συμψηφισμούς)				
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	28.607	-1.261	175	27.521
Ασώματες ακινητοποιήσεις	222	-222	-	-
Προβλέψεις	1.000	800	-	1.800
Απαιτήσεις και προπληρωμές	-	228	-	228
	29.829	-455	175	29.549
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (πριν από συμψηφισμούς)				
Ασώματες ακινητοποιήσεις	-	-64	-	-64
Αποθέματα	-286	30	-	-256
Απαιτήσεις και προπληρωμές	-662	-103	-	-765
Κρατικές επιχορηγήσεις	-1.040	71	-	-969
Προβλέψεις	-912	566	-	-346
Συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις	-1.803	-606	149	-2.260
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	-69	69	-	-
Μεταφορά φορολογικών ζημιών (σημ. 8)	-5.067	-1.850	-	-6.917
	-9.839	-1.887	149	-11.577
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	19.990	-2.342	324	17.972

19. Αποθέματα

(ποσά σε χιλιάδες €)

Αποθέματα

Πρώτες ύλες-Υλικά-Ανταλλακτικά

Έτοιμα προϊόντα

Πρόβλεψη για απαξίωση αποθεμάτων

Μεταφορά από/προς ενσώματες ακινητοποιήσεις των στρατηγικών ανταλλακτικών μεγάλης αξίας (σημ.11)

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
155.839	164.051	54.099	59.248
74.423	76.688	16.580	11.199
230.262	240.739	70.679	70.447
-5.382	-5.843	-985	-1.278
224.880	234.896	69.694	69.169
253	-1.131	-	-89
225.133	233.765	69.694	69.080

Ανάλυση προβλέψεων για απαξίωση αποθεμάτων

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου

Προσθήκες χρήσης (σημ. 29)

Μη χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη (σημ. 29)

Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη

Συναλλαγματικές διαφορές

Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
5.843	6.043	1.278	1.430
1.169	1.492	3	-
-1.357	-1.416	-296	-152
-56	-149	-	-
-217	-127	-	-
5.382	5.843	985	1.278

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των αποθεμάτων.

20. Απαιτήσεις και προπληρωμές

(ποσά σε χιλιάδες €)

Πελάτες

Επιταγές εισπρακτέες

Απαιτήσεις από συνδεόμενα μέρη (σημ.33)

Πρόβλεψη για επισφάλειες

Προκαταβολές σε προμηθευτές

Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος

Απαιτήσεις από Φ.Π.Α. και λοιπούς φόρους

Απαίτηση επιστροφής εισφοράς κατανάλωσης αργίλου (σημ. 4, 29, 37)

Προπληρωμές και λοιπές απαιτήσεις

Λοιπές απαιτήσεις από συνδεόμενα μέρη (σημ.33)

Πρόβλεψη για επισφάλειες

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
133.681	136.182	17.666	18.945
20.172	23.000	5.883	7.339
-	-	10.561	10.505
-28.820	-31.694	-5.402	-6.131
125.033	127.488	28.708	30.658
4.161	2.766	93	75
3.431	6.416	375	3.626
19.941	22.024	1.799	542
2.077	8.577	-	-
34.645	36.151	13.706	14.517
9	9	2.752	9.501
-2.195	-4.251	-1.763	-1.620
62.069	71.692	16.962	26.641
187.102	199.180	45.670	57.299

Ο λογαριασμός "απαίτηση επιστροφής εισφοράς κατανάλωσης αργίλου" αφορά επιστροφή φόρου κατανάλωσης αργίλου (clay fee) ύψους €2,1 εκατ. (2012: €8,6 εκατ.) στις θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου στην Αίγυπτο.

20. Απαιτήσεις και προπληρωμές (συνέχεια)

Στις 31 Δεκεμβρίου η χρονική απεικόνιση των απαιτήσεων έχει ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρία	
	2013	2012	2013	2012
(ποσά σε χιλιάδες €)				
Δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν είναι απομειωμένα	72.350	67.635	23.000	21.884
Είναι σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα				
< 30 ημέρες	23.894	26.287	3.049	3.700
30-60 ημέρες	8.296	12.738	489	2.438
60-90 ημέρες	2.765	4.773	311	563
90-120 ημέρες	2.897	3.992	97	203
>120 ημέρες	14.831	12.063	1.762	1.870
	125.033	127.488	28.708	30.658

Μέρος των ανωτέρω απαιτήσεων καλύπτεται από εγγυήσεις/εξασφαλίσεις, οι οποίες ανέρχονται για τον Όμιλο σε €26.743 χιλ. και για την Εταιρία σε €11.456 χιλ. (σημ. 32).

Ο λογαριασμός απαιτήσεων από πελάτες δεν είναι τοκοφόρος και συνήθως διακανονίζεται σε 30-170 ημέρες για τον Όμιλο και την Εταιρία.

Ανάλυση πρόβλεψης για επισφάλειες

	Όμιλος		Εταιρία	
	2013	2012	2013	2012
(ποσά σε χιλιάδες €)				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	35.945	38.397	7.751	9.995
Προσθήκες χρήσης (σημ. 29)	6.299	12.205	1.604	2.166
Μη χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη (σημ. 29)	-8.486	-12.118	-1.570	-3.778
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	-1.983	-2.582	-620	-632
Αναταξινόμηση από λοιπούς λογαριασμούς απαιτήσεων/υποχρεώσεων	-301	114	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	-459	-71	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	31.015	35.945	7.165	7.751

21. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	Όμιλος		Εταιρία	
	2013	2012	2013	2012
(ποσά σε χιλιάδες €)				
Ταμείο	52	97	3	3
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις	184.449	284.175	8.777	35.598
	184.501	284.272	8.780	35.601

Οι βραχυπρόθεσμες καταθέσεις αποτελούνται από καταθέσεις όψεως και προθεσμίας. Τα πραγματικά επιτόκια καθορίζονται σύμφωνα με τα κυμαινόμενα επιτόκια και διαπραγματεύονται κατά περίπτωση.

22. Μετοχικό κεφάλαιο και διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

(ποσά σε χιλιάδες €, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Ο συνολικός αριθμός των εγκεκριμένων μετοχών είναι:

	2013	2012
Κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας €4,00	77.063.568	77.063.568
Προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας €4,00	7.568.960	7.568.960
	84.632.528	84.632.528

22. Μετοχικό κεφάλαιο και διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο (συνέχεια)

(ποσά σε χιλιάδες €, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

	Κοινές μετοχές		Προνομιούχες μετοχές		Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο €'000	Σύνολο	
Μετοχές που έχουν εκδοθεί και πλήρως καταβληθεί	Αριθμός μετοχών	€'000	Αριθμός μετοχών	€'000		Αριθμός μετοχών	€'000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2012	77.063.568	308.254	7.568.960	30.276	22.826	84.632.528	361.356
Έκδοση μετοχών από άσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	77.063.568	308.254	7.568.960	30.276	22.826	84.632.528	361.356
Έκδοση μετοχών από άσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2013	77.063.568	308.254	7.568.960	30.276	22.826	84.632.528	361.356

	Κοινές μετοχές		Προνομιούχες μετοχές		Σύνολο	
Ίδιες μετοχές	Αριθμός μετοχών	€'000	Αριθμός μετοχών	€'000	Αριθμός μετοχών	€'000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2012	3.111.697	89.329	5.919	117	3.117.616	89.446
Πώληση ιδίων μετοχών	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	3.111.697	89.329	5.919	117	3.117.616	89.446
Πώληση ιδίων μετοχών	-50.282	-1.766	-	-	-50.282	-1.766
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2013	3.061.415	87.563	5.919	117	3.067.334	87.680

Η χρηματιστηριακή μέση τιμή των κοινών μετοχών της Α.Ε. Τσιμέντων Τιτάν ήταν για το 2013 €15,68 (2012: €13,58) και η χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος την 31.12.2013 είναι €19,80 (31.12.2012: €13,96).

Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών

Τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς κοινών μετοχών παρέχονται στα ανώτερα στελέχη. Οι μεταβολές στον αριθμό των υφισταμένων δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς των μετοχών έχουν ως εξής:

	Πρόγραμμα 2010
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2012	560.940
Δικαιώματα που παραχωρήθηκαν	376.290
Δικαιώματα που διαγράφηκαν	-17.400
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	919.830
Δικαιώματα που εξασκήθηκαν	-50.282
Δικαιώματα που δεν ωρίμασαν	-190.746
Δικαιώματα που διαγράφηκαν	-18.904
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2013	659.898

Τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών στο τέλος του χρόνου έχουν τους ακόλουθους όρους:

	2013
Ημερομηνία λήξης	Τιμή άσκησης 2010
2014	€ 4,00 9.828
2015	€ 4,00 283.290
2016	€ 4,00 366.780
	659.898

	2012
Ημερομηνία λήξης	Τιμή άσκησης 2010
2014	€ 4,00 254.340
2015	€ 4,00 290.700
2016	€ 4,00 374.790
	919.830

22. Μετοχικό κεφάλαιο και διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο (συνέχεια)

Πρόγραμμα 2010

Στις 3.6.2010 η Εταιρία ενέκρινε τη θέσπιση νέου τριετούς Προγράμματος Παροχής Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών (Πρόγραμμα 2010), η άσκηση των οποίων θα συνδέεται με τα οικονομικά αποτελέσματα της Εταιρίας και την πορεία της τιμής της μετοχής της. Στα πλαίσια του εν λόγω Προγράμματος, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας δικαιούνται να χορηγήσει, κατά τα έτη 2010, 2011 και 2012, δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μέχρι 1.000.000 κοινών μετοχών της Εταιρίας, με τιμή διάθεσης ίση με την ονομαστική αξία της μετοχής, ήτοι €4,00 ανά μετοχή, στα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. της Εταιρίας και στα διευθυντικά και ανώτερα στελέχη της Εταιρίας και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιριών, στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα αυτό τα χορηγούμενα δικαιώματα, έχουν μία περίοδο ωρίμανσης τριών ετών και μπορούν να ασκηθούν μετά από το τέλος της περιόδου ωρίμανσης. Κάθε δικαίωμα πρέπει να ασκηθεί μέσα στο επόμενο έτος από αυτό του προσδιορισμού του τελικού αριθμού δικαιωμάτων που μπορούν να ασκηθούν. Στην περίπτωση που η προθεσμία παρέλθει τότε τα συγκεκριμένα δικαιώματα θα ακυρωθούν αμετάκλητα. Για όλα τα χορηγούμενα δικαιώματα αποτελεί βασική προϋπόθεση η συνεχής απασχόληση των δικαιούχων καθόλη τη διάρκεια του προγράμματος χορήγησης. Ο αριθμός των μετοχών που θα χορηγείται κάθε χρόνο προσδιορίζεται ως εξής:

- 1) Ένα τρίτο του δικαιώματος χορηγείται σύμφωνα με τα οικονομικά αποτελέσματα της Εταιρίας.
- 2) Ένα τρίτο του δικαιώματος χορηγείται σύμφωνα με την απόδοση της μετοχής της Α.Ε. Τσιμέντων Τιτάν, συγκριτικά με τρεις δείκτες του Χρηματιστηρίου Αθηνών κατά την διάρκεια της περιόδου των τριών χρόνων.
- 3) Ένα τρίτο του δικαιώματος χορηγείται σύμφωνα με την απόδοση των μετοχών της Α.Ε. Τσιμέντων Τιτάν συγκριτικά με τις αποδόσεις μετοχών δέκα προκαθορισμένων εταιριών παραγωγής τσιμέντου διεθνώς κατά τη διάρκεια της περιόδου των τριών χρόνων.

Ο λογιστικός χειρισμός των δικαιωμάτων που παραχωρήθηκαν από το νέο πρόγραμμα έγινε σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 2 “Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών”.

Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων που παραχωρήθηκαν το 2010, όπως αυτή αποτιμήθηκε σύμφωνα με το μοντέλο αποτίμησης Monte Carlo Simulation, ήταν €5,36 ανά δικαίωμα. Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την εφαρμογή του μοντέλου ήταν η τιμή μετοχής κατά την ημερομηνία παροχής του δικαιώματος €15,90, η τυπική απόκλιση αποδόσεων τιμής μετοχής (standard deviation) 39,42%, η μερισματική απόδοση 2,68% και το σταθερό επιτόκιο EUR swap τριετίας 2,25%.

Κατά τη χρήση 2010 παραχωρήθηκαν 267.720 δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών και από το σύνολο αυτό διαγράφηκαν 13.380 δικαιώματα. Το 2013, 190.746 δικαιώματα δεν ωρίμασαν και ακυρώθηκαν. Εκ των υπολοίπων 63.594 δικαιωμάτων που ωρίμασαν, 3.484 δικαιώματα ακυρώθηκαν, 9.828 δικαιώματα δεν έχουν ακόμα εξασκηθεί και 50.282 δικαιώματα εξασκήθηκαν από 75 στελέχη του Ομίλου, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και 5 εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Η διάθεση των αντιστοίχων μετοχών πραγματοποιήθηκε με την πώληση (εξωχρηματιστηριακή μεταβίβαση) 50.282 ιδίων κοινών μετοχών της Εταιρίας, συνολικού κόστους αγοράς €1.766 χιλ., οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 0,06% του συνόλου των μετοχών του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της, με τιμή διάθεσης κάθε μετοχής ίση με την ονομαστική της αξία, ήτοι €4,00 ανά μετοχή και συνολικό τίμημα €201 χιλ.. Η ζημία που πραγματοποιήθηκε από τη διάθεση των μετοχών αυτών στα στελέχη ανέρχεται σε €1.565 χιλ. και αναγνωρίστηκε στα ίδια κεφάλαια που αναλογούν σε μετόχους της Μητρικής Εταιρίας.

Κατά τη χρήση 2011 παραχωρήθηκαν 301.200 δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών και από το σύνολο των δικαιωμάτων έχουν ακυρωθεί 17.910 δικαιώματα.

Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων που παραχωρήθηκαν το 2011, όπως αυτή αποτιμήθηκε σύμφωνα με το μοντέλο αποτίμησης Monte Carlo Simulation, ήταν €6,86 ανά δικαίωμα. Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την εφαρμογή του μοντέλου ήταν η τιμή μετοχής κατά την ημερομηνία παροχής του δικαιώματος €17,88, η τυπική απόκλιση αποδόσεων τιμής μετοχής (standard deviation) 43,98%, η μερισματική απόδοση 2,74% και το σταθερό επιτόκιο EUR swap τριετίας 1,89%.

Κατά τη χρήση 2012 παραχωρήθηκαν 376.290 δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών και από το σύνολο αυτό έχουν διαγραφεί 9.510 δικαιώματα.

Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων που παραχωρήθηκαν το 2012, όπως αυτή αποτιμήθηκε σύμφωνα με την Διωνυμική Μέθοδο και το μοντέλο προσομοίωσης Monte Carlo, ήταν €3,05 ανά δικαίωμα. Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την εφαρμογή της προαναφερόμενης μεθοδολογίας ήταν η τιμή της μετοχής κατά την ημερομηνία παροχής του δικαιώματος €14,72, η μεταβλητότητα της τιμής της μετοχής 37,4%, η μερισματική απόδοση 0,7% και η τριετής απόδοση κρατικών ομολόγων EU Benchmark (Deutsche Bund) 0,32%.

23. Λοιπά αποθεματικά

(ποσά σε χιλιάδες €)

Όμιλος	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικά ειδικών διατάξεων και νόμων	Αποθεματικό αναπροσαρμογών	Αποθεματικό αναλογιστικών διαφορών	Συν/κές διαφορές αντιστάθμισης κινδύνου	Συν/κές διαφορές μετατροπής	Σύνολο λοιπών αποθεματικών
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2012	84.207	2.275	271.892	137.369	65.609	1.238	36.526	-172.088	427.028
Λοιπές συνολικές ζημίες	-	-	-	-	474	194	-363	-26.404	-26.099
Αναγνώριση δικαιώματος προαίρεσης της μη ελέγχουσας συμμετοχής για πώληση μετοχών θυγατρικής και μεταφορά σε αποθεματικά	-	-	-	-	-2.387	-	-	-	-2.387
Πώληση μεριδίου θυγατρικής εταιρίας	-836	-	-	-	-2.134	-	-	1.279	-1.691
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών	4.928	-8.752	-	-4.177	-7.823	-	-	-	-15.824
Υπόλοιπο τις 31 Δεκεμβρίου 2012	88.299	-6.477	271.892	133.192	53.739	1.432	36.163	-197.213	381.027
Λοιπές συνολικές ζημίες	-	-	-	-	1.065	1.872	1.735	-83.700	-79.028
Αναγνώριση δικαιώματος προαίρεσης της μη ελέγχουσας συμμετοχής για πώληση μετοχών θυγατρικής και μεταφορά σε αποθεματικά	-	-	-	-	-4.515	-	-	-	-4.515
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών	2.527	-	-	-	-6.712	-	-	-	-4.185
Υπόλοιπο τις 31 Δεκεμβρίου 2013	90.826	-6.477	271.892	133.192	43.577	3.304	37.898	-280.913	293.299

Εταιρία	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικά ειδικών διατάξεων και νόμων	Αποθεματικό αναπροσαρμογών	Αποθεματικό αναλογιστικών διαφορών	Συν/κές διαφορές αντιστάθμισης κινδύνου	Σύνολο λοιπών αποθεματικών
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2012	68.650	16.245	259.998	120.754	-3.234	542	48.346	511.301
Λοιπές συνολικές ζημίες	-	-	-	-	655	597	-	1.252
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών	-	-	-	-4.173	-	-	-	-4.173
Υπόλοιπο τις 31 Δεκεμβρίου 2012	68.650	16.245	259.998	116.581	-2.579	1.139	48.346	508.380
Λοιπές συνολικές ζημίες	-	-	-	-	653	482	1.743	2.878
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών	-	-	-	-	4.588	-	-4.588	-
Υπόλοιπο τις 31 Δεκεμβρίου 2013	68.650	16.245	259.998	116.581	2.662	1.621	45.501	511.258

23. Λοιπά αποθεματικά (συνέχεια)

Ορισμένες από τις εταιρίες του Ομίλου υποχρεούνται, σύμφωνα με την εμπορική νομοθεσία που ισχύει στη χώρα που εδρεύουν, να σχηματίσουν ποσοστό επί των ετησίων καθαρών τους κερδών, όπως αυτά απεικονίζονται στα λογιστικά βιβλία, σε Τακτικό Αποθεματικό. Το ανωτέρω αποθεματικό δε δύναται να διανεμηθεί κατά τη διάρκεια λειτουργίας της Εταιρίας.

Τα Έκτακτα Αποθεματικά περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων αποθεματικά που έχουν σχηματισθεί κατ' εφαρμογή αναπτυξιακών νόμων, από την Εταιρία και από ορισμένες θυγατρικές του Ομίλου. Για τα ανωτέρω αποθεματικά έχει εξαντληθεί η φορολογική υποχρέωση ή έχουν απαλλαχθεί οριστικά από τη φορολογία και επομένως η διανομή τους δεν δημιουργεί περαιτέρω φορολογική επιβάρυνση για τον Όμιλο και την Εταιρία .

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να προτείνει στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων που θα πραγματοποιηθεί στις 20 Ιουνίου 2014 τη διανομή ποσού €8.463.252,80 από τα Έκτακτα Αποθεματικά (σημ. 10).

Τα Αποθεματικά Ειδικών Διατάξεων και Νόμων, σύμφωνα την Ελληνική φορολογική νομοθεσία, εξαιρούνται του φόρου εισοδήματος, υπό την προϋπόθεση ότι δε θα διανεμηθούν στους μετόχους. Εξαιρέση αποτελούν τα αποθεματικά που σχηματίστηκαν από τις διατάξεις του Ν.2238/1994 στα οποία βάσει του Ν.4172/2013 επιβάλλεται φορολόγηση. Για τα αποθεματικά αυτά, ο Όμιλος και η Εταιρία έχουν σχηματίσει σχετικές προβλέψεις ύψους €4,5 εκατ. και €4,2 εκατ. αντίστοιχα.

Η διανομή του υπολοίπου των ανωτέρω αποθεματικών μπορεί να πραγματοποιηθεί ύστερα από την έγκριση των μετόχων σε τακτική συνέλευση και εφόσον έχει καταβληθεί ο αναλογών φόρος. Ο Όμιλος δεν προτίθεται να διανείμει το υπόλοιπο των συγκεκριμένων αποθεματικών και επομένως δεν έχει προβεί σε υπολογισμό φόρου εισοδήματος που θα προέκυπτε στην περίπτωση διανομής.

Το Αποθεματικό Αναπροσαρμογών περιλαμβάνει: α) την εύλογη αξία των ενσωμάτων και ασωμάτων ακινητοποιήσεων ποσού €49,8 εκατ. (2012: €56,1 εκατ.) που αναλογούσε στην συμμετοχή του Ομίλου στην κοινοπρακτική εταιρία στην Αίγυπτο Lafarge-Titan Egyptian Investments Ltd, μέχρι την ημερομηνία της πλήρους εξαγοράς της από τον Όμιλο, β) τις μεταβολές στην εύλογη αξία των διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων ποσού €1,3 εκατ. (2012: €0,9 εκατ.) και γ) τη χρεωστική διαφορά που προέκυψε μεταξύ της εύλογης αξίας και της τρέχουσας αξίας από την αναγνώριση δικαιώματος προαίρεσης της μη ελέγχουσας συμμετοχής για πώληση μετοχών της ANTEA Cement SHA ποσού €7,6 εκατ. (2012 :€3,0 εκατ.).

Το Αποθεματικό Αναλογιστικών Διαφορών απεικονίζει τα αναλογιστικά κέρδη/ζημιές που προκύπτουν από τις αναλογιστικές μελέτες που εκτελεί ο Όμιλος στις θυγατρικές του για τα διάφορα προγράμματα παροχών στους εργαζομένους (σημ. 25).

Το Αποθεματικό Συναλλαγματικών Διαφορών Μετατροπής απεικονίζει τις συναλλαγματικές διαφορές που προέκυψαν από την μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών του Ομίλου σε ξένο νόμισμα.

Το Αποθεματικό Συναλλαγματικών Διαφορών Αντιστάθμισης Κινδύνου απεικονίζει τις συναλλαγματικές διαφορές που προέκυψαν από τη μετατροπή σε ευρώ των δανείων σε ξένο νόμισμα, τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως μέσα αντιστάθμισης κινδύνου επενδύσεων του Ομίλου στο εξωτερικό. Επίσης, απεικονίζει τις συναλλαγματικές διαφορές που προέκυψαν από την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών εργαλείων που χρησιμοποιήθηκαν ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών για συναλλαγές σε ξένο νόμισμα.

24. Δανεισμός

(ποσά σε χιλιάδες €)

Βραχυπρόθεσμος

Τραπεζικός δανεισμός

Ομολογιακά δάνεια

Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις

Μακροπρόθεσμος

Τραπεζικός δανεισμός

Ομολογιακά δάνεια

Δανειακές υποχρεώσεις από συνδεόμενα μέρη

Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις

Σύνολο δανεισμού

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
62.415	77.395	173	24.468
50.000	97.070	50.000	-
208	171	-	-
112.623	174.636	50.173	24.468
393.605	438.963	-	-
216.618	266.105	-	50.000
-	-	745.835	691.950
210	159	-	-
610.433	705.227	745.835	741.950
723.056	879.863	796.008	766.418

Λήξη μακροπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού (εξαιρούνται οι υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις):

(ποσά σε χιλιάδες €)

Από 1 έως 2 έτη

Από 2 έως 3 έτη

Από 3 έως 4 έτη

Από 4 έως 5 έτη

Περισσότερο από 5 έτη

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
298.945	80.042	646.704	643.939
21.374	274.118	-	-
222.780	22.890	99.131	-
11.218	197.760	-	98.011
55.906	130.258	-	-
610.223	705.068	745.835	741.950

Στις 30.1.2014 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου Titan Global Finance PLC προέβη στη σύναψη νέου κοινοπρακτικού δανείου συνολικού ύψους €455 εκατ., με την εγγύηση της Α.Ε. Τσιμέντων Τιτάν (σημ. 38).

Το Νοέμβριο του 2013, η θυγατρική εταιρία του Ομίλου στη Βουλγαρία, Zlatna Panega Cement, προχώρησε στη σύναψη νέας δεσμευμένης γραμμής κεφαλαίου κίνησης ύψους BGN 5.865 εκατ. (€3 εκατ.), διάρκειας ενάμιση έτους, με την εγγύηση της Α.Ε. Τσιμέντων Τιτάν.

24. Δανεισμός (συνέχεια)

Τα πραγματικά επιτόκια με τα οποία επιβαρύνθηκαν τα αποτελέσματα είναι τα ακόλουθα:

	Όμιλος		Εταιρία	
	2013	2012	2013	2012
Τραπεζικός δανεισμός (USD)	2,90%	2,91%	-	-
Τραπεζικός δανεισμός (JPY)	2,70%	2,70%	-	-
Τραπεζικός δανεισμός (EGP)	11,70%	10,46%	-	-
Τραπεζικός δανεισμός (BGN)	4,01%	3,92%	-	-
Τραπεζικός δανεισμός (TRY)	10,55%	15,10%	-	-
Τραπεζικός δανεισμός (LEK)	7,69%	8,04%	-	-
Τραπεζικός δανεισμός (CAD)	3,13%	-	-	-
Τραπεζικός δανεισμός (€)	5,65%	4,94%	4,30%	4,21%
Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις (USD)	4,95%	6,98%	-	-
Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις (€)	4,2-5,2%	5,3%-6,9%	-	-

Τραπεζικός δανεισμός σε ξένο νόμισμα (συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις):

	Όμιλος			
	Ποσά σε Ξ.Ν.		Ποσά σε Ευρώ	
	2013	2012	2013	2012
(ποσά σε χιλιάδες μονάδες ανά νόμισμα)				
USD	218.233	199.464	158.243	151.178
JPY	1.000.376	1.500.564	6.912	13.208
EGP	195.665	528.000	20.419	62.879
BGN	40.996	54.334	20.961	27.781
TRY	22.911	23.867	7.739	10.134
LEK	4.494.217	4.520.160	32.056	32.382
CAD	1.520	1.880	1.036	1.431
GBP	190	-	228	-

Ο Όμιλος έχει τις ακόλουθες μη χρησιμοποιηθείσες ανοικτές πιστωτικές διευκολύνσεις:

	Όμιλος		Εταιρία	
	2013	2012	2013	2012
(ποσά σε χιλιάδες €)				
Κυμαινόμενο επιτόκιο:				
- Ληξιπρόθεσμα εντός ενός έτους	157.007	133.330	103.828	75.170
- Ληξιπρόθεσμα πέραν του ενός έτους	482.639	570.226	85.000	202.300

Ο Όμιλος διαθέτει επαρκείς, δεσμευμένες και μη, πηγές χρηματοδότησης, για την εξυπηρέτηση μελλοντικών επιχειρηματικών αναγκών.

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύεται ως εξής:

	Όμιλος	
	2013	2012
(ποσά σε χιλιάδες €)		
Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις - ελάχιστη πληρωμή		
Έως 1 έτος	216	175
Από 1 έως 5 έτη	210	165
	426	340
Μελλοντικές χρηματοοικονομικές δαπάνες από χρηματοδοτικές μισθώσεις	-8	-10
Παρούσα αξία των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	418	330

Οι χρηματοδοτικές υποχρεώσεις διασφαλίζονται από το δικαίωμα του εκμισθωτή να του επιστραφούν τα μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία, σε περίπτωση αθέτησης των όρων της σύμβασης.

25. Υποχρεώσεις συνταξιοδοτικών παροχών

Ελλάδα

Η ελληνική εργατική νομοθεσία προβλέπει η αποζημίωση για αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησης να βασίζεται στα χρόνια υπηρεσίας των εργαζομένων στην εταιρία λαμβάνοντας υπόψη τις αποδοχές τους κατά την ημερομηνία αποχώρησης. Ο Όμιλος χορηγεί μεγαλύτερη αποζημίωση για αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησης, από εκείνη που ορίζει ο νόμος. Οι αποζημιώσεις λόγω αποχώρησης για συνταξιοδότηση δεν χρηματοδοτούνται από ειδικά κεφάλαια, όμως οι υποχρεώσεις που προέρχονται από τέτοιου είδους δεσμεύσεις αποτιμώνται με αναλογιστικές μελέτες, που εκπονούνται από ανεξάρτητες αναλογιστικές εταιρίες. Η τελευταία αναλογιστική μελέτη πραγματοποιήθηκε το Δεκέμβριο του 2013. Οι βασικές υποθέσεις που υιοθετήθηκαν για την εκπόνηση της μελέτης αυτής ήταν ένα επιτόκιο προεξόφλησης της τάξεως του 3,3% (2012: 3,8%), ένα μέσο ποσοστό αύξησης των μισθών 3% (2012: 3%-4%) και τέλος καμία μεταβολή των μελλοντικών συντάξεων.

ΗΠΑ

Στις θυγατρικές του Ομίλου στις ΗΠΑ υφίστανται προγράμματα καθορισμένων παροχών καθώς και λοιπά προγράμματα συνταξιοδοτικών παροχών. Η μέθοδος λογιστικοποίησης των τελευταίων, οι υποθέσεις για την αποτίμηση τους και η συχνότητα των αποτιμήσεων, είναι παρόμοιες με εκείνες των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών.

Όλα τα προγράμματα καθορισμένων συνταξιοδοτικών παροχών των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου στην Αμερική, εκτός από ένα, έχουν σταματήσει να δέχονται νέα μέλη καθώς επίσης και να προσμετρούν από την ημερομηνία αυτή, έτη θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Τέλος υπάρχει ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών για μετά την έξοδο από την υπηρεσία (για ορισμένους εν ενεργεία καθώς και πρώην εργαζόμενους) όπου οι δικαιούχοι του προγράμματος αυτού, λαμβάνουν παροχές όπως είναι η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη από την ημερομηνία της πρόωρης συνταξιοδότησης έως και την ημερομηνία που θεμελιώνεται δικαίωμα πλήρους συνταξιοδότησης.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2013 τα προγράμματα των στοιχείων ενεργητικού των θυγατρικών του Ομίλου στις ΗΠΑ αποτελούνται από επενδύσεις κατά προσέγγιση 58% (2012:54%) σε μετοχές και 42% (2012:46%) σε σταθερές επενδύσεις. Το επιτόκιο προεξόφλησης που υιοθετήθηκε για την εκπόνηση της μελέτης για τα συνταξιοδοτικά προγράμματα των θυγατρικών του Ομίλου στις ΗΠΑ ήταν 4,25% (2012:3,5%).

Πρόγραμμα συνταξιοδότησης με συμμετοχή πολλών εργοδοτών

Ορισμένοι εργαζόμενοι συμμετέχουν σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών που υποστηρίζεται από το σωματείο εργαζομένων, όπου συμμετέχουν περισσότεροι του ενός εργοδότες. Το πρόγραμμα δεν υπόκειται στη διαχείριση των θυγατρικών εταιριών που έχει ο Όμιλος στις ΗΠΑ και οι εισφορές καθορίζονται σύμφωνα με τις προβλέψεις που απορρέουν από τις ισχύουσες συμβάσεις εργασίας. Το ύψος των εισφορών επηρεάζεται από την κεφαλαιακή κατάσταση του προγράμματος.

Επιπρόσθετο πρόγραμμα παροχών

Σκοπός του προγράμματος είναι η σύσταση ενός μη χρηματοδοτούμενου προγράμματος αναβαλλόμενων αμοιβών για ορισμένο αριθμό υψηλόμισθων στελεχών σύμφωνα με τη νομοθεσία που ισχύει στις ΗΠΑ. Για το σκοπό αυτό οι θυγατρικές εταιρίες στις ΗΠΑ δημιούργησαν ένα επικουρικό ταμείο, ώστε να προωθήσουν την πληρωμή των συγκεκριμένων αμοιβών στους συμμετέχοντες μέσω του προγράμματος. Σύμφωνα με το πρόγραμμα αυτό οι συμμετέχοντες μπορούν να αναβάλλουν ένα ποσοστό από 0% έως και 20% των αμοιβών τους για το ισχύον έτος. Το 2012, η θυγατρική εταιρία του Ομίλου στις ΗΠΑ ανέστειλε όλες τις εισφορές της. Τα προγράμματα στοιχείων ενεργητικού ήταν συνολικά €4.024 χιλ. και €3.985 χιλ. στο τέλος του 2013 και 2012 αντίστοιχα και συμπεριλαμβάνονται στα λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία στην ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης (σημ. 17). Δεν υπήρχαν έξοδα για το πρόγραμμα αυτό στις 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012.

Αναθεώρηση ΔΛΠ 19

Από 1.1.2013 έχει αλλάξει η πολιτική αναγνώρισης στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των υποχρεώσεων συνταξιοδοτικών παροχών καθώς τίθεται σε εφαρμογή το αναθεωρημένο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο (ΔΛΠ) 19, όπως αυτό υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση το τέταρτο τρίμηνο του 2012. Το αναθεωρημένο πρότυπο περιέχει τροποποιήσεις οι οποίες εκτείνονται από θεμελιώδεις αλλαγές, όπως η κατάργηση του μηχανισμού γνωστού ως “μέθοδος περιθωρίου” και της έννοιας της αναμενόμενης απόδοσης από περιουσιακά στοιχεία προγραμμάτων έως και απλές διευκρινίσεις και αναδιατυπώσεις. Η εφαρμογή του αναθεωρημένου προτύπου δεν επιφέρει ουσιώδεις μεταβολές στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου για την οικονομική χρήση του 2013, καθώς ο Όμιλος αναγνωρίζει το σύνολο των αναλογιστικών κερδών και ζημιών στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος την περίοδο που αυτές πραγματοποιούνται. Ο Όμιλος άλλαξε από τη χρήση του 2010 τη λογιστική πολιτική του, προκειμένου να απεικονίζει με πιο ορθολογικό τρόπο τη χρηματοοικονομική του θέση, διευκολύνοντας παράλληλα τη μετάβαση στο αναθεωρημένο ΔΛΠ 19.

25. Υποχρεώσεις συνταξιοδοτικών παροχών (συνέχεια)

Τα ποσά, τα οποία αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων και αφορούν τα προγράμματα καθορισμένων συνταξιοδοτικών παροχών και λοιπών καθορισμένων παροχών, έχουν ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρία	
	2013	2012	2013	2012
(ποσά σε χιλιάδες €)				
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	1.212	-622	336	-1.576
Χρηματοοικονομικό κόστος	1.990	1.875	429	693
Απόδοση περιουσιακών στοιχείων	-1.164	-789	-	-
	2.038	464	765	-883
Επιπρόσθετες καθορισμένες παροχές που πληρώθηκαν πέραν των προβλεπόμενων	785	1.376	297	651
	2.823	1.840	1.062	-232
Ποσά που επιβάρυναν τα άλλα έσοδα/(έξοδα) εκμετάλλευσης (σημ.4)	1.997	754	633	-925
Ποσά που επιβάρυναν τα έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας (σημ.6)	826	1.086	429	693
	2.823	1.840	1.062	-232
Ποσά που επιβάρυναν την κατάσταση αποτελεσμάτων				
Επανεκτίμηση (κερδών)/ζημιών που αναγνωρίστηκαν στις λοιπές συνολικές (ζημίες)/εισοδήματα	-2.884	43	-651	-746
Ποσό που επιβάρυνε την κατάσταση συνολικού εισοδήματος	-61	1.883	411	-978
Παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά την λήξη της χρήσης	32.590	35.113	11.279	11.299
Μείον στοιχεία ενεργητικού προγραμμάτων Αμερικής	-8.740	-8.205	-	-
	23.850	26.908	11.279	11.299

Ανάλυση της υποχρέωσης που καταχωρήθηκε στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης:

(ποσά σε χιλιάδες €)

	Όμιλος		Εταιρία	
	2013	2012	2013	2012
Υπόλοιπο έναρξης	26.908	29.721	11.299	14.442
Συνολική δαπάνη	2.824	1.840	1.062	-232
Αναλογιστικά κέρδη	-2.884	43	-651	-746
Λοιπά	-	143	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	14	-181	-	-
Πληρωμές παροχών κατά την διάρκεια της χρήσεως	-3.012	-4.658	-431	-2.165
Υπόλοιπο λήξης	23.850	26.908	11.279	11.299

Μεταβολές στην εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού προγραμμάτων παροχών της Αμερικής

	Όμιλος	
	2013	2012
Εύλογη αξία στοιχείων ενεργητικού στην αρχή της περιόδου	8.205	7.384
Αναμενόμενη απόδοση	1.159	789
Εισφορές εταιρείας	570	866
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	-805	-666
Συναλλαγματική διαφορά	-389	-168
Εύλογη αξία στοιχείων ενεργητικού στο τέλος της περιόδου	8.740	8.205

25. Υποχρεώσεις συνταξιοδοτικών παροχών (συνέχεια)

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει μία ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας για σημαντικές παραδοχές της 31.12.2013:

Παραδοχές	Ελλάδα		Η.Π.Α.	
	0,5% αύξηση	0,5% μείωση	1,0% αύξηση	1,0% μείωση
(ποσά σε χιλιάδες €)				
Επίδραση στο πρόγραμμα καθορισμένων παροχών:				
Επιτόκιο προεξόφλησης	-723	789	-1.160	1.378
Μισθοδοσία	788	-729	-	-
Έξοδα υγειονομικής περίθαλψης	-	-	126	-109
Επίδραση στο κόστος τρέχουσας υπηρεσίας:				
Επιτόκιο προεξόφλησης	-45	50	72	-93
Μισθοδοσία	53	-48	-	-
Έξοδα υγειονομικής περίθαλψης	-	-	5	-4

Οι αναλύσεις ευαισθησίας έχουν καθοριστεί με βάση μια μέθοδο που δείχνει την επίδραση στο πρόγραμμα των καθορισμένων παροχών, ως αποτέλεσμα λογικών μεταβολών στις βασικές παραδοχές στο τέλος της περιόδου σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Οι αναμενόμενες μελλοντικές εισφορές που προκύπτουν από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών έχουν ως εξής:

	2013	
	Όμιλος	Εταιρία
(ποσά σε χιλιάδες €)		
Έως 1 έτος	2.963	1.971
Μεταξύ 1 και 5 έτη	3.865	528
Μεταξύ 5 και 10 έτη	8.347	3.398
Από 10 έτη και πάνω	25.189	10.477
Συνολικές αναμενόμενες πληρωμές	40.364	16.374

Τα συστατικά στοιχεία των επανεκτιμήσεων (κερδών)/ζημιών που αναγνωρίστηκαν στις λοιπές συνολικές (ζημίες)/εισοδήματα για τις οικονομικές χρήσεις 2013 και 2012 παρουσιάζονται αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα:

	Όμιλος		Εταιρία	
	2013	2012	2013	2012
(ποσά σε χιλιάδες €)				
Προϋπηρεσία	-576	2.610	-330	3.078
Αναλογιστικές παραδοχές	-1.425	-2.098	-321	-3.824
Επανεκτίμηση (κερδών)/ζημιών στα προγράμματα παροχών	-2.001	512	-651	-746
Επανεκτίμηση κερδών των στοιχείων ενεργητικού προγραμμάτων παροχών	-883	-469	-	-
Επανεκτίμηση (κερδών)/ζημιών περιόδου	-2.884	43	-651	-746

26. Προβλέψεις

(ποσά σε χιλιάδες €)

Όμιλος		1 Ιανουαρίου 2013	Προσθήκες χρήσης	Μη χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	Απόκτηση δραστηριότητας (σημ. 13)	Συναλλαγματικές διαφορές	31 Δεκεμβρίου 2013
Πρόβλεψη για αποκατάσταση λατομείων	α	14.222	1.218	-4.408	-145	-	-165	10.722
Πρόβλεψη για λοιπούς φόρους	β	365	-	-	-	-	-	365
Πρόβλεψη για ενδεχόμενες υποχρεώσεις από δικαστικές αποφάσεις	γ	1.377	164	-558	-16	-	-139	828
Λοιπές προβλέψεις	δ	2.962	2.678	-2.612	-109	-	-28	2.891
		18.926	4.060	-7.578	-270	-	-332	14.806
		1 Ιανουαρίου 2012	Προσθήκες χρήσης	Μη χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	Απόκτηση δραστηριότητας (σημ. 13)	Συναλλαγματικές διαφορές	31 Δεκεμβρίου 2012
Πρόβλεψη για αποκατάσταση λατομείων	α	10.789	1.887	-553	-105	2.364	-160	14.222
Πρόβλεψη για λοιπούς φόρους	β	376	-	-	-	-	-11	365
Πρόβλεψη για ενδεχόμενες υποχρεώσεις από δικαστικές αποφάσεις	γ	1.201	641	-355	-4	-	-106	1.377
Λοιπές προβλέψεις	δ	6.246	2.658	-6.282	436	-	-96	2.962
		18.612	5.186	-7.190	327	2.364	-373	18.926
		2013	2012					
Μακροπρόθεσμες προβλέψεις		12.793	17.317					
Βραχυπρόθεσμες προβλέψεις		2.013	1.609					
		14.806	18.926					

Εταιρία		1 Ιανουαρίου 2013	Προσθήκες χρήσης	Μη χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	31 Δεκεμβρίου 2013
Προβλέψεις για αποκατάσταση λατομείων	α	1.836	486	-568	-	1.754
Λοιπές προβλέψεις	δ	1.242	1.670	-1.230	89	1.771
		3.078	2.156	-1.798	89	3.525
		1 Ιανουαρίου 2012	Προσθήκες χρήσης	Μη χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	31 Δεκεμβρίου 2012
Προβλέψεις για αποκατάσταση λατομείων	α	1.758	239	-161	-	1.836
Λοιπές προβλέψεις	δ	1.464	1.268	-2.078	588	1.242
		3.222	1.507	-2.239	588	3.078
		2013	2012			
Μακροπρόθεσμες προβλέψεις		1.756	1.736			
Βραχυπρόθεσμες προβλέψεις		1.769	1.342			
		3.525	3.078			

- α. Αντιπροσωπεύει την παρούσα αξία της εκτιμώμενης δαπάνης για αποκατάσταση των λατομείων μετά από την παύση της λειτουργίας τους, καθώς και άλλων παρόμοιων υποχρεώσεων. Η συγκεκριμένη πρόβλεψη αναμένεται να χρησιμοποιηθεί σε διάστημα από 2 έως 50 έτη.
- β. Αφορά πρόβλεψη για την κάλυψη μελλοντικών διαφορών από φορολογικούς ελέγχους για λοιπούς φόρους. Η χρησιμοποίηση της αναμένεται να γίνει μέσα στα επόμενα 5 έτη.
- γ. Αφορά δαπάνες που ενδέχεται να προκύψουν στο μέλλον για τακτοποίηση δικαστικών διεκδικήσεων από τρίτους έναντι των εταιριών του Ομίλου, κυρίως των θυγατρικών εταιριών του στην Αίγυπτο. Οι δικαστικές αυτές υποθέσεις αφορούν αποζημιώσεις προσωπικού, προνόμια προσωπικού που αποχώρησε σε προηγούμενα έτη, απαιτήσεις αποτίμησης μετοχών κτλ. Η συγκεκριμένη πρόβλεψη αναμένεται να χρησιμοποιηθεί κυρίως στους επόμενους 12 μήνες.
- δ. Αφορά διάφορες προβλέψεις για κινδύνους εκ των οποίων κανένας μεμονωμένα δεν είναι ουσιώδης για τον Όμιλο. Για την Εταιρία η συγκεκριμένη κατηγορία προβλέψεων περιέχει μεταξύ άλλων, πρόβλεψη για επιπρόσθετες αμοιβές (bonus) του προσωπικού. Οι συγκεκριμένες προβλέψεις αναμένεται να χρησιμοποιηθούν σε διάστημα από 2 έως 20 έτη.

27. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

(ποσά σε χιλιάδες €)

Κρατικές επιχορηγήσεις

Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (σημ. 34)

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
4.840	5.516	4.472	5.043
24.795	25.116	85	-
29.635	30.632	4.557	5.043

Στις λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της χρήσης 2013 συμπεριλαμβάνεται μεταξύ άλλων: α) το ποσό των €23,4 εκατ. (2012: €21,1 εκατ.), το οποίο αφορά στην εύλογη αξία του δικαιώματος που ο Όμιλος έχει χορηγήσει στους μετόχους της μη ελέγχουσας συμμετοχής και συγκεκριμένα στις European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) και International Finance Corporation (IFC), να ζητήσουν την εξαγορά από τον Όμιλο του ποσοστού τους στην ANTEA Cement SHA, βάσει προκαθορισμένων όρων (σημ. 32) και β) το ποσό των €0,7 εκατ. (2012: €2,3 εκατ.) που αφορά ανειλημμένη υποχρέωση της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου στην Αίγυπτο Beni Suef προς την τοπική Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού.

Η ανάλυση των κρατικών επιχορηγήσεων έχει ως εξής:

(ποσά σε χιλιάδες €)

Μακροπρόθεσμες

Βραχυπρόθεσμες (σημ. 28)

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
4.840	5.516	4.472	5.043
224	232	224	232
5.064	5.748	4.696	5.275

(ποσά σε χιλιάδες €)

Υπόλοιπο έναρξης

Προσθήκες

Εκκαθαρίσεις επιχορηγήσεων

Αποσβέσεις (σημ. 29)

Υπόλοιπο λήξης

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
5.748	6.339	5.275	5.762
-	8	-	8
-356	-271	-356	-271
-328	-328	-223	-224
5.064	5.748	4.696	5.275

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους, όταν υπάρχει η βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους σχετικούς όρους.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις, που προορίζονται για αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων, καταχωρούνται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και λογίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, σύμφωνα με τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των αντίστοιχων επιχορηγούμενων παγίων.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις, που αφορούν δαπάνες, αναβάλλονται και καταχωρούνται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, όταν καταχωρείται και η επιχορηγούμενη δαπάνη, έτσι ώστε να υπάρχει αντιστοίχιση του εσόδου με τη δαπάνη.

28. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

(ποσά σε χιλιάδες €)

Προμηθευτές

Υποχρεώσεις σε συνδεδεμένα μέρη (σημ. 33)

Λοιπές υποχρεώσεις

Έξοδα χρήσεως δεδουλευμένα και αγορές υπό τακτοποίηση

Υποχρεώσεις σε ασφαλιστικούς οργανισμούς

Προκαταβολές πελατών

Μερίσματα πληρωτέα

Κρατικές επιχορηγήσεις (σημ. 27)

Λοιποί φόροι

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
113.687	102.913	29.104	19.143
521	618	9.796	8.549
14.251	27.862	3.951	3.401
35.062	32.625	1.026	7.115
3.467	3.093	2.453	2.020
16.986	30.754	265	508
313	352	160	230
224	232	224	232
8.920	8.560	1.340	1.388
193.431	207.009	48.319	42.586

Οι λοιπές υποχρεώσεις αποτελούνται κυρίως από μεταφορικά τσιμέντου και πρώτων υλών, καθώς επίσης από παρεπόμενες παροχές στο προσωπικό.

Οι όροι και συνθήκες των ανωτέρω χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων έχουν ως εξής:

Οι προμηθευτές δεν είναι τοκοφόρος λογαριασμός και συνήθως διακανονίζεται σε 10-120 ημέρες για τον Όμιλο και την Εταιρία.

Οι λοιπές υποχρεώσεις δεν είναι τοκοφόρος λογαριασμός και συνήθως διακανονίζονται σε ένα μήνα για τον Όμιλο και την Εταιρία.

29. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

(ποσά σε χιλιάδες €)

Καθαρές ζημίες χρήσης

Προσαρμογές των ζημιών σε σχέση με τις εξής συναλλαγές:

Φόρους (σημ. 8)

Αποσβέσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων (σημ. 11)

Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων (σημ. 13)

Αποσβέσεις κρατικών επιχορηγήσεων (σημ. 27)

Δαπάνη απομείωσης στοιχείων ενεργητικού (σημ. 11,13)

Καθαρό κέρδος/(ζημίες) από πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων (σημ. 4)

Επιστροφή εισφοράς κατανάλωσης αργίλου (σημ. 4)

Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις που χρεώθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων (σημ. 20)

Πρόβλεψη για απαξίωση αποθεμάτων (σημ. 19)

Πρόβλεψη για αποκατάσταση λατομείων (σημ. 26α)

Πρόβλεψη για επίδικες απαιτήσεις (σημ. 26γ)

Λοιπές προβλέψεις (σημ. 26δ)

Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης (σημ. 25)

Μείωση/(αύξηση) αξίας επενδυτικών παγίων (σημ. 12)

Έσοδα από τόκους και κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές (σημ. 6)

Έξοδα από τόκους και ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές (σημ. 6)

Καθαρές ζημίες από χρηματοοικονομικά εργαλεία (σημ. 6)

Δικαιώματα προαίρεσεως αγοράς μετοχών (σημ. 7)

Συμμετοχή στις ζημίες συνδεδεμένων εταιριών (σημ. 15)

Μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης:

(Αύξηση)/μείωση αποθεμάτων

Μείωση απαιτήσεων από πελάτες και λοιπούς λογαριασμούς

(Αύξηση)/μείωση λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Αύξηση/(μείωση) τρεχουσών υποχρεώσεων

Εισροές διαθεσίμων από την κύρια εκμετάλλευση

	Όμιλος		Εταιρία	
	2013	2012	2013	2012
Καθαρές ζημίες χρήσης	-28.996	-18.828	-43.154	-15.552
Προσαρμογές των ζημιών σε σχέση με τις εξής συναλλαγές:				
Φόρους (σημ. 8)	19.356	17.526	-3.617	-1.216
Αποσβέσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων (σημ. 11)	98.129	104.789	12.844	13.570
Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων (σημ. 13)	17.559	20.222	423	308
Αποσβέσεις κρατικών επιχορηγήσεων (σημ. 27)	-328	-328	-223	-224
Δαπάνη απομείωσης στοιχείων ενεργητικού (σημ. 11,13)	1.421	6.047	18	314
Καθαρό κέρδος/(ζημίες) από πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων (σημ. 4)	-1.603	-2.838	-56	232
Επιστροφή εισφοράς κατανάλωσης αργίλου (σημ. 4)	-	-806	-	-
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις που χρεώθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων (σημ. 20)	-2.187	87	34	-1.612
Πρόβλεψη για απαξίωση αποθεμάτων (σημ. 19)	-188	76	-293	-152
Πρόβλεψη για αποκατάσταση λατομείων (σημ. 26α)	-3.190	1.334	-82	78
Πρόβλεψη για επίδικες απαιτήσεις (σημ. 26γ)	-394	286	-	-
Λοιπές προβλέψεις (σημ. 26δ)	66	-3.624	440	-810
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης (σημ. 25)	2.038	464	765	-883
Μείωση/(αύξηση) αξίας επενδυτικών παγίων (σημ. 12)	626	-620	683	226
Έσοδα από τόκους και κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές (σημ. 6)	-5.125	-9.154	-1.970	-2.782
Έξοδα από τόκους και ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές (σημ. 6)	87.907	69.212	43.648	40.019
Καθαρές ζημίες από χρηματοοικονομικά εργαλεία (σημ. 6)	4.953	4.425	2.604	2.545
Δικαιώματα προαίρεσεως αγοράς μετοχών (σημ. 7)	1.100	1.554	891	1.142
Συμμετοχή στις ζημίες συνδεδεμένων εταιριών (σημ. 15)	305	841	-	-
Μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης:				
(Αύξηση)/μείωση αποθεμάτων	-193	3.467	-321	-256
Μείωση απαιτήσεων από πελάτες και λοιπούς λογαριασμούς	1.396	16.370	8.348	2.178
(Αύξηση)/μείωση λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων	-2.507	-3.960	6	-931
Αύξηση/(μείωση) τρεχουσών υποχρεώσεων	2.939	-20.138	9.144	2.506
Εισροές διαθεσίμων από την κύρια εκμετάλλευση	193.084	186.404	30.132	38.700

Στην κατάσταση ταμειακών ροών οι εισπράξεις από την πώληση ενσώματων υπολογίζονται ως ακολούθως:

Αναπόσβεστη αξία κατά την ημερομηνία πώλησης (σημ. 11)

Καθαρό κέρδος/(ζημιά) από την πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων (σημ. 4)

Εισπράξεις από την πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων

Αναπόσβεστη αξία κατά την ημερομηνία πώλησης (σημ. 11)	3.138	25.799	636	6.671
Καθαρό κέρδος/(ζημιά) από την πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων (σημ. 4)	1.603	2.838	56	-232
Εισπράξεις από την πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων	4.741	28.637	692	6.439

30. Συνενώσεις επιχειρήσεων

Ποσά προηγούμενης χρήσης 2012

Στις 11.12.2012, ο Όμιλος εξαγόρασε έναντι του ποσού €100 χιλ. το 100% των μετοχών της εταιρίας ΚΤΗΜΕΤ Α.Ε, η οποία και ενσωματώθηκε στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με τη μέθοδο ολικής ενοποίησης.

Τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων της ανωτέρω εταιρίας, όπως αυτά έχουν αποτιμηθεί κατά την ημερομηνία απόκτησης της, παρατίθενται κατωτέρω:

(ποσά σε χιλιάδες €)

	Εύλογη αξία που αναγνωρίστηκε την ημερομηνία εξαγοράς	Λογιστική αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς
<u>Ενεργητικό</u>		
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	42	42
Απαιτήσεις και προπληρωμές	60	60
Σύνολο ενεργητικού	102	102
<u>Υποχρεώσεις</u>		
Λοιπές υποχρεώσεις και φόροι πληρωτέοι	110	110
Σύνολο υποχρεώσεων	110	110
Συνολική αποκτηθείσα καθαρή θέση	-8	-8
Διαφορά μεταξύ κόστους απόκτησης και προσωρινά αναγνωρίσιμης αποκτηθείσας καθαρής θέσης	108	
Αμοιβή που καταβλήθηκε σε μετρητά	100	
Ταμειακές ροές για εξαγορές:		
Αμοιβή εξαγοράς που τακτοποιήθηκε με μετρητά	100	
Τελική ταμειακή εκροή για εξαγορές εταιριών	100	

Η ολοκλήρωση της αποτίμησης της ανωτέρω απόκτησης πραγματοποιήθηκε εντός της χρήσης 2012, χωρίς να προκύψουν διαφορές.

31. Συμμετοχή σε κοινοπραξίες

Ο Όμιλος κατέχει μερίδιο 50% στην κοινοπραξία με την επωνυμία Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S, στην Τουρκία με κύρια δραστηριότητα την παραγωγή τσιμέντου.

Την 1.10.2012, ο Όμιλος απέκτησε το 0,1% της συγγενούς εταιρίας Transbeton - Δομική Α.Ε. έναντι τιμήματος €4 χιλ. Με την εξαγορά αυτή, η Transbeton - Δομική Α.Ε. ενσωματώνεται πλέον στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης καθώς ο Όμιλος κατέχει πλέον το 50% του μετοχικού της κεφαλαίου (σημ. 15). Η παραπάνω κοινοπραξία δραστηριοποιείται στην Ελλάδα στο κλάδο του σκυροδέματος. Επιπλέον, ο Όμιλος έχει καταβάλει το ποσό των €2,3 εκατ. προκειμένου να αποκτήσει το δικαίωμα πρώτης προτίμησης στην περίπτωση που το άλλο μέρος της κοινοπραξίας αποφασίσει να εκποιήσει ολόκληρο ή μέρος του ποσοστού που κατέχει σε αυτήν.

Τα ακόλουθα ποσά περιέχονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και αντιπροσωπεύουν το μερίδιο του Ομίλου στους λογαριασμούς ενεργητικού και παθητικού καθώς και επί των κερδών μετά από φόρους των κοινοπραξιών.

(ποσά σε χιλιάδες €)

	2013	2012
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	36.977	47.000
Ασώματες ακινητοποιήσεις και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	1.099	988
Κυκλοφορούν ενεργητικό	18.491	20.307
Σύνολο ενεργητικού	56.567	68.295
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	11.365	18.720
Προβλέψεις	300	324
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	440	-
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	18.899	16.310
Άλλες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	6.340	8.465
Σύνολο υποχρεώσεων	37.344	43.819
Καθαρή θέση	19.223	24.476
Έσοδα	48.636	41.516
Κόστος πωλήσεων	-36.472	-30.313
Μικτά κέρδη προ αποσβέσεων	12.164	11.203
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	-269	1.490
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	-1.619	-1.653
Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	-629	-583
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	9.647	10.457
Αποσβέσεις	-1.981	-1.922
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	7.666	8.535
Καθαρά έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας	-8.329	-2.910
(Ζημίες)/κέρδη προ φόρων	-663	5.625
Μείον: Φόρος εισοδήματος	280	-1.194
(Ζημίες)/κέρδη μετά φόρων	-383	4.431

Ο αριθμός των εργαζομένων στις κοινοπραξίες στο τέλος της τρέχουσας περιόδου ήταν 259 (2012: 275).

32. Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις/απαιτήσεις

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

(ποσά σε χιλιάδες €)

Εγγυήσεις σε τρίτα μέρη για λογαριασμό θυγατρικών
Εγγυητικές επιστολές τραπεζών για εξασφάλιση υποχρεώσεων
Λοιπές εγγυήσεις

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
-	-	653.418	809.060
42.368	51.951	10.373	18.048
5.234	6.364	2.478	3.006
47.602	58.315	666.269	830.114

Επίδικες υποθέσεις στην Αίγυπτο

A. Υποθέσεις Ιδιωτικοποιήσεων

1. Το 2011, δύο πρώην εργαζόμενοι της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου στην Αίγυπτο Beni Suef Cement Company S.A.(BSCC), άσκησαν προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου του Καΐρου, με αίτημα την ακύρωση της πώλησης των μετοχών της εν λόγω εταιρίας και ουσιαστικά της ιδιωτικοποίησής της, μετά από δημόσιο πλειοδοτικό διαγωνισμό που έγινε το 1999, στην πλειοδοτήσασα γαλλική εταιρία Financiere Lafarge. Ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ, εξαγόρασε το 1999 το 50% και το 2008 το υπόλοιπο 50% της BSCC από τον Όμιλο Lafarge, ενώ σήμερα το 99,98% περίπου της BSCC ανήκει στην εταιρία του Ομίλου Alexandria Portland Cement Company S.A., η οποία είναι εισηγμένη στο Αιγυπτιακό Χρηματιστήριο. Στις 15.2.2014 το Δικαστήριο ανακοίνωσε την έκδοση πρωτόδικης απόφασης, με την οποία απορρίπτεται εξ ολοκλήρου το αίτημα ακύρωσης της πώλησης των μετοχών και ιδιωτικοποίησης της BSCC. Η απόφαση προβλέπει επίσης την επαναπρόσληψη εργαζομένων που έχουν αποχωρήσει από την BSCC στα πλαίσια προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου. Μέχρις ότου λάβει επίσημο αντίγραφο της απόφασης και μελετήσει όλες τις πτυχές της, η εταιρία επιφυλάσσεται κάθε νομίμου δικαιώματός της.

2. Τον Ιούνιο 2013, κοινοποιήθηκε στην εταιρία BSCC νέα προσφυγή, η οποία είχε ασκηθεί ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου του Καΐρου και με την οποία ζητείται, όπως και στην ανωτέρω υπόθεση, η ακύρωση της πώλησης των μετοχών της BSCC στην εταιρία Financiere Lafarge. Η συζήτηση της υπόθεσης έχει επανειλημμένως αναβληθεί και η επόμενη δικάσιμος ορίστηκε για την 11.3.2014. Κατά την άποψη των δικηγόρων της BSCC και η εν λόγω προσφυγή στερείται οιασδήποτε νομικής και πραγματικής βάσης.

3. Το 2012, ένας πρώην εργαζόμενος της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου στην Αίγυπτο Alexandria Portland Cement Company SA (APCC) άσκησε προσφυγή ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων της Αλεξάνδρειας κατά του Προέδρου της Δημοκρατίας της Αιγύπτου, του Πρωθυπουργού, του Υπουργού Επενδύσεων, του Υπουργού Βιομηχανίας, του Κυβερνήτη της Αλεξάνδρειας, του Διευθυντή των Ορυχείων Salinas Project και του Διευθυντή του Τμήματος Ορυχείων και Λατομείων στην Αλεξάνδρεια, με την οποία ζητείται η ακύρωση της πώλησης των μετοχών της APCC προς τον Όμιλο Blue Circle Cement Group, που πραγματοποιήθηκε το έτος 1999. Η APCC δεν είχε περιληφθεί στους καθ'ών η προσφυγή. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο Όμιλος Blue Circle Cement Group περιήλθε το 2001 κατόπιν χρηματιστηριακής συναλλαγής στον Όμιλο Lafarge, ο οποίος στη συνέχεια πώλησε τη συμμετοχή του στην APCC στον Όμιλο Τιτάν. Η συζήτηση της υπόθεσης έχει επανειλημμένα αναβληθεί και η επόμενη δικάσιμος ορίστηκε για την 22.3.2014. Κατά την άποψη των δικηγόρων της APCC η αγωγή στερείται νομικής και ουσιαστικής βασιμότητας.

4. Τον Μάιο 2013, τρεις πρώην εργαζόμενοι της APCC άσκησαν νέα προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου της Αλεξάνδρειας με αίτημα, όπως ανωτέρω, την ακύρωση της πώλησης των μετοχών της APCC στον Όμιλο Blue Circle Cement Group. Η εν λόγω προσφυγή στρέφεται κατά του Πρωθυπουργού της Αιγύπτου, του Υπουργού Επενδύσεων, του Προέδρου της Αιγυπτιακής Εταιρίας Χαρτοφυλακίου για Χημικές Βιομηχανίες, του Προέδρου του Κεντρικού Οργανισμού Ελεγκτών και κατά των νομίμων εκπροσώπων των εταιριών APCC και Blue Circle Industries. Η συζήτηση της υπόθεσης έχει επανειλημμένα αναβληθεί και η επόμενη δικάσιμος ορίστηκε για την 28.4.2014. Κατά την άποψη των δικηγόρων της APCC και η εν λόγω προσφυγή στερείται οιασδήποτε νομικής και πραγματικής βάσης.

32. Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις/απαιτήσεις

Β. Λοιπές υποθέσεις

1. Ένας κάτοικος της περιοχής όπου βρίσκεται το εργοστάσιο της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου στην Αίγυπτο Alexandria Portland Cement Company SA (APCC) άσκησε προσφυγή ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων της Αλεξάνδρειας κατά του Κυβερνήτη της Αλεξάνδρειας, του Διοικητή της Περιφέρειας El-Agamy, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υπουργού Περιβάλλοντος, του Προέδρου της Αρχής Περιβαλλοντικών Θεμάτων της Αλεξάνδρειας, του Προέδρου της Αρχής Βιομηχανικής Ανάπτυξης και της APCC, με την οποία ζητεί την ακύρωση της διοικητικής πράξης της αρμόδιας Αιγυπτιακής Αρχής, με την οποία χορηγήθηκε άδεια λειτουργίας στο εργοστάσιο της εν λόγω εταιρίας στην Αλεξάνδρεια, ισχυριζόμενος παραβίαση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και άλλων σχετικών κανονισμών. Κατά την άποψη των δικηγόρων της APCC η άδεια λειτουργίας του εργοστασίου έχει εκδοθεί νομίμως και σε πλήρη συμμόρφωση με τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς της Αιγύπτου.

2. Το 2007, η θυγατρική εταιρία του Ομίλου στην Αίγυπτο Beni Suf Cement Company S.A. (BSCC), απέκτησε έναντι ποσού 134,5 εκατομμυρίων Αιγυπτιακών λιρών, την άδεια κατασκευής της δεύτερης γραμμής παραγωγής μετά από πλειοδοτικό διαγωνισμό που προκήρυξε η Αρχή Εμπορίου και Βιομηχανίας. Στη συνέχεια η Αρχή Βιομηχανικής Ανάπτυξης της Αιγύπτου αποφάσισε μονομερώς ότι το τίμημα της άδειας θα πρέπει να ανέλθει σε 251 εκατομμύρια Αιγυπτιακές λίρες. Η εταιρία από τον Οκτώβριο του 2008, έχει προσφύγει δικαστικώς εναντίον της ανωτέρω αναφερόμενης αρχής με αίτημα να της κατακυρωθεί η άδεια έναντι ποσού 500 Αιγυπτιακών λιρών. Επικουρικώς, εφόσον το Δικαστήριο απορρίψει το ανωτέρω αίτημά της, η εταιρία ζητεί το τίμημα κατακύρωσης της άδειας να ανέλθει σε 134,5 εκατομμύρια Αιγυπτιακές λίρες, ποσό το οποίο είχε προσφέρει στο διαγωνισμό. Κατά την άποψη των δικηγόρων της APCC οι πιθανότητες για θετική έκβαση της ανωτέρω προσφυγής είναι μεγάλες.

3. Ο μη κυβερνητικός οργανισμός Nile Agriculture Organization, έχει προσφύγει στα δικαστήρια εναντίον της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου στην Αίγυπτο Beni Suf Cement Company S.A. (BSCC), ζητώντας αποζημίωση ύψους 300 εκατομμυρίων Αιγυπτιακών λιρών, ισχυριζόμενος ότι η εταιρία έχει καταπατήσει έκταση ιδιοκτησίας του. Όμως, η διεκδικούμενη έκταση, έχει από πολλών ετών νομίμως παραχωρηθεί στην εταιρία από την αρμόδια Αιγυπτιακή αρχή New Urban Communities Agency (NUCA) και από το 1988 της έχουν χορηγηθεί άδειες εκμετάλλευσης των επ' αυτής λατομείων. Κατά την άποψη των δικηγόρων της BSCC η πιθανότητα απόρριψης της ανωτέρω προσφυγής είναι μεγάλη.

Κατάρρευση οροφής σιλό εργοστασίου Pennsuso στις ΗΠΑ

Στις 17.8.2012 κατέρρευσε η οροφή ενός σιλό τσιμέντου του εργοστασίου του Ομίλου στο Pennsuso των ΗΠΑ, με αποτέλεσμα ένας εργαζόμενος να χάσει τη ζωή του. Από την εσωτερική έρευνα που διεξήγαγε η θυγατρική εταιρία του Ομίλου Titan Florida LLC (πρώην Tarmac America LLC) προκύπτει ότι η κατάρρευση της οροφής οφείλεται σε κατασκευαστικό ελάττωμα της οροφής κατά τον χρόνο ανέγερσης του σιλό πριν από 30 περίπου χρόνια από τη εταιρία στην οποία ανήκε τότε και η οποία δεν έχει οποιαδήποτε σχέση με τον Όμιλο και τη θυγατρική του εταιρία. Όμως, το σχετικό πόρισμα του Υπουργείου Εργασίας των ΗΠΑ (Department of Labor, Mine Safety and Health Administration - "MSHA") αποδίδει ευθύνες για το ατύχημα και στη διοίκηση του εργοστασίου και επέβαλε ήδη πρόστιμα συνολικής αξίας USD 108.000.

Η Εταιρία αμφισβητεί την ορθότητα του πορίσματος, υποστηρίζοντας ότι τα όποια ελαττώματα σε σχέση με την κατασκευή και σχεδίαση του σιλό δεν ήταν εμφανή πριν το ατύχημα λάβει χώρα. Ήδη, ο διαχειριστής της περιουσίας του απολεσθέντος εργαζομένου έχει καταθέσει αίτηση αλλαγής της αγωγής που έχει ασκηθεί κατά άλλων υπευθύνων, προκειμένου να στραφεί απευθείας και κατά της εταιρίας για αποζημίωση. Κατά την άποψη των δικηγόρων της εταιρίας, είναι πολύ νωρίς για να προβλεφθεί η έκβαση της αγωγής.

Δεν υπάρχουν άλλες επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διοικητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση της Εταιρίας και του Ομίλου.

32. Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις/απαιτήσεις (συνέχεια)

Δικαιώματα εκπομπής CO2

Κατά την περίοδο της σοβαρής οικονομικής ύφεσης, τα διαθέσιμα δικαιώματα εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα του Ομίλου υπερκάλυπταν τις παραγωγικές ανάγκες του. Ωστόσο, πρόσφατες αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για περαιτέρω περιορισμό των παρεχομένων δικαιωμάτων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στον κλάδο τσιμέντου, μπορεί να οδηγήσουν σε έλλειμα δικαιωμάτων στο μέλλον. Βάσει του τρέχοντος στρατηγικού σχεδιασμού του, ο Όμιλος σκοπεύει να αντιμετωπίσει οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη μειώνοντας πωλήσεις με χαμηλότερο περιθώριο κέρδους και περιορίζοντας έτσι την παραγωγή σε επίπεδα που θα καλύπτονται από τα διαθέσιμα δικαιώματα.

Δικαιώματα προαίρεσης της μη ελέγχουσας συμμετοχής για πώληση μετοχών της Antea

Ο Όμιλος έχει χορηγήσει στους μετόχους μη ελέγχουσας συμμετοχής και συγκεκριμένα στις European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) και International Finance Corporation (IFC) το δικαίωμα να ζητήσουν την εξαγορά από τον Όμιλο του ποσοστού τους στην ANTEA Cement SHA, βάσει προκαθορισμένων όρων. Στις 31.12.2013, η εύλογη αξία του δικαιώματος προαίρεσης που αναγνωρίστηκε ως υποχρέωση ανέρχεται σε €23,4 εκατ. (31.12.2012: €21,1 εκατ.) (σημ. 27).

Ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι οικονομικές χρήσεις των εταιριών του Ομίλου, των οποίων δεν έχει διενεργηθεί φορολογικός έλεγχος, παρατίθενται αναλυτικά στη σημείωση 36.

Ενδεχόμενες απαιτήσεις

(ποσά σε χιλιάδες €)

Εγγυητικές επιστολές τραπεζών για εξασφάλιση απαιτήσεων από πελάτες (σημ. 20)

Λοιπές εξασφαλίσεις απαιτήσεων πελατών (σημ. 20)

Εξασφαλίσεις για λοιπές απαιτήσεις

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
19.402	18.304	10.117	11.258
7.341	6.558	1.339	1.337
26.743	24.862	11.456	12.595
3.739	3.916	3.739	3.916
30.482	28.778	15.195	16.511

Ανειλημμένες υποχρεώσεις

Κεφαλαιουχικές δεσμεύσεις

Οι συμβατικές δεσμεύσεις για κεφαλαιουχικές δαπάνες κατά την ημερομηνία της χρηματοοικονομικής θέσης οι οποίες δεν αναγνωρίστηκαν στις οικονομικές καταστάσεις, έχουν ως ακολούθως:

(ποσά σε χιλιάδες €)

Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
5.181	3.869	3.355	3.237

Ανειλημμένες υποχρεώσεις αγορών

(ποσά σε χιλιάδες €)

Συμβάσεις αγοράς ενέργειας (φυσικό αέριο, ηλεκτρική ενέργεια κλπ)

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
146.008	180.185	-	-

Οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου στην Αίγυπτο έχουν συνάψει συμφωνίες αγορών συγκεκριμένων ελαχίστων ποσοτήτων αερίου για τα επόμενα έτη.

Επίσης, οι θυγατρικές του Ομίλου στις ΗΠΑ έχουν συμφωνήσει να αγοράζουν πρώτες ύλες και υλικά για τις ανάγκες της παραγωγικής διαδικασίας στη Φλόριντα. Το συμβόλαιο προβλέπει την αγορά αδρανών μέσα από μια πολυετή συμφωνία στις επικρατούσες αγοραίες τιμές.

Ανειλημμένες υποχρεώσεις λειτουργικής μίσθωσης - όπου ο Όμιλος είναι ο μισθωτής.

Ο Όμιλος εκμισθώνει μεταφορικά μέσα, ενσώματες ακινητοποιήσεις και άλλον εξοπλισμό στο πλαίσιο μη ακυρώσιμων εκμισθώσεων που έχουν συμφωνηθεί. Τα συμβόλαια μίσθωσης εμπεριέχουν διάφορες ρήτρες, διατάξεις καθώς και δικαιώματα ανανέωσης.

(ποσά σε χιλιάδες €)

Έως 1 έτος

Μεταξύ 1 και 5 έτη

Από 5 έτη και πάνω

Όμιλος		Εταιρία	
2013	2012	2013	2012
7.467	8.079	641	674
21.388	22.298	928	1.040
12.599	18.591	-	-
41.454	48.968	1.569	1.714

33. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Η Α.Ε. Τσιμέντων Τιτάν είναι η μητρική Εταιρία του Ομίλου. Διάφορες συναλλαγές με συνδεδεμένες επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται από την Εταιρία και τις θυγατρικές της κατά τη διάρκεια του έτους. Οι πωλήσεις και αγορές από και προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις γίνονται με τους όρους που ισχύουν στην αγορά. Τα υπόλοιπα των λογαριασμών που εμφανίζονται στο τέλος της χρήσης δεν έχουν καλυφθεί με εγγυήσεις και η τακτοποίηση τους γίνεται ταμειακά. Οι συναλλαγές μεταξύ των εταιριών που ανήκουν στον Όμιλο (ενδοομιλικές) απαλείφονται κατά την ενοποίηση των οικονομικών καταστάσεων τους.

Ακολουθεί συνοπτική περιγραφή των συναλλαγών με συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια του έτους:

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2013

(Ποσά σε χιλιάδες €)

Όμιλος	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	-	2.286	-	521
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	-	-	9	-
	-	2.286	9	521
Εταιρία	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Αιολική Ν.Ε.	7	-	-	270
Αλμπασέμ Α.Ε.	3	-	-	-
Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά Α.Ε.	17.283	5.068	5.889	1.012
Ιντερτιτάν Εμπορική Διεθνής Α.Ε.	4.529	-	-	-
Transbeton - Δομική Α.Ε.	775	-	254	-
Λατομεία Γουρνών Α.Ε.	3	-	586	-
Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S.	549	-	-	-
Τιτάν Διεθνής Εμπορική Α.Ε.	7	-	240	-
Fintitan SRL	7.169	-	2.693	-
Cementi Crotone S.R.L.	176	-	88	-
Titan Cement U.K. Ltd	9.523	29	3	-
Usje Cementarnica AD	7.944	386	74	-
Beni Suef Cement Co.S.A.E.	7.440	-	940	-
Alexandria Portland Cement Co. S.A.E	421	-	341	-
Cementara Kosjeric DOO	112	-	12	-
Zlatna Panega Cement AD	8	3	-	-
Titan America LLC	24	20	-	254
Essex Cement Co. LLC	17.055	44	1.574	7
Ποζολάνη Α.Ε.	-	31	-	-
Antea Cement SHA	1.553	-	604	-
Titan Global Finance PLC	-	37.936	-	753.878
Λατομεία Τανάγρας Α.Ε.	5	-	6	-
SharrCem Sh.P.K	63	-	-	-
Λοιπές θυγατρικές	13	-	-	-
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	-	2.286	-	521
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	-	-	9	-
	74.662	45.803	13.313	755.942

33. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη (συνέχεια)

Ποσά προηγούμενης χρήσης 2012

(Ποσά σε χιλιάδες €)

Όμιλος	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Λοιπά συνδεδεόμενα μέρη	-	2.120	-	618
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	-	-	9	-
	-	2.120	9	618

Εταιρία	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Αιολική Ν.Ε.	1	-	-	283
Αλμπασέμ Α.Ε.	3	-	-	7
Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά Α.Ε.	25.040	4.158	14.674	-
Ιντερτιτάν Εμπορική Διεθνής Α.Ε.	6.050	-	396	-
Transbeton - Δομική Α.Ε.	238	-	61	-
Λατομεία Γουρνών Α.Ε.	1	-	642	-
Τιτάν Διεθνής Εμπορική Α.Ε.	7	-	515	-
Fintitan SRL	8.954	-	2.108	-
Titan Cement U.K. Ltd	5.485	13	759	-
Usje Cementarnica AD	11.157	-	27	-
Beni Suef Cement Co.S.A.E.	621	-	479	-
Alexandria Portland Cement Co. S.A.E	3	-	3	-
Cementara Kosjeric DOO	87	-	3	-
Zlatna Panega Cement AD	860	42	19	-
Titan America LLC	58	224	-	270
Essex Cement Co. LLC	11.545	46	-	-
Ποζολάνη Α.Ε.	-	23	136	-
Antea Cement SHA	1.700	31	95	-
Titan Global Finance PLC	-	30.839	-	699.321
Λατομεία Τανάγρας Α.Ε.	59	-	72	-
SharrCem Sh.P.K	194	-	2	-
Λοιπές θυγατρικές	13	-	6	-
Λοιπά συνδεδεόμενα μέρη	-	2.120	-	618
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	-	-	9	-
	72.076	37.496	20.006	700.499

Αμοιβές διευθυντικού προσωπικού

	Όμιλος		Εταιρία	
	2013	2012	2013	2012
Μισθοί και λοιπές βραχυπρόθεσμες παροχές	4.850	3.555	4.850	3.555

Το διευθυντικό προσωπικό περιλαμβάνει μέλη της εκτελεστικής επιτροπής.

Διοικητικό Συμβούλιο

	2013	2012
Εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου	7	6
Μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου	8	8

34. Στόχοι και πολιτικές προγράμματος διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου

Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος, λόγω της φύσης και της γεωγραφικής διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων του, εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους. Το συνολικό πρόγραμμα διαχείρισης των ανωτέρω κινδύνων εστιάζεται στις διακυμάνσεις των χρηματοοικονομικών αγορών και έχει στόχο να ελαχιστοποιήσει τις δυνητικές δυσμενείς επιπτώσεις αυτών των διακυμάνσεων στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου. Ο Όμιλος δεν εκτελεί συναλλαγές κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή συναλλαγές που δε σχετίζονται με τις εμπορικές, επενδυτικές ή δανειοληπτικές δραστηριότητές του.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικούς κινδύνους προέρχεται κυρίως από υπάρχουσες ή προσδοκώμενες ταμειακές ροές σε ξένο νόμισμα (εισαγωγές /εξαγωγές) καθώς και από επενδύσεις σε χώρες του εξωτερικού. Ο κίνδυνος αυτός αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο πολιτικών που εγκρίνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Η διαχείριση των διαφόρων κινδύνων αντιμετωπίζεται με τη χρήση φυσικών αντισταθμιστικών μέσων, με δικαιώματα προαίρεσης σε συνάλλαγμα και με προθεσμιακά συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης σε συνάλλαγμα. Για επενδύσεις σε θυγατρικές εξωτερικού, των οποίων η καθαρή θέση είναι εκτεθειμένη σε συναλλαγματικό κίνδυνο μετατροπής, χρησιμοποιείται ως φυσικό αντισταθμιστικό μέσο ο δανεισμός στο αντίστοιχο νόμισμα - εφόσον αυτό είναι εφικτό.

Παρόλα αυτά μέρος της χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων του Ομίλου σε Η.Π.Α., Τουρκία, Αίγυπτο και Αλβανία, είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας. Η αναχρηματοδότηση τους σε τοπικό νόμισμα αναπροσαρμόζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Στην Αίγυπτο, η χρηματοδότηση σε γιεν αντισταθμίστηκε έως τον Ιανουάριο του 2014 μέσω προθεσμιακών συμβολαίων συναλλάγματος μελλοντικής εκπλήρωσης δολαρίου-γιεν που εκτελέστηκαν από τη θυγατρική εταιρία του Ομίλου Iapetos Ltd. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, η εύλογη αξία του ανωτέρω παραγώγου αναγνωρίστηκε ως υποχρέωση στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης με το ποσό των €543 χιλ.

Το 2009, η Titan Global Finance χορήγησε δάνειο €100 εκατ. στη θυγατρική του Ομίλου Titan America LLC με ημερομηνία λήξης τον Ιούλιο του 2013. Την ίδια στιγμή η Titan America LLC προχώρησε σε σύναψη προθεσμιακών συμβολαίων συναλλάγματος μελλοντικής εκπλήρωσης τα οποία έληξαν στις 26 Ιουλίου 2013. Η σύναψη των παραπάνω συμβολαίων εκτελέστηκε με σκοπό την αντιστάθμιση του συναλλαγματικού κινδύνου που προκύπτει από την ισοτιμία €/δολ. και συνδέεται με το παραπάνω δάνειο. Κατά την έναρξη αυτών των σχέσεων αντιστάθμισης, η Titan America LLC όρισε και τεκμηρίωσε επίσημα την αντιστάθμιση ως αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών και παρουσίασε το σκοπό και τη στρατηγική για τη σύναψη της σχέσης αντιστάθμισης. Η αντιστάθμιση κρίθηκε άκρως αποτελεσματική. Τον Ιούλιο του 2013, η Titan Global Finance προχώρησε σε ανανέωση του δανείου με λήξη τον Ιανουάριο του 2017. Η Titan America LLC δεν έχει προχωρήσει σε νέα αντιστάθμιση αυτού του συναλλαγματικού κινδύνου, λόγω μη ευνοϊκών συνθηκών της αγοράς.

Το πρώτο εξάμηνο του 2012, η Titan Global Finance χορήγησε νέο δάνειο ύψους €53,5 εκατ. στη θυγατρική του Ομίλου Titan America LLC., η οποία προχώρησε σε σύναψη προθεσμιακών συμβολαίων συναλλάγματος μελλοντικής εκπλήρωσης. Η σύναψη των παραπάνω συμβολαίων εκτελέστηκε με σκοπό την αντιστάθμιση του συναλλαγματικού κινδύνου που προκύπτει από την ισοτιμία €/δολ. και συνδέεται με το παραπάνω δάνειο. Κατά την έναρξη αυτών των σχέσεων αντιστάθμισης, η Titan America LLC όρισε και τεκμηρίωσε επίσημα την αντιστάθμιση ως αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών και παρουσίασε το σκοπό και τη στρατηγική για τη σύναψη της σχέσης αντιστάθμισης. Η αντιστάθμιση κρίθηκε αποτελεσματική.

Τα ανωτέρω προθεσμιακά συμβόλαια αναγνωρίστηκαν, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος, αρχικά στην εύλογη αξία τους και εξακολουθούν να αποτιμούνται στην εύλογη αξία. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, η εύλογη αξία των ανωτέρων παραγώγων αναγνωρίστηκε ως περιουσιακό στοιχείο στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης με το ποσό των €1,566 χιλ. (31.12.2012: €315 χιλ. υποχρέωση). Δεδομένου ότι αυτά τα παράγωγα μέσα έχουν οριστεί ως αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών, το κέρδος που προέκυψε από τις μεταβολές της εύλογης αξίας τους, ύψους €230 χιλ., αναγνωρίστηκε μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος ως ξεχωριστό στοιχείο της καθαρής θέσης.

34. Στόχοι και πολιτικές προγράμματος διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

Υποχρέωση για αγορά και πώληση συναλλάγματος:

Τα παρακάτω ποσά αντιπροσωπεύουν τα καθαρά ισοδύναμα σε γεν και δολάρια αγοράς και πώλησης ξένου συναλλάγματος. Τα γεν και τα δολαριακά συμβόλαια θα χρησιμοποιηθούν μέσα στους επόμενους δώδεκα μήνες.

Όμιλος		Ποσό σε συνάλλαγμα		Μέση τιμή συναλλαγματικής ισοτιμίας	
		2013	2012	2013	2012
(ποσά σε χιλιάδες μονάδες τοπικού νομίσματος)					
Ιαπωνικό γεν (αγορά)	USD/JPY	1.250.000	1.700.000	98,73	79,25
Δολάριο ΗΠΑ (πώληση)	EUR/USD	70.000	216.177	1,3386	1,4195

Ανάλυση ευαισθησίας σε μεταβολές συναλλάγματος

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει τις μεταβολές στα κέρδη του Ομίλου προ φόρων και στην καθαρή του θέση, σε πιθανές αλλαγές κυμαινόμενων ισοτιμιών σε: Δολάριο ΗΠΑ, Δηνάριο Σερβίας, Λίρα Αιγύπτου, Λίρα Αγγλίας, Λίρα Τουρκίας και Λέκ Αλβανίας, κρατώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές.

(ποσά σε χιλιάδες €)		Αύξηση/ μείωση ξένου νομίσματος έναντι €	Επίδραση στα κέρδη προ φόρων	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	Ξένο νόμισμα			
Ποσά χρήσης 2013	USD	5%	-2.475	19.224
		-5%	2.239	-17.393
	RSD	5%	513	2.193
		-5%	-464	-1.984
	EGP	5%	2.874	33.456
		-5%	-2.601	-30.270
	GBP	5%	156	295
		-5%	-141	-267
	TRY	5%	-7	991
		-5%	7	-897
	ALL	5%	-117	2.165
		-5%	106	-1.959
Ποσά χρήσης 2012	USD	5%	-3.795	22.634
		-5%	3.433	-20.478
	RSD	5%	924	2.060
		-5%	-836	-1.864
	EGP	5%	3.993	37.727
		-5%	-3.613	-34.134
	GBP	5%	22	181
		-5%	-19	-164
	TRY	5%	311	1.254
		-5%	-282	-1.134
	ALL	5%	-477	2.441
		-5%	431	-2.209

σημ.: α) Ο υπολογισμός της "Επίδρασης στα Κέρδη προ φόρων" βασίζεται στις μεταβολές του μέσου όρου των ισοτιμιών συναλλάγματος της χρονιάς, ενώ ο υπολογισμός της "Επίδρασης στα ίδια κεφάλαια" βασίζεται στις μεταβολές των ισοτιμιών συναλλάγματος κατά την ημερομηνία ισολογισμού, β) η παραπάνω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται σε νομίσματα που είναι κυμαινόμενα και όχι σταθερά.

Η Εταιρία έχει περιορισμένη (σε σχέση με τον Όμιλο) έκθεση στις μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών, καθώς η πλειοψηφία συναλλαγών και υπολοίπων είναι σε Ευρώ, με αποτέλεσμα μια μεταβολή 5% στα ανωτέρω νομίσματα να έχει συνολική επίδραση μικρότερη από €50 χιλ..

34. Στόχοι και πολιτικές προγράμματος διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

Κίνδυνος επιτοκίου

Το 31% (2012: 37%) του συνολικού δανεισμού του Ομίλου βασίζεται σε σταθερά και προσυμφωνημένα επιτόκια και ένα περαιτέρω 18% (2012: 15%) κυμαινόμενου δανεισμού έχει μετατραπεί σε σταθερό μέσω σύναψης συμφωνιών ανταλλαγής πληρωμών τόκων χωρίς ανταλλαγή κεφαλαίων, στο οποίο ο Όμιλος λαμβάνει τόκους με βάση κυμαινόμενο επιτόκιο και πληρώνει τόκους με βάση σταθερό επιτόκιο. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, οι επιπτώσεις των διακυμάνσεων των επιτοκίων στα αποτελέσματα χρήσεως και στις ταμειακές ροές των λειτουργικών δραστηριοτήτων του Ομίλου να είναι μικρές, όπως αυτό φαίνεται και στην παρακάτω ανάλυση ευαισθησίας:

Ανάλυση ευαισθησίας των δανείων του Ομίλου σε μεταβολές επιτοκίων

(ποσά σε χιλιάδες €)		Μεταβλητότητα επιτοκίων	Επίδραση στα κέρδη προ φόρων
Ποσά χρήσης 2013	EUR	1,0%	-2.776
		-1,0%	2.776
	USD	1,0%	1.520
		-1,0%	-1.520
	TRY	1,0%	-6
		-1,0%	6
	BGN	1,0%	-213
		-1,0%	213
	EGP	1,0%	-207
		-1,0%	207
	ALL	1,0%	-325
		-1,0%	325
Ποσά χρήσης 2012	EUR	1,0%	-2.819
		-1,0%	2.819
	USD	1,0%	1.464
		-1,0%	-1.464
	TRY	1,0%	-54
		-1,0%	54
	BGN	1,0%	-282
		-1,0%	282
	EGP	1,0%	-638
		-1,0%	638
	ALL	1,0%	-328
		-1,0%	328

σημ.: Ο παραπάνω πίνακας δεν περιλαμβάνει την θετική επίπτωση των εισπραχθέντων τόκων από τις καταθέσεις.

Η σχέση σταθερού προς κυμαινόμενου επιτοκίου του καθαρού δανεισμού του Ομίλου διαμορφώνεται σύμφωνα με τις συνθήκες αγοράς, την στρατηγική και τις χρηματοδοτικές του ανάγκες. Επίσης, υπάρχει δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν, περιστασιακά, παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα επιτοκίου, μόνο ως μέσο για να μετριασθεί ο σχετικός κίνδυνος και για να αλλάξει ο παραπάνω συνδυασμός σταθερών - κυμαινόμενων επιτοκίων, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο.

Συγκεκριμένα, κατόπιν της χορήγησης δανείου €100 εκατ. κυμαινόμενου επιτοκίου στη μητρική του Ομίλου Α.Ε. Τσιμέντων Τιτάν στις αρχές του 2011 από την Titan Global Finance, η Α.Ε. Τσιμέντων Τιτάν προχώρησε σε σύναψη συμφωνιών ανταλλαγής πληρωμών τόκων χωρίς ανταλλαγή κεφαλαίων με πέντε πιστωτικά ιδρύματα, όπου η Εταιρία λαμβάνει τόκους με βάση κυμαινόμενο επιτόκιο και πληρώνει τόκους με βάση σταθερό επιτόκιο. Η σύναψη των παραπάνω συμφωνιών εκτελέστηκε με σκοπό την αντιστάθμιση του επιτοκιακού κινδύνου που προκύπτει από το κυμαινόμενο επιτόκιο EURIBOR ενός μηνός και συνδέεται με το ανωτέρω δάνειο. Κατά την έναρξη της σχέσης αντιστάθμισης, η Α.Ε. Τσιμέντων Τιτάν όρισε και τεκμηρίωσε επίσημα την αντιστάθμιση ως αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών καθώς και παρουσίασε τον σκοπό και τη στρατηγική για τη σύναψη της σχέσης αντιστάθμισης. Οι όροι των προθεσμιακών συμφωνιών ανταλλαγής πληρωμών τόκων χωρίς ανταλλαγή κεφαλαίων ταιριάζουν με τους όρους του δανείου σε ευρώ και η αντιστάθμιση κρίθηκε άκρως αποτελεσματική.

Το παράγωγο χρηματοοικονομικό μέσο αναγνωρίστηκε, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος, αρχικά στην εύλογη αξία του και εξακολουθεί να αποτιμάται στην εύλογη αξία. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, η εύλογη αξία του ανωτέρω παραγώγου αναγνωρίστηκε ως υποχρέωση στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης με το ποσό των €2.234 χιλ. (31.12.2012: €4.589 χιλ.). Δεδομένου ότι αυτό το παράγωγο μέσο έχει οριστεί ως αντιστάθμισμα κινδύνου ταμειακών ροών, τυχόν κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας του αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος ως ξεχωριστό στοιχείο της καθαρής θέσης. Ως εκ τούτου, στις 31 Δεκεμβρίου 2013, αναγνωρίστηκε μη πραγματοποιηθέν κέρδος €2.355 χιλ..

34. Στόχοι και πολιτικές προγράμματος διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

Επιπλέον, η μητρική εταιρία του Ομίλου Α.Ε. Τιμέντων Τιτάν κατέχει από το 2009 συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων ποσού €30 εκατ. οι οποίες έχουν αναγνωρισθεί ως αντιστάθμισμα της εύλογης αξίας διαφόρων δανείων της Εταιρίας. Η εύλογη αξία των ανωτέρω αναγνωρίστηκε την 31.12.2013 ως υποχρέωση στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης με το ποσό των €598 χιλ. (31.12.2012: €1.286 χιλ.). Το αποτέλεσμα της αποτίμησης των ανωτέρω συμβάσεων, ποσού €688 χιλ. έχει περιληφθεί στον λογαριασμό εσόδων χρηματοοικονομικής λειτουργίας της κατάστασης αποτελεσμάτων της χρήσης 1.1-31.12.2013. Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, εάν τα €130 εκ. παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα ανταλλαγής σταθερού προς κυμαινόμενου επιτοκίου συμπεριληφθούν στον υπολογισμό του δανεισμού σταθερών επιτοκίων, το ποσοστό των σταθερών επιτοκίων στο σύνολο του δανεισμού του Ομίλου ανέρχεται σε 49% (2012: 52%).

Οι τάσεις των επιτοκίων και η διάρκεια των χρηματοδοτικών αναγκών παρακολουθούνται προϋπολογιστικά και επομένως, οι αποφάσεις για τη διάρκεια, καθώς και τη σχέση μεταξύ σταθερών και κυμαινόμενων επιτοκίων, λαμβάνονται ξεχωριστά για κάθε περίπτωση.

Υποχρέωση ανταλλαγής επιτοκίων:

Τα συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων αφορούν πληρωμή σταθερών επιτοκίων μέχρι το 2014 έναντι είσπραξης κυμαινόμενων επιτοκίων euribor ενός μηνός.

Εταιρία	Ποσό		Μέση τιμή επιτοκίων	
	2013	2012	2013	2012
(Ποσά σε χιλ. €)				
Σταθερό επιτόκιο (πώληση)	130.000	130.000	2,41%	2,41%

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δεν αντιμετωπίζει σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους. Οι απαιτήσεις από πελάτες προέρχονται κυρίως από μια μεγάλη, ευρεία πελατειακή βάση. Η χρηματοοικονομική κατάσταση των πελατών παρακολουθείται διαρκώς από τις εταιρίες του Ομίλου.

Όπου κρίνεται κατάλληλο, ζητείται επιπλέον ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης. Για ειδικούς πιστωτικούς κινδύνους γίνονται προβλέψεις για ζημίες από απαξίωση. Στο τέλος του 2013, κρίνεται ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μην καλύπτεται ήδη από κάποια ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης ή από πρόβλεψη επισφαλούς απαιτήσεως.

Ο πιστωτικός κίνδυνος, που μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του όσον αφορά τα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, τις επενδύσεις και τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών παραγώγων, μετριάζεται κάνοντας χρήση προ-εγκεκριμένων ορίων στο βαθμό έκθεσης σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα. Αυτά τα προ-εγκεκριμένα όρια είναι μέρος ενός πλαισίου εγκεκριμένων πολιτικών από το Διοικητικό Συμβούλιο, και παρακολουθούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του Ομίλου ήταν σε προθεσμιακές καταθέσεις και λογαριασμούς όψεως σε υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Ανάλυση των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων παρατίθεται στη σημ. 21.

Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση της ρευστότητας γίνεται με την ύπαρξη του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων μακροπρόθεσμων τραπεζικών πιστώσεων. Ο λόγος των αχρησιμοποίητων εγκεκριμένων μακροπρόθεσμων τραπεζικών πιστώσεων και άμεσα διαθέσιμων μετρητών προς το βραχυπρόθεσμο δανεισμό παρακολουθείται σε μηνιαία βάση. Στο τέλος του έτους 2013, ο λόγος του συνόλου των αχρησιμοποίητων μακροπρόθεσμων δεσμευμένων τραπεζικών γραμμών και μετρητών προς το βραχυπρόθεσμο δανεισμό ήταν 5,92.

34. Στόχοι και πολιτικές προγράμματος διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις ημερομηνίες λήξεως των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων ως προς 31 Δεκεμβρίου 2013, με βάση τις πληρωμές που απορρέουν από τις σχετικές δανειακές συμβάσεις, σε μη προεξοφλημένες τιμές.

(ποσά σε χιλιάδες €)

Όμιλος	Λιγότερο από 1 μήνα	1 με 6 μήνες	6 με 12 μήνες	1 με 5 έτη	>5 έτη	Σύνολο
Ποσά χρήσης 2013						
Δανεισμός (σημ. 24)	34.586	61.410	17.988	643.317	65.195	822.496
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (σημ. 27)	-	-	-	24.795	-	24.795
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (σημ. 28)	85.508	66.606	6.255	-	-	158.369
	120.094	128.016	24.243	668.112	65.195	1.005.660
Ποσά χρήσης 2012						
Δανεισμός (σημ. 24)	51.531	12.500	119.880	683.758	182.858	1.050.527
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (σημ. 27)	-	-	-	25.116	-	25.116
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (σημ. 28)	92.613	77.429	4.342	-	-	174.384
	144.144	89.929	124.222	708.874	182.858	1.250.027
Εταιρία	Λιγότερο από 1 μήνα	1 με 6 μήνες	6 με 12 μήνες	1 με 5 έτη	>5 έτη	Σύνολο
Ποσά χρήσης 2013						
Δανεισμός (σημ. 24)	173	50.684	-	800.001	-	850.858
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (σημ. 28)	39.228	6.762	1.303	-	-	47.293
	39.401	57.446	1.303	800.001	-	898.151
Ποσά χρήσης 2012						
Δανεισμός (σημ. 24)	24.468	-	-	823.256	-	847.724
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (σημ. 28)	28.573	6.075	823	-	-	35.471
	53.041	6.075	823	823.256	-	883.195

Ο Δανεισμός περιλαμβάνει τα υπόλοιπα των δανείων (ανεξόφλητο κεφάλαιο) συμπεριλαμβανομένων των τόκων με σταθερό και κυμαινόμενο επιτόκιο μέχρι την λήξη τους.

Τα ποσά που περιγράφονται ως άμεσα καταβλητέα στον δανεισμό, αφορούν αδέσμευτες βραχυπρόθεσμες γραμμές κεφαλαίου κίνησης.

Διαχείριση κεφαλαίου

Ο πρωταρχικός στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Ομίλου είναι η διατήρηση υγιών δεικτών κεφαλαίου ώστε να υποστηρίζονται οι δραστηριότητες του Ομίλου και να μεγιστοποιείται η αξία των μετόχων.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται συντηρητικά την διάρθρωση του κεφαλαίου του με τον δείκτη μόχλευσης, όπως προκύπτει από τη σχέση καθαρού δανεισμού και λειτουργικών κερδών.

Η πολιτική του Ομίλου είναι να διατηρήσει τους στόχους μόχλευσης σύμφωνα με ένα προφίλ υψηλού επιπέδου φερεγγυότητας. Ο Όμιλος μείωσε τον καθαρό δανεισμό του κατά τη διάρκεια του 2013 κατά €57 εκατ..

Ο Όμιλος ελέγχει την κεφαλαιακή επάρκεια χρησιμοποιώντας τον δείκτη καθαρού δανεισμού προς τα λειτουργικά κέρδη. Στον καθαρό δανεισμό, περιλαμβάνονται τοκοφόρα δάνεια μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

(ποσά σε χιλιάδες €)

	Όμιλος		Εταιρία	
	2013	2012	2013	2012
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (σημ. 24)	610.433	705.227	745.835	741.950
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (σημ. 24)	112.623	174.636	50.173	24.468
Δανεισμός	723.056	879.863	796.008	766.418
Μείον: Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα (σημ. 21)	184.501	284.272	8.780	35.601
Καθαρός δανεισμός	538.555	595.591	787.228	730.817
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA)	196.007	195.838	11.002	37.675

35. Επιμέτρηση εύλογης αξίας

Παρακάτω, παρουσιάζεται μία σύγκριση, ανά κατηγορία, των λογιστικών και εύλογων αξιών στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρίας, τα οποία απεικονίζονται στη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης την 31η Δεκεμβρίου:

(Ποσά σε χιλ. €)

	Όμιλος				Εταιρία			
	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία		Λογιστική αξία		Εύλογη αξία	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Στοιχεία του ενεργητικού								
Επενδυτικά ακίνητα (σημ. 12)	13.220	8.546	13.220	8.546	13.973	11.959	13.973	11.959
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία (σημ. 16)	1.636	1.940	1.636	1.940	172	169	172	169
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία (σημ. 17)	12.241	12.572	12.241	12.572	2.768	2.690	2.768	2.690
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.566	-	1.566	-	-	-	-	-
Υποχρεώσεις								
Μακροπρόθεσμος δανεισμός (σημ. 24)	610.433	705.227	627.221	706.205	745.835	741.950	754.316	742.800
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός (σημ. 24)	112.623	174.636	113.277	175.604	50.173	24.468	50.173	24.468
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	3.375	18.078	3.375	18.078	2.832	5.875	2.832	5.875
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (σημ. 27)	29.635	30.632	29.637	30.632	4.557	5.043	4.557	5.043

Σημείωση: Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αποτελούνται από προθεσμιακά συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης σε συνάλλαγμα και συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων.

Η διοίκηση εκτίμησε ότι τα ταμειακά διαθέσιμα και οι βραχυπρόθεσμες καταθέσεις, οι πελάτες, οι προμηθευτές, οι τραπεζικές υπεραναλήψεις και οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προσεγγίζουν τη λογιστική τους αξία, κυρίως λόγω των βραχυπρόθεσμων λήξεών τους.

Ιεραρχία εύλογης αξίας

Ο Όμιλος και η Εταιρία χρησιμοποιούν την παρακάτω ιεραρχία για τον καθορισμό και τη γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων ανά μέθοδο αποτίμησης:

Επίπεδο 1: με βάση διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

Επίπεδο 2: με βάση τις τεχνικές αποτίμησης για τις οποίες όλα τα δεδομένα που έχουν σημαντική επίδραση στην εύλογη αξία είναι ορατά, είτε άμεσα είτε έμμεσα.

Επίπεδο 3: με βάση τις τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούν δεδομένα που έχουν σημαντική επίδραση στην εύλογη αξία και δεν βασίζονται σε εμφανή δεδομένα της αγοράς.

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει την ιεραρχία της εύλογης αξίας των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρίας. Η επιμέτρηση πραγματοποιήθηκε στις 31 Δεκεμβρίου 2013.

(Ποσά σε χιλ. €)

(Ποσά σε χιλ. €)

	Όμιλος		Εταιρία		Ιεραρχία εύλογης αξίας
	Εύλογη αξία		Εύλογη αξία		
	2013	2012	2013	2012	
Στοιχεία του ενεργητικού					
Επενδυτικά ακίνητα	13.220	8.546	13.973	11.959	Επίπεδο 3
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	1.636	1.940	172	169	Επίπεδο 3
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνου	1.566	-	-	-	Επίπεδο 2
Υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	627.221	706.205	754.316	742.800	Επίπεδο 2
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	113.277	175.604	50.173	24.468	Επίπεδο 2
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνου	2.234	15.498	2.234	4.589	Επίπεδο 2
Λοιπά παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.141	2.580	598	1.286	Επίπεδο 2
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	23.416	21.058	-	-	Επίπεδο 3

Κατά τη διάρκεια της χρήσης δεν υπήρξαν μεταφορές εντός και εκτός του επιπέδου 3 για την μέτρηση της εύλογης αξίας.

35. Επιμέτρηση εύλογης αξίας (συνέχεια)

Η εύλογη αξία των επενδυτικών ακινήτων του επιπέδου 3 επιμετρείται στον Όμιλο και την Εταιρία από ανεξάρτητους εξωτερικούς ορκωτούς εκτιμητές (σημ. 12).

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων αποτελείται από την αξία στην οποία το μέσο θα μπορούσε να διαπραγματευτεί σε μία τρέχουσα συναλλαγή μεταξύ συναινούντων μερών, διαφορετική από μια αναγκαστική εκκαθάριση ή πώληση. Οι παρακάτω μέθοδοι και παραδοχές χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των εύλογων αξιών:

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα του επιπέδου 2 (αντιστάθμισης κινδύνου και λοιπά) αποτελούνται από προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος μελλοντικής εκπλήρωσης και συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων. Ο Όμιλος και η Εταιρία χρησιμοποιούν διάφορες μεθόδους και παραδοχές, οι οποίες βασίζονται στις συνθήκες αγοράς που επικρατούν σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Τα συμβόλαια συναλλάγματος μελλοντικής εκπλήρωσης έχουν επιμετρηθεί σε εύλογη αξία χρησιμοποιώντας μελλοντικές συναλλαγματικές ισοτιμίες που διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά. Τα συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων επιμετρούνται σε εύλογη αξία χρησιμοποιώντας προθεσμιακά επιτόκια που προέρχονται από παρατηρήσιμες καμπύλες απόδοσης.

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία του επιπέδου 3 αφορούν κυρίως επενδύσεις σε επενδυτικά κεφάλαια ακινήτων του εξωτερικού, στα οποία ο Όμιλος δεν κατέχει σημαντικό ποσοστό. Η αποτίμησή τους γίνεται με βάση τις οικονομικές τους καταστάσεις, οι οποίες απεικονίζουν τα περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία τους (σημ. 16).

Ο μακροπρόθεσμος και βραχυπρόθεσμος δανεισμός του επιπέδου 2 αξιολογείται από τον Όμιλο και την Εταιρία με βάση παραμέτρους όπως επιτόκια, ειδικούς παράγοντες κινδύνου της χώρας, ή τρέχουσες τιμές κατά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων.

Ειδικότερα για τον μακροπρόθεσμο δανεισμό, χρησιμοποιούνται αξίες που καθορίζονται από την αγορά, ή από τους διαμεσολαβητές για εξειδικευμένα ή παρόμοια χρηματοπιστωτικά μέσα.

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του επιπέδου 3 αποτελούνται από το δικαίωμα προαίρεσης πώλησης (put option), που ο Όμιλος έχει χορηγήσει στους μετόχους της μη ελέγχουσας συμμετοχής της θυγατρικής εταιρίας του στην Αλβανία, ANTEA Cement SHA. Το δικαίωμα προαίρεσης επιμετρείται χρησιμοποιώντας ένα μοντέλο προεξόφλησης ταμειακών ροών. Η αποτίμηση απαιτεί από την διοίκηση την υιοθέτηση ορισμένων παραδοχών για τα μη παρατηρήσιμα δεδομένα του μοντέλου. Μερικά από τα σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα συνοψίζονται στον παρακάτω πίνακα:

	2013	2012
Ρυθμός ανάπτυξης μικτού περιθωρίου κέρδους	14,3%	26,9%
Επιτόκιο προεξόφλησης	12,5%	13,4%

Εκτός από τα ανωτέρω, οι προϋπολογιστικές ταμειακές ροές για τα πρώτα πέντε έτη είναι, επίσης, ένα σημαντικό μη παρατηρήσιμο δεδομένο του μοντέλου επιμέτρησης της εύλογης αξίας. Η διοίκηση αξιολογεί τακτικά μια σειρά από ενδεχόμενες εναλλακτικές επιλογές για τα σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα και προσδιορίζει την επίδρασή τους στην συνολική εύλογη αξία.

Η αύξηση τόσο των προϋπολογιστικών ταμειακών ροών, όσο και του ρυθμού ανάπτυξης του μικτού περιθωρίου τους για τις επόμενες περιόδους θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της εύλογης αξίας του δικαιώματος προαίρεσης πώλησης. Αντίθετα, η αύξηση του επιτοκίου προεξόφλησης, που χρησιμοποιείται στην προεξόφληση των προϋπολογιστικών ταμειακών ροών θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της εύλογης αξίας του δικαιώματος προαίρεσης πώλησης.

Τα σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα δεν είναι αλληλένδετα. Η εύλογη αξία του δικαιώματος προαίρεσης πώλησης (put option) δεν παρουσιάζει σημαντική ευαισθησία σε λογικές αλλαγές των προϋπολογιστικών ταμειακών ροών ή του επιτοκίου προεξόφλησης, αλλά παρουσιάζει ευαισθησία σε λογικές αλλαγές του ρυθμού ανάπτυξης του μικτού περιθωρίου κέρδους, όπως φαίνεται και στον ακόλουθο πίνακα:

Ανάλυση ευαισθησίας σε μεταβολές ρυθμού ανάπτυξης του μικτού περιθωρίου κέρδους:

(ποσά σε εκατ. €)	Επίδραση στην επιμέτρηση της εύλογης αξίας
Αύξηση κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες του ρυθμού ανάπτυξης του μικτού περιθωρίου κέρδους:	+1,7
Μείωση κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες του ρυθμού ανάπτυξης του μικτού περιθωρίου κέρδους:	-1,8

36. Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

⁽¹⁾ Ανώνυμη Εταιρία Τσιμέντων Τιτάν	2010-2013	⁽²⁾ Fintitan SRL	-
⁽²⁾ Αιολική Ν.Ε.	-	Cementi Crotone S.R.L.	2009-2013
⁽¹⁾ Αλμπασέμ Α.Ε.	2012-2013	Cementi ANTEA SRL	2010-2013
⁽¹⁾ Αρκτίας Α.Ε.	2010-2013	Colombus Properties B.V.	2010-2013
⁽¹⁾ Λατομική Δωδεκανήσου Α.Ε.	2010-2013	Holtitan BV	2010-2013
⁽¹⁾ Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά Α.Ε.	2007-2013	Aeas Netherlands B.V.	2010-2013
⁽¹⁾ Ιντερτιτάν Εμπορική Διεθνής Α.Ε.	2007-2013	⁽²⁾ Titan Cement U.K. Ltd	-
⁽¹⁾ Ποζολάνη Α.Ε.	2010-2013	⁽²⁾ Separation Technologies U.K. Ltd	-
⁽¹⁾ Πορφυρίων Α.Ε.	2010-2013	⁽⁵⁾ Titan America LLC	2011-2013
⁽¹⁾ Λατομεία Βαχού Α.Ε.	2010-2013	Separation Technologies Canada Ltd	2010-2013
⁽¹⁾ Λατομεία Γουρνών Α.Ε.	2010-2013	Stari Silo Copmany DOO	2008-2013
⁽¹⁾ Λατομεία Κοινότητας Ταγαράδων Α.Ε.	2010-2013	Cementara Kosjeric DOO	2006-2013
⁽¹⁾ Λατομεία Τανάγρας Α.Ε.	2010-2013	Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S.	2006-2013
⁽¹⁾ Αιτωλικά Λατομεία Α.Ε.	2011-2013	TCK Montenegro DOO	2007-2013
⁽¹⁾ Σίγμα Μπετόν Α.Ε.Τ.Ε.	2010-2013	Double W & Co OOD	2007-2013
⁽¹⁾ Τιτάν Τσιμέντα Ατλαντικού Α.Β.Ε.Ε.	2010-2013	Granitoid AD	2007-2013
⁽¹⁾ Τιτάν Διεθνής Εμπορική Α.Ε.	2010-2013	Gravel & Sand PIT AD	2007-2013
KTHMET Α.Ε.	2010-2013	Zlatna Panega Beton EOOD	2008-2013
Aemos Cement Ltd	2007-2013	Zlatna Panega Cement AD	2010-2013
Alvacim Ltd	2010-2013	Cement Plus LTD	2012-2013
⁽³⁾ Balkcem Ltd	2008-2013	Rudmark DOOEL	2006-2013
Iapetos Ltd	2007-2013	Usje Cementarnica AD	2009-2013
Rea Cement Ltd	2008-2013	Titan Cement Netherlands BV	2010-2013
Themis Holdings Ltd	2007-2013	Alba Cimento Italia, SHPK	2013
⁽⁴⁾ Tithys Ltd	2006-2013	Antea Cement SHA	2010-2013
Feronia Holding Ltd	2007-2013	Sharr Beteiligungs GmbH	2006-2013
Vesa DOOL	2006-2013	Kosovo Construction Materials L.L.C.	2010-2013
Trojan Cem EOOD	2010-2013	SharrCem Sh.P.K	2011-2013
Dancem APS	2009-2013	⁽²⁾ Alexandria Development Co.Ltd	-
Titan Global Finance PLC	2008-2013	Alexandria Portland Cement Co. S.A.E	2007-2013
Geospan Dooel	2010-2013	GAEA Green Alternative Energy Assets Ltd	2006-2013
Terret Enterprises Ltd	2009-2013	Beni Suef Cement Co.S.A.E.	2009-2013
Salentijn Properties1 B.V.	2010-2013	East Cement Trade Ltd	2006-2013
Titan Cement Cyprus Limited	2007-2013	Titan Beton & Aggregate Egypt LLC	2008-2013
KOCEM Limited	2007-2013	⁽²⁾ Titan Egyptian Inv. Ltd	-
ECO Conception EOOD	2011-2013		

(1) Για τις χρήσεις του 2011 και 2012 οι παραπάνω εταιρίες ελέγχθηκαν φορολογικά από τους Τακτικούς Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές αυτών σύμφωνα με το άρθρο 82, παρ. 5 του Ν.2238/1994.

(2) Υπόκειται σε ειδικό φορολογικό καθεστώς.

(3) Η οικονομική χρήση 2009 έχει ελεγχθεί.

(4) Η οικονομική χρήση 2007 έχει ελεγχθεί.

(5) Οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στις ΗΠΑ, ενσωματώνονται στον υπο-όμιλο της Titan America LLC (σημ. 14).

37. Αναταξινομήσεις/αναπροσαρμογές

Στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου για τη χρήση 2012, το καθαρό ποσό των €749 χιλ. αναταξινομήθηκε και μεταφέρθηκε από το λογαριασμό "άλλα έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης" στο λογαριασμό "κόστος πωλήσεων", έτσι ώστε να είναι συγκρίσιμο με την κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης 2013.

Στην κατάσταση αποτελεσμάτων της Εταιρίας για τη χρήση 2012, το ποσό των €20 χιλ. αναταξινομήθηκε και μεταφέρθηκε από το λογαριασμό "άλλα έσοδα εκμετάλλευσης" στο λογαριασμό "κόστος πωλήσεων", έτσι ώστε να είναι συγκρίσιμο με την κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης 2013.

Οι ανωτέρω αναταξινομήσεις έγιναν για λόγους παρουσίασης και δεν είχαν καμία επίδραση στα ίδια κεφάλαια, στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, στον κύκλο εργασιών, στα κέρδη προ φόρων χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων και στα αποτελέσματα μετά από φόρους της προηγούμενης χρήσης του Ομίλου και της Εταιρίας.

38. Μεταγενέστερα γεγονότα

Την 30.01.2014, υπεγράφη στο Λονδίνο νέα σύμβαση κοινοπρακτικού δανείου μελλοντικής εκκίνησης σε ευρώ και άλλα νομίσματα, συνολικού ύψους €455 εκατ., μεταξύ της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου Titan Global Finance PLC (TGF) και κοινοπραξίας ελληνικών και αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων, με την εγγύηση της Α.Ε. Τσιμέντων Τιτάν. Το δάνειο θα έχει διάρκεια μέχρι τον Ιανουάριο του 2018 και θα χρησιμοποιηθεί για την αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου κοινοπρακτικού δανείου της TGF, το οποίο λήγει τον Ιανουάριο του 2015, και στη συνέχεια, για τη χρηματοδότηση γενικών εταιρικών σκοπών του Ομίλου.

ΕΚΘΕΣΗ

Άρθρου 2, παρ. 4 του Ν. 3016/2002

Περί των συναλλαγών της Εταιρίας με τις συνδεδεμένες με αυτήν, κατά την έννοια του
αρθ. 42ε, παρ.5 του Κ.Ν. 2190/1920, επιχειρήσεις κατά τη χρήση του 2013

Κατά τη χρήση 2012 οι συναλλαγές της Εταιρίας με τις ανωτέρω επιχειρήσεις είχαν όπως παρακάτω αναλυτικά αναφέρεται:

(αξίες σε: Ευρώ)

Ι. ΕΙΣΡΟΕΣ

1/1 - 31/12/2013

Α. Πωλήσεις

1. Πωλήσεις τσιμέντου και κλίνκερ

INTERMPETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.	15.132.280
TRANSBETON Α.Ε.	771.259
BENI SUEF CEMENT CO.	5.675.659
INTERTITAN ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΕΘΝΗΣ Α.Ε.	4.526.388
FINTITAN SRL	7.169.492
CEMENTI CROTONA SRL	176.000
ANTEA CEMENT SHA	184.323
TITAN CEMENT U.K. LTD	9.502.581
ESSEX CEMENT CO LLC	17.016.112
CEMENTARNICA USJE A.D.	922.662
CEMENTARA KOSJERIC A.D.	63.546
	<u>61.140.302</u>

2. Πωλήσεις αδρανών υλικών

INTERMPETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.	1.805.963
	<u>1.805.963</u>

3. Πωλήσεις στερεών καυσίμων

CEMENTARNICA USJE AD	6.921.635
	<u>6.921.635</u>

4. Πωλήσεις πάγιου εξοπλισμού

INTERMPETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.	5.995
ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΓΟΥΡΝΩΝ Α.Ε.	1.030
ADOCIM CIMENTO BETON SANAYI VE TICARET SA	442.500
SHARRCEM	13.100
CEMENTARNICA USJE A.D.	74.200
CEMENTARA KOSJERIC A.D.	27.025
	<u>563.850</u>

5. Πωλήσεις υλικών - ανταλλακτικών

ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΤΑΝΑΓΡΑΣ ΑΕ	3.069
SHARRCEM	46.322
ADOCIM CIMENTO BETON SANAYI VE TICARET SA	106.790
CEMENTARNICA USJE AD	25.007
	<u>181.187</u>

ΣΥΝΟΛΟ Α.

70.612.937

Β. Υπηρεσίες

1. Παροχή μηχανογραφικών υπηρεσιών

INTERTITAN ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΕΘΝΗΣ Α.Ε.	1.200
ΑΛΜΠΑΣΕΜ Α.Ε.	1.200
ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΓΟΥΡΝΩΝ Α.Ε.	1.000
ΠΟΡΦΥΡΙΩΝ Α.Ε.	1.200
ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΒΑΧΟΥ Α.Ε.	1.200
ΑΙΤΩΛΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ Α.Ε.	1.200
ΑΡΚΤΙΑΣ Α.Ε.	1.200
ΤΙΤΑΝ ΤΣΙΜΕΝΤΑ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΥ ΑΒΕΕ	1.200
ΤΙΤΑΝ ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ	5.025
ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΑΕΒΕ	900
TRANSBETON Α.Ε.	3.938
INTERMPETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.	194.270
	<u>213.533</u>

2. Λοιπά έσοδα από υπηρεσίες

BENI SUEF CEMENT CO.	1.763.995
ALEXANDRIA PORTLAND CEMENT Co	421.386
TITAN AMERICA LLC	23.859
ESSEX CEMENT CO LLC	38.413
TITAN CEMENT U.K. LTD	20.794
ΑΛΜΠΑΣΕΜ Α.Ε.	1.200
ΙΝΤΕΡΤΙΤΑΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΕΘΝΗΣ Α.Ε.	1.200
ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.	113.391
ΑΙΟΛΙΚΗ Α.Ε.	6.217
ΤΙΤΑΝ ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ	1.200
ΤΙΤΑΝ ΤΣΙΜΕΝΤΑ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΥ ΑΒΕΕ	1.200
ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΓΟΥΡΝΩΝ Α.Ε.	751
ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΤΑΝΑΓΡΑΣ ΑΕ	2.025
CEMENTARA KOSJERIC A.D.	21.520
ANTEA CEMENT SHA	1.368.552
SEPARATION TECHNOLOGIES UK LTD.	1.595
ZLATNA PANEGA CEMENT A.D.	8.224
SHARRCEM	3.938
	<u>3.799.460</u>
ΣΥΝΟΛΟ Β.	<u>4.012.993</u>

Γ. Ενοίκια από μισθώσεις

ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.	31.103
ΑΙΟΛΙΚΗ Α.Ε.	613
ΙΝΤΕΡΤΙΤΑΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΕΘΝΗΣ Α.Ε.	613
ΑΛΜΠΑΣΕΜ Α.Ε.	613
ΠΟΡΦΥΡΙΩΝ Α.Ε.	613
ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΒΑΧΟΥ Α.Ε.	613
ΑΡΚΤΙΑΣ Α.Ε.	613
ΑΙΤΩΛΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ Α.Ε.	649
ΤΙΤΑΝ ΤΣΙΜΕΝΤΑ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΥ ΑΒΕΕ	613
ΤΙΤΑΝ ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ	613
	<u>36.656</u>
ΣΥΝΟΛΟ Γ.	<u>36.656</u>

74.662.586

II. ΕΚΡΟΕΣ

A. Αγορές

1. Αγορά αδρανών υλικών

ΠΟΖΟΛΑΝΗ ΑΕ.	31.417
ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.	2.055.472
	<u>2.086.889</u>

2. Αγορά έτοιμου σκυροδέματος

ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.	114.189
	<u>114.189</u>

3. Αγορά στερεών καυσίμων

CEMENTARNICA USJE AD	385.838
	<u>385.838</u>

ΣΥΝΟΛΟ Α. **2.586.916**

B. Υπηρεσίες

1. Ενοίκια από μισθώσεις

ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.	35.099
	<u>35.099</u>

2. Λοιπές υπηρεσίες

TITAN GLOBAL FINANCE PLC	37.936.101
INTERMPETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.	2.863.247
ESSEX CEMENT CO LLC	43.641
ZLATNA PANEGA CEMENT A.D.	2.732
TITAN CEMENT U.K. LTD	28.822
TITAN AMERICA LLC	19.680
	<u>40.894.223</u>
ΣΥΝΟΛΟ Β.	<u>40.929.322</u>
	<u>43.516.238</u>

III. ΥΠΟΛΟΙΠΑ

Τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την 31.12.2013 έχουν ως εξής:

	<u>31/12/2013</u>	
	ΧΡΕΩΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ
CEMENTARNICA USJE AD	73.975,92	
FINTITAN SRL	2.693.172,00	
CEMENTI CROSTONE SRL	88.000,00	
ANTEA CEMENT SHA	603.649,97	
INTERMPETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.	5.888.562,10	1.011.930,08
TRANSBETON Α.Ε.	254.012,49	
TITAN CEMENT U.K. LTD	3.127,76	
ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΓΟΥΡΝΩΝ Α.Ε.	585.774,10	
ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΤΑΝΑΓΡΑΣ ΑΕ	5.933,03	
ESSEX CEMENT CO LLC	1.574.060,62	6.744,28
TITAN AMERICA LLC		253.883,85
TITAN ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.	240.000,00	
CEMENTARA KOSJERIC A.D.	11.520,67	
SHARRCEM SH.P.K.	70,00	
BENI SUEF CEMENT CO.	939.592,03	
ALEXANDRIA PORTLAND CEMENT Co	340.568,40	
ZLATNA PANEGA CEMENT A.D.		349,32
TITAN GLOBAL FINANCE PLC		753.878.168,19
ΑΙΟΛΙΚΗ Ν.Ε.		269.844,00
	<u>13.302.019,09</u>	<u>755.420.919,72</u>

Σημείωση: Όλες οι συναλλαγές που αφορούν σε πωλήσεις, αγορές και παροχή υπηρεσιών έγιναν στις αγοραίες αξίες του χρόνου πραγματοποίησης τους.

Ακριβές αντίγραφο από το Βιβλίο
Πρακτικών Διοικητικού Συμβουλίου

Αθήνα,

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΑΡΘΡΟΥ 10 Ν. 3401/2005

Οι παρακάτω Ανακοινώσεις/Γνωστοποιήσεις έχουν σταλεί στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών και βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Χ.Α., όπως επίσης και στην ιστοσελίδα της Εταιρίας μας titan-cement.com

2/1/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
10/1/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
6/2/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
18/2/2013	Ανακοίνωση Δημοσίευσης Αποτελεσμάτων Έτους 2012
4/3/2013	Αποτελέσματα Έτους 2012
4/3/2013	Οικονομικό Ημερολόγιο Έτους 2013
4/3/2013	Παρουσίαση αναλυτών Αποτελεσμάτων Έτους 2012
5/3/2013	Πώληση ιδίων μετοχών της εταιρίας στα πλαίσια προγράμματος παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών σε στελέχη του Ομίλου Τιτάν
7/3/2013	Παρουσίαση αναλυτών Αποτελεσμάτων Έτους 2012
11/3/2013	Ο Όμιλος Τιτάν με αφορμή πρόσφατα δημοσιεύματα σε έντυπα και ηλεκτρονικά ΜΜΕ επαναλαμβάνει ότι η μεταφορά της έδρας του στο εξωτερικό δε είναι στις προθέσεις του
26/3/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
27/3/2013	Απάντηση σε ερώτημα Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς
1/4/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
11/4/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
12/4/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
2/5/2013	Πώληση ιδίων μετοχών
14/5/2013	Αποτελέσματα έτους Α τριμήνου 2013
15/5/2013	Πρόσκληση σε Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων
23/5/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
17/6/2013	Εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου
17/6/2013	Ανακοίνωση αποφάσεων Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων
20/6/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
16/7/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
19/7/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
24/7/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
1/8/2013	Αποτελέσματα Β τριμήνου 2013
6/8/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
9/8/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
21/8/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
23/8/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
27/8/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
28/8/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
2/9/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
6/9/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
11/9/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
12/9/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
18/9/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
24/9/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
27/9/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
4/10/2013	Ανακοινώσεις ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
10/10/2013	Ανακοινώσεις ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
15/10/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
23/10/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
24/10/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
29/10/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
31/10/2013	Πώληση Ιδίων Μετοχών
5/11/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
12/11/2013	Αποτελέσματα Γ τριμήνου 2013
19/11/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
20/11/2013	Ανακοινώσεις ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
22/11/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
25/11/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
26/11/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
27/11/2013	Ανακοινώσεις ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
28/11/2013	Ανακοινώσεις ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
5/12/2013	Ανακοινώσεις ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
12/12/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
24/12/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
27/12/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
30/12/2013	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007
31/12/2013	Ανακοινώσεις ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν 3556/2007

Η ιστοσελίδα της Εταιρίας μας είναι: www.titan-cement.com

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ: 224301000 (Πρώην ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ Α.Ε.: 6013/06/Β/86/90)

Χαλκίδος 22α - 111 43 Αθήνα

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ από 1 Ιανουαρίου 2013 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2013

(δημοσιευόμενα βάσει του κ.ν.2190, άρθρο 135, για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά τα ΔΛΠ/ΔΠΧΑ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ και του ΟΜΙΛΟΥ. Ο αναγνώστης που επιζητά να αντλήσει ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της Εταιρίας και του Ομίλου, πρέπει να εξασφαλίσει πρόσβαση στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις που προβλέπουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, καθώς και στην έκθεση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή λογιστή. Ενδεικτικά, μπορεί να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου της Εταιρίας, όπου αναρτώνται τα εν λόγω στοιχεία.

Αρμόδια Υπηρεσία - Νομαρχία :

Διεύθυνση Διαδικτύου:

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου :

Ημερομηνία έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων :

Ορκωτός ελεγκτής λογιστής :

Ελεγκτική εταιρία :

Τύπος έκθεσης ελέγχου ελεγκτών :

Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Διεύθυνση Ανωνύμων Εταιριών & Πιστεως

www.titan-cement.com

Ανδρέας Κανελλόπουλος - Πρόεδρος, Ευστράτιος-Γεώργιος (Τάκης) Αράπογλου*-Αντιπρόεδρος, Δημήτριος Παπαλεξόπουλος - Διευθύνων Σύμβουλος,

Ευτύχιος Βασιλάκης*, Ευθύμιος Βιδάλης, Βασίλειος Ζαρκαλής, Νέλλος Κανελλόπουλος, Τάκης- Παναγιώτης Κανελλόπουλος, Δώρος Κωνσταντίνου*, Δόμνα Μιράογλη-Μπερνίτσα*, Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου-Μπενοπούλου, Πλούταρχος Σακελλάρης*, Πέτρος Σαμπτακάκης*, Μιχαήλ Σιγάλας, Βασίλειος Φουρλής*.

*Ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη

27 Φεβρουαρίου 2014

Χρήστος Πελεντρίδης (ΑΜ ΣΟΕΑ 17831)

Ernst & Young (HELLAS) Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές Α.Ε.

Με σύμφωνη γνώμη

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

(Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €)

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	1.605.635	1.759.036	232.332	237.672
Επενδύσεις σε ακίνητα	13.220	8.546	13.973	11.959
Άυλο περιουσιακά στοιχεία	465.996	527.498	1.185	1.099
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	17.840	19.682	1.246.708	1.216.163
Αποθέματα	225.133	233.765	69.694	69.080
Απαιτήσεις από πελάτες	125.033	127.488	28.708	30.658
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	63.698	71.755	17.023	26.702
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	184.501	284.272	8.780	35.601
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.701.056	3.032.042	1.618.403	1.628.934
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μετοχικό Κεφάλαιο (84.632.528 μετοχές των € 4,00)	338.530	338.530	338.530	338.530
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	22.826	22.826	22.826	22.826
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών	3.971	2.891	3.971	2.891
Ίδιες μετοχές	-87.680	-89.446	-87.680	-89.446
Λοιπά στοιχεία Ιδίων Κεφαλαίων	1.138.480	1.259.662	460.021	501.862
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Μετόχων Εταιρίας (α)	1.416.127	1.534.463	737.668	776.663
Μη ελέγχουσες συμμετοχές (β)	122.683	125.478	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (γ)=α)+(β)	1.538.810	1.659.941	737.668	776.663
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	610.433	705.227	745.835	741.950
Προβλέψεις/Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	230.234	270.427	31.807	41.925
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	112.623	174.636	50.173	24.468
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	208.956	221.811	52.920	43.928
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	1.162.246	1.372.101	880.735	852.271
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ)+(δ)	2.701.056	3.032.042	1.618.403	1.628.934

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

(Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €)

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1/1-31/12/2013	1/1-31/12/2012	1/1-31/12/2013	1/1-31/12/2012
Κύκλος εργασιών	1.175.937	1.130.660	234.712	221.215
Κόστος πωλήσεων	-882.164	-831.696	-197.677	-163.886
Μικτά κέρδη προ αποσβέσεων	293.773	298.964	37.035	57.329
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	12.605	9.519	5.682	12.013
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	-92.802	-93.026	-31.530	-31.281
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	-17.569	-19.619	-185	-386
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	196.007	195.838	11.002	37.675
Αποσβέσεις και απομειώσεις ενσώματων/ασώματων ακινητοποιήσεων	-116.781	-130.730	-13.062	-13.968
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	79.226	65.108	-2.060	23.707
Έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας	-88.561	-65.659	-44.711	-40.475
Συμμετοχή στις ζημίες συγγενών εταιριών	-305	-841	-	-
Ζημίες προ φόρων	-9.640	-1.302	-46.771	-16.768
Μείον: Φόρος εισοδήματος	-19.356	-17.526	3.617	1.216
Ζημίες μετά από φόρους (α)	-28.996	-18.828	-43.154	-15.552
Οι καθαρές ζημίες αναλογούν σε :				
Μετόχους της Εταιρίας	-36.074	-24.516	-43.154	-15.552
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	7.078	5.688	-	-
Ζημίες μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικές (σε €)	-0,44238	-0,30075	-0,52920	-0,19079
Ζημίες μετά από φόρους ανά μετοχή - προσαρμοσμένες (σε €)	-0,43973	-0,29824	-0,52603	-0,18919

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

(Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €)

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1/1-31/12/2013	1/1-31/12/2012	1/1-31/12/2013	1/1-31/12/2012
Ζημίες μετά από φόρους (α)	-28.996	-18.828	-43.154	-15.552
Λοιπές συνολικές (ζημίες)/εισοδήματα:				
Επίδραση ισοτιμιών από την μετατροπή οικονομικών καταστάσεων	-93.559	-29.390	-	-
Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών	2.585	-567	2.355	-43
Ζημίες από αποτίμηση στην εύλογη αξία των διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	-342	-225	-	-
Αναπροσαρμογή ενσώματων ακινητοποιήσεων	1.780	873	882	873
Επανεκτίμηση κερδών/(ζημιών) από προγράμματα καθορισμένων παροχών	2.884	-43	651	746
Φόρος εισοδήματος που αντιστοιχεί σε στοιχεία λοιπών συνολικών εισοδημάτων	-2.091	266	-1.010	-324
Λοιπές συνολικές (ζημίες)/εισοδήματα μετά από φόρους (β)	-88.743	-29.086	2.878	1.252
Σύνολο συγκεντρωτικών ζημιών μετά από φόρους (α)+(β)	-117.739	-47.914	-40.276	-14.300

Το σύνολο των συγκεντρωτικών ζημιών αναλογεί σε :

Μετόχους της Εταιρίας

Μη ελέγχουσες συμμετοχές

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

(Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €)

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης χρήσης (1/1/2013 και 1/1/2012 αντίστοιχα)	1.659.941	1.700.448	776.663	789.430
Σύνολο συγκεντρωτικών ζημιών μετά από φόρους	-117.739	-47.914	-40.276	-14.300
Πρόγραμμα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών	1.080	1.533	1.080	1.533
Πώληση - διάθεση ιδίων μετοχών για πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης	201	-	201	-
Διανεμηθέντα μερίσματα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	-2.315	-19.115	-	-
Αναγνώριση δικαιώματος προαίρεσης της μη ελέγχουσας συμμετοχής για πώληση μετοχών θυγατρικής	-2.358	-6.807	-	-
Συμμετοχή της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	8.800	-	-
Έσοδο από την πώληση μεριδίου θυγατρικής εταιρίας	-	50.000	-	-
Εξαγορά μη ελέγχουσας συμμετοχής	-	-27.004	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσης (31/12/2013 και 31/12/2012 αντίστοιχα)	1.538.810	1.659.941	737.668	776.663

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

(Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €)

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1/1-31/12/2013	1/1-31/12/2012	1/1-31/12/2013	1/1-31/12/2012
Ταμειακές Ροές Λειτουργικών Δραστηριοτήτων				
Ζημίες προ φόρων	-9.640	-1.302	-46.771	-16.768
Προσαρμογές των ζημιών σε σχέση με τις εξής συναλλαγές:				
Αποσβέσεις	115.360	124.683	13.044	13.654
Απομειώσεις ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	1.421	6.047	18	314
Προβλέψεις	-3.855	-1.377	864	-3.379
Συναλλαγματικές διαφορές	21.476	621	158	-698
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	61.306	59.437	41.520	37.935
Άλλα μη ταμειακά έξοδα	5.381	2.556	4.122	4.145
Κέρδος εκμετάλλευσης πριν από τις μεταβολές του κεφαλαίου κίνησης	191.449	190.665	12.955	35.203
(Αύξηση)/μείωση αποθεμάτων	-193	3.467	-321	-256
Μείωση απαιτήσεων από πελάτες και λοιπούς λ/σμούς	1.396	16.370	8.348	2.178
(Αύξηση)/μείωση λοιπών λειτουργικών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων/υποχρεώσεων	-2.507	-3.960	6	-931
Αύξηση /(μείωση) τρεχουσών υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	2.939	-20.138	9.144	2.506
Εισροές διαθεσίμων από την κύρια εκμετάλλευση	193.084	186.404	30.132	38.700
Καταβεβλημένοι φόροι εισοδήματος	-22.242	-21.374	-1.150	-2.711
Σύνολο εισροών από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	170.842	165.030	28.982	35.989
Ταμειακές Ροές Επενδυτικών Δραστηριοτήτων				
Αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων	-48.714	-44.761	-9.931	-5.669
Αγορά ασώματων ακινητοποιήσεων	-1.668	-6.208	-551	-1.717
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	4.741	28.637	692	6.439
Μερίσματα εισπραχθέντα	-	39	-	-
Απόκτηση ή αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών (Πληρωμές)/εισπράξεις από την απόκτηση/πώληση επενδυτικών τίτλων	-8.003	-19.104	-30.464	-30.511
Τόκοι εισπραχθέντες	-43	37	-3	-
Τόκοι εισπραχθέντες	3.612	4.235	699	950
Σύνολο (εκροών)/εισροών από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	-50.075	-37.125	-39.558	-30.508
Σύνολο ταμειακών ροών μετά από τις επενδυτικές δραστηριότητες (α)+(β)	120.767	127.905	-10.576	5.481
Ταμειακές Ροές Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων				
Εισπράξη από την μεταβίβαση μεριδίου θυγατρικής εταιρίας σε τρίτους	-	50.000	-	-
Εισπράξη από την μη ελέγχουσα συμμετοχή λόγω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιριών	-	8.800	-	-
Εισπράξεις από πώληση ιδίων μετοχών	201	-	201	-
Εισπράξεις κρατικών επιχορηγήσεων	-	8	-	8
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	-60.840	-73.351	-42.633	-38.180
Παραγραφέντα μερίσματα υπέρ ελληνικού δημοσίου	-70	-31	-70	-31
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	-2.265	-19.115	-	-
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	911.003	788.746	249.830	214.449
Εξοφλήσεις δανείων	-1.064.546	-936.978	-223.532	-175.635
Σύνολο (εκροών)/εισροών από χρηματοοικονομικές δραστ/τες (γ)	-216.517	-181.921	-16.204	611
Καθαρή (μείωση)/αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (α)+(β)+(γ)	-95.750	-54.016	-26.780	6.092
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	284.272	333.935	35.601	29.478
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών	-4.021	4.353	-41	31
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	184.501	284.272	8.780	35.601

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Ο συνολικός αριθμός ιδίων μετοχών που είχε στην κατοχή της η Εταιρία στις 31.12.2013 ανέρχεται σε 3.067.334 συνολικής αξίας κτήσης €87.680 χιλ., ποσό το οποίο μείωσε τα Ίδια Κεφάλαια της Εταιρίας και του Ομίλου.

2. Επί των παγίων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρίας δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη. Επί παγίων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου υφίστανται εμπράγματα εξασφαλίσεις ποσού €70,4 εκατ. στην κοινοπρακτική εταιρία του Ομίλου στην Τουρκία Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S., προς εξασφάλιση δανειακών γραμμών. Στις 31.12.2013 η ανωτέρω εταιρία έχει χρησιμοποιήσει δανειακές γραμμές ύψους €17,3 εκατ..

3. Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας περιόδου: Όμιλος 5.346 (2012: 5.423), Εταιρίας 797 (2012: 790).

4. Οι παγιοποιήσεις χρήσεως 2013, εξαιρουμένων των επενδύσεων για αποκτήσεις νέων εταιριών και των ασωμάτων ακινητοποιήσεων, ανέρχονται σε: Όμιλος €48,7 εκατ. (2012: €44,7 εκατ.), Εταιρίας €9,9 εκατ. (2012: €5,6 εκατ.).

5. Ποσά πωλήσεων και αγορών σωρευτικά από την έναρξη της διαχειριστικής χρήσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων της Εταιρίας στη λήξη της τρέχουσας χρήσης, που έχουν προκύψει από συναλλαγές της με τα συνδεδεμένα κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24 προς αυτήν μέρη, έχουν ως εξής:

Ποσά σε χιλιάδες €	Όμιλος	Εταιρία
α) Έσοδα	-	74.662
β) Έξοδα	2.286	45.803
γ) Απαιτήσεις	-	13.304
δ) Υποχρεώσεις	521	755.942
ε) Αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης	4.850	4.850
στ) Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	9	9

6. Οι εταιρίες του Ομίλου με τις αντίστοιχες διευθύνσεις τους, τα ποσοστά με τα οποία ο Όμιλος συμμετέχει στο μετοχικό τους κεφάλαιο καθώς και η μέθοδος ενσωμάτωσής τους στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013, παρατίθενται αναλυτικά στην σημείωση 14 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου.

7. Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Εταιρίας και των εταιριών του Ομίλου παρατίθενται αναλυτικά στην σημείωση 36 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων. Δεν υπάρχουν σημαντικές προβλέψεις για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, καθώς και για επίδικες ή υπό διαπίτση διαφορές στον Όμιλο και στην Εταιρία.

8. Οι λοιπές προβλέψεις (βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες) που έχουν σχηματιστεί την 31.12.2013, ανέρχονται για τον Όμιλο σε €14,8 εκατ. (31.12.2012: €18,9 εκατ.), και για την Εταιρία σε €3,5 εκατ. (31.12.2012: €3,1 εκατ.).

9. Στα λειτουργικά αποτελέσματα του 2012 συνεισέφερε η αυξημένη διάθεση δικαιωμάτων εκπομπών διοεσίδιου του άνθρακα που επέδρασε θετικά στο κόστος παραγωγής της Εταιρίας και του Ομίλου.

10. Σύμφωνα με τον Ν.4172/2013, επιβάλλεται φόρος σε σχηματισθέντα αφορολόγητα αποθεματικά του Ν.2238/1994. Η συνολική επιβάρυνση για τον Όμιλο και την Εταιρία ανέρχεται σε €4,5 εκατ. και €4,2 εκατ. αντίστοιχα, όπως αναφέρεται στη σημείωση 8 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

11. Το 2013 η Εταιρία, σε εφαρμογή του προγράμματος παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (Stock Option Plan) που θεσπίστηκε δυνάμει της από 3.6.2010 απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, προέβη στην πώληση (εξωχρηματοπιστηριακή μεταβίβαση) 50.282 ιδίων κοινών μετοχών της, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 0,06% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της, σε 75 στελέχη του Ομίλου, με τιμή διάθεσης κάθε μετοχής ίση με την ονομαστική της αξία, ήτοι €4,00 ανά μετοχή, και συνολικό τίμημα €201 χιλ..

12. Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2013 έχουν περιληφθεί επιπροσθέτως με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης οι ιδρυθείσες εταιρίες GAEA Zelena Alternative Enerjia DOOEL και GAEA Enerjia Alternative E Gjelber Sh.p.k..

13. Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσης αναταξινομήθηκαν για λόγους παρουσίας χωρίς επίδραση στα ίδια κεφάλαια, στον κύκλο εργασιών και στα αποτελέσματα μετά από φόρους της προηγούμενης χρήσης του Ομίλου και της Εταιρίας (σημείωση 37 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων).

14. Οι ζημίες ανά μετοχή υπολογίστηκαν με το μέσο σταθμισμένο αριθμό των κοινών και προνομιούχων μετοχών, αφαιρουμένου του σταθμισμένου μέσου όρου των ιδίων μετοχών.

15. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να προτείνει στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, τη διανομή από τα Έκτακτα Αποθεματικά €8.463.252,80. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί σε €0,10 ανά μετοχή.

Αθήνα, 27 Φεβρουαρίου 2014

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου

Ο Οικονομικός Διευθυντής Ελλάδος

Ο Διευθυντής Ενοποίησης

ΑΝΔΡΕΑΣ Λ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ500997

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Θ. ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ031353

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Σ. ΖΑΡΚΑΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΕ514943

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Δ. ΔΙΚΑΙΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ291692
Α.Μ. Αδείας Ο.Ε.Ε. Α/64870

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Σ. ΝΤΑΝΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ006812
Α.Μ. Αδείας Ο.Ε.Ε. Α/15068